

CALAMITEITENPLANNEN

HOOGHEEMRAADSCHAP

VAN RIJNLAND

LEESWIJZER

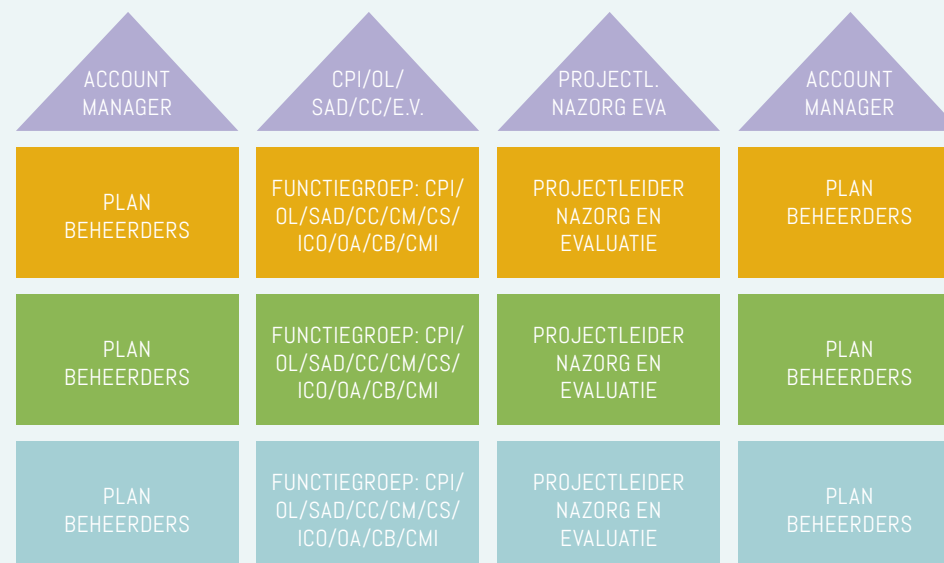
Het Calamiteitenhuis Rijnland maakt de verhouding tussen de plannen helder en geeft een duidelijke structuur. Rijnland heeft daarnaast veel aandacht besteed aan het proces om te komen tot de plannen, door inhoudelijk deskundigen en gebruikers samen aan tafel te zetten. Tot slot is er zorg besteed aan het schrijven in 1 stijl, de check op de inhoud en de vormgeving, welke interactief is. Hiermee kun je gemakkelijk door de plannen en hoofdstukken heen en vind je in dit document goed wat je tijdens calamiteiten snel nodig hebt.

1 Calamiteitenhuis Rijnland

Voor een organisatie die continu haar kwaliteit wil verbeteren is cyclisch werken zoals Deming in zijn Plan-Do-Check-Act cirkel heeft beschreven noodzakelijk. De Deming cirkel kan voor de Rijnlandse Calamiteitenorganisatie integraal worden toegepast:

- Plan > Planvorming(sfase)
- Do > De uitvoering/bestrijding bij calamiteiten en oefeningen
- Check > Nazorg en toets of de uitvoering heeft voldaan aan het plan
- Act > Bijstellen

Iedere fase heeft een eigen 'huis' gekregen, waardoor inzicht en overzicht ontstaat.

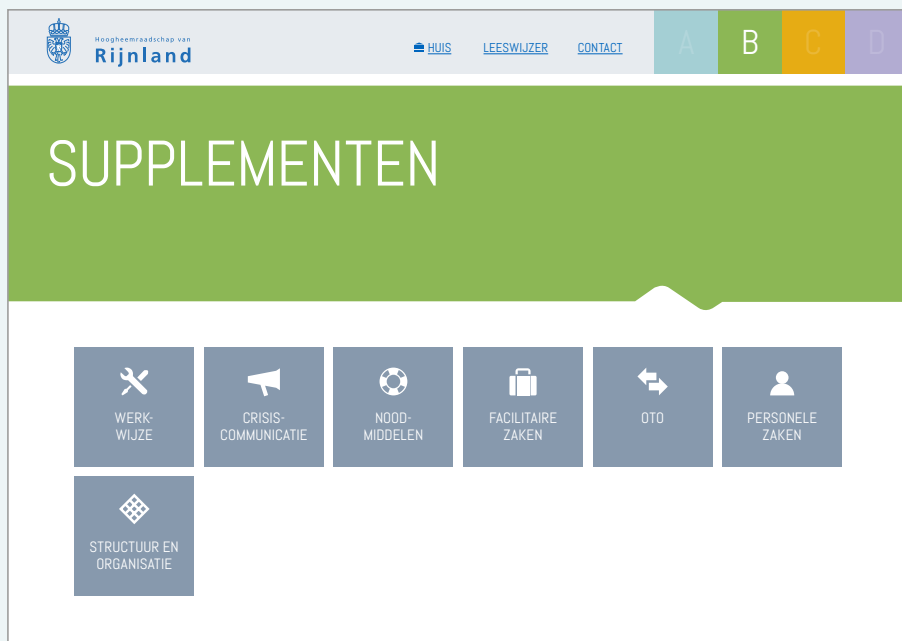
2 Het Plan huis

In het Plan huis hebben de planbeheerders een plekje.
Iedere kamer op iedere verdieping is aan een planbeheerder toegekend.

> Het fundament: Calamiteitenplan

Het Calamiteitenplan is het hoofddocument en beschrijft de algemene informatie en kaders, welke bestuurlijk zijn vastgelegd. Het is een generiek plan, altijd van toepassing en leidend. In daaropvolgende plannen (B, C en D) kunnen nooit uitgangspunten staan die strijdig zijn met het Calamiteitenplan.

> Supplementen

Op de eerste bouwlaag staan de 7 Supplementen. Dit zijn verdere concretisering van generieke onderdelen van de Planvorming. Generiek wil zeggen dat ze onafhankelijk van het type calamiteit, van toepassing zijn. Zo vind je in het supplement werkwijze alle informatie om ten tijde van een calamiteit te kunnen handelen. Het beschrijft de voorwaarden-scheppende processen: alarmeren, opschalen/ afschalen, leiding en coördinatie, informatiemanagement, incidentbestrijding en nazorg en evaluatie.

> **CBP: Calamiteitenbestrijdingsplannen**

De tweede bouwlaag in het Huis is voor de Calamiteitenbestrijdingsplannen. Deze plannen zijn in tegenstelling tot de voorgaande lagen, specifieke plannen, wat betekent dat ze gekoppeld zijn aan een risico/ calamiteittype. Voor ieder type is een CBP geschreven. Het is een praktisch hulpmiddel ten tijde van een calamiteit en geeft kort en overzichtelijk de opschaling, mogelijke maatregelen en risico's weer.

> **Plannen Netwerkpartners**

Het dak is gereserveerd voor alle plannen van Netwerkpartners en overige samenwerkingsregelingen. Het dak moet je zien als de samenwerking met onze omgeving en de aansluiting hier op. Regelmatig participeert Rijnland in de totstandkoming van plannen van onze netwerkpartners, vaak gericht op een specifiek object (zoals het CBP Schiphol) of een specifiek risico (Dijkkring 14 scenario).

3 Het Do huis

Het Do huis is het operationele huis. In dit huis wordt – in tegenstelling tot alle andere huizen – niet gekeken naar de reguliere Rijnland afdelingen, maar naar de rollen en pools binnen de Calamiteitenorganisatie. Omdat dit huis gaat over de daadwerkelijke calamiteitenbestrijding en de oefening daarop, hebben de repressieve functionarissen in dit huis de leiding. Dat betekent ook dat de hoogst leidinggevendenden in dit huis de Directeur van Dienst (Fase 3), de Operationeel Leider (Fase 2) en de Coördinator Plaats Incident (Fase 1) zijn.

4 Het Check huis

Het Check huis gaat over de toets: heeft Do voldaan aan Plan. Dit is de stap die wordt gedaan in de evaluatiefase. Een daartoe opgeleide pool van evaluatoren draagt zorg voor de evaluatie van alle opschalingen. In dit huis hebben ook de Coördinatoren Nazorg een plek; zij dragen zorg voor afhandeling van de restpunten die na afschaling overblijven.

5 Het Act huis

Het Act huis is het huis van de fase van bijstellingsactiviteiten, bijvoorbeeld het aanpassen van de planvorming, en het rondmaken van de cyclus. Dit ligt bij de planbeheerders, die naast het opstellen van de plannen, ook de verantwoordelijkheid dragen voor het updaten en aanpassen van de plannen. Bijvoorbeeld naar aanleiding van een oefening of incident, als blijkt uit de evaluatie dat bijstelling nodig is.

D NETWERKPARTNERS

C PRIMAIRE
KERINGEN

C REGIONALE
KERINGEN

C WATER-
OVERLAST

C WATER-
KWALITEIT

C AFVALWATER

C DROOGTE

C BEDRIJFS-
CONTINUÏTEIT

B WERK-
WIJZE

B CRISIS-
COMMUNICATIE

B NOOD-
MIDDELEN

B FACILITAIRE
ZAKEN

B OTO

B PERSONELE
ZAKEN

B STRUCTUUR
EN ORGANISATIE

A CALAMITEITENPLAN

WELKOM BIJ HET CALAMITEITENPLAN VAN HET HOOGHEEMRAADSCHAP VAN RIJNLAND.

CALAMITEITEN- PLAN

1

HET CALAMITEITEN-
PLAN

2

ONZE
ORGANISATIE

3

WETTELIJK
KADER

4

RISICOPROFIEL &
BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

5

ORGANISATIE
CALAMITEITEN-
ORGANISATIE

6

VOORWAARDEN-
SCHEPPENDE
PROCESSEN

7

CRISIS-
COMMUNICATIE

8

NAZORG

9

NETWERK-
PARTNERS

10

KWALITEITS-
BORING

BIJLAGEN

1 HET CALAMITEITENPLAN REGELT HET OPTREDEN VAN RIJNLAND BIJ CALAMITEITEN

Het calamiteitenplan regelt het optreden van Rijnland bij calamiteiten

Voor u ligt het calamiteitenplan van het hoogheemraadschap van Rijnland. Dit plan regelt het optreden van Rijnland bij incidenten en calamiteiten die zijn gerelateerd aan de taken van Rijnland en die zich voordoen in het beheergebied van Rijnland. Het plan vormt daarmee het beleids- (deel A) en operationele (deel B en C) kader voor de voorbereiding op calamiteiten (B7), het optreden tijdens calamiteiten en de nazorg (B1).

Het calamiteitenplan geeft onder meer weer:

- > De taken waarvoor het hoogheemraadschap staat;
- > Een risico-inventarisatie van mogelijk voorkomende calamiteiten;
- > Een beschrijving van de beoogde operationele prestaties;
- > Een beschrijving van de voorwaardenscheppende processen;
- > De wijze waarop de kwaliteit van de calamiteitenzorg wordt geborgd.

Wat is een calamiteit?

Een calamiteit is een gebeurtenis, al dan niet plotseling optredend, met zodanig(e) (verwachte) ernstige gevolgen voor waterkering, waterbeheersing en/of waterkwaliteit dat het noodzakelijk kan zijn af te wijken van het bestuurlijk vastgestelde beleid en/of gangbare procedures, of beslissingen te nemen waarin het vastgestelde beleid niet voorziet.

Onze ambitie: we waarborgen een slagvaardig en doelmatig optreden tijdens crises

Het kader van het calamiteitenplan wordt gevormd door het Waterbeheerplan (WBP5). Hierin wordt het beleids-terrein calamiteitenzorg en haar ambities beschreven als onderdeel van Rijnland, te weten:

- > Een goede voorbereiding op calamiteiten;
- > Een slagvaardig en doelmatig optreden voor tijdens en na afloop van een (dreigende) calamiteit;
- > Een goede crisiscommunicatie met de omgeving;
- > Een koploperspositie;
- > Het bestendigen van ons behaalde niveau.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Calamiteiten zijn helaas nooit uit te sluiten, maar dat wil niet zeggen dat we geen aanvullende maatregelen kunnen nemen om de gevolgen te beperken. Rijnland bereidt zich dan ook goed voor op calamiteiten. Het belangrijkste is dat we voor, tijdens en na een (dreigende) calamiteit het slagvaardig en doelmatig optreden van Rijnland waarborgen. Dit kunnen we niet alleen. Veiligheidsregio's, gemeenten, provincies, collega-waterbeheerders en de landelijke overheid hebben hierbij elk een eigen rol. Wij onderhouden met hen dan ook actief contact. Rijnland draagt daarnaast actief bij aan landelijke en regionale projecten en initiatieven rondom het risicobewust maken van inwoners en bedrijven.

Koploperspositie

Rijnland is blijvend op zoek naar het verder verbeteren en professionaliseren van haar calamiteitenorganisatie. Hiertoe volgt zij nieuwe ontwikkelingen, is actief in landelijke samenwerkingen en heeft het een vooruitstrevend opleidings- trainings- en oefenprogramma. Binnen Rijnland is er een team belast met de coördinerende werkzaamheden rondom Calamiteitenzorg (preparatie repressie en nazorg).

In crisisorganisaties wordt netcentrisch gewerkt, waardoor effectief kan worden samengewerkt. Rijnland zal steeds actief voorloper zijn om dit netcentrisch werken op een hoger plan te brengen in samenwerking met de partnerorganisaties.

Bestendigen behaalde niveau

Rijnland investeert blijvend op alle aspecten. Plan – Do – Check en Act als kwaliteitsinstrument is geïmplementeerd binnen het beleidsterrein Calamiteitenzorg en werkt onder meer continu aan het op elkaar afstemmen van de reguliere organisatie en Calamiteitenzorg.

Voorwaardenscheppende processen

Voor een goede bestrijding van calamiteiten is het noodzakelijk dat de calamiteitenorganisatie aan een aantal basisvereisten voldoet: de zogenoemde voorwaardenscheppende processen. Het Landelijk Beraad Crisisbeheersing heeft hiervoor kaders vastgelegd in het rapport Basisvereisten Crisismanagement. Het gaat daarbij om de volgende processen die in dit plan en het supplement werkwijze verder zijn uitgewerkt:

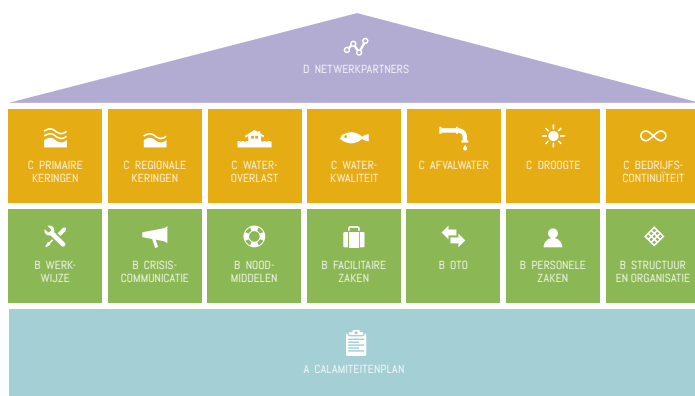
- > Melding en alarmering;
- > Opschalen en afschalen;
- > Leiding en coördinatie;
- > Informatiemanagement.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS- BEHOEFTE
5	ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

Huis van de planvorming: de structuur waarin alle plannen zijn opgenomen

Het Huis van de planvorming is een methode voor het beheer van het Rijnlandse calamiteitenplan en bijbehorende bestrijdingsplannen en supplementen. Het geeft inzicht in de samenhang en structuur van de plannen en het beheer.

Elke calamiteit is per definitie anders. Het calamiteitenplan en de bijbehorende bestrijdingsplannen en supplementen moeten dan ook niet worden gezien als uitputtende regelingen, waarin alle mogelijke situaties en risico's zijn afgedekt, maar als kaders waarbinnen wordt gewerkt. Uiteindelijk is de feitelijke bestrijding van calamiteiten gebaseerd op gezond verstand van de betrokken medewerkers, hun kennis en expertise en een effectieve samenwerking met andere organisaties.

Calamiteitenplan

Het fundament wordt gevormd door het calamiteitenplan. Dit is het hoofddocument en beschrijft de kaders die gelden voor de calamiteitenbestrijding, welke bestuurlijk zijn vastgelegd. Het is een generiek plan, altijd van toepassing en leidend. In daaropvolgende plannen kunnen nooit andere uitgangspunten of kaders staan, strijdig met het calamiteitenplan.

Supplementen

Op de eerste bouwlaag staan de supplementen: Werkwijze, Crisiscommunicatie, Noodmiddelen, Facilitaire Zaken, OTO (Opleiding, Training en Oefenen), Personele Zaken en Structuur & Organisatie. Dit zijn verdere concretisering van generieke onderdelen van de planvorming. Generiek wil zeggen dat ze onafhankelijk van het type calamiteit, van toepassing zijn.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Calamiteitenbestrijdingsplannen

De tweede bouwlaag in het Huis is voor de calamiteitenbestrijdingsplannen (CBP-en). Deze plannen zijn in tegenstelling tot de voorgaande lagen, specifieke plannen, wat betekent dat ze gekoppeld zijn aan een risico/ calamiteitstype. Tevens is Bedrijfscontinuïteit beschreven in een CBP.

Plannen netwerkpartners

Het dak is gereserveerd voor alle plannen van de netwerkpartners en overige samenwerkingsregelingen: rampbestrijdingsplannen, aanvalsplannen, crisisbestrijdingsplannen en dergelijke. Het dak vormt de samenwerking met de omgeving en de aansluiting hierop.

Overige documenten

In een aantal supplementen wordt verwezen naar aanvalsplannen, operationele kaarten, procedures etc. Het betreft hier gedetailleerde documenten die onder het beheer van deze onderscheidenlijke afdelingen valt. Deze documenten zijn geen onderdeel van het huis van de planvorming.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

2 ONZE ORGANISATIE: WATER-SYSTEEMBEHEERDER IN VEELZIJDIG WEST-NEDERLAND

2.1 Waterveiligheid

2.2 Voldoende Water

2.3 Schoon en gezond water

2.4 Waterketen

Het gebied van Rijnland ligt midden in de Randstad. Grofweg in de vierhoek IJmuiden - Amsterdam West - Gouda - Wassenaar, met een totale oppervlakte van 1175 km². Het is een prachtig, afwisselend gebied: strand en duinen, de bollenstreek, het Groene Hart, meren en plassen en de historische, waterrijke steden Haarlem, Leiden en Gouda. Bovendien is er veel bedrijvigheid in dit deel van de Randstad: vanzelfsprekend in de steden maar ook op en rond de luchthaven Schiphol. Daarnaast liggen binnen Rijnland drie belangrijke land- en tuinbouwgebieden: Boskoop, Aalsmeer en de Duin- en Bollenstreek.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

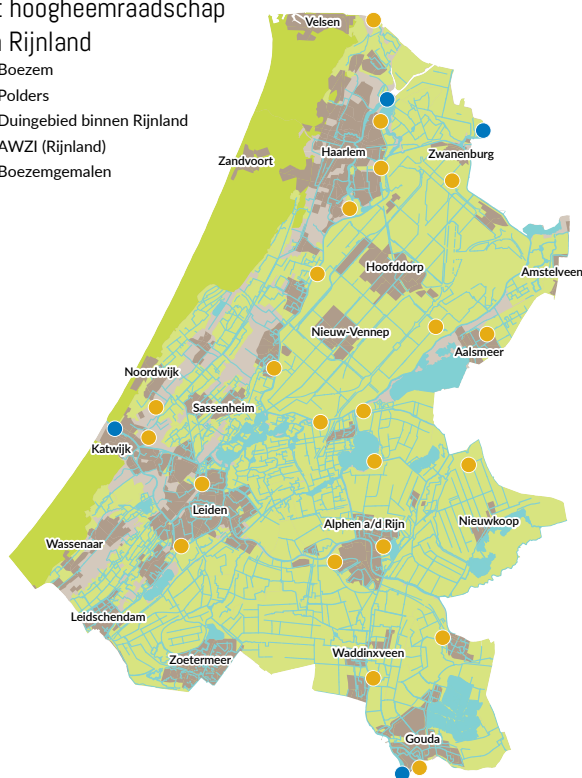

Rijnland ligt half in de provincie Zuid-Holland en half in de provincie Noord-Holland. Daarnaast heeft Rijnland door zijn ligging te maken met vier veiligheids-regio's: Kennemerland (12), Hollands-Midden (16), Haaglanden (15) en Amsterdam-Amstelland (13).

Het hoogheemraadschap van Rijnland

- Boezem
- Polders
- Duingebied binnen Rijnland
- AWZI (Rijnland)
- Boezemgemaal

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Wij voeren vier belangrijke taken uit:

- > We zorgen voor veiligheid tegen overstromingen vanuit de zee, de rivieren en het regionale watersysteem.
- > We zorgen voor voldoende water. Niet te veel en niet te weinig.
- > We zorgen voor schoon en gezond water.
- > We regelen de waterketen; we ontvangen en zuiveren het afvalwater.

2.1 Waterveiligheid

Het gebied wordt tegen overstromingen vanuit zee of rivieren beschermd door primaire waterkeringen (de duinen of dijken langs rivieren). De polders worden tegen overstromingen vanuit het regionale watersysteem beschermd door de regionale waterkeringen. De vereiste beschermingsniveaus van primaire waterkeringen zijn vastgelegd in de Waterwet en van de regionale waterkeringen in de provinciale verordeningen.

Rijnland onderhoudt en beheert circa 1.300 kilometer dijken. Ze worden regelmatig gecontroleerd op schade en waar dit noodzakelijk is vinden verbeteringswerkzaamheden plaats.

Dijkkring 14 beschermt de hele randstad tegen overstromingen

Rijnland ligt geheel binnen Dijkkring 14. Dijkkringen beschermen het achterliggende gebied tegen buitenwater door een gesloten primaire waterkering of door hoge gronden.

Dijkkring 14 is in Nederland de dijkkring met de grootste schade indien de waterkeringen falen. Drie miljoen mensen kunnen getroffen worden. Daarnaast is de economische waarde van dit gebied groot, ongeveer 65 procent van het bruto nationaal product wordt verdiend in deze dijkkring.

CALAMITEITENPLAN

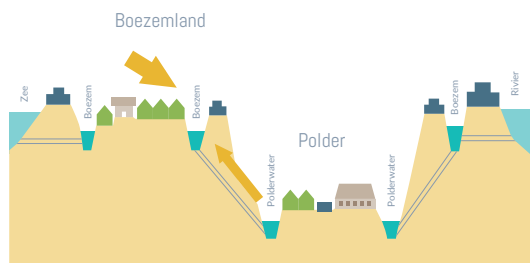
- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

2.2 Voldoende Water

Water in sloten, vaarten en tochten moet op peil worden gehouden. Bij de vaststelling van het peil houdt Rijnland rekening met de verschillende belangen, zoals de belangen van agrariërs, natuurgebieden en de scheepvaart. In totaal beheert Rijnland zo'n 10.000 kilometer aan watergangen (inclusief meren en plassen).

Het watersysteem waarborgt het waterpeil in Rijnland

Een polder kan het beste vergeleken worden met een badkuip. Het teveel aan water, veroorzaakt door regenwater en kwel, dat zich in een polder bevindt moet er met behulp van een poldergemaal weer uitgemalen worden. Deze poldergemalen (circa 375 stuks) lozen het water vervolgens op een boezemstelsel. Een boezemstelsel bestaat uit een stelsel van watergangen en meren die met elkaar in open verbinding staan en eenzelfde waterpeil hebben. Vanuit de boezem wordt het wateroverschot vervolgens naar buiten gemalen: naar de Noordzee, het Noordzeekanaal of de Hollandse IJssel.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

In droge perioden wordt er, voor peilhandhaving, water vanuit de Hollandse IJssel het gebied ingelaten en via de boezem verspreid over alle polders.

Samen met de gemeenten en provincies beheren we het grondwater

Rijnland is als beheerder van het watersysteem, ook beheerder van het grondwater. In die hoedanigheid is Rijnland, naast de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland, verantwoordelijk voor verschillende grondwater-onttrekkingen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor grondwateroverlast in stedelijk gebied.

Wij zijn vaarwegbeheerder van de doorgaande recreatieve scheepvaartroutes...

We houden die vaarwegen op diepte en beheren enkele sluizen. Het beheer van de beroepsvaarwegen ligt bij de provincies.

... en nautisch beheerder van een groot aantal watergangen

In die wateren zorgen we voor een vlot en veilig scheepvaartverkeer. Hiervoor houden we toezicht op de vaarbewegingen, stellen we verkeersregels op, plaatsen we verkeersborden en verwijderen we gezonken schepen. Ook gemeenten en de provincies hebben een nautische beheertaak. De gemeenten op de grote meren en plassen, de provincies op de beroepsvaarwegen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | **ONZE ORGANISATIE**
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

2.3 Schoon en gezond Water

Rijnland is waterkwaliteitsbeheerder. Wij werken, samen met de verantwoordelijke gebiedspartijen en onze inwoners, aan een goede waterkwaliteit en gezonde ecologie voor de huidige en toekomstige generaties.

Schoon en gezond water is in de dichtbevolkte waterrijke delta van West-Nederland belangrijk. Zowel voor de mens en de natuur als de bedrijven. Er mogen niet te veel voedings- en vervuilende stoffen in het water zitten, het oppervlaktewater moet natuurlijk zijn ingericht en ecologisch worden beheerd en onderhouden. Dit is essentieel voor een goede biodiversiteit en belangrijk voor de landbouw. En om lekker te kunnen zwemmen, vissen of varen. Samen met onze partners zorgen wij dan ook voor schoon en gezond water dat past bij de verschillende functies in het gebied.

Schoon en gezond water gaat over inrichting, waterkwaliteit en ecologie:

> *de inrichting:*

De inrichting en het beheer van watergangen zijn cruciaal voor een gezonde ecologische ontwikkeling. Planten en waterorganismen hebben de juiste leefomgeving nodig en lijden onder intensief (maai)beheer. Aanleg van natuurvriendelijke oevers en een ecologisch beheer brengen hierin verbetering.

> *de waterkwaliteit:*

Dit wordt bepaald door een groot aantal chemische stoffen. De belangrijkste zijn: de voedingsstoffen, zware metalen en een aantal gewasbeschermingsmiddelen.

> *de aquatische ecologie (waterleven):*

De aquatische ecologie wordt beoordeeld op basis van algen, waterplanten, macrofauna (beestjes) en vissen.

2.4 Waterketen

Drinkwaterbedrijven produceren drinkwater met water dat afkomstig is uit het watersysteem. Dit kan grondwater zijn of oppervlaktewater uit onze rivieren, meren en plassen. Het drinkwater wordt geleverd aan huishoudens en bedrijven. Na gebruik in het toilet, de keuken en de badkamer wordt het als afvalwater afgevoerd via het riool. Dat geldt ook voor het afvalwater van bedrijven. Dit inzamelen van het afvalwater is een verantwoordelijkheid van de gemeenten.

De rioolstelsels van de gemeenten zijn aangesloten op de Rijnlandse afvalwatertransportleidingen. Deze transporteren al het afvalwater naar de 25 Rijnlandse afvalwaterzuiveringsinstallaties. Daar zuivert Rijnland het afvalwater van 1,3 miljoen mensen en leveren we het schoon weer terug aan het watersysteem. Dat geheel van drinkwaterproductie, riolering en afvalwaterzuivering, noemen we de waterketen.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

3 WETTELIJK KADER CALAMITEITENBESTRIJDING

3.1 Wettelijk kader preparatiefase

3.2 Wettelijk kader responsfase

3.1 Wettelijk kader preparatiefase

In de preparatiefase zijn twee hoofdtaken te onderscheiden:

- > Informeren.
- > Prepareren.

De wettelijke grondslagen van de preparatiefase zijn in artikel 5.29 van de Waterwet en artikel 5.3 van het Waterbesluit vastgelegd. Ze staan ook in [bijlage 3](#).

Informeren

De informatievoorziening aan overheden, instanties en particulieren komt tot stand door:

- > Overleg over het ontwerp van het calamiteitenplan met de provincies, veiligheidsregio's, omliggende waterbeheerders en gemeenten.
- > Het informeren van betrokken overheden, instanties en particulieren over de waterstaatkundige risico's.
- > Deelnemen aan gemeentelijke en regionale veiligheidsstaven.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Prepareren

Onder preparatie verstaan we alle voorbereidende activiteiten die nodig zijn om bij een calamiteit doeltreffend te kunnen optreden, zoals:

- > Het vaststellen van een calamiteitenplan.
De herzieningstermijn bedraagt zes jaar.
- > Het onderhoud van noodvoorzieningen, het aanhouden van strategische voorraden en de aanschaf van specifiek materieel.
- > Oefenen, opleiden en trainen.
- > Overleg met partners in de crisisbeheersing.
- > Verzamelen en verspreiden van kennis over relevante risico's.

Naast kwaliteitszorg voor de eigen organisatie is ook bekendheid met en afstemming op de operationele (basis)plannen van derden van belang.

Eisen calamiteitenplan

Aan het calamiteitenplan worden de volgende eisen gesteld.

- a. Een overzicht van de soorten calamiteiten die zich in het watersysteem of onderdelen daarvan kunnen voordoen, waaronder een inventarisatie van de daarmee gepaard gaande risico's.
- b. Een overzicht van te nemen maatregelen, met inbegrip van de maatregelen die voortkomen uit de voor de betreffende watersystemen geldende overstromingsrisicobeheerplannen, en het beschikbare materieel,

benodigd om de onderscheiden calamiteiten het hoofd te bieden.

- c. Een overzicht van diensten, instanties en organisaties, die bij gevaar kunnen worden ingeschakeld.
- d. Een beschrijving van het moment en de wijze van het door de beheerder informeren van burgemeesters en wethouders van de gemeenten waarbinnen de watersystemen of onderdelen daarvan liggen.
- e. Een schema over de calamiteitenorganisatie van de beheerder.
- f. Een meld- en alarmeringsprocedure.
- g. Een overzicht waaruit blijkt op welke wijze de beheerder de kwaliteit van de calamiteitenorganisatie waarborgt.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

3.2 Wettelijk kader responsfase

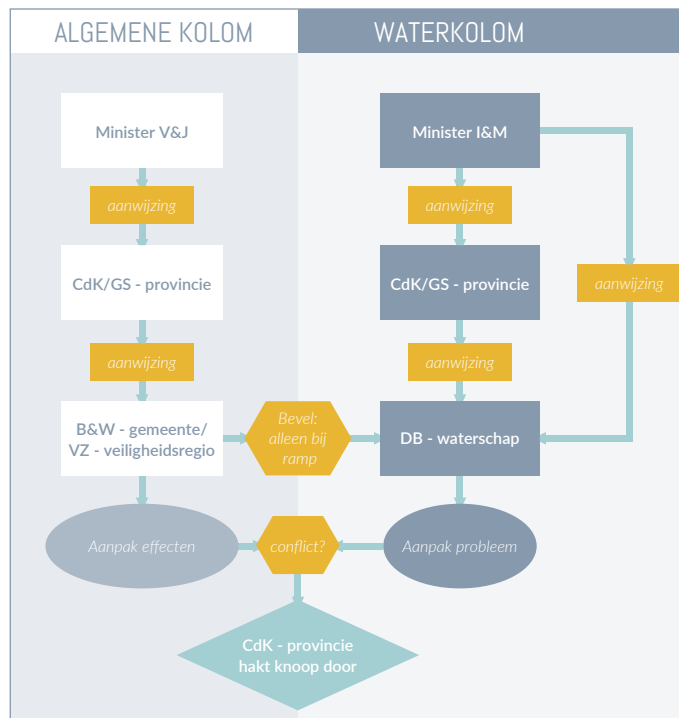
In deze paragraaf staan de bevoegdheden van Rijnland – in relatie met de algemeen bestuurlijke kolom – tijdens de responsfase. De wettelijke grondslagen van de responsfase (ook wel repressie genoemd) zijn vastgelegd in artikel 5.30 van de Waterwet en artikel 96 van de Waterschapswet. Ze zijn ook te raadplegen in bijlage 3.

De **algemeen bestuurlijke kolom** omvat de hulpdiensten (brandweer, politie, geneeskundige hulp) en de coördinerende instanties hiervoor van de gemeenten, de veiligheidsregio's, de Commissarissen van de Koning en het ministerie van Veiligheid en Justitie.

De **waterkolom** is verantwoordelijk voor het herkennen en aanpakken van de waterstaatkundige dreiging. De waterkolom wordt gevormd door de waterschappen, Rijkswaterstaat en andere onderdelen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu die bij de bestrijding van een waterstaatkundige dreiging betrokken zijn.

Een belangrijke voorwaarde voor de effectiviteit van de calamiteitenbestrijding is een efficiënte en effectieve samenwerking tussen de algemeen bestuurlijke kolom en de waterkolom.

De bevoegdheden van de diverse partijen zijn in het onderstaande schema weergegeven.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Bevoegdheden waterschappen

Noodbevoegdheden

Wanneer tegen waterstaatkundige calamiteiten opgetreden moet worden, heeft Rijnland bij monde van de dijkgraaf verregaande (nood)bevoegdheden om die maatregelen te treffen die hij noodzakelijk vindt.

Onder gevaar voor waterstaatswerken (incidenten en calamiteiten) wordt conform artikel 5.28 in de Waterwet verstaan: Omstandigheden waardoor de goede staat van één of meer waterstaatswerken onmiddellijk en ernstig in het ongerede is of dreigt te geraken.

Aandachtspunten zijn:

- > De maatregelen mogen in strijd zijn met wettelijke voorschriften, maar ze mogen niet in strijd zijn met de grondwet of internationale verplichtingen.
- > De noodbevoegdheden zijn alleen van toepassing op de waterstaatswerken en taken waarvoor het waterschap verantwoordelijk is.
- > Het bestuur en gedeputeerde staten dienen zo snel als mogelijk op de hoogte te worden gesteld.
- > De noodbevoegdheden zijn vastgelegd in de Waterwet (artikel 5.30) en de Waterschapswet (artikel 96); zie de bijlage.
- > Daarnaast zijn de **onteigeningswet** (artikel 73) en de **wrakkenwet** (artikel 3) van belang. De onteigeningswet regelt dat onroerende zaken in bezit mogen worden genomen voor het winnen van bodemmaterialen voor

de aanleg, het herstel en de versterking van waterkeringen. De wrakkenwet regelt dat alle gezonken of gestrande vaartuigen en andere voorwerpen direct mogen

worden verwijderd door het hoogheemraadschap.

- > In de Waterwet zijn onder andere de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren (WVO) en een deel van de Wet bodembescherming (voor wat betreft de waterbodem) opgegaan. De bevoegdheden met betrekking tot het optreden ingeval van 'kwalitatieve' calamiteiten zijn ook verwoord in artikel 5.30 van de Waterwet.

Aanwijzing door provincie of minister

Indien gedeputeerde staten en/of de Commissaris van de Koning en/of de minister van Infrastructuur en Milieu vinden dat het waterschap niet adequaat optreedt bij calamiteiten, dan kunnen zij het waterschap een aanwijzing geven.

Bevoegdheden in de algemeen bestuurlijk kolom

De burgemeester – of ingeval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, de voorzitter van de veiligheidsregio – is belast met het opperbevel bij een ramp of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. Dit opperbevel strekt zich ook uit over niet-gemeentelijke bestuursorganen (zoals waterschappen).

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Definitie ramp/ zwaar ongeval volgens de Wet op de veiligheidsregio's:

Een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd. En waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Samenloop bevoegdheden burgemeester-dijkgraaf

Er kan sprake zijn van samenloop van bevoegdheden van de burgemeester (openbare orde en veiligheid) – of ingeval van een ramp of crisis met meer dan plaatselijke betekenis, de voorzitter van de veiligheidsregio – en van de beheerder van het waterstaatswerk. Voor wat betreft mogelijke overstromingen in dijkkring 14 zijn er in het coördinatieplan dijkkring 14 nadere afspraken gemaakt over afstemming en dergelijke.

Bij een ramp:

Degenen die aan de bestrijding van de ramp deelnemen (dus ook niet-gemeentelijke diensten en bestuursorganen, waaronder Rijnland) staan dan onder bevel van de burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio), dit betekent:

- > De burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio) bepaalt het beleid van de rampenbestrijding in overleg met de betrokken diensten en overheden.
- > Hij houdt daarbij rekening met de wettelijke bevoegd-

heden en verantwoordelijkheden van anderen.

- > In het uiterste geval kan hij echter bindende aanwijzingen geven. De dijkgraaf moet de inzet van eigen bevoegdheden in zo'n geval dus afstemmen met de burgemeester.
- > Als de burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio) een aanwijzing geeft, is Rijnland verplicht de eigen bevoegdheden conform die aanwijzing te hanteren.
- > De burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio) kan niet in de plaats treden van het bestuur van Rijnland. De functionele keten staat op zo'n moment ten dienste van de algemene keten. Voor Rijnland blijven waterstaatkundige aspecten dan nog steeds primair aandacht vragen, maar voor gemeenten en hulpdiensten telt met name het bestrijden en verlichten van de gevolgen van de waterramp.

Bij een calamiteit, niet zijnde een ramp:

Daarnaast is het denkbaar dat er sprake kan zijn van een situatie van gevaar in de zin van de Waterwet, die (nog) niet is te kwalificeren als een ramp. Rijnland beschikt dan over de eigenstandige bevoegdheden en zijn de bevoegdheden van de instanties in de algemene keten, en dan in het bijzonder die bevoegdheid van de burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio), (nog) niet aan de orde.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

Geschillen

De burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio) kan eventueel specifieke maatregelen (of juist het nalaten daarvan) opleggen aan het hoogheemraadschap. Een geschil dient te worden voorgelegd aan de Commissaris van de Koning.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

4 RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGSBEHOEFTE

4.1 Doel van het risicoprofiel

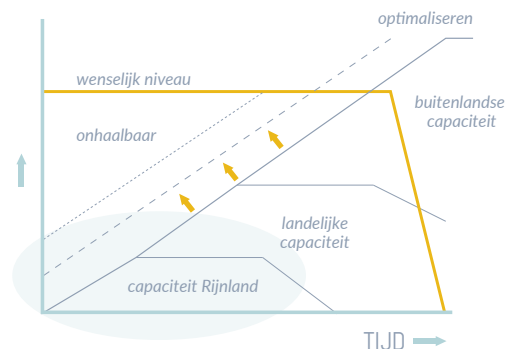
4.2 Vastgesteld risicoprofiel

4.3 Bestrijdingsbehoefte per scenario

4.1 Doel van het risicoprofiel

In dit hoofdstuk is uitgewerkt welke calamiteiten Rijnland zelfstandig moet kunnen bestrijden en wat de hierbij behorende bestrijdingsbehoefte is. Hierbij is gebruikge- maakt van de methodiek die ook door de veiligheidsregio's wordt toegepast.

Van Rijnland wordt een effectieve aanpak van waterstaat- kundige calamiteiten verwacht. Tegelijkertijd zijn er ook grenzen aan wat Rijnland kan doen, omdat de Rijnlandse capaciteit qua mensen en middelen beperkt is.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE
CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE
PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Het risicoprofiel geeft de aard en de omvang van de mogelijke risico's weer waarmee Rijnland geconfronteerd kan worden. Om het risicoprofiel te kunnen bepalen zijn de volgende stappen doorlopen:

- > **Risico-inventarisatie & analyse:** de risico's waarmee Rijnland geconfronteerd kan worden. Per scenario is de impact en de kans van voorkomen bepaald.
- > **Risicodiagram:** De resultaten van de risicoanalyses zijn grafisch uitgezet in het risicodiagram.
- > **Risicoprofiel:** Ten slotte is op basis van het risicodiagram door het bestuur van Rijnland bepaald welke calamiteiten Rijnland zelfstandig moet kunnen bestrijden.

Onderscheid is gemaakt naar de volgende scenario's, die in [bijlage 4](#) zijn uitgewerkt.

1. Wateroverlast.
2. Droogte.
3. Bezijken regionale waterkering.
4. Bezijken primaire waterkering kust.
5. Bezijken primaire waterkering rivieren.
6. Uitval afvalwaterzuivering.
7. Waterkwaliteitsincident.

CALAMITEITENPLAN

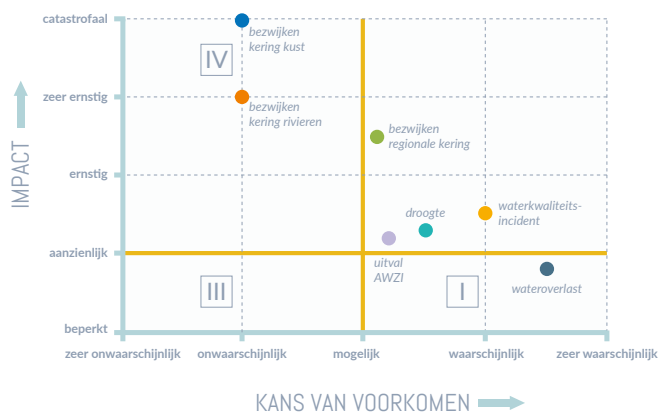
- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

4.2 Vastgesteld risicoprofiel

Door Rijnland is vastgesteld dat calamiteiten die zich in het 1^e en 2^e kwadrant van het risicodiagram voordoen, door Rijnland zelfstandig bestreden moeten kunnen worden. Het zijn calamiteiten met een lokale (kwadrant 1) en/of regionale (kwadrant 2) uitstraling, die meerdere keren in een mensenleven kunnen voorkomen.

Ook calamiteiten die zich voordoen in het 3^e en 4^e kwadrant zal Rijnland bestrijden, echter de omvang is zo groot dat de Rijnlandse organisatie de calamiteit qua bemensing en materieel niet alleen kan bestrijden, en opschaling naar bovenregionaal of landelijk niveau vereist is.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

Toelichting kwadranten:

- I. LOKAAL:** Dit zijn gebeurtenissen die zo vaak voorkomen dat ze bijna tot de normale bedrijfsvoering van het waterschap gerekend mogen worden. Indien zich bijvoorbeeld hoogwater op beperkte schaal in een polder voordoet kan het probleem binnen de normale bedrijfsvoering worden opgelost.
- II. REGIONAAL:** De gebeurtenissen die zich in dit kwadrant voordoen hebben een relatief grote impact op de omgeving. Gezien de frequentie van voorkomen (meerdere keren in een mensenleven) dient het hoogheemraadschap betreffende incidenten op te kunnen vangen. De capaciteit van de calamiteitenorganisatie dient hierop afgestemd te zijn. De incidenten / calamiteiten in dit kwadrant hebben over het algemeen betrekking op maximaal 20% (20.000 ha) van het beheergebied.
- III. REGIONAAL/NATIONAAL:** In kwadrant III vallen die gebeurtenissen met een lage kans van voorkomen en met een vrij lage impact. Vooralsnog zijn er in dit kwadrant geen voor Rijnland specifieke incidenten gedefinieerd. Je zou bijvoorbeeld kunnen denken aan wateroverlast in de polders in heel West-Nederland. In principe kunnen de individuele waterschappen dit goed oplossen, echter op de gebiedsgrenzen kunnen tegenstrijdige belangen ontstaan, waardoor nationale

CALAMITEITENPLAN

besluitvorming noodzakelijk is.

IV. NATIONAAL: In kwadrant IV zijn die gebeurtenissen vermeld met een zeer lage kans van voorkomen, maar als ze zich voordoen dan zijn de gevolgen zeer ernstig tot catastrofaal. De gevolgen van dergelijke rampen zijn zo groot dat een individueel waterschap zich daarop niet kan voorbereiden, en het al vrij snel een nationale ramp wordt waarbij nationale regie noodzakelijk is.

De capaciteit van de calamiteitenorganisatie is hierop dan ook niet afgestemd.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

4.3 Bestrijdingsbehoefte per scenario

In [bijlage 5](#) is per scenario bepaald wat de maximale bestrijdingsbehoefte is. De resultaten daarvan zijn:

Scenario	Bestrijdingsbehoefte
Wateroverlast	Boezem, beschikbare noodcapaciteit: Bij renovatie 10 tot 15% extra capaciteit plaatsen. Polder, beschikbare noodcapaciteit: 1000 m3/min. Binnen 4 uur operationeel. Dit betreft een streeftijd aangezien het een grote logistieke operatie betreft om alle beschikbare noodcapaciteit neer te zetten.
Stroomuitval	Voor de boezemgemalen en de nog te renoveren grote dieselaangedreven poldergemalen, geldt dat 50% van de opgestelde capaciteit onafhankelijk van het elektriciteitsnet moet kunnen draaien. Binnen 4 uur operationeel.
Droogte	Afspraken conform KWA worden nageleefd. Keringen worden geïnspecteerd en daar waar nodig gerepareerd.
Bezwijken regionale waterkering	Het gelijktijdig falen (dus nog niet bezwijken) van keringen op 4 locaties, dient te kunnen worden bestreden.
Bezwijken primaire waterkering	Het bestrijden van een bezwijkende kustverdediging ligt gezien de omvang en impact van de overstroming buiten de macht van Rijnland. Bij falen (dus nog niet bezwijken) kan Rijnland nog wel een aantal maatregelen treffen om gevolgen van overslag en dergelijke te beperken, maar ook hier zijn de mogelijkheden beperkt.
Uitval afval-waterzuivering	Rijnland moet het falen van één zuivering of persleiding zelfstandig kunnen bestrijden.
Waterkwaliteits-incident	Bestrijden van de gevolgen van het lozen van verontreinigde stoffen op één locatie.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

5 ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE

5.1 Calamiteitenorganisatie 24/7 waakzaam

5.2 Uitgangspunten

5.3 Organisatiestructuur

5.4 (Budget)bevoegdheden calamiteitenorganisatie

5.1 Calamiteitenorganisatie 24/7 waakzaam

De Rijnlandse calamiteitenorganisatie is 24 uur per dag en 7 dagen per week inzetbaar. Dit hoofdstuk gaat op hoofdlijnen in op:

- > de structuur van de calamiteitenorganisatie, inclusief de relatie met de reguliere organisatie.
- > de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

5.2 Uitgangspunten

Het geheel van de bij de calamiteitenbestrijding betrokken medewerkers heet de calamiteitenorganisatie. De structuur van de calamiteitenorganisatie sluit voor onderlinge herkenbaarheid aan op die van de veiligheidspartners. De calamiteitenorganisatie is onder normale omstandigheden 'slapende' (maar paraat).

Opm. De uitwerking van de repressieve organisatie staat beschreven in B1, Werkwijze. De uitwerking van de preparatieve organisatie staat beschreven in B7, Structuur & Organisatie.

Belangrijke aandachtspunten zijn:

- > Veiligheid gaat voor alles. Medewerkers en derden mogen geen onnodige risico's lopen.
- > De hele organisatie staat – tijdens calamiteiten – ten dienste van de calamiteitenorganisatie.
- > Alle medewerkers kunnen worden opgeroepen werkzaamheden te verrichten voor de calamiteitenorganisatie. Ook als het taken betreft die buiten het dagelijkse takenpakket en/of buiten de reguliere werktijden liggen. Dit is geregeld in de Sectorale Arbeidsvoorwaarden (SAW) en uitgewerkt in functiebeschrijvingen.
- > Voor personen die deel uitmaken van de calamiteitenorganisatie geldt dat tijdens calamiteiten de reguliere aansturing komt te vervallen. Deze bevoegdheid/

verantwoordelijkheid wordt overgenomen door de leidinggevende van het betreffende team.

Opm. De verdere uitwerking van de personele zaken staat beschreven in B6, Personele Zaken.

- > Indien er sprake is van een dreigend incident of calamiteit dan kan de calamiteitenorganisatie op voorhand worden geïnformeerd ('verhoogde waakzaamheid').
- > De calamiteitenorganisatie moet ten minste 48 uren vanaf de opschaling continu kunnen functioneren.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

5.3 Organisatiestructuur

De Organisatiestructuur van de Calamiteitenorganisatie is als volgt.

Fase 1

Coördinator Plaats Incident (CPI)

De Rijnlandse vertegenwoordiger/coördinator ter plaatse van het incident is de Coördinator Plaats Incident (CPI). De CPI is vanaf coördinatiefase 1 actief en als hoogst operationeel leidinggevende, verantwoordelijk voor de bestrijding van het incident. De CPI zorgt voor het nemen van de maatregelen in het veld en voorziet (via de Informatie Coördinator/ ICO) het hoger liggende niveau, het WOT van actuele informatie, middels het LCMS. Vanaf coördinatiefase 2 verloopt de aansturing van de CPI (of meerdere CPI's) via de coördinator maatregelen.

WAT

De CPI werkt samen met inhoudelijk operationele mensen in het veld aan de bronbestrijding. Dit team wat onder leiding van de CPI met de bestrijding bezig is wordt ook wel een Water Actie Team (WAT) genoemd. Het is een niet vooraf vaststaand team, kern is CPI en ICO CPI, en wordt verder geformeerd op basis van wat er nodig is. Afhankelijk van aard en type calamiteit kan er voor gekozen worden om 1 multiteam of meerdere afdelingsspecifieke teams in te richten. De structuur en aansturing verandert niet, fase 1 wordt aangestuurd door de CPI en kent een of meerdere WAT's. De bezetting van de WAT's is niet vooraf beschreven, maar komt vanuit de reguliere afdelingen. Mensen doen hetzelfde werk, onder andere omstandigheden. Daarmee maken deze teams geen onderdeel uit van de Calamiteitenorganisatie maar wordt er een verbinding gemaakt tussen beide organisaties.

Eenheid WSB als Team Waterbezwaar: onderdeel van het WAT van de CPI. Een operationeel team wat tijdens een waterbezwaar op het steunpunt de coördinatie van de noodpompen organiseert (waar staan ze). Een senior stuurt het team aan, onder leiding van de CPI, een ondersteuner houdt in LCMS de locatie van de pompen bij. Bij opschaling naar fase 2, en als er schaarste ontstaat, dan gaat de CM sturen op waar moeten de pompen heen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Fase 2

Operationeel Leider (OL)

De Operationeel Leider is vanaf coördinatiefase 2 actief en dan als hoogst operationeel leidinggevende, verantwoordelijk voor de bestrijding van het incident, zowel de bronbestrijding (in het veld) als de effectbestrijding (focus van het WOT). De OL heeft afstemming met de CPI in het veld. De aansturing/ communicatie van de besluiten genomen in het WOT loopt via de Coördinator Maatregelen (CM).

Waterschapsoperationeelteam (WOT)

De Operationeel Leider is voorzitter van het WOT. Het WOT is het knooppunt van de informatiestromen. Het WOT richt zich op het 'hoe' van de bestrijding en verzorgt de operationele afstemming met de netwerkpartners. Het WOT kan worden ondersteund door een of meer expertteams. Het WOT bestaat uit de OL, de Operationeel Assistent en Informatie coördinator, Coördinator Scenario's, Coördinator Maatregelen en de Coördinator Communicatie. Het WOT is actief vanaf coördinatiefase 2.

Expertteam

Een denk/ voorbereidingsteam wat integraal werkt en wordt geformeerd vanuit de reguliere organisatie. Een expertteam staat altijd onder leiding van één van de WOT-coördinatoren. In principe kunnen alle personeelsleden uit de reguliere organisatie worden opgeroepen om deel te nemen aan een expertteam, ze zijn de inhoudelijke expertise.

CAT: Het Communicatie Actie Team (CAT) is een bijzondere en voorbereide vorm van een uitvoerend team onder aansturing van het WOT lid, de coördinator communicatie (CC).

Expertteam Scenario's: De coördinator scenario's (CS) heeft denkkracht nodig uit de reguliere organisatie, bv. voor het doorrekenen van scenario's.

Expertteam Maatregelen: De coördinator maatregelen (CM) heeft denkkracht nodig uit de reguliere organisatie, bv. voor het bedenken en uitvoeren van maatregelen.

Expertteam BCM: is een tactisch team wat in geval van een bedrijfscontinuïteitscalamiteit (uitval mensen, gebouw of systemen) ingezet kan worden onder de coördinator scenario's (CS)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Fase 3

Dijkgraaf

De Dijkgraaf is vanaf coördinatiefase 3 actief en dan als hoogst operationeel leidinggevende, verantwoordelijk voor de gehele calamiteitenorganisatie. De Dijkgraaf heeft afstemming met de OL. De aansturing/ communicatie van de besluiten genomen in het WBT loopt via de OL die zitting heeft in het WBT.

Waterschapsbeleidsteam (WBT)

Het WBT bepaalt de strategie voor het optreden van de calamiteitenorganisatie en stemt op bestuurlijke niveau af met de netwerkpartners. Het WBT is actief in coördinatiefase 3 en 4 en bestaat naast de dijkgraaf uit de OL, directeur (linking pin naar de reguliere organisatie), een communicatie adviseur en een Informatie Coördinator.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

5.4 (Budget)bevoegdheden calamiteitenorganisatie

De functionele structuur van de calamiteitenorganisatie is niet dezelfde als die van de reguliere organisatie. Voor de uitoefening van juridische en financiële bevoegdheden betekent dit het volgende.

De reguliere organisatie heeft bevoegdheden conform het Delegatiebesluit Rijnland 2017 en het Mandaat- en Volmachtbesluit Rijnland 2018. Voor zover de uitoefening van deze bevoegdheden de besteding van budgetten met zich meebrengt geldt de Budgethoudersregeling Rijnland 2018-II.

Voor het bestrijden van een ernstig incident of calamiteit gelden de bevoegdheden zoals die voortvloeien uit bovenstaande besluiten niet, maar beschikken de leidinggeven- den van de teams van de calamiteitenorganisatie over die bevoegdheden die noodzakelijk zijn voor een effectieve bestrijding daarvan¹, in de fase waarvoor zij verantwoor- delijk zijn².

Zodra de calamiteitenorganisatie wordt geactiveerd en totdat wordt afgeschaald naar de dagelijkse werkzaamhe- den, geldt dat de volgende bevoegdheden van toepassing zijn op de calamiteitenorganisatie:

- > De dijkgraaf is eindverantwoordelijk voor het optreden van de calamiteitenorganisatie en daarmee beslissings- en onbeperkt budgetbevoegd in calamiteuze situaties³.
 - > De Operationeel Leider (OL) is bevoegd tot een bedrag van €500.000,- per calamiteit. Hierboven heeft de OL voorafgaande goedkeuring van de dijkgraaf nodig.
 - > De Coördinator Plaats Incident (CPI) is bevoegd tot een bedrag van €50.000,- per calamiteit. Hierboven heeft de CPI voorafgaande goedkeuring van de OL nodig.
- De secretaris-algemeen directeur heeft een adviserende rol en wordt geconsulteerd bij ieder besluit.

De OL of CPI kan daarmee in ieder geval beschikken over alle middelen van het waterschap (inclusief het personeel). Daarnaast kan hij alle bijstandsverzoeken (laten) doen aan hulpverleningsdiensten, gemeenten, (buur)waterschappen, Rijkswaterstaat en andere netwerkpartners voor zover deze niet expliciet door het bestuur gedaan moeten wor- den. Zo lang niet wordt afgeweken van vastgesteld beleid kan de OL of CPI alle maatregelen nemen die hij noodza- kelijk acht. Het gebruik van extra bevoegdheden wordt tevoren afgestemd met de dijkgraaf en SAD. Indien de OL of CPI gebruik maakt van extra bevoegdheden moet hij zorgen voor voldoende verantwoording achteraf, en kun- nen aantonen dat het organiseren van maatregelen, mate- rieel en middelen via de normale bevoegdheden en proce- dures niet mogelijk was.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS- BEHOEFTE
5	ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

Het gebruik van deze bevoegdheden geldt alleen binnen de calamiteitenorganisatie en is beperkt tot handelingen die in verband staan met het bestrijden van de betreffende calamiteit. De financiële consequenties van besluiten/handelingen van de OL en CPI mogen de genoemde grensbedragen niet overschrijden.

Indien in de calamiteitenorganisatie door de OL of CPI gebruik is gemaakt van juridische en financiële bevoegdheden, wordt hiervan in de nafase een evaluatie opge maakt en vastgesteld door het hoofd calamiteitenzorg, en worden de dijkgraaf en SAD geïnformeerd. Het hoofd calamiteitenzorg stemt in de nafase het te compenseren bedrag af met de betreffende budgethouder⁴.

1. *Artikel 5.30 Waterwet, het waterschap is in geval van gevaar bevoegd de maatregelen te nemen die hij nodig oordeelt, eventueel in afwijking van wettelijke voorschriften, met uitzondering van de Grondwet en internationaalrechtelijke verplichtingen;*
2. *Hoofdstuk 5.3 Calamiteitenplan Rijnland, organisatiestructuur.*
3. *Artikel 96 Waterschapswet, noodbevoegdheid dijkgraaf.*
4. *Artikel 5 Budgethoudersregeling Rijnland 2018-II*

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS- BEHOEFTE
5	ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

6 VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN

6.1 Melding en alarmering

6.2 Opschalen en afschalen

6.3 Leiding en coördinatie

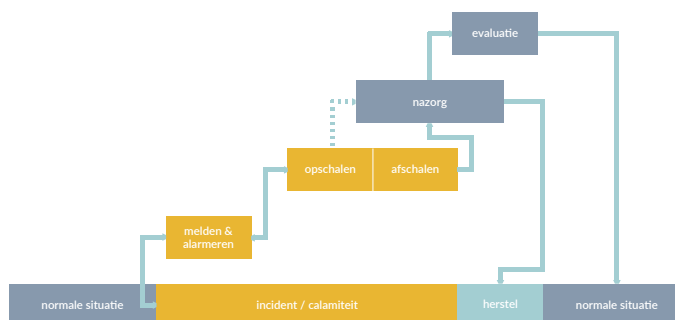
6.4 Informatiemanagement

6.5 Bedrijfscontinuïteitmanagement

6.1 Melding en alarmering

Rijnland is 24 uur per dag, 7 dagen in de week bereikbaar via: 071 - 306 3535. Niet spoedeisende meldingen, kunnen ook via internet worden gemeld: www.rijnland.net/uw-loket/meldpunt

Door de melding en alarmering wordt de hoofdstructuur van de calamiteitenbestrijding opgebouwd. Dit proces omvat alle activiteiten die gericht zijn op het effectief en tijdig aannemen en registreren van de gegevens over de calamiteiten. En het alarmeren van de juiste functionarissen en overige betrokken instanties.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

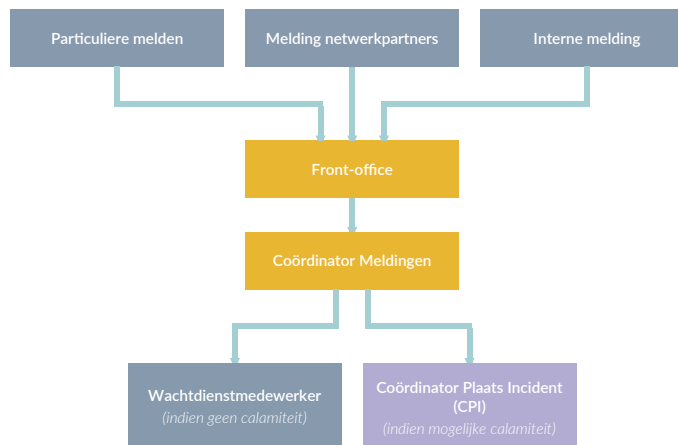

Wordt de hoofdstructuur niet tijdig opgebouwd, dan wordt afbreuk gedaan aan de effectiviteit van de bestrijding. In de praktijk is er nogal eens sprake van opschalingsangst, dit moet worden voorkomen. Beter te hoog opgeschaald, en daarna weer afschalen, dan niet opschalen terwijl dit achteraf wel nodig bleek te zijn.

Werkproces

Alle meldingen komen binnen bij de front-office. Overdag is dat het Rijnlandse Klantcontactteam, na werktijd is dat een externe Service Telefoon Centrale. De front-office informeert de coördinator meldingen, die vervolgens – na beoordeling – de melding doorzet naar de (wachtdienst) medewerker die de melding afhandelt. Indien de situatie zo ernstig is dat deze medewerker het probleem niet zelfstandig kan oplossen en er coördinatie vanuit de organisatie nodig is, wordt de CPI geïnformeerd. De CPI bepaalt of er moet worden opgeschaald.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

Daarnaast houdt Rijnland 24 uur per dag en 7 dagen in de week het watersysteem in de gaten. Naast eigen meet-systemen worden de (wachtdienst)medewerkers hierbij ondersteund door externe partijen, zoals het landelijke Watermanagementscentrum en meteorologische bureaus.

CALAMITEITENPLAN

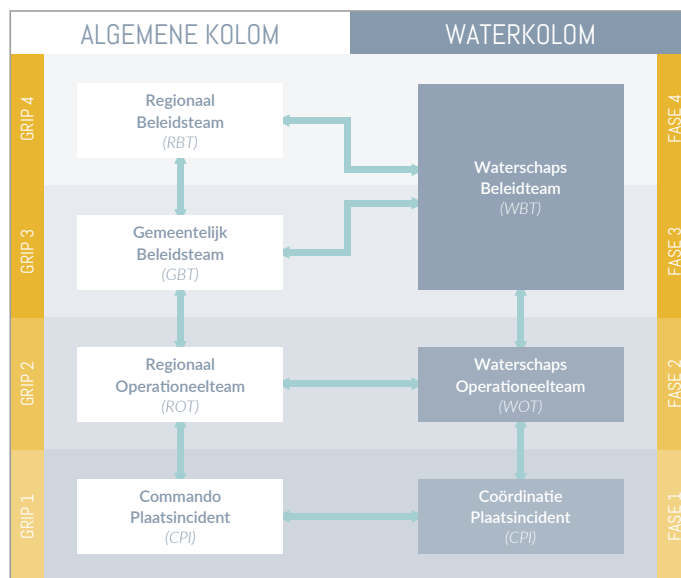
- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

6.2 Opschalen en afschalen

De waterbeheerders in Nederland onderscheiden bij de bestrijding van calamiteiten vier opschalingsniveaus, coördinatiefasen geheten. Deze zijn afgestemd op de landelijke GRIP systematiek (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijding Procedure) van de algemeen bestuurlijke kolom.

Bij elke coördinatiefase wordt de calamiteitenorganisatie verder opgebouwd en krijgen organisatieonderdelen en functionarissen specifieke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden toegewezen. Naast de uitwerking hieronder staat hierover meer in het [B1, Werkwijze](#).

De overgang van de ene naar de andere coördinatiefase wordt primair bepaald door de mate van coördinatie die noodzakelijk is. De hoogst operationeel leidinggevende neemt het besluit tot opschalen. De mate van coördinatie is zelf weer afhankelijk van diverse factoren. Het dreigingsniveau en de (mogelijke) impact spelen hierbij een belangrijke rol, maar ook andere factoren kunnen aanleiding geven tot opschaling zoals de mate van bestuurlijke betrokkenheid, financiële gevolgen of media-aandacht.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Coördinatiefase 1: brongebied

Coördinatiefase 1 is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is.

Coördinatiefase 2: bron- en/of effectgebied

Coördinatiefase 2 is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties.

Coördinatiefase 3: politiek bestuurlijk binnen eigen beheergebied

Coördinatiefase 3 is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe

partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties.

Coördinatiefase 4: politiek bestuurlijk buiten het eigen beheergebied

Coördinatiefase 4 is bedoeld voor gemeentegrens- en /of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze coördinatiefase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Bevoegdheid tot op- en afschalen

In het algemeen kun je stellen dat de hoogst operationeel leidinggevende besluit tot op- en afschalen. In de CBP's zijn per calamiteittype opschalingscriteria beschreven.

Fase 1 is de CPI hoogst leidinggevende, in fase 2 de OL en in fase 3 de Dijkgraaf.

Coördinatiefase	Wie	Opmerkingen
0 -> 1	CPI	In overleg met CMI
1 -> 2	OL	In overleg met CPI
2 -> 3 en 4	Dijkgraaf	In overleg met OL
3 en 4 -> 2	Dijkgraaf	In overleg met OL
2 -> 1	OL	In overleg met CPI
1 -> 0	CPI	In overleg en overdracht naar coördinator Nazorg

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Normen voor de op- en afschaling

Essentieel voor een adequate bestrijding van incidenten en calamiteiten is dat snel de juiste informatie wordt verzameld en vervolgens vertaald naar de juiste hulp en inzet. Hiervoor zijn de volgende kaders gedefinieerd:

Wie	Wat	Binnen
Front-office	Aannemen melding	5 minuten
CMI	Aannemen melding	15 minuten
CPI	Aannemen melding	15 minuten
CPI	Ter plaatse van het incident, na alarmering door CMI	60 minuten
WOT	WOT-operationeel (op kantoor te Leiden), na alarmering door OL	60 minuten
WBT	WBT-operationeel (op kantoor te Leiden), na alarmering door directeur (technisch voorzitter)	60 minuten

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

6.3 Leiding en coördinatie

Effectieve leiding en coördinatie is essentieel voor een adequate bestrijding van calamiteiten. Effectief wil zeggen dat het totale potentieel zodanig en in onderlinge afstemming wordt ingezet dat de noodzakelijke bestrijdings- en ondersteunende activiteiten zo snel en effectief mogelijk en in de juiste prioriteiten volgorde worden uitgevoerd.

Aandachtspunten daarbij zijn:

- > De genomen besluiten t.a.v. prioriteitsstelling zijn op ieder niveau:
 - Geëxpliciteerd op basis van alternatieven en overwegingen.
 - Vertaald in acties en daaraan gekoppelde actiemeners.
 - Afgestemd op besluiten en/of acties van netwerkpartners.
- > De voorstellen / adviezen die aan het bovenliggende niveau worden gegeven, zijn gebaseerd op feiten en voorzien van oplossingsrichtingen voor besluitvorming en bijbehorende consequenties.
- > Op ieder niveau is een overzicht beschikbaar van de (zelf)genomen besluiten en de mate waarin deze zijn geïmplementeerd.
- > Niet volledige opdrachten worden op ieder niveau gesignaleerd en opnieuw geformuleerd.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHPEPPEDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

6.4 Informatiemanagement

Kritische succesfactor voor goed crisisbeheer is snelle informatiedeling. Rijnland heeft voor de invulling van het informatiemanagement gekozen voor een netcentrische werkwijze. Dit conform het landelijk referentiekader netcentrisch werken voor waterschappen van de Unie van Waterschappen.

Het netcentrisch werken is een systeem en werkwijze waarmee snel informatie kan worden uitgewisseld tussen het veld, het WBT-WOT-CPI en externe partners zoals veiligheidsregio's, gemeenten etc.

Om het systeem van het informatiemanagement te managen zijn de verantwoordelijkheden per coördinatie fase gedefinieerd:

- > Voorafgaand aan de opschaling is de CMI verantwoordelijk voor het opstarten van LCMS-W en het invoeren van een start waterbeeld, dit op basis van de invoer in InProces.
- > In coördinatiefase 1 is ICO-CPI verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS.
- > In coördinatiefase 2 is ICO-WOT verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS.
- > In coördinatiefase 3/4 is ICO-WOT verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS. De ICO-WOT neemt deel aan het WBT. Als het informatie-management rondom de calamiteit te veel tijd en aandacht vraagt wordt een andere ICO aan het WBT toegevoegd.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

6.5 Bedrijfscontinuïteitmanagement

Rijnland is voor de uitvoering van zijn taken afhankelijk van een scala aan bedrijfsmiddelen zoals: gemalen, zuiveringen, persleidingen, watergangen en dergelijke. Inclusief de daaraan ondersteunende processen zoals ICT en bemensing. Het niet goed functioneren van deze bedrijfsmiddelen kan calamiteiten tot gevolg hebben, zoals wateroverlast en/of falende zuiveringen. Om het effect van mogelijke uitval van mensen en middelen op de Rijnlandse bedrijfsvoering te minimaliseren heeft Rijnland continuïteitsplannen opgesteld, we noemen dat Bedrijfscontinuïteitmanagement (BCM). Het gaat daarbij om:

- > Crisismanagementplan: Gericht op de continuïteit van de bedrijfsvoering.
- > Bedrijfscontinuïteitsplan ICT: Gericht op de continuïteit van de ICT.

In het CBP BCM, C7, is bedrijfscontinuïteit verder uitgewerkt.

Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Mensen gaan voor

Tijdens crises dient in de eerste plaats de veiligheid van mensen gewaarborgd te worden. Alle andere zaken zijn daaraan ondergeschikt. In dat kader hebben de acties van de BHV teams voorrang.

2. Kerntaken hebben prioriteit

De BCM inspanningen richten zich op het waarmaken

van de primaire taken: droge voeten en schoon water. Prioriteit wordt daarbij gegeven aan het zo optimaal mogelijk continueren van de kritische processen, met de ondersteunende middelen. Indien daarbij niet kritische processen worden geraakt, dan worden deze pas opgepakt als de problemen bij de kritische processen zijn opgelost.

3. Kostenefficiëntie

BCM staat wat inspanning en kosten betreft in balans met het te beschermen belang of waarde: maatregelen worden genomen op basis van een businesscase.

4. Voldoen aan wet- en regelgeving

Rijnland neemt alle noodzakelijke maatregelen om te voldoen aan vigerende wet- en regelgeving op het gebied van BCM. De belangrijkste regelgeving is de Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen.

5. Comply or Explain

Daar waar een bedrijfsonderdeel afwijkt van vastgesteld beleid of standaarden, legt het management van dit bedrijfsonderdeel dit vast in een formele verklaring. De verklaring bevat een risico-inschatting van de afwijking en de mogelijke consequenties en wordt aan de Business Continuity Officer (BCO) voorgelegd. De BCO stelt een advies op en biedt deze samen met de verklaring van de afwijking aan de directie Rijnland.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

7 CRISISCOMMUNICATIE

7.1 Inleiding

7.2 Uitgangspunten crisiscommunicatie

7.3 Strategie

7.4 Zelfredzaamheid burgers

7.5 Interne communicatie

7.6 Mandaat communicatie

7.1 Inleiding

Bij een (dreigende) crisissituatie is crisiscommunicatie één van de belangrijkste instrumenten om informatievoorziening en handelingsperspectief te organiseren. Tijdens een (dreigende) crisissituatie houden we nadrukkelijk rekening met de impact ervan op de samenleving. De crisis zoals die door het publiek wordt waargenomen is de echte crisis. Dit vereist dat we willen weten welke vragen, gevoelens en geruchten er leven. We monitoren de buitenwereld en halen deze naar binnen. De omgevingsanalyse is hier een middel voor en legt een basis voor onze communicatiedoelstellingen en de gekozen communicatiestrategie. Daarnaast dient ook het bestuur van Rijnland en de reguliere organisatie die niet bij de calamiteitenbestrijding is betrokken periodiek te worden geïnformeerd.

Crisiscommunicatie is verder uitgewerkt in B2, Crisiscommunicatie.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

7.2 Uitgangspunten crisiscommunicatie

De uitgangspunten die het hoogheemraadschap van Rijnland hanteert ten tijde van (dreigende) crisissituaties sluiten aan bij de (gewenste) identiteit van de organisatie:

- > We communiceren snel, adequaat en duidelijk belangrijke informatie naar zowel interne als externe doelgroepen.
- > Interne communicatie en externe communicatie gaan hand in hand.
- > We werken, afhankelijk van de situatie, samen met andere overheden en externe partners.

7.3 Strategie

Een omgevingsanalyse geeft inzicht in hoe de samenleving de calamiteit/situatie beleeft. Op basis van het gevoelde risico bij de samenleving feitelijke risico en de maatregelen wordt een communicatiestrategie gevormd.

7.4 Zelfredzaamheid burgers

Burgers hebben tijdens een crisis ook een eigen verantwoordelijkheid en moeten deze ook (kunnen) nemen. In de communicatie proberen, indien nodig, een handelingsperspectief mee te nemen, met name in het eerste uur van een crisis.

7.5 Interne communicatie

Tijdens een (dreigende) crisissituatie is het van belang dat de reguliere organisatie en bestuurders adequaat worden geïnformeerd over de calamiteit zodat zij:

- a) er überhaupt weet van hebben dat er een crisissituatie is en dit niet vanuit de media moeten vernemen en
- b) collega's zijn die druk bezig zijn met het bestrijden van de calamiteit en dus niet gestoord moeten worden en
- c) vragen of opmerkingen van externen over de calamiteit op adequate wijze naar de calamiteitenorganisatie kunnen doorverwijzen.

De interne communicatie draagt bij aan het stimuleren en vergroten van de betrokkenheid bij de calamiteitenorganisatie voor alle interne doelgroepen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

7.6 Mandaat communicatie

Voor het kunnen uitvoeren van de communicatie uitgangspunten, doelstelling en strategie is een mandaatregeling voor het Communicatie Actie Team (CAT) een vereiste.

De mandaatregeling betreft: “Zonder vooraf ruggespraak te houden met het WOT kan het Communicatie Actie Team (CAT) gedurende de crisissituatie via de haar beschikbare middelen en/of kanalen eigenstandig informatie verspreiden onder publiek en pers.”

De volledige tekst mandaatregeling is opgenomen in het supplement crisiscommunicatie.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

8 NAZORG

8.1 Inleiding

8.2 Instellen coördinator nazorg

8.3 Zorg voor eigen personeel

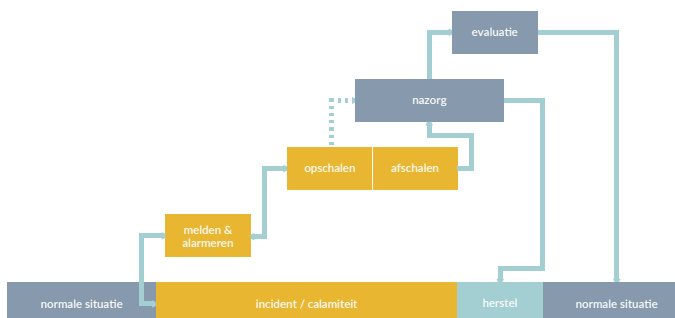
8.4 Netwerkpartners

8.5 Schadeafhandeling

8.6 Herstel

8.1 Inleiding

Met nazorg worden alle activiteiten bedoeld die noodzakelijk zijn voor terugkeer naar de situatie voordat de crisis zich voordeed. De repressiefase draagt zorg voor een stabiele situatie en zodra dat geregeld is begint het herstel met de nazorgfase. Nazorg is verder uitgewerkt in het supplement Werkwijze, B1.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Nazorg is de fase waarin de volle omvang van de calamiteit duidelijk wordt. Bekend wordt of er slachtoffers zijn en wie verdere medische en/of psychosociale hulp nodig hebben. Ook wordt duidelijk welke materiële schade is aangericht en op welke wijze deze al dan niet zal (kunnen) worden hersteld en vergoed. Bovendien is nazorg ook de fase van evaluatie, onderzoek en eventuele publieke en politieke discussies en van verantwoording. Tussen de repressiefase en de nazorgfase is een overlap, aangezien in de repressiefase al nagedacht moet worden over de nazorg.

Onderwerpen waar door Rijnland in dit kader aandacht aan moet worden besteed zijn:

- > Overdracht verantwoordelijkheden.
- > Instellen informatie- en adviescentrum.
- > Zorg voor eigen personeel.
- > Netwerkpartners.
- > Schadeafhandeling.
- > Herstel.

8.2 Instellen coördinator nazorg

Nazorg start niet pas na de calamiteit, maar tijdens, in de laatste fase van de opschaling van de calamiteit. Zodra de direct acute fase afneemt, wordt door de hoofd calamiteitenzorg een coördinator nazorg aangesteld.

Doel is een soepele overgang en informatieoverdracht. Na de afschaling van de calamiteit of zoveel eerder als noodzakelijk, neemt de coördinator nazorg, met indien noodzakelijk een projectteam nazorg, de coördinatie over en kan de operationeel leidinggevende, Operationeel Leider in fase 2 of Coordinator Plaats Incident in fase 1, besluiten tot afschaling naar fase 0, reguliere bedrijfsvoering.

De coördinator nazorg heeft tot taak alle werkzaamheden te coördineren die noodzakelijk zijn om weer terug te keren naar de 'oude' situatie. Dit zijn niet alleen bouwkundige activiteiten, maar bijvoorbeeld ook de coördinatie van de schadeafhandeling en de communicatie.

8.3 Zorg voor eigen personeel

Een crisissituatie met één of meerdere (zwaar)gewonde(n) en/of dodelijke slachtoffers kan een schokkende ervaring zijn geweest. Het is dan ook belangrijk dat direct na de afhandeling van een dergelijke crisis, de medewerkers ondersteuning krijgen bij de verwerking van mogelijke traumatische ervaringen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

8.4 Netwerkpartners

Net als in de bestrijdingsfase is het van groot belang dat met betrokken overheden en instanties wordt afgestemd over de (waterstaatkundige)activiteiten die Rijnland onderneemt, om zo snel als mogelijk terug te keren naar de 'normale' situatie. Dit om te voorkomen dat er conflicterende situaties optreden.

8.5 Schadeafhandeling

Binnen de nazorg is de afhandeling van schade een belangrijk onderdeel. Onduidelijkheid over schadeafhandeling kan voor veel onrust en onzekerheid zorgen onder de getroffen en. Vaak bestaat er grote druk om snel tot afhandeling over te gaan om zowel getroffen als verzekeraars uit deze onzekerheid te halen. ***De afdelingen Handhaving en Juridische zaken zijn verantwoordelijk voor de schadeafhandeling. Het is dan ook essentieel dat deze afdelingen zo snel als mogelijk worden betrokken.***

Derden stellen Rijnland aansprakelijk

Als gevolg van waterstaatkundige calamiteiten kunnen derden schade ondervinden. In die gevallen kan Rijnland – al dan niet terecht – geconfronteerd worden met schade, bijvoorbeeld bij ernstige wateroverlast. Voor die aansprakelijkheid op grond van onrechtmatig handelen heeft Rijnland een WA-verzekering.

Rijnland heeft ook een Verordening Schadevergoeding. Deze verordening regelt het vergoeden van schade als gevolg van rechtmatig handelen van Rijnland, bijvoorbeeld bij peilbesluiten en kadeverbetering. Bij calamiteiten is deze regeling niet aan de orde.

Voor deze gevallen geldt dat de afdeling Ondersteuning en Advies, team Juridische Zaken en Inkoop verantwoordelijk is voor de schadeafhandeling.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Rijnland verhaalt kosten op derden

Handelend optreden tijdens calamiteiten of incidenten brengt kosten met zich mee. Bijvoorbeeld arbeidsloon van eigen personeel, reinigingskosten, bergingskosten, herstelkosten en kosten van gebruikt materieel en materiaal.

Hierbij gelden de volgende aandachtspunten:

- > Eerst moet de veroorzaker van een calamiteit of incident zelf in de gelegenheid worden gesteld afdoende maatregelen te nemen.
- > Gebeurt dat niet of onvoldoende dan moet de veroorzaker er op gewezen worden dat Rijnland op zijn kosten maatregelen gaat treffen.
- > De kosten kunnen alleen op de overtreder worden verhaald als Rijnland kan aantonen dat deze in redelijkheid zijn gemaakt.
- > Ook hier geldt dat zo snel als mogelijk de afdelingen Handhaving en Juridische zaken worden ingeschakeld.

8.6 Herstel

Hieronder worden alle (bouwkundige) activiteiten verstaan die noodzakelijk zijn om de Rijnlandse taken weer 'normaal' te kunnen uitvoeren.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

9 KWALITEITSBORGING

9.1 Algemeen

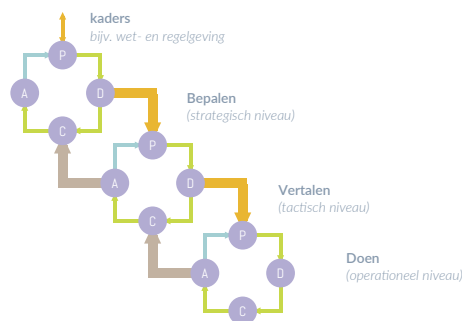
9.2 Documentbeheer calamiteitenhuis

9.3 Evaluatie

9.4 Opleiden, trainen en oefenen

9.1 Algemeen

De kwaliteit van de calamiteitenorganisatie wordt geborgd door het integraal toepassen van de Plan-Do-Check-Act cirkel (Deming) door alle niveaus van de calamiteitenorganisatie, zie onderstaand figuur.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

Plan: Planvormingsfase.

Do: De uitvoering/repressiefase bij calamiteiten en/of oefeningen.

Check: Toets ofwel de check in een (Nazorg en) Evaluatie. De check of de Do voldaan heeft aan het Plan.

Act: Bijstellingsactiviteiten, bijvoorbeeld het aanpassen van de Planvorming.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORGING
- BIJLAGEN

9.2 Documentbeheer calamiteitenhuis

De basis voor een adequate calamiteitenbestrijding wordt gevormd door de planvorming. Het tijdig opstellen en actualiseren van deze planvorming is daarom noodzakelijk. Rijnland heeft voor het huis van de planvorming plan-beheerders aangesteld. Deze zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en het beheer in overeenstemming met de navolgende criteria:

- > Calamiteitenplan, minimaal 1 maal per 6 jaar of zoveel eerder indien daar een aanleiding voor is.
- > Supplementen, minimaal 1 maal per jaar of zoveel eerder indien daar een aanleiding voor is.
- > Calamiteitenbestrijdingsplannen, minimaal 1 maal per 3 jaar of zoveel eerder indien daar een aanleiding voor is.

9.2.1 Beheer

Planbeheerdersoverleg

26 september 2017

Voorzitter: Marleen de Lange/ Geraldine Beckers

Leden: Erwin de Groot (A), Frank van Kan (B1), Kirsten Laker-veld (B2), Rob Mensink (B3), Cynthia van der Slot (B4), Carolien Persoon (B5), Erik van der Meer (B6), Fred Hoogland (B7 Structuur en Organisatie), Etienne Faassen (C1 en C2), Jelmer Biesma (C3), Johan Oosterbaan (C4), Jeffrey den Elzen (C5), Birgitta van der Wateren (C6) en Albert van As (C7, Bedrijfscontinuïteitsmanagement).

Agendapunt 1: nieuwe overleg en besluitvormings-structuur calamiteitenzorg

Agendapunt 2: afspraken over proces van actualiseren Planhuis

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Punt 1

Het eerste planbeheerdersoverleg nieuwe stijl is onderdeel van de nieuwe overleg en besluitvormingsstructuur. Deze structuur wordt toegelicht door Geraldine: De implementatie van PDCA krijgt nu verder vorm in diverse overleggen die die cyclus ondersteunen.

1. PLAN(en ACT)**Planbeheerders**

Overleg met de planbeheerders over de planvorming, de wijzigingen, aanvullingen en nieuwe ontwikkelingen. Voorzitter van het overleg is de *Strategisch Adviseur Calamiteitenzorg*

2. DO**Operationele voorbereiding**

Overleg met de 1^e medewerkers van de pools (rollen binnen de calamiteitenorganisatie Slank & Gespierd) afgestemd over de operationele voorbereiding. Voorzitter van het overleg is de *Tactisch Adviseur Calamiteitenzorg*.

Regiegroep Leerlijn OTO Calamiteitenzorg

Overleg met de leden van de regiegroep over de OTO opzet, planning en activiteiten. Voorzitter van het overleg is de *Operationeel Adviseur Calamiteitenzorg*.

3. CHECK**Afstemmingsoverleg Actielijst**

Overleg met de afdelingshoofden over de afstemming tussen de reguliere organisatie en de calamiteitenorganisatie om afspraken te maken over de acties op de Actielijst (opgesteld naar aanleiding van evaluaties van oefeningen en calamiteiten). Voorzitter van het overleg is de Coördinator Nazorg, secretaris is de *managementassistente Calamiteitenzorg*.

- > Er is 3x per jaar een overleg per groep (planbeheerders, operationele voorbereiding, evaluatie/ actiepuntenlijst en regiegroep leerlijn);
- > Dit overleg is adviserend (m.u.v. 4, de Regiegroep, deze is tevens besluitvormend);
- > De voorzitter (tevens het teamlid calamiteitenzorg) draagt zorg voor terugkoppeling naar het hoofd calamiteitenzorg;
- > Het hoofd calamiteitenzorg kan bij alle overleggen aansluiten om 'thermometer'/ gevoel te krijgen en meningen te peilen;
- > De overleggen geven een advies aan de voorzitter mee, die dit bespreekt met het hoofd calamiteitenorganisatie.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

Het planbeheerders overleg heeft als doel het beheer en de actualisatie van het Calamiteitenhuis. Daarnaast dient het overleg het bevorderen van de samenhang tussen de stappen in de plan do check act cyclus:

1. De planvorming die de basis vormt voor het operationeel optreden (P);
2. Het operationeel optreden van de calamiteitenorganisatie op basis van het geleerde binnen het OTO-programma (D);
3. In de evaluaties de leer- en verbeterpunten naar voren te laten komen (C);
4. Deze leerpunten uit evaluaties van calamiteiten onderdeel te laten worden van de aangepaste planvorming (A).

9.3 Evaluatie

Evaluatie is een essentieel onderdeel van het hele calamiteitenproces. Het analyseren en evalueren van incidenten en calamiteiten is naast een wettelijke plicht ook een leermoment van de bij de bestrijding betrokken overheden en instanties. Evaluatie heeft drie doelen:

1. (Publieke)verantwoording.
2. Optimalisatie calamiteitenbestrijding(organisatie).
3. Analyse impact calamiteit op normale bedrijfsvoering c.q. beleid.

Het afleggen van verantwoording vormt een essentieel onderdeel van de evaluatie. Tijdens een calamiteit

moeten – om snel en effectief te kunnen handelen – de normale (vaststelling)procedures wijken. Dit betekent dat management en bestuurders die geen rol en invloed hebben tijdens de calamiteit na afloop bij de evaluatie hun (bestuurlijke) invloed kunnen aanwenden.

Rijnland moet, door te evalueren, leren van wat goed is gegaan en van wat anders of beter had gekund. Van belang is om te constateren welke aandachtspunten meegenomen dienen te worden in toekomstige calamiteitenbestrijding, of de maximale bestrijdingsbehoefte haalbaar is, of het leidt tot eventuele aanpassing van plannen of procedures of aandacht verdient bij opleiden, trainen en oefenen.

Daarnaast wordt geanalyseerd of de calamiteit mogelijk aanleiding geeft het huidige beleid en/of het normale uitvoerings- c.q. onderhoudsprogramma van bijvoorbeeld keringen of gemalen aan te passen.

Termijn

Uitgangspunt is dat de evaluatie binnen vier weken (in concept) gereed is. Bij een onderzoek of rapportage kan de hoofd procesverantwoordelijke de termijn met vier weken verlengen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Evaluatierapport

Van elke evaluatie wordt een evaluatierapport opgesteld. De mate en wijze van evalueren hangt af van de mate van opschaling van het incident/de calamiteit. Bij kleine incidenten met weinig gevolgen kan dat in een snelle ronde, incidenten en calamiteiten vanaf coördinatiefase 2 vereisen meer diepgang.

Coördinatiefase	Evaluatie door
1	Rijnland
2	Rijnland, waarbij afhankelijk van de impact van de calamiteit op de omgeving overwogen moet worden de evaluatie door een onafhankelijk extern bureau te laten plaatsvinden
3 en 4	Onafhankelijk extern bureau

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Wie voert de evaluaties uit en onder wiens verantwoordelijk gebeurt dat?

In 2016 is de calamiteitenorganisatie uitgebreid met de rol van Evaluator. De evaluator zorgt ervoor dat de evaluaties worden uitgevoerd. Dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van het hoofd calamiteitszorg. Het hoofd calamiteitszorg ziet erop toe dat het rapport wordt vastgesteld en de aanbevelingen uit de evaluatie op de juiste plek binnen de (calamiteiten)organisatie worden uitgezet en opgevolgd.

Coördinatie fase	Directieteam Rijnland	Dagelijks Bestuur Rijnland	Algemeen Bestuur Rijnland
1	Vaststellen	Ter kennisname	N.v.t.
2 - 4	Vaststellen	Vaststellen	Ter kennisname

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

9.4 Opleiden, trainen en oefenen

9.4.1 Waarom OTO

Rijnland heeft een wettelijke verplichting (art. 5.29, lid 1 Waterwet) om periodiek oefeningen te houden.

Door het houden van oefeningen krijgt de beheerder de nodige ervaringen in het werken met het calamiteitenplan en met het optreden tijdens een calamiteit.

Daarnaast heeft Rijnland in het calamiteitenplan de volgende ambitie opgeschreven: we waarborgen een slagvaardig en doelmatig optreden tijdens crises.

Om aan deze ambitie te voldoen is er een effectieve en efficiënte calamiteitenorganisatie nodig.

Omdat er in de praktijk er te weinig calamiteiten voorkomen om zo een effectieve en efficiënte calamiteitenorganisatie te bouwen moeten de medewerkers opgeleid worden. Zo kunnen ze bij calamiteiten goed beslagen ten ijs komen.

9.4.2 Aquademie

Voor het OTO programma wordt samengewerkt met de Aquademie conform het beleid van Rijnland op het gebied van leren.

Vanuit de Aquademie zijn er een aantal Regiegroepen ingesteld. Voor Calamiteitzorg is ook een Regiegroep opgericht. Een Regiegroep is een denktank bestaande uit vertegenwoordigers met deskundigheid op het desbetreffende leerveld en vertegenwoordigers van de Aquademie. De opdracht voor een Regiegroep is het formuleren van

de leerdoelen voor het leerveld waarvoor zij is ingesteld. Hierbij maken we onderscheid tussen kennis-, houdings- en vaardigheidsdoelen. De Regiegroep geeft inhoudelijk input, is eigenaar van het leerprogramma, draagt het leerprogramma actief uit naar de organisatie en monitort.

9.4.3 Leerlijn Calamiteitzorg

Vanuit de Aquademie is in nauwe samenwerking met Calamiteitzorg een leerlijn ontwikkeld.

De leerlijn geeft een onderverdeling aan van activiteiten naar doelgroep:

- > Hele groep (Calamiteitenorganisatie Slank&Gespierd)
- > Team (Waterschaps Beleidsteam, Waterschaps Operationeel Team of Coördinator Plaats Incident)
- > Rol (OL, CPI etc.)
- > Individu (eigen persoonlijke ontwikkeling)

Voor een toelichting wordt verwezen naar het document: Leerlijn calamiteitenorganisatie Hoogheemraadschap van Rijnland.

9.4.4 Partners

Bij de keuze voor partners staat samenwerken en 'op maat' centraal. Rijnland heeft gekozen voor een unieke samenwerking waarbij meerdere partners samen het OTO-programma aanbieden. Ieder ingezet op zijn kracht en specialiteit. Op maat ontwikkelde trainingen en trajecten speciaal voor Rijnland.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Bijlagen

1 AFKORTINGEN

ACO	Ambtelijk crisis overleg
AO	Administratieve ondersteuning
AWZI	Afvalwaterzuiveringsinstallatie
BCM	Bedrijfscontinuïteitmanagement
B&W	Burgemeester en wethouders
BWS	Afdeling Bedrijfsvoering Watersystemen
BZA	Afdeling bouwzaken
CBP	Calamiteitenbestrijdingsplan
CdK	Commissaris van de Koning
CoPI	Commando plaats Incident
CPI	Coördinator plaats Incident
DCC	Departementaal Coördinatie Centrum
DCO	Directie communicatie
D&H	Dijkgraaf & hoogheemraden (Dagelijks Bestuur) van Rijnland
DT	Directieteam
EDO	Ergst denkbare overstroming
GBT	Gemeentelijk beleidsteam
GIS	Geografisch informatie systeem
GRIP	Gecoördineerd regionale incidentbestrijding procedure
GS	Gedeputeerde staten
ICO	Informatiecoördinator

IVW	Inspectie Verkeer en Waterstaat
KWA	Kleinschalige waterafvoer
LCO	Landelijke coördinatiecommissie overstromingen
LCW	Landelijke commissie waterverdeling
LDHO	Landelijk draaiboek hoogwater en overstromingen
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum
Min VenJ	Ministerie van Veiligheid en Justitie
Min IenM	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
MT	Managementsteam
OCC	Operationeel coördinator calamiteiten
OL	Operationeel leider
OTO	Opleiding, training en oefenbeleid
PCC	Provinciaal coördinatie centrum
RWS	Rijkswaterstaat
RBT	Regionaal beleidsteam
ROT	Regionaal operationeel team
VV	Verenigde vergadering (Algemeen Bestuur) van Rijnland
WAT	Water Actie Team
WBT	Waterschaps Beleidsteam
WMCN	Watermanagementscentrum Nederland
WOT	Waterschaps Operationeel Team

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

2 VERZENDLIJST

Het (ontwerp) calamiteitenplan is verzonden aan de volgende organisaties.

	Organisatie	Aan
1	Veiligheidsregio – Amsterdam Amstelland	Algemeen bestuur
2	Veiligheidsregio – Haaglanden	Algemeen bestuur
3	Veiligheidsregio – Hollands Midden	Algemeen bestuur
4	Veiligheidsregio – Kennemerland	Algemeen bestuur
5	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	Dijkgraaf en hoogheemraden
6	Hoogheemraadschap Delfland	Dijkgraaf en hoogheemraden
7	Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard	Dijkgraaf en hoogheemraden
8	Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden	Dijkgraaf en hoogheemraden
9	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	Dijkgraaf en hoogheemraden
10	Rijkswaterstaat West-Nederland Noord	Hoofdingenieur Directeur
11	Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid	Hoofdingenieur Directeur
12	Provincie Noord-Holland	College van Gedeputeerde Staten

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

13	Provincie Zuid-Holland	College van Gedeputeerde Staten
14	Gemeente Aalsmeer	College van burgemeester en wethouders
15	Gemeente Alphen a/d Rijn	College van burgemeester en wethouders
16	Gemeente Amstelveen	College van burgemeester en wethouders
17	Gemeente Amsterdam	College van burgemeester en wethouders
18	Gemeente Bloemendaal	College van burgemeester en wethouders
19	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	College van burgemeester en wethouders
20	Gemeente Gouda	College van burgemeester en wethouders
21	Gemeente Haarlem	College van burgemeester en wethouders
22	Gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude	College van burgemeester en wethouders
23	Gemeente Haarlemmermeer	College van burgemeester en wethouders
24	Gemeente Heemstede	College van burgemeester en wethouders
25	Gemeente Hillegom	College van burgemeester en wethouders
26	Gemeente Kaag en Braassem	College van burgemeester en wethouders
27	Gemeente Katwijk	College van burgemeester en wethouders
28	Gemeente Krimpenerwaard	College van burgemeester en wethouders
29	Gemeente Leiden	College van burgemeester en wethouders

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

30	Gemeente Leiderdorp	College van burgemeester en wethouders
31	Gemeente Leidschendam-Voorburg	College van burgemeester en wethouders
32	Gemeente Lisse	College van burgemeester en wethouders
33	Gemeente Nieuwkoop	College van burgemeester en wethouders
34	Gemeente Noordwijk	College van burgemeester en wethouders
35	Gemeente Noordwijkerhout	College van burgemeester en wethouders
36	Gemeente Oegstgeest	College van burgemeester en wethouders
37	Gemeente Teylingen	College van burgemeester en wethouders
38	Gemeente Velsen	College van burgemeester en wethouders
39	Gemeente Voorschoten	College van burgemeester en wethouders
40	Gemeente Waddinxveen	College van burgemeester en wethouders
41	Gemeente Wassenaar	College van burgemeester en wethouders
42	Gemeente Zandvoort	College van burgemeester en wethouders
43	Gemeente Zoetermeer	College van burgemeester en wethouders
44	Gemeente Zoeterwoude	College van burgemeester en wethouders

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

In deze bijlage zijn alle relevante wettelijke bepalingen weergegeven waar het hoogheemraadschap tijdens incidenten en calamiteiten mee te maken kan krijgen.

Waterwet – gevaar voor waterstaatswerken

Artikel 5.28

1. In deze paragraaf wordt verstaan onder gevaar: omstandigheden waardoor de goede staat van één of meer waterstaatswerken onmiddellijk en ernstig in het ongerede is of dreigt te geraken.
2. Deze paragraaf is niet van toepassing op gevaren die het gevolg zijn van een ongeval als bedoeld in de Wet bestrijding ongevallen Noordzee.

Artikel 5.29: Plannen en oefenen

1. De beheerder draagt zorg voor het houden van oefeningen in doeltreffend optreden bij gevaar. Tevens stelt hij voor de waterstaatswerken onder zijn beheer een calamiteitenplan vast, dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels.
2. In het calamiteitenplan wordt de afstemming op provinciale coördinatieplannen, en voor het water-

beheer van belang zijnde rampbestrijdingsplannen, vastgesteld voor het gebied waar in de waterstaatswerken zijn gelegen, gewaarborgd.

3. Het ontwerp van een calamiteitenplan wordt in elk geval voor commentaar gezonden aan het bestuur van de regionale brandweer en aan burgemeester en wethouders van de gemeenten waarbinnen de waterstaatswerken zijn gelegen.

Artikel 5.30: Algemene (nood)bevoegdheden waterschap:

1. De beheerder is in geval van gevaar, zolang de daardoor ontstane situatie zulks noodzakelijk maakt, bevoegd de maatregelen te treffen die hij nodig oordeelt, zo nodig in afwijking van wettelijke voorschriften, met dien verstande dat hij geen maatregelen treft die in strijd zijn met de Grondwet of met internationaalrechtelijke verplichtingen.
2. Indien het bestuur van een waterschap gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, meldt hij dit onverwijld aan gedeputeerde staten.
3. De beheerder brengt, zodra de feitelijke omstandigheden op grond waarvan toepassing is gegeven aan het eerste lid, dat toelaten, het waterstaatswerk weer

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE

zoveel mogelijk in overeenstemming met de in de legger voorgeschreven staat.

4. De beheerder draagt zorg voor een evaluatie van het optreden en verder handelen bij toepassing van het eerste lid en derde lid. Hij zendt in elk geval een exemplaar van deze evaluatie ter kennisneming aan gedeputeerde staten, alsmede aan burgemeester en wethouders van de gemeenten waarbinnen de waterstaatswerken zijn gelegen.

Artikel 5.31: Aanwijzingsbevoegdheden gedeputeerde staten en minister:

1. Gedeputeerde staten kunnen, indien naar hun oordeel het bestuur van een waterschap niet of niet voldoende optreedt bij gevaar, overeenkomstige toepassing geven aan artikel 3.12 van de Waterwet (Gedeputeerde staten kunnen, indien een samenhangend en doelmatig regionaal waterbeheer dat vordert, het bestuur van een waterschap een aanwijzing geven omtrent de uitoefening van taken of bevoegdheden).
2. Indien de omstandigheden geen voorafgaande bijeenroeping van gedeputeerde state gedogen, is onze Commissaris in de provincie bevoegd tot uitoefening van de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid, zolang het gevaar voortduurt en totdat gedeputeerde staten van die bevoegdheid gebruik maken.
3. Onze Minister kan, indien naar zijn oordeel gedepu- teerde staten of Onze Commissaris in de provincie ten onrechte niet of niet voldoende gebruik maken van de

bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, overeen- komstig toepassing geven aan artikel 3.13 van de Waterwet (Onze Minister kan, indien internationale verplichtingen of bovenregionale belangen dat nood- zakelijk maken, gedeputeerde staten of het bestuur van een waterschap een aanwijzing geven omtrent de uitoefening van taken of bevoegdheden in het kader van het waterbeheer).

Waterbesluit

Artikel 5.3

Het door de beheerder vast te stellen calamiteitenplan, bedoeld in artikel 5.29 van de Waterwet, bevat tenminste:

- a. Een overzicht van de soorten calamiteiten die zich in het watersysteem of onderdelen daarvan kunnen voordoen, waaronder een inventarisatie van de daarmee gepaard gaande risico's.
- b. Een overzicht van te nemen maatregelen, met inbegrip van de maatregelen die voortkomen uit de voor de betreffende watersystemen geldende overstromings- risicobeheerplannen, en het beschikbare materieel, benodigd om de onderscheiden calamiteiten het hoofd te bieden.
- c. Een overzicht van diensten, instanties en organisaties, die bij gevaar kunnen worden ingeschakeld.
- d. Een beschrijving van het moment en de wijze van het door de beheerder informeren van burgemeesters en wethouders van de gemeenten waarbinnen de water- systemen of onderdelen daarvan zijn gelegen.

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

- e. Een schema met betrekking tot de calamiteitenorganisatie van de beheerder.
- f. Een meld en alarmeringsprocedure.
- g. Een overzicht waaruit blijkt op welke wijze de beheerder de kwaliteit van de calamiteitenorganisatie waarborgt.

Waterschapswet

Artikel 96: Bijzondere bevoegdheden dijkgraaf:

- 1. Wanneer de omstandigheden geen voorafgaande bijeenroeping van het algemeen bestuur of van het dagelijks bestuur gedogen, is de voorzitter bevoegd bij omstandigheden waaronder de veiligheid van een of meer waterstaatswerken, of anderszins de goede staat daarvan, in onmiddellijk en ernstig gevaar is of dreigt te komen, al die maatregelen te treffen waartoe die besturen bevoegd zijn, zolang deze toestand voortduurt en totdat deze besturen van hun bevoegdheid gebruik maken.
- 2. Hij geeft daarvan onverwijld kennis aan het desbetreffende bestuur alsmede aan gedeputeerde staten.

Wet op de veiligheidsregio's

- 1. Het informeren van de betreffende besturen van de provincie, veiligheidsregio en gemeenten over de risico's en relevante veiligheid technische gegevens, opdat zijn hun taken in het kader van de voorbereiding op rampen en zware ongevallen naar behoren kunnen

uitvoeren (Artikel 48, Wet op de veiligheidsregio's).

- 2. Deelname aan gemeentelijke en regionale veiligheids cq. rampenstaven overeenkomstig de afspraken die daarover zijn gemaakt in de veiligheidsregio's (convenanten met veiligheidsregio's).

Herzieningstermijn calamiteitenplan

De herzieningstermijn van het calamiteitenplan bedraagt 6 jaar.

Art. 4.8 Waterwet bepaalt dat de in hoofdstuk 4 bedoelde plannen eenmaal in de zes jaren worden herzien.

Tussentijdse herziening van de plannen is mogelijk.

Het calamiteitenplan wordt echter in hoofdstuk 5 (artikel. 5.29) genoemd, zodat artikel. 4.8. niet van toepassing is.

Artikel 5.29 Waterwet schrijft voor dat het calamiteitenplan wordt afgestemd met provinciale coördinatieplannen, rampenplannen en voor het waterbeheer van belang zijnde rampbestrijdingsplannen. Volgens de toelichting op artikel 5.2 van het Waterbesluit moeten de maatregelen in het overstromingsrisicobeheerplan van invloed zijn op het calamiteitenplan. In het algemeen deel van de toelichting op het Waterbesluit kan worden gelezen dat de Richtlijn overstromingsrisico's bepaalt dat het overstromingsrisicobeheerplan om de zes jaar moet worden getoetst en zonodig bijgesteld. Gelet op de inhoudelijke koppeling tussen dit plan en het calamiteitenplan leidt dit tot de

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

conclusie dat ook het calamiteitenplan om de zes jaar opnieuw moet worden beoordeeld. Op zich is het ook logisch, hoewel formeel dus niet geregeld, dat voor het calamiteitenplan dezelfde herzieningstermijn (zes jaar dus) wordt aangehouden als voor de andere planvormen.

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

4.1 Wateroverlast

4.2 Droogte

4.3 Bezijken regionale waterkering

4.4 Bezijken primaire waterkering kust

4.5 Bezijken primaire waterkering rivieren

4.6 Uitval Afvalwaterzuivering

4.7 Waterkwaliteitsincident

In deze bijlage zijn de verschillende waterstaatkundige calamiteiten waar Rijnland mee te maken kan krijgen nader uitgewerkt. In onderstaande figuur is weergegeven wat met de termen impact en kans van voorkomen wordt bedoeld.

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

Impact:

	Omvang	Slachtoffers	Materiële schade in euro's
Beperkt	Wijkniveau	Nihil	< honderdduizend
Aanzienlijk	Dorp	Verschillende zwaargewonden	< 1 miljoen
Ernstig	Polder	Enkele slachtoffers	< 10 miljoen
Zeer ernstig	Meerdere polders	Tientallen slachtoffers	< 100 miljoen
Catastrofaal	Heel Rijnland en groter	Honderden slachtoffers	> 100 miljoen

Kans van voorkomen:

- > **Zeer onwaarschijnlijk:** De kans dat een dergelijk scenario zich in een mensleven voordoet, is nihil.
- > **Onwaarschijnlijk:** Gebeurtenis die zich bijna nooit zal voordoen (eens in de 100 á 1000 jaar). Bijvoorbeeld de Watersnoodramp in 1953.
- > **Mogelijk:** Gebeurtenis die zich één keer in een mensenleven ergens in Nederland voordoet (eens in de 50 á 100 jaar). Bijvoorbeeld de dijk-doorbraak te Wilnis, of de situatie rondom de rivierdijken jaren negentig.
- > **Waarschijnlijk:** Gebeurtenis die zich vrij regelmatig (om de 5 á 10 jaar) voordoet.
- > **Zeer waarschijnlijk:** Gebeurtenis die zich regelmatig (jaarlijks) één of meerdere keren voordoet.

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFT

4.1 Wateroverlast

Door extreme neerslag kunnen laaggelegen delen van een polder deels te maken krijgen met wateroverlast (water op straat). Normaal gesproken wordt dit overtollige water door het hoogheemraadschap naar het boezemstelsysteem gepompt. Als er in een korte tijd teveel neerslag valt, kunnen de gemalen dit niet meer aan en komen delen van een gebied onder water te staan. Polders kunnen over het algemeen extreme neerslag verwerken die één keer per honderd jaar voorkomt. Let op! Zeker één keer per jaar is er ergens in het gebied sprake van wateroverlast, meestal als gevolg van hevige onweersbuien. De problemen blijven over het algemeen beperkt tot enkele centimeters water op straat.

Meer over Waterbezwaar / Wateroverlast

- > [Dossier Waterbezwaar / Wateroverlast](#)
- > [C3: Wateroverlast](#)

De bemaling van de polders, maar ook van de boezem, kan (tijdelijk) uitvallen. Oorzaken kunnen zijn: mechanische schade, stroomstoring, brand of verplichte maalstops. Met name uitval in combinatie met hevige neerslag kan voor problemen zorgen.

Gezien de geringe snelheid waarmee de waterstand kan stijgen is de kans op slachtoffers te verwaarlozen. De economische schade kan echter aanzienlijk zijn. Te denken valt aan oogstschade, schade aan woningen en infrastructuur.

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade euro's
Gevolgen	Aanzienlijk (Dorp)	Beperkt	Aanzienlijk (< 1.000.000)

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN

Voorspelbaarheid

De voorspelbaarheid van extreme neerslag bedraagt 24 tot 48 uur.

Handelingsperspectieven waterbeheerders

- > Inzet noodbemaling. De waterschappen hebben hiervoor de beschikking over mobiele noodpompen.
- > Herverdeling van water binnen polders.
- > (Bepaalde) maaltops 'minder belangrijke' polders.

Tijdslijn

- > **Situatie na 24 uur:** Lagergelegen delen worden geleidelijk nat. Vaak in meerdere regio's lokale wateroverlast. Maximaal enkele centimeters water op maaiveld.
- > **Situatie na 48 uur:** Overstromingen als gevolg van extreme neerslag zijn over het algemeen binnen 24 uur verholpen, onder andere door inzet noodbemaling.
- > **Situatie na een week:** Normale situatie.

Herstelfase

Zeer beperkte schade aan waterstaatkundige infrastructuur. Wel kan wateroverlast schade veroorzaken aan bijvoorbeeld landbouw (gewasschade) of aan inboedels in woningen.

4.2 Droogte

Meer over Droogte

- > [Dossier Droogte](#)
- > [C6: Droogte](#)

Bij droogte kan er onvoldoende water van de gewenste kwaliteit via de normale route worden aangevoerd. Bestrijding van de verzilting en behoud van de waterkwaliteit zijn hiervoor de belangrijkste onderdelen. Voor de veiligheid van het gehele watersysteem moet de stabiliteit van de regionale keringen gehandhaafd blijven. Dit gebeurt door water (van eventueel mindere kwaliteit) aan te voeren om de peilen van boezem en polders te handhaven; bovendien door frequentere inspecties en (indien noodzakelijk) herstel van regionale keringen.

Oorzaken van verminderde zoetwateraanvoer kunnen, al dan niet gecombineerd, zijn:

- > onvoldoende neerslag binnen het beheergebied van Rijnland.
- > dalende Rijnaafvoer als gevolg van het uitblijven van neerslag in het stroomgebied van de Rijn.
- > (dreigende) verzilting van de Hollandse IJssel door een opdrinkende invloed van zeewater.

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFT

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Zeer ernstig (meerdere polders)	Beperkt (Nihil)	Aanzienlijk < 1 miljoen

Voorspelbaarheid

Droogte treedt op in de zomerperiode en is een langzaam – en daardoor voorspelbaar – nationaal en internationaal proces. Het heeft daarmee niet de acute karakteristiek van een calamiteit, maar is wel een onderwerp dat regionaal en nationaal de aandacht vraagt.

Handelingsperspectieven

Veel is afhankelijk van het weer. Indien het droog blijft, zal Rijnland proberen zo lang als mogelijk zoetwater in te laten. Indien inlaten via de normale routes (via Gouda) niet meer mogelijk is, worden alternatieven zoals de Kleinschalige Wateraanvoer voorzieningen ingezet, eventueel in combinatie met andere maatregelen als beregeningsverboden en de Tolhuissluisroute. In principe kan Rijnland dit aangepaste droogteregeim meerdere dagen volhouden. Als inlaat van zoetwater niet meer mogelijk is, wordt water van een mindere kwaliteit ingelaten. Daarnaast controleert Rijnland actief de waterkeringen bij droogte.

Tijdslijn

> **Situatie na 24 uur - week:** Zie handelingsperspectieven.

Herstelfase

De schade aan waterstaatkundige infrastructuur zal zeer beperkt zijn, omdat alle maatregelen juist gericht zijn op het voorkomen daarvan. Wel kan het watersysteem verzilten, waardoor gewasschade kan optreden. Ook hiervoor geldt dat alle maatregelen erop gericht zijn verzilting te voorkomen. Zo nodig en als er voldoende water aanwezig is, wordt er extra water bij Gouda ingelaten om het watersysteem door te spoelen.

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFT

4.3 Bezwijken regionale waterkering

Meer over Regionale Keringen

- > [Dossier Regionale Keringen](#)
- > [A-bijlage 5.3: Falen / bezwijken keringen](#)
- > [C2: Regionale keringen](#)

Een regionale waterkering of boezemkade is een dijk naast een kanaal of ander binnenwater. Deze dijken omsluiten een gebied dat vervolgens polder genoemd wordt. De regionale waterkeringen zijn zo ontworpen dat de kans van falen kleiner is dan eens in de 100 tot 1000 jaar. Falen wil nog niet zeggen dat de dijk bezwijkt. Falen wil zeggen dat de ontwerpnorm wordt overschreden. Vanaf dat moment kan de stabiliteit niet meer worden gegarandeerd. In zijn algemeenheid geldt dat er een factor 5 tot 10 tussen falen en bezwijken zit.

Het falen/bezwijken van een regionale kering kan worden veroorzaakt door: a) te hoge boezemstanden, waardoor het water gewoon over de dijk stroomt, b) instabiliteit

van de dijk (droogte, te zwaar belast, of te nat), c) opzet. De gevolgen van het bezwijken van een regionale waterkering variëren per polder. In grote, ondiepe polders zal maximaal enkele decimeters water komen te staan. In diepe en/of kleine polders kan in korte tijd enkele meters water komen te staan, met mogelijke slachtoffers tot gevolg. Het bezwijken van een regionale waterkering heeft niet alleen negatieve gevolgen voor de polder, maar ook voor de hoger gelegen (veen)gebieden en de regionale waterkeringen zelf.

Als het tot een overstroming komt, kan deze oneindig veel vormen aannemen. Dit is mede afhankelijk van de plaats en grootte van de bres of bressen en de hoogte van het achterliggende gebied.

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFT

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Ernstig (polder)	Ernstig (enkele slachtoffers)	Ernstig (< 10 miljoen)

Voorspelbaarheid

In kritieke periodes (zeer droge of juist zeer natte periodes) voeren de waterbeheerders dijksinspecties uit. Als er dan scheuren worden geconstateerd is de voorspelbaarheid 24 – 48 uur. De gebeurtenis in Wilnis heeft echter geleerd dat een dijkschuiving ook onverwacht kan optreden.

Handelingsperspectieven waterbeheerders

- > Versterken instabiele waterkeringen.
- > Compartimentering van watergangen: waardoor de toestroom van boezemwater naar een polder beperkt wordt. Hiervoor heeft het hoogheemraadschap de beschikking over een aantal vaste kunstwerken en flexibel inzetbaar materiaal.

Tijdslijn

- > Situatie na 24 uur: Een polder kan binnen enkele uren volstromen. Afhankelijk van de grootte en de diepte van de polder staat er enkele decimeters tot enkele meters water. Binnen 12 tot 24 uur zal de instroom

van water in de polder zijn gestopt. Vervolgens wordt er gestart met de aanleg van een noodkering waarna de leeggelopen watergang weer van water wordt voorzien. Tevens wordt met het poldergemaal en de inzet van noodbemaling de polder zo snel mogelijk drooggemalen.

- > Situatie na 48 uur: Afhankelijk van de grootte en de diepte van de polder, zal een polder binnen twee tot vijf dagen zijn drooggemalen, waarna gestart kan worden met opruim- en herstelwerkzaamheden.
- > Situatie na een week: zie situatie na 48 uur.

Herstelfase

Zie ook hierboven. Let op, niet alleen de ondergelopen polder zal schade ondervinden. Dat kan ook op de naastgelegen hoger gelegen gebieden, door de wegvallende waterdruk en de hierdoor ontstane grondverschuivingen.

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

4.4 Bezwijken primaire waterkering kust

Meer over Primaire Keringen

- > [A-bijlage 4.5: bezwijken primaire waterkering rivieren](#)
- > [A-bijlage 5.3: Falen / bezwijken keringen](#)
- > [Dossier Primaire Keringen](#)
- > [C1: Primaire Keringen](#)

Dit kustscenario betreft een doorbraak in de kustverdediging bij Katwijk, Noordwijk en het Westland. Daar zijn de duinen – de kustverdediging – het smalst. Alleen bij een zeer zware (noord)westerstorm in combinatie met zeer hoge zeestanden is er een kans dat op die plekken een doorbraak plaatsvindt. Het gaat hier dan wel om een Ergst Denkbare Scenario (EDO) dat experts nog enigszins reëel achten. De kans van falen is kleiner dan 1/10.000. Falen wil nog niet zeggen dat de kering bezwijkt. Falen wil zeggen dat de ontwerpnorm wordt

overschreden, vanaf dat moment kan de stabiliteit niet meer worden gegarandeerd. In zijn algemeenheid geldt dat er een factor 5 tot 10 tussen falen en bezwijken zit.

De gevolgen van het bezwijken van de kustverdediging in combinatie met hoge zeestanden kunnen desastreus zijn. Binnen enkele uren stroomt het zoute zeewater via diverse bressen diep de regio in, met alle gevolgen van dien zoals zeer grote materiële schade en honderden slachtoffers.

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Catastrofaal (heel Rijnland)	Catastrofaal (honderden slachtoffers)	Catastrofaal (miljarden)

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN

Voorspelbaarheid

Er is weinig bekend over extreme overstromingen en de omstandigheden waaronder waterkeringen bezwijken. Ook voorspelmogelijkheden voor de ontwikkeling van de storm en de ligging van de depressie geven pas laat de zekerheid waar en hoe zwaar het kustgebied wordt getroffen.

Acht dagen tevoren, zien meteorologen in het patroon van depressie de eerste aanwijzingen voor een storm met orkaankracht. Pas twee dagen voor de depressie de kust bereikt is de weersverwachting betrouwbaar genoeg om de waterstands- en golfverwachting langs de kust met voldoende nauwkeurigheid te geven. Op dat moment is het zeker dat de kust zwaar belast wordt en dat een overstroming dreigt. Pas één dag van tevoren is duidelijk waar de kern van de depressie naartoe gaat. De locaties van de mogelijke doorbraken blijven tot het laatste moment onzeker. Die zijn sterk afhankelijk van lokale weerseffecten en de actuele sterkte van de dijken/duinen. Pas als daadwerkelijk doorbraken optreden, wordt het mogelijk de omvang van de overstroming te schatten.

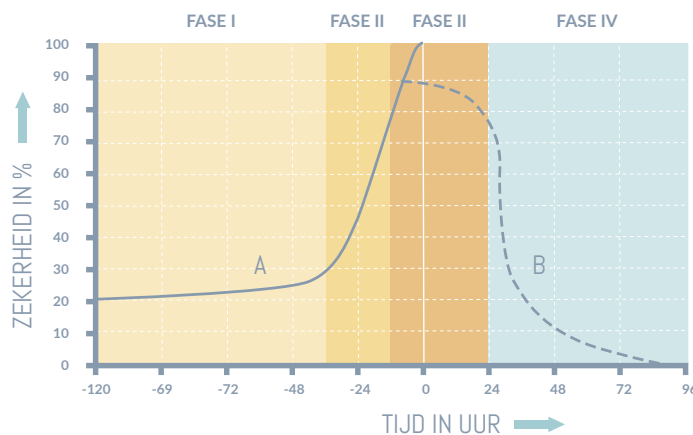
In de hiernaast getekende figuur is de fasering van het Kustscenario uitgewerkt. In het Rivieren-scenario is deze aanlooptijd 15 dagen in plaats van 5 dagen. **A** (doorgetrokken lijn) = weergave van de toename van de voorspelbaarheid van de zekerheid, uitgezet tegen de tijd dat de orkaan Nederland zal treffen.

B (stippellijn) = weergave van een 'no-hit' ofwel de mogelijkheid dat er géén overstroming ten gevolge van een dijkdoorbraak zal zijn.

Handelingsperspectieven waterbeheerders

De handelingsperspectieven voor dit scenario zijn zeer beperkt, doordat enerzijds de gevolgen te groot zijn en anderzijds de tijd te beperkt is om acties uit te zetten.

De acties die nog kunnen worden uitgevoerd, richten zich veel meer op het beperken en/of vertragen van de eventuele gevolgen van een overstroming. Hierbij kan worden gedacht aan het intern compartimenteren door bijvoorbeeld het dichtzetten van de Geniedijk ter bescherming van Schiphol. In het calamiteitenbestrijdingsplan primaire keringen zijn verschillende mogelijkheden uitgewerkt.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFT

Tijdslijn

- > **Situatie na 12 uur:** Bij een bres in Katwijk staat twee uur na de doorbraak het zeewater aan de poorten van Leiden met een gemiddelde waterdiepte van 1,5 meter. Binnen 5 uur stroomt het zeewater de Haarlemmermeerpolder in, waarna het binnen 12 uur de bebouwde kom van Hoofddorp bereikt. Aan de zuidkant van de Haarlemmermeerpolder staat het water dan al bijna 2 meter hoog.

Via de Bollenstreek stroomt het zeewater ook richting Haarlem, waarna het water de polders ten zuiden en ten oosten van Haarlem instroomt, maximale waterdiepte 0,5 – 1 meter. Het zeewater bereikt de binnenstad van Haarlem niet.

Situatie na 12 uur

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

- > **Situatie na 24 uur:** 19 uur na de doorbraak bereikt het front Schiphol en na 24 uur is de noordgrens van de Haarlemmermeerpolder bereikt. Gemiddeld staat er dan 2 meter water in de polder.
- > **Situatie na 48 uur:** De golf zeewater die over het hoger gelegen bollenland trok, heeft zich inmiddels teruggetrokken, wel staat er nog 0,2 – 0,5 meter water. De situatie in de polders is onveranderd.
- > **Situatie na een week:** De situatie in het gebied is ongewijzigd. Het zeewater kan via de bres in de kering vrij het gebied in- en uitstromen. Een voorwaarde voor herstel is dat zo snel als mogelijk gestart wordt met het sluiten van deze spoelgaten. Een week na doorbraak zal hier waarschijnlijk een start mee zijn gemaakt.

Situatie na 24 uur

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFT

Herstelfase

Het kustscenario kent een lange nasleep. Waarschijnlijk kan pas weken tot maanden na de overstroming worden begonnen met het herstel van voorzieningen, infrastructuur en woningen.

De gebeurtenis van 1953 leert dat de hele infrastructuur na een grootschalige overstroming niet meer zal bestaan. Wegen en waterkeringen zijn weggespoeld, sloten dicht-geslibd etc. Nog afgezien van het niet meer bruikbaar zijn van landbouwgronden door het zoute zeewater. Het herstel vergt jaren.

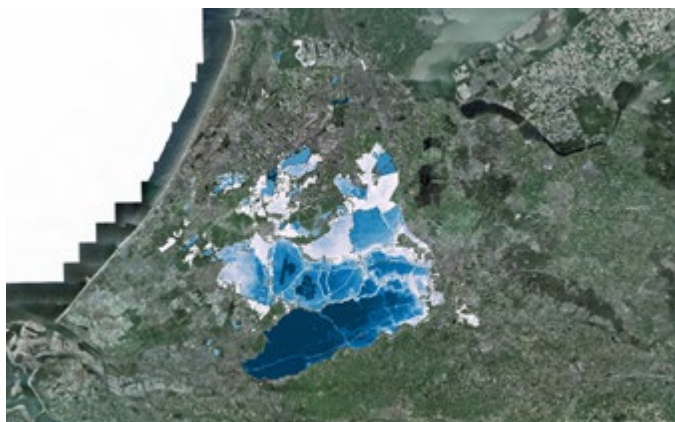
4.5 Bezijken primaire waterkering rivieren

Meer over Primaire Keringen

- > [A-bijlage 4.4: bezijken primaire waterkering kust](#)
- > [A-bijlage 5.3: Falen / bezijken keringen](#)
- > [Dossier Primaire Keringen](#)
- > [C1: Primaire Keringen](#)

De rivierenscenario's worden veroorzaakt door een extreme rivierafvoer als gevolg van hevige en langdurige regenval in het stroomgebied van de rivier, eventueel in combinatie met smeltende sneeuw. Pas als er meerdere dagen achter elkaar vrijwel continu grote hoeveelheden neerslag vallen in het stroomgebied van de Rijn, zal de

waterstand een dusdanig peil bereiken dat er sprake is van een bedreigend hoogwater. Het duurt ongeveer vijf dagen voordat de hoogwatergolf op de Rijn Nederland bereikt. Drie dagen voor dat moment van bereiken is de onzekerheid in de hoogwaterverwachting afgenomen tot (plus of min) 25 centimeter en op een dag daarvoor tot 10 centimeter. De hoogwatergolf kan meerdere dagen aanhouden. Hierdoor kunnen de overstromingen in het rivierengebied omvangrijk zijn. Als een rivierdijk doorbreekt zal de waterstand op de rivier snel dalen. De kans op meerdere doorbraken langs dezelfde rivier wordt in het algemeen als klein aangenomen.

Overstroming dijkkring 15 en 14
door doorbraak van de Lekdijk

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

[1 AFKORTINGEN](#)[2 VERZENDLIJST](#)[3 WETTELIJKE BEPALINGEN](#)[4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE](#)[5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE](#)

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Zeer ernstig (meerdere polders)	Zeer ernstig (tientallen slachtoffers)	Zeer ernstig (< 100 miljoen)

Handelingsperspectieven waterbeheerders

De handelingsperspectieven zijn beperkt. Om de druk op de dijken te verlagen moet geprobeerd worden om de hoogwatergolf in de rivier af te toppen (verlagen waterstand). Dit kan door bijvoorbeeld het bewust onderwater laten lopen van een polder. Een andere mogelijkheid is het zoveel als mogelijk afvoeren van water via alternatieve routes zoals het Amsterdam-Rijnkanaal.

Tijdslijn

- > **Situatie na 24 uur:** Binnen 24 uur staat er dus geen water in het Rijnlands gebied. Dat komt omdat Rijnland niet direct aan één van de grote rivieren ligt en alleen indirect wordt bedreigd. Het water moet namelijk eerst dijkkring 15 passeren. Wel kan er sprake zijn van keten-effecten, zoals de nutsvoorzieningen.
- > **Situatie na 48 uur:** Na circa 48 uur staat het water aan de Rijnlandse grens. Met name de polders in het midden, oosten en zuiden van Rijnland worden bedreigd. Lokaal kan er – afhankelijk van de diepteligging van de polder – meer dan 1 meter water komen te staan.

- > **Situatie na een week:** De toestroom van water door de bres in de kering zal binnen een week zijn gestopt. Enerzijds doordat de hoogwatergolf maximaal enkele dagen duurt, anderzijds door de (gevolgbeperkende) maatregelen die zijn genomen.

Herstelfase

Het rivierscenario heeft een lange nasleep van meerdere maanden tot één jaar. Wel zal het herstel waarschijnlijk sneller verlopen dan bij het kustscenario doordat a) de omvang beperkter is, waardoor er meer capaciteit op een beperkt gebied kan worden ingezet en b) de schade geringer zal zijn vanwege lagere stroomsnelheden en het zoete water.

4.6 Uitval Afvalwaterzuivering

Meer over Persleidingbreuk

- > [Dossier Persleidingbreuk](#)
- > [C5: Afvalwater](#)

In de normale situatie wordt afvalwater in het gemeentelijk rioolstelsel verzameld en vandaar vervoert een door Rijnland beheerd rioolgemaal het naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) (het zogenoemde influent). Een AWZI kan door meerdere afvalwaterstromen worden gevoed. In de AWZI wordt het afvalwater gereinigd en vervolgens in nabijgelegen oppervlaktewater geloosd (het zogenoemde effluent).

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFT

Het proces van inzameling tot effluentlozing kan ernstig worden verstoord door:

- > Verstoord bedrijfsproces.
- > Een lekke leiding.
- > Een pomp (of motor-)storing in een gemaal of in een AWZI.
- > Een stagnatie in de slibafvoer.
- > Een onderbreking van de energietoevoer.
- > Opzet.

Uitval van een AWZI of een persleiding naar een AWZI is voornamelijk 'vervelend' voor de omgeving. Grote economische schade of het betreuren van slachtoffers zal niet het geval zijn. Wel kan, als de uitval te lang duurt, grote milieuschade ontstaan omdat het afvalwater ongezuiverd in het milieu terechtkomt.

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Ernstig (polder)	Beperkt (Nihil)	Beperkt < 100.000

Handelingsperspectieven

De handelingsperspectieven zijn vooraleerst gericht op het opheffen van de verstoring. Als de verstoring te complex is of te lang duurt, zal worden geprobeerd het afvalwater (deels) naar andere zuiveringen brengen met bijvoorbeeld tankauto's. Mocht er toch ongezuiverd

afvalwater in het oppervlaktewater overstorten, dan wordt eerst geprobeerd de vervuiling te isoleren en – als dat niet mogelijk is – het watersysteem door te spoelen.

Tijdslijn

- > **Situatie na 24 uur:** Het gehele systeem van rioolwater-zuiveringen en aanvoerende persleidingen heeft in principe zoveel buffercapaciteit, dat storingen tot maximaal 12 uur niet tot grote problemen – zoals ongezuiverde lozingen – zullen leiden. Duurt de storing langer, dan kan de buffercapaciteit zijn bereikt en treden – als geen alternatieve afvoer kan worden geregeld – de overstorten in werking. Die ongezuiverde lozingen zullen eerst lokaal voor overlast zorgen. Na meer dan 36 uur is de overlast niet meer lokaal te isoleren en gaat het zich door het gebied verspreiden. Zodra dit gebeurt wordt er, om de overlast zoveel als mogelijk te beperken, op grote schaal doorgespoeld.
- > **Situatie na 48 uur:** Zie situatie na 24 uur.
- > **Situatie na een week:** Zie situatie na 24 uur.

Herstelfase

Maximaal een week. Met doorspoelen zal de waterkwaliteit weer op het oude niveau moeten worden gebracht. Lokaal – waar de verstoring of ongezuiverde lozing heeft plaatsgevonden – zijn mogelijk opruimwerkzaamheden nodig, zoals baggeren.

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFT

4.7 Waterkwaliteitsincident

Meer over Waterkwaliteit

- > [Dossier Waterkwaliteit](#)
- > [A-bijlage 5.5: Waterkwaliteitsincident](#)
- > [C4: Waterkwaliteit](#)

Waterverontreiniging kan in principe overal plaatsvinden. Maar op een aantal locaties is dat risico groter. Verontreiniging van het oppervlaktewater zal eerder worden verwacht op een industrieterrein, bij grote chemische industrieën en olieopslagplaatsen dan in een natuurgebied. En toch kan een calamiteit op een industrieterrein leiden tot een calamiteit in een natuurgebied, dat is als niet de juiste strategie wordt toegepast om verspreiding van de verontreiniging tegen te gaan.

Als gevolg van een ongeval bij transport van bijvoorbeeld olie, melasse of chemicaliën kan het oppervlaktewater ernstig worden verontreinigd. In principe kan dat overal in Rijnland gebeuren. In oplopende ernst kan een verontreiniging de volgende gevolgen hebben: vissterfte, ecologische schade, verstoring ecosysteem, voor de mens hinderlijke lichamelijke effecten, besmettelijke ziekten zoals cholera, de volksgezondheid ernstig bedreigend.

De kans op slachtoffers is gering. De mogelijk economische schade wordt voornamelijk veroorzaakt door indirecte gevolgen van het milieu-incident. Mogelijke oorzaken en gevolgen van incidentele lozingen zijn:

- > Verontreinigd bluswater.
- > Storing AWZI.
- > Persleidingbreuk.
- > Vaarwegongeval.
- > Botulisme.
- > Algensterfte.
- > Radioactieve stoffen.
- > Olielozing.
- > Brandbare en explosieve stoffen.

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Ernstig (polder)	Beperkt (Nihil)	Beperkt (< honderd-duizend)

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFT

Handelingsperspectieven

De primaire bestrijdingsstrategie is gericht op het voorkomen van de verspreiding van de verontreiniging door:

1. Isoleren
2. Opsporen en wegnemen van de oorzaak.
3. Onderzoeken om welke stof(fen) het gaat.
4. Verwijderen van de verontreiniging of, als dat niet gaat, doorspoelen van het watersysteem.

Voorop staat de veiligheid van de omwonenden en de bestrijders. Eerst moet duidelijkheid gekregen worden over de direct mogelijke schadelijke effecten van de lozing.

Tijdslijn

- > **Situatie na 24 uur:** Als de verontreiniging geïsoleerd kan worden, dan kan de aandacht de eerste 24 uur worden gericht op het onderzoeken van de stof en op het opsporen en wegnemen van de oorzaak; vervolgens wordt gestart met het verwijderen van de verontreiniging.
- > **Situatie na 48 uur:** Zie situatie na 24 uur.
- > **Situatie na een week:** Zie situatie na 24 uur.

Herstelfase

Afhankelijk van de aard en de omvang van de verontreiniging kan het opruimen enkele dagen tot meerdere weken in beslag nemen

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGSBEHOEFTE

5.1 Wateroverlast

5.2 Watertekort

5.3 Falen / bezwijken keringen

5.4 Uitval AWZI

5.5 Waterkwaliteitsincident

5.1 Wateroverlast

Meer over Waterbezwaar / Wateroverlast

- > [Dossier Waterbezwaar / Wateroverlast](#)
- > [C3: Wateroverlast](#)

Er kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen waarbij de gebruikelijke bemalingscapaciteit niet beschikbaar is of ontoereikend, met mogelijke wateroverlast tot gevolg. Omstandigheden zijn:

- > Een bovennormale hoeveelheid.
- > Storing en/of brand in een installatie.
- > Menselijk falen.
- > Stroomuitval.

Voor deze omstandigheden zal noodcapaciteit beschikbaar moeten zijn. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar poldergemalen en boezemgemalen. De gevolgen van stroomuitval zijn, gezien de specifieke problemen, apart beschouwd.

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

Noodcapaciteit poldergemalen

In de Nota bemalingsbeleid (29 april 2004) is vastgesteld dat Rijnland 1500 m³/min aan mobiele noodbemalingscapaciteit beschikbaar moet hebben. Op basis van het in hoofdstuk 5 gedefinieerde risicoprofiel kan deze 1500 m³/min worden bijgesteld naar 1000 m³/min. Met betreffende capaciteit kunnen wateroverlastsituaties met een omvang van circa 20% van het gebied (vergelijkbaar met augustus 2010) binnen een kritieke periode van 24 uur genormaliseerd worden. Onderstaand is de 1000 m³/min nader onderbouwd.

Ten aanzien van de benodigde noodcapaciteit voor een polder geldt dat deze alleen zinvol is als die minimaal 50% bedraagt van de opgestelde normcapaciteit. Met een dergelijke capaciteit kan redelijkerwijs binnen een kritieke periode van 24 uur de waterstand genormaliseerd worden. Het ligt voor de hand hoofdzakelijk voor mobiele noodvoorzieningen te kiezen die onafhankelijk van het elektriciteitsnet kunnen werken, omdat:

- > Bij vaste opstelling zouden alle poldergemalen voorzien moeten worden van een installatie van anderhalf tot twee keer de nominale capaciteit, dit leidt tot aanzienlijke investeringen en beheerkosten.
- > In veel gevallen is er sprake van lokale of regionale wateroverlast. Een groot deel van de vast opgestelde noodcapaciteit blijft in dat geval dan onbenut. In geval van grote wateroverlast (> 20.000 ha) is gelijktijdige inzet van noodbemaling veelal niet eens meer mogelijk

in verband met de beperkte beschikbare opvangcapaciteit op de boezem.

- > Vaak is het gewenst de extra bemaling op andere plaatsen dan het gemaal op te stellen.
- > Inzet van mobiele bemaling is door zijn mogelijkheid tot flexibele inzet een kostenefficiënter middel dan extra vaste bemaling.

De totale noodzakelijke noodbemalingscapaciteit is als volgt berekend:

- > Er moet volgens de in hoofdstuk 5 gestelde norm, noodbemaling beschikbaar zijn voor 20% (is 20.000 ha) van het gebied.
- > De Rijnlandse bemalingsnorm voor gemiddeld 10 m³/min/100 ha, dat is 2000 m³/min per 20.000 ha.
- > Aangegeven is dat voor een polder minimaal 50% van de nominale capaciteit beschikbaar moet zijn om de waterstand in extreme omstandigheden te kunnen normaliseren. Concreet betekent dit dat er een totale noodbemalingscapaciteit van minimaal 1000 m³/min (50% van 2000 m³/min) beschikbaar moet zijn om in 20% van het gebied noodbemaling effectief in te kunnen zetten.
- > De noodvoorzieningen moeten binnen vier uur operationeel zijn.

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

Noodcapaciteit boezemgemalen (inclusief grote poldergemalen)

Voor de boezem geldt dat de af te voeren hoeveelheden water zo groot zijn dat minimaal de capaciteit van één boezemgemaal (ca. 30 m³/s) benodigd is om in geval van nood substantiële hoeveelheden water te kunnen wegmalen. De maximale gangbare mobiele capaciteit bedraagt 1 tot 2 m³/s en dat zijn al aanzienlijke pompen met bijbehorende omvangrijke leidingwerken. Het is technisch dan ook niet haalbaar om 30 m³/s aan mobiele capaciteit achter de hand te hebben. Het is daarom voor de boezemgemalen en de grote poldergemalen beter om bij renovatie 10% - 15% extra vaste capaciteit op te stellen.

Uitval van elektriciteit

Bijna 90% van de totale polderbemalingscapaciteit bestaat uit elektrisch aangedreven gemalen. Voor de boezembemaling is dat circa 30%, dit zal de komende jaren snel veranderen naar 80 tot mogelijk 100%. Boezemgemaal Halfweg wordt al sinds jaar en dag elektrisch aangedreven. En Katwijk is onlangs geëlektrificeerd. Daarnaast worden de renovaties van boezemgemalen Gouda en Spaarndam voorbereid. Bij Gouda is al gekozen voor elektrische aandrijving en ook bij gemaal Spaarndam wordt daarnaar gekeken. Deze afhankelijkheid van het elektriciteitsnet brengt bepaalde risico's met betrekking tot de bedrijfszekerheid met zich mee.

Lokale stroomstoringen, die beperkt blijven tot een wijk of maximaal een stad, komen in Nederland bijna maandelijks voor. Stroomstoringen met een meer regionaal effect, zoals in Noord-Holland (voorjaar 2015), de Bommelerwaard (2007) en in Haaksbergen (2005) komen met enige regelmaat – om de paar jaar – voor. Over het algemeen zijn stroomstoringen binnen een paar uur verholpen, maar in Haaksbergen duurde het in totaal meer dan 50 uur. Haaksbergen liet ook zien dat de beschikbare capaciteit aan noodaggregaten in Nederland beperkt is.

De kans van voorkomen van een grootschalige stroomstoring in combinatie met veel neerslag is klein. Echter als een dergelijke situatie zich voordoet, kunnen de gevolgen voor de boezem en de polders zeer groot zijn. Een dag niet malen kan – in combinatie met waterbezwaar – al tot consequentie hebben dat de beschikbare berging in polder en boezem 'op' raakt en er wateroverlast zal optreden. In de volgende paragraaf zijn verschillende situaties geanalyseerd.

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN

Ook op Rijksniveau hebben de gevolgen van stroomuitval de aandacht. De nationale risicobeoordeling heeft uitgewezen dat de kans op grootschalige langdurige stroomuitval reëel is en grote gevolgen heeft. Voor de vitale infrastructuur (waartoe ook de boezemgemaal horen) moeten dan ook continuïteitsplannen worden opgesteld. Met andere woorden: er dienen noodvoorzieningen te worden getroffen.

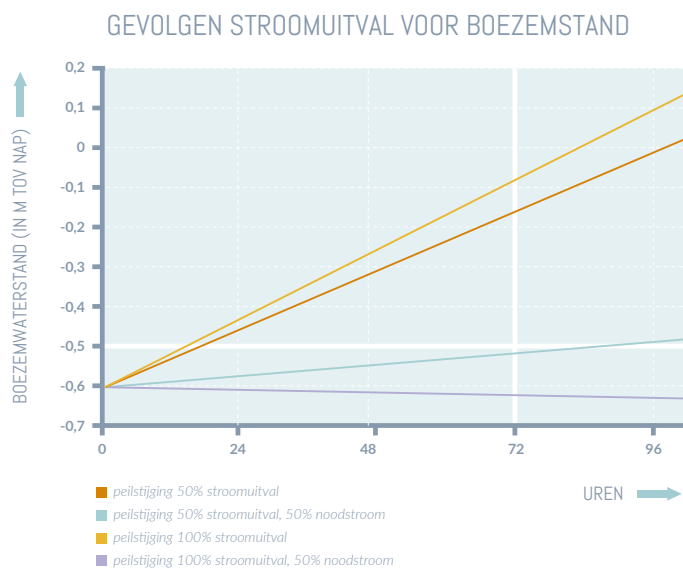
Om niet te afhankelijk te zijn van het elektriciteitsnet werden in het verleden een paar boezemgemaal met dieselmotoren uitgerust. Eenzelfde systematiek (ongeveer de helft) werd ook toegepast bij de grotere poldergemaal. Dit heeft ertoe geleid dat er bij de uitbreiding en elektrificering van boezemgemaal Katwijk voor 60% van de capaciteit aan (mobiele) noodaggregaten is geplaatst.

Scenario's

Voor een tweetal situaties is onderzocht wat de gevolgen van stroomuitval kunnen zijn:

- > **Situatie 1:** In 50% van het gebied stroomuitval (vergelijkbaar met Haaksbergen).
- > **Situatie 2:** In 100% van het gebied stroomuitval (worst-case).

In beide scenario's is een 'normale' natte periode die één tot twee keer per jaar voorkomt als uitgangspunt genomen. De resultaten van de berekeningen staan in de volgende grafiek.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

De berekeningen laten zien dat als de stroom (deels) uitvalt de boezemwaterstand binnen 24 uur boven de kritieke waterstand van NAP -0,50 m uitkomt. Binnen 48 uur wordt zelfs het maalpeil van NAP -0,37 m bereikt. NAP -0,37 m betekent dat als gevolg van weer en windwerking op een aantal plekken golfoverslag zal plaatsvinden.

Als er voor 50% aan noodcapaciteit voor de boezem beschikbaar is, kan de boezemwaterstand redelijk in de hand worden gehouden. In het 50% stroomuitvalscenario, stijgt de boezem nog wel tot NAP -0,50 m, maar duurt het veel langer eer deze kritieke waterstand wordt bereikt. In het 100% stroomuitvalscenario kan de boezemwaterstand zelfs vlak worden gehouden, dat komt omdat in dit scenario de aanvoer uit de polders ook bijna stil is komen te liggen, met alle gevolgen voor de polders van dien.

Norm:

Voor wat betreft de elektrische aandrijving van boezem- en grote poldergemalen zijn door Rijnland dan ook de volgende randvoorwaarden opgesteld:

- > Voor de boezemgemalen en de nog te renoveren grote poldergemalen geldt dat 50% van de opgestelde capaciteit onafhankelijk van het elektriciteitsnet moet kunnen draaien. Concreet betekent dit dat bij de ombouw van de boezemgemalen Gouda en Spaarndam en de toekomstige ombouw van grote nog diesel-aangedreven poldergemalen, bovenstaande functionele eis wordt meegenomen.
- > Als noodaggregaten worden toegepast, dan kiezen voor mobiele opstellingen zodat ze flexibel in het gebied kunnen worden ingezet.
- > Bij stroomuitval zijn de noodvoorzieningen binnen vier uur operationeel.

CALAMITEITENPLAN

H 1

H 2

H 3

H 4

H 5

H 6

H 7

H 8

H 9

H 10

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

2 VERZENDLIJST

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE

5.2 Watertekort

De in tijden van watertekort noodzakelijke bestrijdings-behoefte is vastgelegd in de afspraken over de Kleinschalige Wateraanvoer (KWA). Zo zijn bijvoorbeeld speciale kunstwerken (gemalen en dergelijke) aangelegd, om de wateraanvoer te kunnen blijven garanderen.

5.3 Falen / bezwijken keringen

Regionale keringen

Er kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen – zoals extreme droge of natte perioden – waarbij regionale keringen instabiel worden en mogelijk bezwijken. De regionale norm is voor wat betreft de regionale keringen als volgt vertaald.

Rijnland moet een dusdanige hoeveelheid mensen, materieel en materiaal beschikbaar hebben dat:

- Rijnland gelijktijdig op minimaal vier verschillende locaties met (mogelijk) instabiele keringen aan de slag kan (proberen de zaak te stabiliseren).
- Rijnland op minimaal één locatie met bezwijken waterkeringen aan de slag kan.

Meer over Regionale Keringen

- > [A-bijlage 4.3: bezwijken regionale waterkering](#)
- > [Dossier Regionale Keringen](#)
- > [C2: Regionale keringen](#)

Primaire keringen

Zoals in bijlage 4 is aangegeven valt het bestrijden van een bezwijkende kustverdediging, gezien de impact en omvang van de overstroming, buiten de macht van Rijnland. Bij falen (dus nog niet bezwijken) kan Rijnland nog wel een aantal maatregelen treffen om gevolgen van overslag en dergelijke te beperken, maar ook hier zijn de mogelijkheden beperkt.

Meer over Primaire Keringen

- > [A-bijlage 4.4: bezwijken primaire waterkering kust](#)
- > [A-bijlage 4.5: bezwijken primaire waterkering rivieren](#)
- > [Dossier Primaire Keringen](#)
- > [C1: Primaire Keringen](#)

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFT

5.4 Uitval AWZI

Als gevolg van onderstaande situaties kan (een deel van) een AWZI en/of de toevoer naar een AWZI uitvallen:

- > Storing en/of brand in een installatie.
- > Menselijk falen.
- > Stroomuitval.

De regionale norm is voor AWZI's en persleidingen als volgt vertaald. Rijnland moet een dusdanige hoeveelheid mensen, materieel en materiaal beschikbaar hebben dat Rijnland de uitval van één zuivering en/of één persleiding kan afhandelen zonder dat er overlast voor de omgeving ontstaat.

5.5 Waterkwaliteitsincident

Meer over Waterkwaliteit

- > [A-bijlage 4.7: Waterkwaliteitsincident](#)
- > [Dossier Waterkwaliteit](#)
- > [C4: Waterkwaliteit](#)

De regionale norm is voor waterkwaliteitsincidenten als volgt vertaald: Rijnland moet een dusdanige hoeveelheid mensen, materieel en materiaal beschikbaar hebben dat Rijnland op één locatie met de bestrijding van waterkwaliteitsincidenten aan de slag kan.

CALAMITEITENPLAN

H 1	H 2	H 3	H 4	H 5
H 6	H 7	H 8	H 9	H 10

BIJLAGEN

- 1 AFKORTINGEN
- 2 VERZENDLIJST
- 3 WETTELIJKE BEPALINGEN
- 4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE
- 5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE

SUPPLEMENTEN

WERK-
WIJZE

CRISIS-
COMMUNICATIE

NOOD-
MIDDELEN

FACILITAIRE
ZAKEN

OTO

PERSONELE
ZAKEN

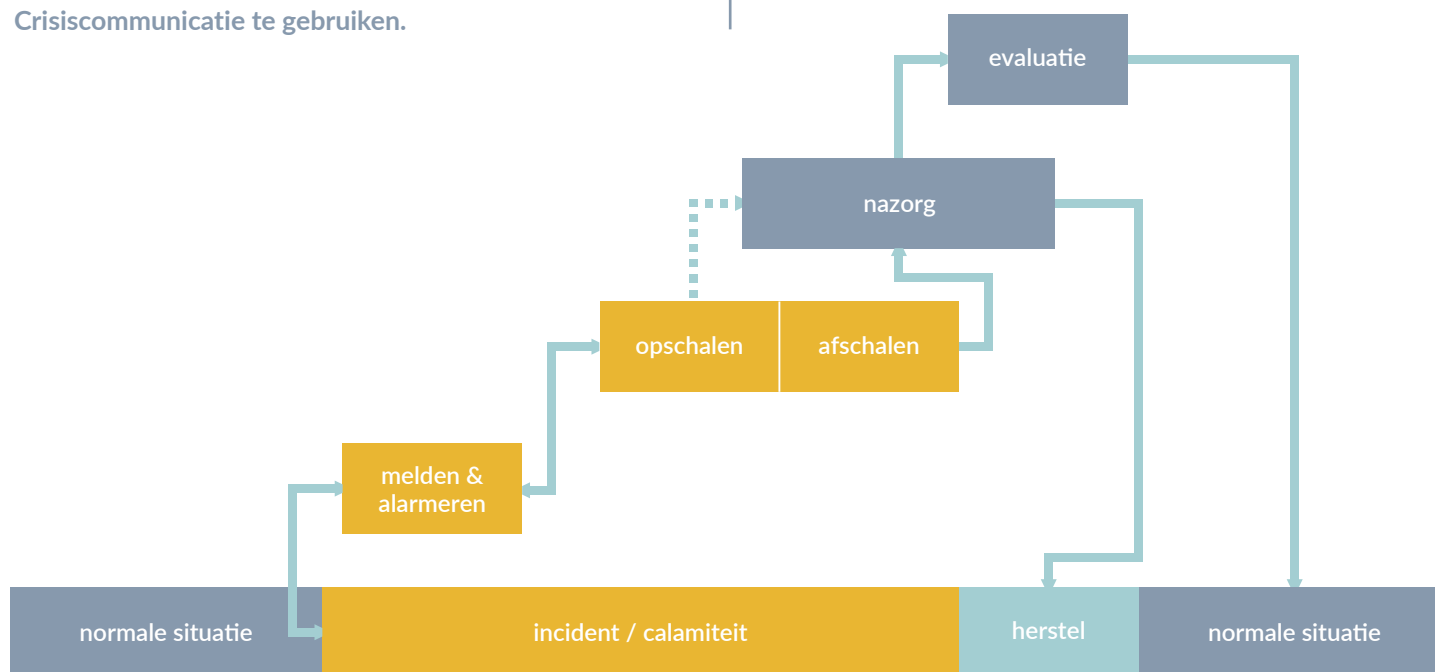
STRUCTUUR EN
ORGANISATIE

✕ Werkwijze

1 INLEIDING

Dit supplement beschrijft de werkwijze van de calamiteitenorganisatie bij calamiteitenbestrijding aan de hand van de processtappen in onderstaand schema. Medewerkers van Rijnland dienen dit supplement altijd in combinatie met het Calamiteitenplan, het relevante Calamiteitenbestrijdingsplan en het supplement Crisiscommunicatie te gebruiken.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE ✕

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

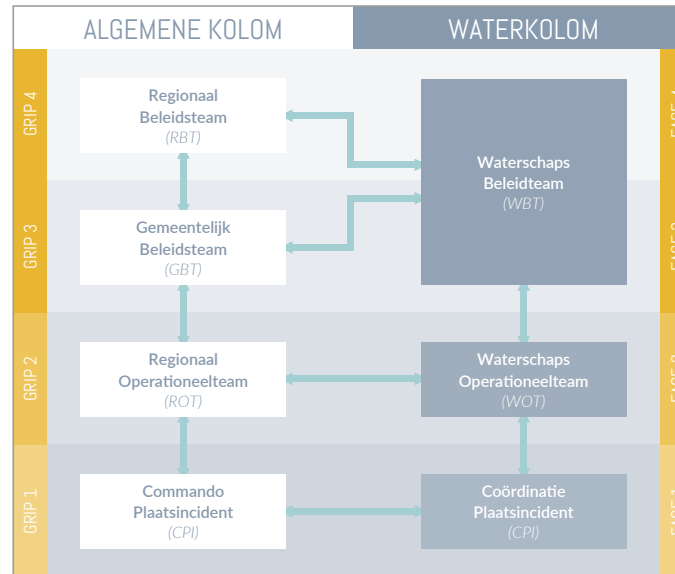

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING

2.1 Structuur

De organisatiestructuur van de calamiteitenorganisatie van Rijnland is in onderstaande figuur opgenomen. In de linkerkant van het figuur is de organisatiestructuur van de veiligheidsregio weergegeven.

De organisatiestructuur staat beschreven in deel A, hoofdstuk. 5.3

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2.2 Functionarissen

In de volgende tabel is opgenomen welke functionarissen er zijn en de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden (zie bijlage en document mandaten). De rollen, taken en verantwoordelijkheden van functionarissen van het CAT zijn te vinden in het supplement crisiscommunicatie.

Afk.		Belangrijkste taken en verantwoordelijkheden
CMI	Coördinator meldingen- en incidenten	> Beoordeling melding en toewijzing spoedeisende meldingen > Voorleggen opschalingsvraagstuk aan CPI > Alarmering en opstarten LCMS in overleg met ICO en CPI > Validatie incidentmeldingen tijdens opschaling i.s.m. ICOcpi in coördinatiefase 1 en de CM in coördinatiefase 2 > Afstemming met KCT/coördinator berichtencentrum over binnenkomende meldingen

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

CPI	Coördinator plaats incident	> Geeft leiding aan en coördineert de uitvoering in het veld (reguliere organisatie). > Kan plaatsnemen in het CoPI van de VR. > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CPI's. > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CPI (niet alleen via LCMS). > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 1 na overleg met de CMI. > Adviseert de OL met betrekking tot de opschaling naar coördinatiefase 2. > Is belast met de afschaling naar coördinatiefase 0. > Stuurt het WAT aan.
------------	-----------------------------	---

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

ICO

Informatiecoördinator

- > *ICOcpi voor CPI (operationeel)*
- > *ICOWot voor het WOT (tactisch)*
- > *ICOWbt voor het WBT (strategisch)*

- > Verantwoordelijk voor het informatiemanagement (hoofdstuk 6) in afstemming met de operationeel leidinggevende
- > In coördinatiefase 1 is ICOcpi verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS
- > In coördinatiefase 2 is ICOWot verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS
- > In coördinatiefase 3/4 is WBT verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS. De ICOWot kan deel nemen aan het WBT. Als het informatiemanagement rondom de calamiteit te veel tijd en aandacht vraagt wordt een andere ICO aan het WBT toegevoegd.
- > ICO wot bereidt het WOT voor samen met de OL en de OA.
- > Het proactief en reactief ondersteunen van gebruikers LCMS door uitleg en monitoring en sturing juist gebruik LCMS en netcentrisch werken.
- > Informatie vanuit de verschillende tabbladen geschikt maken voor het algemene tabblad ten behoeve van het gedeelde waterbeeld. Filteren van informatie mede op basis van de 4P's (Pers, Politiek, Publiek en (eigen) Personeel).
- > Ondersteunt door de OA het vullen van het LCMS.
- > Het presenteren van het waterbeeld op verzoek van de OL.
- > Adviseert het WBT, WOT of CPI over de informatielijnen.
- > De Ico's hebben tijdens de warme fase regelmatig contact met hun Ico collega's op de andere niveaus binnen de calamiteitenorganisatie. Indien nodig zoeken zij contact en stemmen af met de Ico en IM van de VR/gemeente.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende Ico's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende Ico (niet alleen via LCMS).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

OL	Operationeel Leider <i>Voorzitter WOT</i>	> Is voorzitter van het WOT. > Informeren SAD en Dijkgraaf over stand van zaken gedurende coördinatiefase 2 > Adviseert het WBT. > Is belast met het nemen van tactische besluiten (na overleg met het WOT). > Bereidt in samenwerking met de Ico en de OA het WOT voor. > Is verantwoordelijk voor de bezetting en aflossing van het WOT. > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende OL's. > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende OL (niet alleen via LCMS). > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 2 na overleg met de Coördinator Plaats Incident. > Adviseert de SAD met betrekking tot de opschaling naar coördinatiefase 3 en 4. > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 3 en 4 na overleg met de SAD. > Is belast met de afschaling naar coördinatiefase 1 in overleg met de Coördinator Plaats Incident.
-----------	--	--

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

OA	Operationeel Assistent <i>Lid WOT</i>	> Is lid van het WOT. > Bereidt het WOT voor samen met de OL en de Ico. > Houdt de statusborden bij en vat de inhoud samen (ook na elke BOB-fase). > Ondersteunt de Ico met het plaatsen van de acties in het LCMS. > Ondersteunt de OL bij het uitzetten van acties voor zover deze niet in de WOT aan een deelnemer zijn toebedeeld. > Maakt (initieel) een overzicht van de betrokken partijen. > Legt op verzoek van de OL contact met partnerorganisaties. > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende OA's. > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende OA (niet alleen via LCMS).
-----------	--	--

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

CC	Coördinator Communicatie <i>Lid WOT</i>	> Adviseert en informeert het WOT over de operationele en tactische aspecten van de communicatieaanpak op basis van de omgevingsanalyse. > Het (pro)actief halen en brengen van informatie tijdens de overleggen. > Informeert het hoofd CAT over de besluiten om zo gezamenlijk de inzet van het CAT te bepalen. > Stemt af met de woordvoerder van Rijnland en de communicatieadviseur in het WBT. > Stemt af met communicatieverantwoordelijken van de bij de calamiteit betrokken partijen. > In fase 1 is stemmen de CC en de CPI onderling af. > In fase 2, 3 en 4 is de CC onderdeel van 'de driehoek' CM, CS en CC (tactisch), die onderling afstemmen t.b.v. het WOT. > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende C (niet alleen via LCMS).
-----------	---	--

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

CM

Coördinator
maatregelen
Lid WOT

- > Maakt een analyse van de (beschikbare en gewenste) middelen.
- > Is lid van het WOT.
- > Adviseert de Operationeel Leider vanaf fase 2.
- > Stuurt een expertteam aan.
- > Bepaalt, op basis van de scenario's en deelscenario's van de CS, de benodigde middelen en stemt dit met de CS en de CC (tactisch) in het vooroverleg af. Samen met de CS en CC (tactisch) adviseert de CM de OL hierover integraal in het WOT ten behoeve van de besluitvorming door de OL.
- > Draagt zorg voor dat het operationele team (CPI en lco) over de relevante informatie beschikken om de maatregelen (en middelen inzet) kunnen uitvoeren.
- > Vanaf fase 2 stuurt de CM, namens de OL, de CPI('s) aan en coördineert hij, bij inzet van meerdere CPI's, de uitvoering van de maatregelen.
- > In fase 1 is de CM onderdeel van de driehoek CM, CS en CC (tactisch) die, indien nodig, door de CPI kan worden geraadpleegd.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CM's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CM (niet alleen via LCMS).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

CS	Coördinator Scenario's <i>Lid WOT</i>	> Maakt scenario's over de mogelijke ontwikkelingen van gebeurtenissen of samenhang van gebeurtenissen. > Is lid van het WOT. > Adviseert de Operationeel Leider vanaf fase 2. > Stuurt een expertteam aan. > Stemt de scenario's met de CM en de CC (tactisch) in het vooroverleg af. Samen met de CM en CC (tactisch) adviseert de CS de OL hierover integraal in het WOT ten behoeve van de besluitvorming door de OL. > In fase 1 is de CS onderdeel van de driehoek CM, CS en CC (tactisch) die, indien nodig, door de CPI kan worden geraadpleegd. > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CS's. > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CS (niet alleen via LCMS).
SAD	Secretaris Algemeen Directeur <i>'Technisch' voorzitter WBT</i>	> Is technisch voorzitter van het WBT. > Adviseert de Dijkgraaf (Hoogheemraad). > Is verantwoordelijk voor de bezetting en aflossing van het WBT. > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor vervanging. > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 3 en 4 na overleg met de Dijkgraaf (Hoogheemraad). > Is belast met de afschaling naar coördinatiefase 2 en 3 in overleg met de Operationeel Leider.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

HH	Hoogheemraad <i>Lid WBT</i>	> Eindverantwoordelijk voor de calamiteitenorganisatie in afwezigheid van de Dijkgraaf. > Is lid van het WBT. > Laat zich adviseren door het WBT over de bestrijding van de calamiteit en neemt besluiten op strategisch niveau. > Is woordvoerder van Rijnland en in die rol 'boegbeeld' en 'Burgervader'. > Draagt zorg voor tijdige aflossing door de Dijkgraaf dan wel een Hoogheemraad. > Kan als 'bestuurlijk liaison' zitting nemen in het (Regionaal) Beleidsteam van de VR.
DGF	Dijkgraaf <i>Lid WBT</i>	> Eindverantwoordelijk voor de calamiteitenbestrijding > Is lid van het WBT. > Laat zich adviseren door het WBT over de bestrijding van de calamiteit en neemt besluiten op strategisch niveau. > Is woordvoerder van Rijnland en in die rol 'boegbeeld' en 'Burgervader'. > Draagt zorg voor tijdige aflossing door een Hoogheemraad. > Kan als 'bestuurlijk liaison' zitting nemen in het (Regionaal) Beleidsteam van de VR.
CNZ	Coördinator Nazorg	Verantwoordelijk voor de nazorgactiviteiten na afschaling gericht op het herstel naar de normale situatie. Dit wordt vastgelegd in een rapportage welk wordt toegevoegd aan het evaluatierapport
Evaluator		Verantwoordelijk voor het opstellen van het evaluatierapport

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rol van liaisons

Afstemming met netwerkpartners gebeurt door een liaisons af te vaardigen en niet door het 'openstellen' van de eigen systemen. Belangrijkste reden hiervoor is dat het voor netwerkpartners lastig is om alle informatie te kunnen duiden. Als er een afstemmingsverzoek door de netwerk partner wordt gedaan, dan besluit de operationeel leidinggevende van het waterschap wie deze liason is. Afhankelijk van de inhoud van het afstemmingsverzoek, kan besloten worden direct een vakinhoudelijk adviseur mee te nemen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

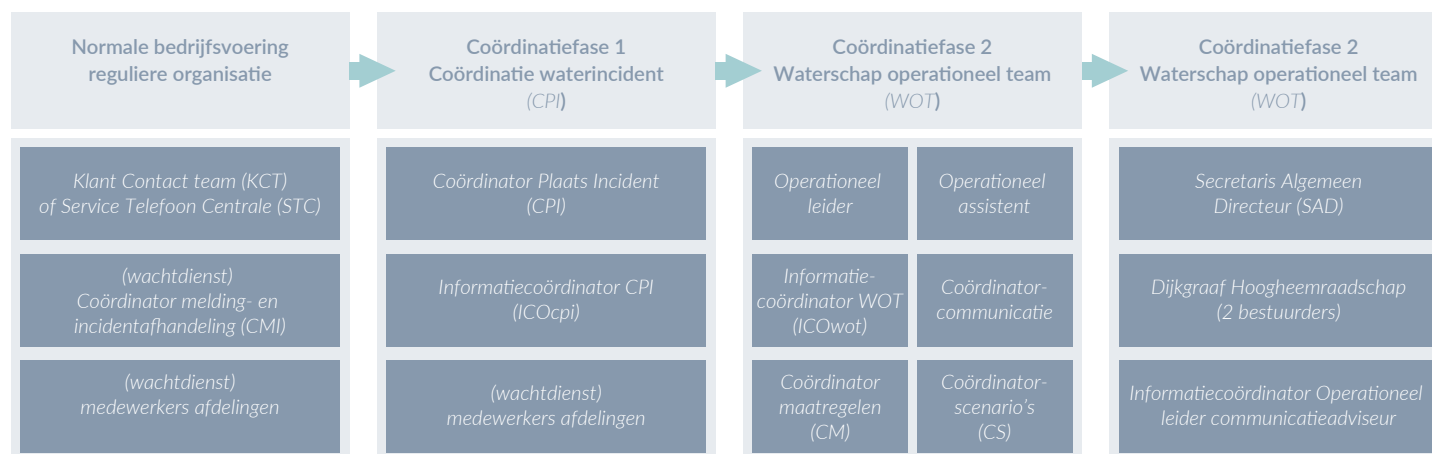

2.3 Fasering

De fasering van het waterschap is vergelijkbaar met de GRIP (gecoördineerde regionale incidentbestrijdings-procedure) fasering van de veiligheidsregio (brandweer, politie, GHOR en gemeentes). Een deel van de opschalingen loopt gelijk aan elkaar. Maar het komt voor dat de coördinatiefase van opschaling (nog) niet gelijk is aan elkaar. De calamiteitenorganisatie bekijkt per calamiteit en bestrijdingsvraagstuk in hoeverre de opschaling (in de tijd) gelijk verloopt.

In onderstaand schema is de organisatiestructuur nader uitgewerkt aan de hand van de fasering.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3 MELDEN EN ALARMEREN

3.1 Melden

3.1.1 Incidentmeldingen bij de reguliere organisatie

Een incidentmelding is een melding van een voorval gedaan door een burger, bedrijf, andere overheidsdienst of collega, waarvoor Rijnland – gezien haar taken verantwoordelijk – is voor het oplossen ervan.

Rijnland is **24/7** bereikbaar voor incidentmeldingen.

Tijdens kantoortijd (ma – vr van 08:00-17:00) komt de melding binnen bij het klantcontactteam en wordt doorgegeven aan de CMI van dienst. De CMI beoordeelt de melding en wijst de melding toe aan de juiste afdeling.

Buiten kantoortijd komt de melding binnen bij de Service Telefoon Centrale en wordt direct doorgegeven aan de wachtdienst CMI. Na beoordeling door de CMI wordt de melding, indien nodig, toegewezen aan een wachtdienst. In de volgende schema's is uitgewerkt welke afdelingen en wachtdiensten dit zijn.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
 - 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
 - 3 MELDEN EN ALARMEREN
 - 4 OPSCHALING
 - 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
 - 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE
- BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

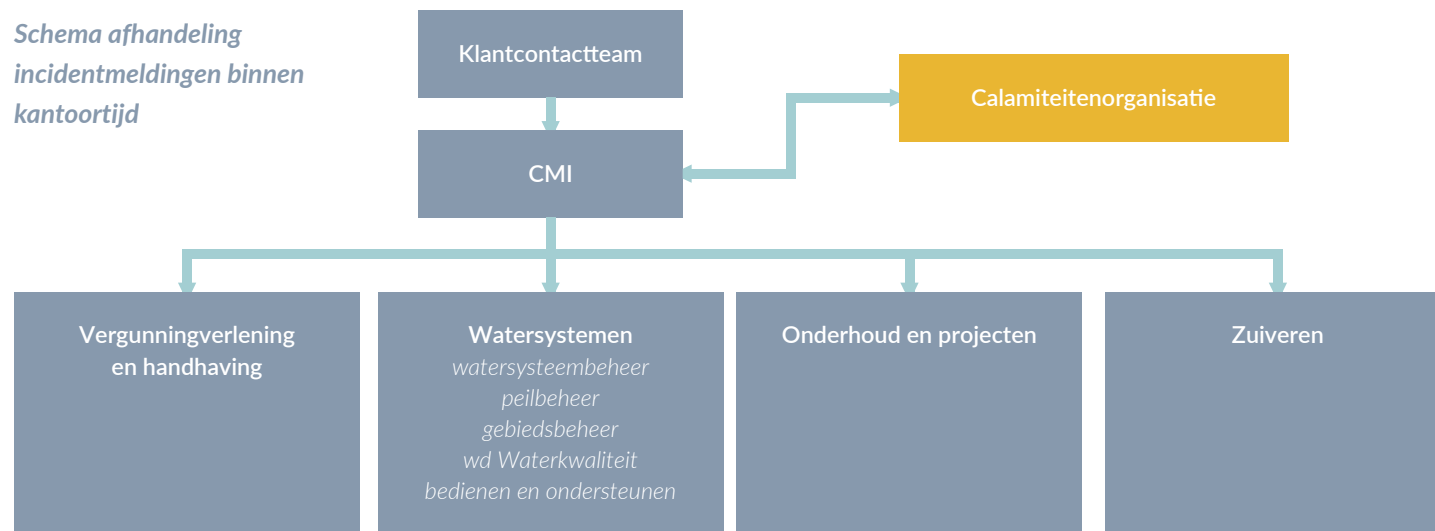

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

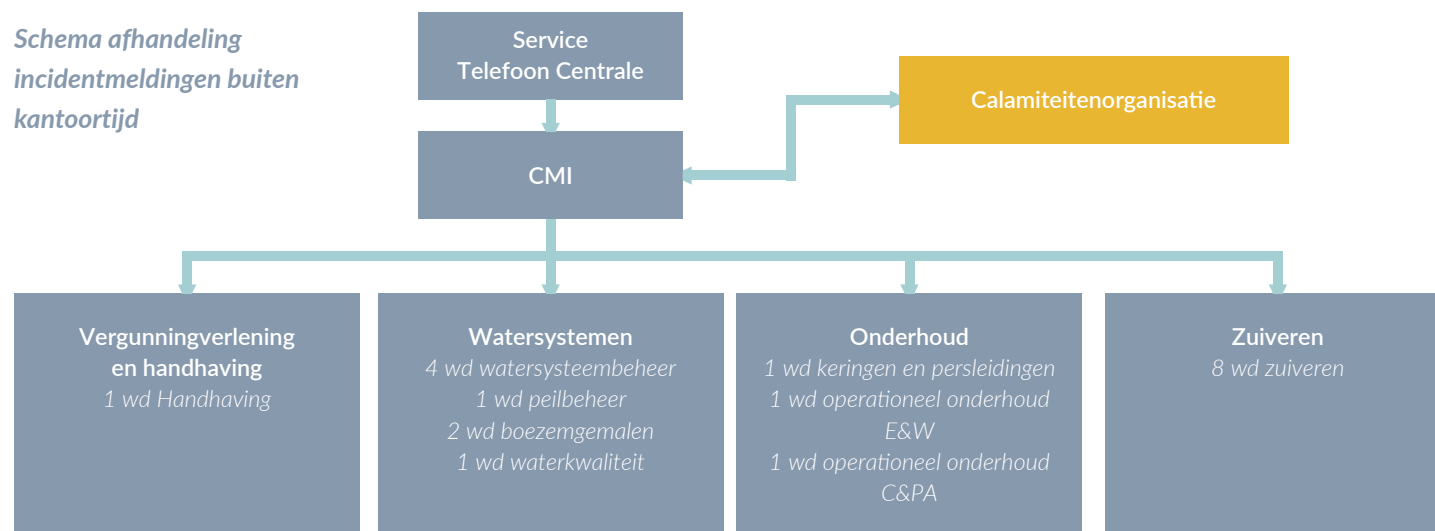

*Schema afhandeling
incidentmeldingen binnen
kantoortijd*

*Schema afhandeling
incidentmeldingen buiten
kantoortijd*

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

In de volgende tabel is beschreven welke meldingen door welke afdeling dan wel wachtdienst worden behandeld.

Afdeling of wachtdienst	Incidentmeldingen
Vergunningverlening en handhaving	Meldingen waarbij er (mogelijk) handhavend moet worden opgetreden tegen een veroorzaker
Watersystemen watersysteembeheer	Meldingen over het watersysteem, keringen
Watersystemen peilbeheer	Meldingen over het centrale peilbeheer in boezem en polders
Watersystemen gebiedsbeheer	Meldingen over het watersysteem, waarbij er een relatie is met netwerkpartners
Wachtdienst waterkwaliteit	Meldingen over waterkwaliteit als gevolg van lozingen, voorvallen of activiteiten
Watersystemen bedienen en ondersteunen	Meldingen over sluisbediening, groen- en kustbeheer en beheer vaarwegen
Onderhoud en projecten	Meldingen bij uitvoering (projectmatig) onderhoud en nieuwbouw
Onderhoud wachtdienst persleidingen en keringen	Meldingen over persleidingbreuken en acute problemen met dijken
Onderhoud operationeel onderhoud E&W	Storingswachtdienst voor elektrotechnische en werktuigbouwkundige zaken
Onderhoud Operationeel onderhoud C&PA	Meldingen over besturingsproblemen bij installaties die direct moeten worden opgelost
Zuiveren	Meldingen over het functioneren van awzi's, afvalwatertransportleidingen en rioolgemalen

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

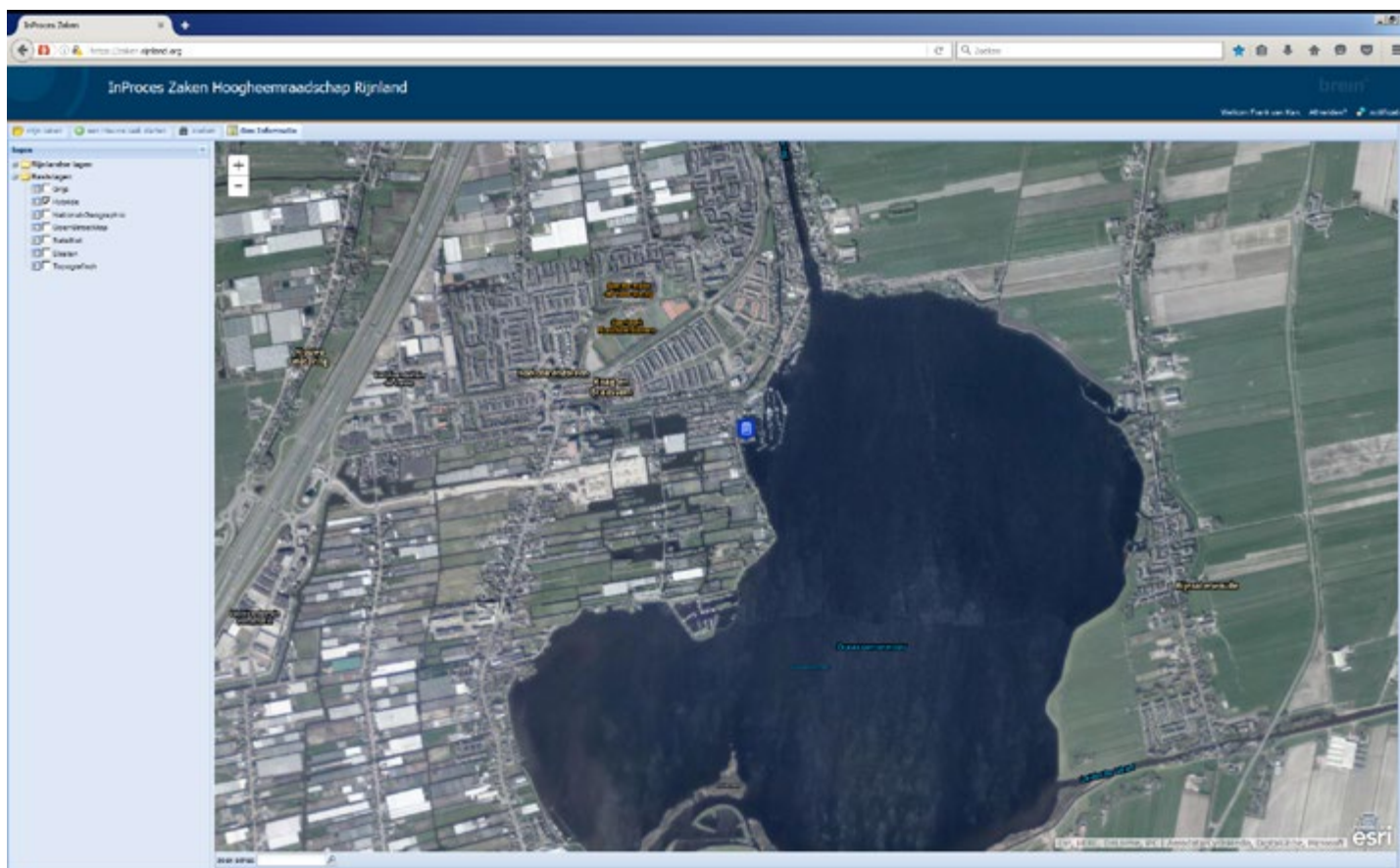
STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3.1.2 Registratie en afhandeling incidentmeldingen

De afhandeling van incidentmeldingen wordt vastgelegd in het zaakprogramma InProces. Het klantcontactteam registreert, de CMI beoordeelt en zet de melding door en de behandelaar legt de afhandeling vast. Ten tijde van een calamiteit worden de individuele incidentmeldingen ook in InProces vastgelegd.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

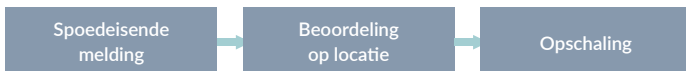
PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3.1.2 Spoedeisende incidentmeldingen

Spoedeisende melding

Een spoedeisende melding is een melding van een buitengewoon voorval, waarbij de (mogelijk) nadelige effecten zodanig kunnen zijn, dat met spoed ingrijpende maatregelen nodig zijn. De situatie moet **met spoed op locatie beoordeeld worden door of namens de CMI**, om vast te stellen of de nadelige effecten zich daadwerkelijk voordoen en of met spoed ingrijpende bestrijdingsmaatregelen en opschaling nodig zijn. Weersomstandigheden, locatie-specifieke omstandigheden, het tijdstip van binnenkomst of het gebrek aan gevalideerde informatie verhogen de mate van spoed. In InProces zijn informatiebladen opgenomen per categorie melding. Hierin staat aangegeven wat als spoedeisend kan worden beoordeeld. Bij twijfel wordt de melding altijd als spoedeisend behandeld.

Werkwijze bij spoedeisende melding

Het klantcontactteam neemt bij spoedeisende meldingen direct contact op met de CMI van dienst. De CMI neemt contact op met de melder om de informatie te verifiëren. De medewerker van het klantcontactteam rond zo snel mogelijk de registratie af in InProces. Als de CMI de melding nog steeds als spoedeisend beoordeeld, zorgt hij ervoor dat er met spoed een medewerker ter plaatse gaat om de situatie op locatie te beoordelen. Uit de beoor-

deling op locatie wordt duidelijk of er maatregelen genomen moeten worden. Als deze maatregelen met spoed genomen moeten worden en ingrijpend zijn, komt opschaling van de situatie in beeld. In bijlage 1 is een gedetailleerd processchema opgenomen

Spoedeisende ingrijpende bestrijdingsmaatregelen

Een maatregel is ingrijpend als:

- > de maatregel niet binnen het kader van de normale bedrijfsvoering is uit te voeren. Meerdere medewerkers moeten hun dagelijks werk laten liggen. De uitvoering van de maatregelen en de inzet van medewerkers moet buiten kantoortijd doorgang vinden.
- > de financiële gevolgen van de maatregelen voor Rijnland, dan wel een veroorzaker, aanzienlijk zijn.
- > de overlast voor burgers en/of bedrijven, die optreedt bij het uitvoeren de maatregelen, aanzienlijk is en van langere duur is.

Bij twijfel de maatregel altijd als ingrijpend beoordelen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

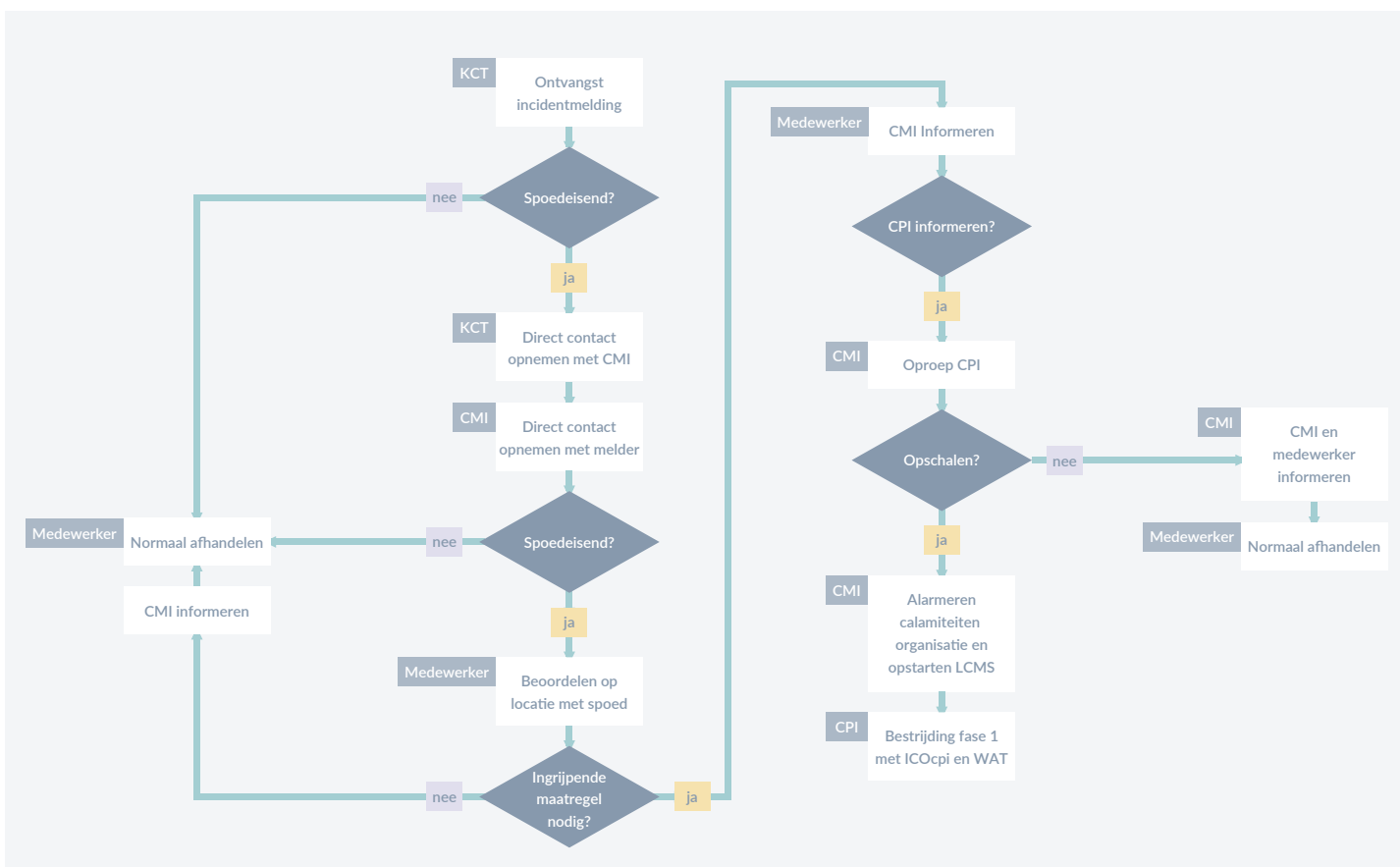

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Stroomschema's opschaling en afschaling

Van spoedeisende melding naar
opschaling coördinatiefase 1

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Afschalen

Het afschalen van een incident of calamiteit gebeurt op instigatie van de hoogstleidinggevende van dat moment in overleg met de leidinggevende van het lagere echelon, die het incident of calamiteit moet terugnemen dan wel in overleg met de projectleider Nazorg.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3.2 Alarmeren

In onderstaande tabel toont het alarmeringsproces als mede de respons- en opkomsttijd.

Opschaling	Alarmering		
Reguliere bedrijfsvoering	Oproep CMI door KCT of STC	> CMI > (wachtdienst) medewerkers	> Onder kantoortijd en buiten kantoortijd 15 minuten responstijd > CMI informeert CPI bij meldingen die mogelijk tot opschaling leiden
Regulier > Coördinatiefase 1 CMI > CPI	Oproep CPI door CMI	> CPI > ICOcpi > Informeren OL en CC	> 15 minuten responstijd > 60 minuten opkomsttijd

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Opschaling	Alarmering		
Coördinatiefase 1 > Coördinatiefase 2 CPI > OL	Oproep OL door CPI en Wacht- diensten door CMI of ICOWot (afstemmen!) Wachtdienst Gebouwbeheer als eerste alarmeren!	Oproep WOT > OL > ICOWot > OA > CM > CS > CC > Informeren SAD	> 15 minuten responstijd > 60 minuten opkomsttijd
Coördinatiefase 2 > Coördinatiefase 3 en 4 OL > SAD	Oproep SAD en WBT door ICOWot	> SAD > WBT > Dijkgraaf <i>(bestuurder)</i> > Hoogheemraad <i>(2° bestuurder)</i> > ICOWbt > OL > CC	> 15 minuten responstijd > 60 minuten opkomsttijd

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

4 OPSCHALING

4.1 Algemene opschalingscriteria

Zie deel A, voorwaardenscheppende processen, proces opschaling en afschaling.

4.2 Vakinhoudelijke opschalingscriteria

De specifieke vakinhoudelijke opschalingscriteria beschreven in de calamiteitenbestrijdingsplannen:

- > [CBP Primaire keringen](#)
- > [CBP Regionale keringen](#)
- > [CBP Wateroverlast](#)
- > [CBP Waterkwaliteit](#)
- > [CBP Afvalwater](#)
- > [CBP Droogte](#)

Het kan zijn dat met spoed nader onderzoek moet worden gedaan om vast te stellen of een opschalingscriterium uit een CBP in beeld is. Bijvoorbeeld monsternamen en analyse bij waterkwaliteitsmeldingen of nader onderzoek aan een waterkering. Het is te overwegen om dan al op te schalen, omdat er al een verhoogde mate van coördinatie nodig is.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
 - 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
 - 3 MELDEN EN ALARMEREN
 - 4 OPSCHALING
 - 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
 - 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE
- BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

4.3 Aanvullende opschalingscriteria

Aanvullend op de algemene en de vakinhoudelijke opschalingscriteria kunnen ook omgevings- of weersomstandigheden of andere zaken een verhoogde mate van coördinatie vragen, waardoor opschaling toch te overwegen is.

In de volgende niet uitputtende opsomming staan criteria of omstandigheden, die in overweging kunnen worden genomen:

- > Weersomstandigheden en weersverwachting
- > Seizoen (bijvoorbeeld: zwemwaterseizoen, vaarseizoen, vee in de wei)
- > Locatie-specifieke omstandigheden (bijvoorbeeld een zwemwaterlocatie)
- > Schade of overlast als gevolg van te nemen maatregelen
- > Financiële gevolgen en aansprakelijkheid
- > Toename van het aantal incidentmeldingen
- > Noodzakelijk afstemming met andere overheidsdiensten
- > Noodzakelijke afstemming met een veroorzaker (handhaving)
- > Bestuurlijke gevoeligheid/druk
- > Toenemende aandacht op sociale media of in de media

Gebruik op- en afschalen als een dynamisch geheel en schroom niet om dit toe te passen. Een duidelijke structuur in leiding & coördinatie is bij calamiteitenmanagement één van de belangrijkste onderdelen en de opschaling moet aansluiten bij de omvang en bestrijding van de calamiteit. Leg niet alleen vast dat je opschaaft maar ook wat de overwegingen zijn.

4.4 Weerwaarschuwingen

Rijnland ontvangt alarmeringen in verband met de weersverwachting. Dit zijn de stormvloedwaarschuwing door Rijkswaterstaat (gaat naar de CPI van dienst) en de extreme neerslagwaarschuwing door de meteorologische dienst (gaat naar het peilbeheer, CMI, CPI, CC). Het is van belang tijdig op te schalen. Bij de stormvloedwaarschuwing is dat op basis van een verwachte peil van de Noordzee bij Hoek van Holland zoals vermeld in het CPB Primaire Keringen. Bij een waarschuwing voor extreme neerslag is dat moeilijker te bepalen. Regelmatige afstemming tussen de peilbeheerder, de CPI, de CMI, de CS, CC is dan noodzakelijk. Tijdstip, verwachte toename meldingen en de coördinatie van inzet personeel en noodmiddelen moeten in de overwegingen tot opschaling worden meegenomen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

5.1 Leiding en coördinatie

In onderstaande tabel is de alarmering per coördinatiefase weergegeven en hoe de verantwoordelijkheid voor leiding en coördinatie dan komt te liggen.

Opschaling	Leiding en coördinatie
Reguliere bedrijfsvoering	> Bij spoedeisende meldingen binnen kantoortijd neemt de kct medewerker direct telefonisch contact op met de CMI. > Buiten kantoortijd worden alleen spoedeisende meldingen behandeld. Het STC roept de wdCMI altijd op. > De CMI is verantwoordelijk voor de coördinatie rondom de afhandeling. Als de wachtdienst CMI niet door het STC bereikt wordt, dan roept het STC de CPI op. Daarna de OL. Van belang is dan de melding terug te leggen bij de CMI.
Coördinatiefase 1	De CPI besluit tot opschaling en neemt de coördinatie over van de CMI en wordt functioneel leidinggevend van de betrokken medewerkers > De ICOpri neemt het beheer van LCMS Water over van de CMI > Informeren calamiteitenorganisatie en reguliere organisatie door ICO

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Opschaling	Leiding en coördinatie
Coördinatiefase 2	De OL besluit tot opschaling en neemt de coördinatie over van de CPI en wordt functioneel leidinggevende van de betrokken medewerkers. > Het WOT wordt in werking gesteld. (agenda WOT in bijlage 2) > De ICOWot neemt het beheer van LCMS Water over van de ICOcpi > CPI blijven actief. > CPI informeert WOT ter aanvulling van het waterbeeld > KCT wordt indien nodig berichtencentrum. > CAT wordt zo nodig in werking gesteld > Informeren calamiteitenorganisatie en reguliere organisatie door ICO: bij start en einde van de calamiteit door middel van kort bericht. Communicatie stelt een bericht op om de VV-leden te informeren. Daarnaast informeren zij inwoners via internet (en/of Social Media).
Coördinatiefase 3 en 4	De SAD besluit tot opschaling en neemt de coördinatie over van de OL en wordt functioneel leidinggevende. > Het WBT wordt in werking gesteld. > De ICOWot blijft verantwoordelijk voor het beheer van LCMS Water > WOT blijft actief. > OL vult in het WBT het waterbeeld aan en presenteert de bestuurlijke hulpvraag > CPI en WAT blijven actief. CPI informeert via CM het WOT > Berichtencentrum blijft indien ingesteld actief. > CAT wordt zo nodig in werking gesteld > Informeren calamiteitenorganisatie en reguliere organisatie door ICO: bij start en einde van de calamiteit door middel van kort bericht. Communicatie stelt een bericht op om de VV-leden te informeren. Daarnaast informeren zij inwoners via internet (en/of Social Media).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

5.1.1 Samenloop van incidenten

Het is niet ondenkbaar dat in het verzorgingsgebied van Rijnland meerdere incidenten of calamiteiten tegelijkertijd plaatsvinden. Het is aan de Operationeel Leider of hij bij een samenloop van incidenten of calamiteiten deze in een enkelvoudige of een meervoudige calamiteitenorganisatie wil afhandelen. Bij een meervoudige calamiteitenorganisatie dient rekening te worden gehouden dat incidenten of calamiteiten elkaar wederzijds kunnen beïnvloeden als het gaat om scenario, maatregelen of crisiscommunicatie. Alle betrokken medewerkers nemen dit mee in hun activiteiten. Voor de betrokken ICO's geldt dat zij elkaar wederzijds actief informeren.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

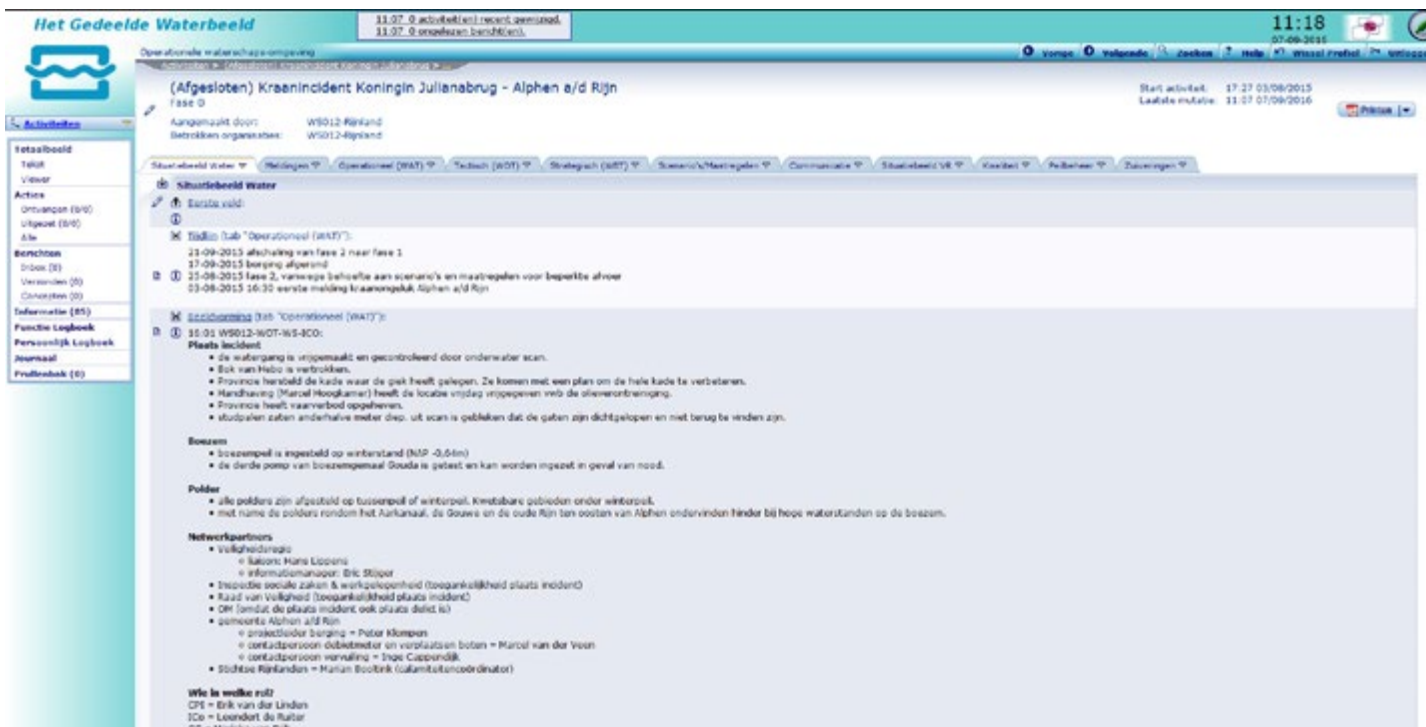

5.2 Informatiemanagement en het gedeelde waterbeeld

5.2.1 Algemeen

De calamiteitenorganisatie heeft een netcentrische werkwijze. De netcentrische werkwijze betreft het informatiemanagementproces van de calamiteitenorganisatie, die tot en met coördinatiefase 4 optimaal moet functioneren. Het gedeelde waterbeeld moet zo actueel, helder en

gevalideerd mogelijk zijn om het beeld-, oordeels- en besluitvormingsproces goed te doen verlopen. Het ondersteunende systeem wat daarbij wordt gebruikt is LCMS Water. Tot aan het opstarten van LCMS wordt InProces hiervoor gebruikt.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

5.2.2 Verantwoordelijkheid en regie informatiemanagement

De **informatiecoördinatoren** zijn verantwoordelijk voor de regie op het informatiemanagement. Zij voeren regie op: proces en snelheid, compleetheid en juistheid (validatie bron en informatie). De **operationeel leiding-gevende** heeft met de ICO een gedeelde zorg wat betreft een goed verloop van het informatiemanagement. De **overige functionarissen** vullen de gegevens over incident/hulpmiddelen/prognose en aanpak/ risico's/ getroffen maatregelen.

- > Voorafgaand aan de opschaling is de CMI verantwoordelijk voor het waterbeeld in InProces.
- > In coördinatiefase 1 is ICOpi verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS.
- > In coördinatiefase 2 is ICOWot verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS.

- > In coördinatiefase 3/4 is ICOWot verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS. De ICOWot neemt deel aan het WBT. Als het informatiemanagement rondom de calamiteit te veel tijd en aandacht vraagt wordt een andere ICO aan het WBT toegevoegd.

Verwerkingstijden gegevens (min.):	Informerer gegevens	Actualiseren totaal beeld
Teams (CPI, WOT en WBT)	15	30
Relevante netwerkpartners	15	30

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

5.2.3 LCMS en het gedeelde waterbeeld

De regievoerend ICO is eindverantwoordelijk voor het gedeelde waterbeeld in LCMS. Het vullen en valideren van specifieke informatie is de verantwoordelijkheid van diverse ingezette functionarissen. Zij vullen die informatie in bepaalde tabbladen in LCMS. In de hierop volgende tabel is weergegeven welke functionaris voor welk tabblad verantwoordelijk is en wat daar in grote lijnen in wordt vastgelegd.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Tabblad	Wie	Inhoud
Situatiebeeld Water	Regie-voerend ICO	Het tabblad geeft een samenvatting van de actuele stand van zaken. De regievoerend ICO stelt de informatie samen op basis van een selectie van informatieblokken uit de andere tabbladen.
Relevante netwerkpartners	Regievoerend ICO Coördinator maatregelen	Het geeft een overzicht van het plaats incident en de ingezette maatregelen en belangrijke locaties. Het geografische beeld wordt via de plotfunctie bijgehouden.
Meldingen	CMI Coördinator berichtencentrum	In dit tabblad worden de inkomende meldingen van burgers bedrijven en netwerkpartners vastgelegd.
Operationeel WAT	ICOcpi	In dit tabblad wordt de beeld-, oordeel- en besluitvorming van het CPI en de voortgang van activiteiten en maatregelen vastgelegd.
Tactisch WOT	ICOWot	In dit tabblad wordt de beeld-, oordeel- en besluitvorming in het WOT vastgelegd.
Strategisch WBT	ICOWot Of ICOWbt	In dit tabblad wordt de beeld-, oordeel- en besluitvorming in het WBT vastgelegd.
Scenario's/ Maatregelen	CS CM	In dit tabblad wordt de verschillende uitgewerkte scenario's en de daarbij behorende bestrijdingsdoelstellingen en bestrijdingsaanpak vastgelegd.
Communicatie	CC	In dit tabblad wordt de omgevingsanalyse en de daarop gebaseerde kernboodschap en communicatieactiviteiten vastgelegd.
Situatiebeeld VR	Regievoerend ICO	Bij grote calamiteiten waarbij ook de veiligheidsregio is opgeschaald zet de ICO WOT hier een samenvatting van het beeld wat wordt geschetst in het LCMS van de betreffende veiligheidsregio.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

5.3 Logistiek

5.3.1 Personeel

Medewerkers van de calamiteitenorganisatie die op de Plaats Incident werken, voeren hun werkzaamheden onder bijzondere omstandigheden en veelal buiten reguliere kantoortijden uit. Dit brengt risico's met zich mee ten aanzien van hun persoonlijke veiligheid en welzijn.

Daarom zijn de volgende bijzondere maatregelen met betrekking tot de arbeidsomstandigheden en veiligheid van toepassing.

Tijdige aflossing (ATW en ATB)

De ATW stelt onder andere dat je niet meer dan 12 uur per dag mag werken. Let op, dit is een hard juridisch kader, ook tijdens calamiteiten.

8 uur reguliere
arbeid

4 uur arbeid in
het kader van
de calamiteiten-
organisatie

Max aantal
uren volgens
de ATW = 12.

De hoogst leidinggevende (bij opschaling in coördinatie-fase 1 de CPI, bij opschaling in coördinatiefase 2 de OL en bij opschaling in coördinatiefase 3 de Directeur van Dienst) moet voor vervanging zorgen, of daarvoor iemand aanwijzen. Ook verplichte rusttijden zijn juridisch vastgelegd. Bij langdurige inzetten dient rekening te worden gehouden met een max. aantal uren per week. Voor meer (actuele) informatie met betrekking tot ATW en ATB zie wet- en regelgeving.

Melden van ongevallen en gevaarlijke situaties

De medewerker meldt een ongeval als er tijdens het werk een calamiteit of letsel is opgelopen. De aard daarvan maakt daarbij niet uit, of het nu een schaafwondje is of iets ernstigs. Als een ongeval ziekenhuisopname of blijvend letsel tot gevolg heeft, meldt de leidinggevende of veiligheidskundige het bij de Arbeidsinspectie. De melding kan gedaan worden via de reguliere leidinggevende. Het meldingsformulier is te vinden via Intranet/personeelsplein/Arbo en Veiligheid/melden van ongevallen en gevaarlijke situaties. Ongevallen worden periodiek geëvalueerd om ongevallen in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Alleen werken

Het kan voorkomen dat medewerkers buiten het zicht en de gehoorsafstand van collega's aan het werk zijn. Voor 'alleen werken' gelden strengere veiligheidsregels dan voor het werken met collega's. Sommige werkzaamheden mogen in het geheel NIET alleen worden verricht. Hiervoor zijn huisregels bepaald. Hieronder de meest belangrijke:

- > Zorg ervoor dat er altijd iemand is die weet waar je bent, en wanneer je verwacht terug te zijn.
- > Zorg ervoor dat je bereikbaar bent en zelf kunt bellen, door middel van een mobiele telefoon of ander communicatiemiddel (mobiele telefoons worden beschikbaar gesteld door Rijnland).
- > Wanneer je jezelf – om wat voor reden dan ook – niet veilig voelt of je de klus niet veilig acht, heb je altijd het recht een collega (=achterwacht) erbij te halen.
- > Schat vooraf de risico's in. Je mag geen werk met een verhoogd risico uitvoeren, zeker niet als er kans is op gebeurtenissen waarbij je jezelf niet kan redden. Zie ook de lijst 'verboden' klussen om alleen te doen (Intranet/Personeelsplein/Arbo en Veiligheid/Arbo-handboek).
- > Bij nachtelijke autoritten: rustig rijden, je eigen veiligheid staat voorop!

Voor meer informatie zie het arbohandboek, op het Personeelsplein/Arbo en Veiligheid

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

Als afschaling in beeld komt, betreft de operationeel leidinggevende de coördinator Nazorg bij de besluitvorming. Evaluatie start formeel pas als afgeschaald is naar de normale bedrijfsvoering (coördinatiefase 0). Omdat bij opschalingen van coördinatiefase 2 of hoger de afschaling naar coördinatiefase 0 nog even kan duren, wordt er wel al een evaluator aangewezen. De evaluator kan dan alvast voorbereidende werkzaamheden voor de evaluatie in gang zetten en afstemmen met de coördinator Nazorg. Van zowel de evaluatie en de nazorgactiviteiten wordt een rapport opgesteld. De beide rapportages worden samengevoegd aangeboden aan het hoofd calamiteitszorg. Het hoofd draagt zorg voor de formele vaststelling van de rapportages en de verdere opvolging van de aanbevelingen en de afronding van nazorg- activiteiten. In onderstaande tabel is samengevat het proces van afschalen beschreven en de daarop volgende nazorg en evaluatie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Afschaling	Door wie	Leiding en coördinatie
Coördinatiefase 3/4 > Coördinatiefase 2 SAD > OL	Secretaris Algemeen Directeur	De SAD besluit tot afschaling. De coördinatie gaat over van de SAD naar de OL, die weer functioneel leidinggevend wordt. Het WBT wordt ontbonden. Het WOT en actieteams blijven actief. De SAD stemt af met de OL en de coördinator Nazorg > Informeren calamiteitenorganisatie en reguliere organisatie door ICO
Coördinatiefase 2 > Coördinatiefase 1 OL > CPI	Operationeel Leider	De OL besluit tot afschaling. De coördinatie gaat over van de OL naar de CPI, die weer functioneel leidinggevend wordt. Het WOT wordt ontbonden. Alleen het WATcpi blijft actief. De OL stemt af met de CPI en de coördinator nazorg en de evaluator. > Informeren calamiteitenorganisatie en reguliere organisatie door ICO
Coördinatiefase 1 > Regulier CPI > CMI en	Coördinator Plaats Incident	De CPI besluit tot afschaling. De betrokken medewerkers functioneren weer in de reguliere organisatie. Het CPI wordt ontbonden. De CPI stemt af met de coördinator nazorg en de evaluator. > Informeren calamiteitenorganisatie en reguliere organisatie door ICO

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Nazorg	Door wie	Hoe?
Coördinatiefase 3/4 > Coördinatiefase 2 SAD > OL	Coördinator Nazorg (CNZ) in opdracht van hoofd Calamiteitenzorg	De Coördinator Nazorg wordt tijdens de opschalingsfase, als afschaling in beeld komt, betrokken door de operationeel leidinggevende om zorg te dragen voor een goede overdracht . De afwikkeling van de nazorg wordt vastgelegd in een rapport, dat aan het evaluatierapport wordt toegevoegd. In de bibliotheek is de uitgebreide werkwijze Nazorg opgenomen.
Evaluatie	Door wie?	Hoe?
	Evaluator in opdracht van hoofd Calamiteitenzorg	De evaluatie start als afgeschaald is naar de normale bedrijfsvoering en de nazorg in gang is gezet. De operationeel leidinggevende schakelt de evaluator in via een mail naar Calamiteitenorganisatie-Evaluatoren. De evaluator stemt af met de coördinator Nazorg, hoofd Calamiteitenzorg en de strategisch adviseur Calamiteitenzorg. Iedere opschaling wordt geëvalueerd en vastgelegd in een rapport met daarbij de Nazorgpunten. De wijze waarop geëvalueerd wordt, bv. heel uitgebreid, focus op een bepaald onderdeel of door een externe partij, moet per opschaling worden bepaald.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

6.1 Bijlage 1: Agenda WOT

1	Opening	
A	Aanleiding	De OL geeft kort de aanleiding en doelstelling van de vergadering aan en in welke coördinatiefase de calamiteitenorganisatie zit.
B	Deelnemers	Wie zit aan tafel? Naam en rol/functie.
2	Proces afspraken	
A	Vorbereiding	Zorg dat je voorbereid bent en houd jouw bijdrage zo kort en bondig mogelijk.
B	Verslaggeving en LCMS	WOT door lco en OA. Experts en voorzitters WAT zorgen voor terugkoppeling naar eigen onderdeel.
C		Geen gebruik mobiele telefoons tijdens de plenaire vergadering
D	Vergaderklok en aflossing	Bepaal max. duur vergadering en stem het tijdstip van de vergadering af op relevante andere vergaderingen. Denk aan tijdige aflossing

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3	Beeldvorming	
A	Acties vorig overleg	Wat is de stand van zaken t.a.v. acties vorig overleg
B	Presentatie beeldvorming door ICO	De ICO zal het beeld presenteren aan de hand van LCMS. Verder zal de ICO de vragen voorleggen die voor het WOT zijn van bv. WBT of CPI. Opm.: check op mogelijke samenloop van calamiteiten.
C	Aanvullen beeld	De OL doet een ronde langs de tafel voor aanvulling van de deelnemers van de gepresenteerde beeldvorming waar onder in ieder geval de CC met een schets van de omgevingsanalyse.
D	Netwerkpartners/ stakeholder	Wie zijn de netwerkpartners/stakeholders en zijn daar nog specifieke (relevante) zaken over te melden
E	Vaststellen gedeeld beeld	Stel met elkaar het beeld vast, dit om te controleren of iedereen hetzelfde beeld heeft en vat samen.
3	Optie/oplossingsrichtingen (oordeelsvorming)	
A	Scenario's met de daarbij horende maatregelen en communicatie	Korte presentatie van de CS, CM en CC van de scenario's (op thema's) met de daarbij horende maatregelen en communicatie. Primaire thema's kunnen zijn: > Primaire keringen > Regionale keringen > Wateroverlast > Waterkwaliteit > Afvalwater > Droogte (of een combinatie afhankelijk van de calamiteit en/of samenloop andere calamiteit). Opm.: denk aan op- en afschaling en Nazorg.
B	Bespreking scenario's met evt. knelpunten en prioriteiten	De OL doet een ronde langs de tafel om knelpunten en gevolgen (bijv. juridische), naar aanleiding van de scenario's, de maatregelen en communicatie scherp te krijgen. Prioriteer deze knelpunten vervolgens ook. Vat samen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

4	Besluitvorming	
A	Besluiten	Neem besluiten over een scenario en de daarbij behorende maatregelen en leg motivatie vast. Denk aan op- en afschaling en Nazorg. Vat samen.
B	Acties	Benoem acties, actiehouders en deadlines behorende bij de uitvoering.
C	Communicatie	Afspraken over wie communiceert met wie waarover
D	Overige acties	Controleer of aan alle overige acties uit de vergadering actiehouders en deadlines zijn gekoppeld. Kijk of er beslispunten zijn die aan het WBT of andere organisaties moeten worden voorgelegd?
5	Sluiting	
A	Volgende bijeenkomst	Datum, tijd en locatie volgende vergadering. Sluiting plenair gedeelte.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

BIJLAGEN

1. Rol- en taakkaarten

2. Proces voor de evaluatie van incidenten

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1. ROL- EN TAAKKAARTEN

Rolprofiel Dijkgraaf

1. Doel

- > Is eindverantwoordelijk voor de calamiteitenbestrijding tijdens calamiteiten.

2. Verantwoording

- > De Dijkgraaf legt verantwoording af aan de Hoogheemraden.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Is lid van het WBT.
- > Laat zich adviseren door het WBT over de bestrijding van de calamiteit en neemt besluiten op strategisch niveau.
- > Is woordvoerder van Rijnland en in die rol 'boegbeeld' en 'Burgervader'.
- > Draagt zorg voor tijdige aflossing door een Hoogheemraad.
- > Kan als 'bestuurlijk liaison' zitting nemen in het (Regionaal) Beleidsteam van de VR.

4. Kennis en vaardigheden

- > WO werk- en denkniveau.
- > Fundamentele en brede kennis van de beleidsterreinen van het waterschap.
- > Diepgaand inzicht in sociaal-maatschappelijke, financieel-economische en politiek-bestuurlijke aangelegenheden.
- > Vaardigheid in het managen van het waterschap, het vormgeven en beïnvloeden van strategische beleidsontwikkelingen het uitdragen en verdedigen van het organisatiebeleid.

5. Wachtdienst

De Dijkgraaf heeft wachtdienst. Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Hoogheemraad

1. Doel

- > Is eindverantwoordelijk voor de calamiteitenbestrijding tijdens calamiteiten (bij afwezigheid van de Dijkgraaf).

2. Verantwoording

- > Het Hoogheemraad legt verantwoording af aan de Hoogheemraden.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Is lid van het WBT.
- > Laat zich adviseren door het WBT over de bestrijding van de calamiteit en neemt besluiten op strategisch niveau.
- > Is woordvoerder van Rijnland en in die rol 'boegbeeld' en 'Burgervader'.
- > Draagt zorg voor tijdige aflossing door de Dijkgraaf dan wel een Hoogheemraad.
- > Kan als 'bestuurlijk liaison' zitting nemen in het (Regionaal) Beleidsteam van de VR.

4. Kennis en vaardigheden

- > WO werk- en denkniveau.
- > Fundamentele en brede kennis van de beleidsterreinen van het waterschap.
- > Diepgaand inzicht in sociaal-maatschappelijke, financieel-economische en politiek-bestuurlijke aangelegenheden.
- > Vaardigheid in het managen van het waterschap, het vormgeven en beïnvloeden van strategische beleidsontwikkelingen het uitdragen en verdedigen van het organisatiebeleid.

5. Wachtdienst

Het Hoogheemraad heeft wachtdienst. Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Secretaris Algemeen Directeur

1. Doel

- > Is verantwoordelijk voor de calamiteitenorganisatie tijdens calamiteiten.

2. Verantwoording

- > De Secretaris Algemeen Directeur (SAD) legt verantwoording af aan de Dijkgraaf (Hoogheemraad).

3. Taken/resultaatgebieden

- > Is technisch voorzitter van het WBT.
- > Adviseert de Dijkgraaf (Hoogheemraad).
- > Is verantwoordelijk voor de bezetting en aflossing van het WBT.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende SAD's.
- > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 3 en 4 na overleg met de Dijkgraaf (Hoogheemraad).
- > Is belast met de afschaling naar coördinatiefase 2 en 3 in overleg met de Operationeel Leider.

4. Kennis en vaardigheden

- > WO werk- en denkniveau.
- > Fundamentele en brede kennis van de beleidsterreinen van het waterschap.
- > Diepgaand inzicht in sociaal-maatschappelijke, financieel-economische en politiek-bestuurlijke aangelegenheden.
- > Vaardigheid in het managen van het waterschap, het vormgeven en beïnvloeden van strategische beleidsontwikkelingen het uitdragen en verdedigen van het organisatiebeleid.

5. Wachtdienst

De Directeur van Dienst heeft wachtdienst. Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Communicatie Adviseur

1. Doel

Is verantwoordelijk voor de interne en externe communicatie in fase 3 en 4.

2. Verantwoording

- > De Communicatie Adviseur (CA) legt verantwoording af aan de Directeur van Dienst.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Is lid van het WBT.
- > Adviseert en informeert het WBT over strategische aspecten van de communicatieaanpak op basis van de omgevingsanalyse.
- > Formuleert de kernboodschap (betekenisgeving) van de Dijkgraaf/Hoogheemraad.
- > Adviseert de Dijkgraaf/Hoogheemraad over zijn rol als 'boegbeeld'.
- > Het (pro)actief halen en brengen van informatie tijdens de overleggen.
- > Informeert het hoofd CAT over de besluiten en de communicatie strategie van het WBT.
- > Stemt af met de woordvoerder van Rijnland in het WBT.
- > Stemt af met communicatieverantwoordelijken van de bij de calamiteit betrokken partijen.

- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CA's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CA (niet alleen via LCMS).

4. Kennis en vaardigheden

- > WO werk- en denkniveau.
- > Fundamentele en brede kennis van de beleidsterreinen van het waterschap.
- > Diepgaand inzicht in sociaal-maatschappelijke, financieel-economische en politiek-bestuurlijke aangelegenheden.
- > Vaardigheid in het managen van het waterschap, het vormgeven en beïnvloeden van strategische beleidsontwikkelingen het uitdragen en verdedigen van het organisatiebeleid.

5. Wachtdienst

De Coördinator Maatregelen heeft wachtdienst. Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Operationeel Leider

1. Doel

- > Is verantwoordelijk voor de bestrijding in coördinatie-fase 2 en de tactische besluitvorming in de coördinatiefasen 3 en 4.

2. Verantwoording

- > De Operationeel Leider (OL) legt verantwoording af aan de Directeur van Dienst.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Is voorzitter van het WOT.
- > Adviseert het WBT.
- > Is belast met het nemen van tactische besluiten (na overleg met het WOT).
- > IBereidt in samenwerking met de Ico en de OA het WOT voor.
- > Is verantwoordelijk voor de bezetting en aflossing van het WOT.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende OL's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende OL (niet alleen via LCMS).
- > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 2 na overleg met de Coördinator Plaats Incident.
- > Adviseert de SAD met betrekking tot de opschaling naar coördinatiefase 3 en 4.

- > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 3 en 4 na overleg met de Directeur van Dienst.
- > Is belast met de afschaling naar coördinatiefase 1 in overleg met de Coördinator Plaats Incident.

4. Kennis en vaardigheden

- > WO werk- en denkniveau.
- > Brede of gespecialiseerde kennis van de beleids-terreinen van het waterschap.
- > Inzicht in sociaal-maatschappelijke, financieel-economische en politiek-bestuurlijke aangelegenheden.
- > Vaardigheid in het managen van de eenheid en de processen, bijdragen aan strategische beleidsontwikkelingen en het uitdragen en verdedigen van het organisatiebeleid.

5. Wachtdienst

De Operationeel Leider heeft wachtdienst.

Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Operationeel Assistent

1. Doel

- > Is verantwoordelijk voor het ondersteunen van de OL.

2. Verantwoording

- > De Operationeel Assistent (OA) legt verantwoording af aan de Operationeel Leider.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Is lid van het WOT.
- > Bereidt het WOT voor samen met de OL en de Ico.
- > Nodigt deelnemers WOT uit voor vergadering.
- > Houdt de statusborden bij en vat de inhoud samen (ook na elke BOB-fase).
- > Ondersteunt de Ico met het plaatsen van de acties in het LCMS.
- > Ondersteunt de OL bij het uitzetten van acties voor zover deze niet in de WOT aan een deelnemer zijn toebedeeld.
- > Maakt (initieel) een overzicht van de betrokken partijen.
- > Legt op verzoek van de OL contact met partner-organisaties.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende OA's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende OA (niet alleen via LCMS).

4. Kennis en vaardigheden

- > MBO+ werk- en denkniveau
- > Algemene theoretische en praktische kennis van het vakgebied en kennis van gangbare (administratieve) procedures, regels en voorschriften.
- > Inzicht in functionele verhoudingen en relevante werk gerelateerde en organisatorische processen en inzicht in de werkzaamheden binnen het vakgebied.
- > Vaardigheid in het klantvriendelijk te woord staan en adviseren van in- en externe klanten, in het plannen en organiseren van het werk.

5. Wachtdienst

De Operationeel Assistent heeft geen wachtdienst. Voor de opkomst geldt een inspanningsverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Informatie coördinator

1. Doel

- > Is verantwoordelijk voor de informatielijn.

2. Verantwoording

- > De Informatie coördinator (Ico) legt verantwoording af aan de Directeur van Dienst, de Operationeel Leider respectievelijk de Coördinator Plaats Incident.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Is lid van het WBT, WOT of COWi.
- > Bereidt het WOT voor samen met de OL en de OA.
- > Het proactief en reactief ondersteunen van gebruikers LCMS door uitleg en monitoring en sturing juist gebruik LCMS en netcentrisch werken.
- > Informatie vanuit de verschillende tabbladen geschikt maken voor het algemene tabblad ten behoeve van het gedeelde waterbeeld. Filteren van informatie mede op basis van de 4P's (Pers, Politiek, Publiek en (eigen) Personeel).
- > Ondersteunt door de OA het vullen van het LCMS.
- > Het presenteren van het waterbeeld op verzoek van de OL.
- > Adviseert het WBT, WOT of CPI over de informatielijnen.

- > De Ico's hebben tijdens de warme fase regelmatig contact met hun Ico collega's op de andere niveaus binnen de calamiteitenorganisatie. Indien nodig zoeken zij contact en stemmen af met de Ico en IM van de VR/gemeente.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende Ico's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende Ico (niet alleen via LCMS).

4. Kennis en vaardigheden

- > HBO werk- en denkniveau.
- > Algemene theoretische en praktische kennis van het vakgebied en kennis van gangbare (administratieve) procedures, regels en voorschriften.
- > Inzicht in functionele verhoudingen en relevante werk gerelateerde en organisatorische processen en inzicht in de werkzaamheden binnen het vakgebied.
- > Vaardigheid in het klantvriendelijk te woord staan en adviseren van in- en externe klanten en het coördineren van werkzaamheden.

5. Wachtdienst

De Informatie coördinator heeft wachtdienst. Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Informatie coördinator

1. Doel

- > Is verantwoordelijk voor de informatielijn.

2. Verantwoording

- > De Informatie coördinator (Ico) legt verantwoording af aan de Directeur van Dienst, de Operationeel Leider respectievelijk de Coördinator Plaats Incident.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Is lid van het WBT, WOT of COWi.
- > Bereidt het WOT voor samen met de OL en de OA.
- > Het proactief en reactief ondersteunen van gebruikers LCMS door uitleg en monitoring en sturing juist gebruik LCMS en netcentrisch werken.
- > Informatie vanuit de verschillende tabbladen geschikt maken voor het algemene tabblad ten behoeve van het gedeelde waterbeeld. Filteren van informatie mede op basis van de 4P's (Pers, Politiek, Publiek en (eigen) Personeel).
- > Ondersteunt door de OA het vullen van het LCMS.
- > Het presenteren van het waterbeeld op verzoek van de OL.
- > Adviseert het WBT, WOT of CPI over de informatielijnen.

- > De Ico's hebben tijdens de warme fase regelmatig contact met hun Ico collega's op de andere niveaus binnen de calamiteitenorganisatie. Indien nodig zoeken zij contact en stemmen af met de Ico en IM van de VR/gemeente.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende Ico's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende Ico (niet alleen via LCMS).

4. Kennis en vaardigheden

- > HBO werk- en denkniveau.
- > Algemene theoretische en praktische kennis van het vakgebied en kennis van gangbare (administratieve) procedures, regels en voorschriften.
- > Inzicht in functionele verhoudingen en relevante werk gerelateerde en organisatorische processen en inzicht in de werkzaamheden binnen het vakgebied.
- > Vaardigheid in het klantvriendelijk te woord staan en adviseren van in- en externe klanten en het coördineren van werkzaamheden.

5. Wachtdienst

De Informatie coördinator heeft wachtdienst. Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Coördinator Maatregelen

1. Doel

- > Is verantwoordelijk voor het coördineren van de maatregelen.

2. Verantwoording

- > De Coördinator Maatregelen (CM) legt verantwoording af aan de Operationeel Leider.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Maakt een analyse van de (beschikbare en gewenste) middelen.
- > Is lid van het WOT.
- > Adviseert de Operationeel Leider vanaf fase 2.
- > Stuurt een WAT aan.
- > Bepaalt, op basis van de scenario's en deelscenario's van de CS, de benodigde middelen en stemt dit met de CS en de CC (tactisch) in het vooroverleg af. Samen met de CS en CC (tactisch) adviseert de CM de OL hierover integraal in het WOT ten behoeve van de besluitvorming door de OL.
- > Draagt zorg voor dat het operationele team (CPI en Ico) over de relevante informatie beschikken om de maatregelen (en middelen inzet) kunnen uitvoeren.
- > Vanaf fase 2 stuurt de CM, namens de OL, de CPI('s) aan en coördineert hij, bij inzet van meerdere CPI's, de uitvoering van de maatregelen.

- > In fase 1 is de CM onderdeel van de driehoek CM, CS en CC (tactisch) die, indien nodig, door de CPI kan worden geraadpleegd.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CM's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CM (niet alleen via LCMS).

4. Kennis en vaardigheden

- > HBO+ / WO werk- en denkniveau
- > Brede of gespecialiseerde kennis van de vakgebieden van de organisatie en van politiek- bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen en beleidsstandpunten.
- > Inzicht in het strategisch beleid van de organisatie en in politieke, organisatorische, procesmatige en vakinhoudelijke samenhangen.
- > Vaardigheid in het ontwikkelen, inhoudelijk toelichten, adviseren over en afstemmen van beleid.

5. Wachtdienst

De Coördinator Maatregelen heeft wachtdienst. Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Coördinator Scenario's

1. Doel

- > Is verantwoordelijk voor het opstellen van scenario's.

2. Verantwoording

- > De Coördinator Scenario's (CS) legt verantwoording af aan de Operationeel Leider.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Maakt scenario's over de mogelijke ontwikkelingen van gebeurtenissen of samenhang van gebeurtenissen.
- > Is lid van het WOT.
- > Adviseert de Operationeel Leider vanaf fase 2.
- > Stuurt een WAT aan.
- > Stemt de scenario's met de CM en de CC (tactisch) in het vooroverleg af. Samen met de CM en CC (tactisch) adviseert de CS de OL hierover integraal in het WOT ten behoeve van de besluitvorming door de OL.
- > In fase 1 is de CS onderdeel van de driehoek CM, CS en CC (tactisch) die, indien nodig, door de CPI kan worden geraadpleegd.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CS's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CS (niet alleen via LCMS).

4. Kennis en vaardigheden

- > HBO+ / WO werk- en denkniveau
- > Brede of gespecialiseerde kennis van de vakgebieden van de organisatie en van politiek- bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen en beleidsstandpunten.
- > Inzicht in het strategisch beleid van de organisatie en in politieke, organisatorische, procesmatige en vakinhoudelijke samenhangen.
- > Vaardigheid in het ontwikkelen, inhoudelijk toelichten, adviseren over en afstemmen van beleid.

5. Wachtdienst

De Coördinator Scenario's heeft wachtdienst. Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Coördinator Communicatie

1. Doel

- > Is verantwoordelijk voor de interne en externe communicatie in fase 2.

2. Verantwoording

- > De Coördinator Communicatie (CC) legt verantwoording af aan de Operationeel Leider.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Is lid van het WOT.
- > Adviseert en informeert het WOT over de operationele en tactische aspecten van de communicatieaanpak op basis van de omgevingsanalyse.
- > Het (pro)actief halen en brengen van informatie tijdens de overleggen.
- > Informeert het hoofd CAT over de besluiten om zo gezamenlijk de inzet van het CAT te bepalen.
- > Stemt af met de woordvoerder van Rijnland en de communicatieadviseur in het WBT.
- > Stemt af met communicatieverantwoordelijken van de bij de calamiteit betrokken partijen.
- > In fase 1 is de CC onderdeel van de driehoek CM, CS en CC (tactisch) die, indien nodig, door de CPI kan worden geraadpleegd.

- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CC's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CC (niet alleen via LCMS).

4. Kennis en vaardigheden

- > HBO+ / WO werk- en denkniveau
- > Brede of gespecialiseerde kennis van de vakgebieden van de organisatie en van politiek- bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen en beleidsstandpunten.
- > Inzicht in het strategisch beleid van de organisatie en in politieke, organisatorische, procesmatige en vakinhoudelijke samenhangen.
- > Vaardigheid in het ontwikkelen, inhoudelijk toelichten, adviseren over en afstemmen van beleid.

5. Wachtdienst

De Coördinator Maatregelen heeft wachtdienst. Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Coördinator Plaats Incident

1. Doel

- > Is verantwoordelijk voor de bestrijding in coördinatie-fase 1 en de operationele uitvoering in de coördinatie-fasen 2, 3 en 4.

2. Verantwoording

- > De Coördinator Plaats Incident (CPI) legt verantwoording af aan de Operationeel Leider.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Geeft leiding aan en coördineert de uitvoering in het veld (reguliere organisatie).
- > Kan plaatsnemen in het CoPI van de VR.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CPI's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CPI (niet alleen via LCMS).
- > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 1 na overleg met de CMI.
- > Adviseert de OL met betrekking tot de opschaling naar coördinatiefase 2.
- > Is belast met de afschaling naar coördinatiefase 0.

4. Kennis en vaardigheden

- > HBO werk- en denkniveau.
- > Algemene theoretische en praktische kennis van het vakgebied en kennis van gangbare (administratieve) procedures, regels en voorschriften.
- > Inzicht in functionele verhoudingen en relevante werk gerelateerde en organisatorische processen en inzicht in de werkzaamheden binnen het vakgebied.
- > Vaardigheid in het klantvriendelijk te woord staan en adviseren van in- en externe klanten en het coördineren van werkzaamheden.

5. Wachtdienst

De Coördinator Plaats Incident heeft wachtdienst. Voor de opkomst geldt een resultaatverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Rolprofiel Coördinator Nazorg

1. Doel

- > Is verantwoordelijk voor de Nazorg en kan in elke coördinatiefase worden toegevoegd aan het WOT om zorg te dragen voor de overdracht van nazorgactiviteit naar de reguliere organisatie.

2. Verantwoording

- > De Coördinator Nazorg (CN) legt verantwoording af aan het hoofd staf Bestuur en Directie.

3. Taken/resultaatgebieden

- > Kan, op verzoek van de OL, worden toegevoegd aan het WOT.
- > De CN is verantwoordelijk voor het initiëren, de uitvoering en/of coördinatie van de nazorg activiteiten, die moeten worden uitgevoerd in de reguliere organisatie, tijdens of na een calamiteit.

4. Kennis en vaardigheden

- > WO werk- en denkniveau.
- > Brede kennis van het vakgebied en daarmee samenhangende disciplines, kennis van programma- en projectmanagement.
- > Inzicht in het strategisch beleid en in organisatorische, procesmatige en vakinhoudelijke strategische samenhangen in brede context en inzicht in samenhangende programma's/projecten.

- > Vaardigheid in het managen van strategische programma's/projecten, het creëren van draagvlak en het ontwikkelen, uitdragen en verdedigen en realiseren van strategische doelstellingen.

5. Wachtdienst

De Coördinator Scenario's heeft geen wachtdienst. Voor de opkomst geldt een inspanningsverplichting.

6. Competentiematrix

Zie bijlage

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2. PROCES VOOR DE EVALUATIE VAN INCIDENTEN

Actie	Door wie	Hoe
Start evaluatie (in dezelfde week als calamiteit is afgeschaald)	Operationeel leidinggevende (CPI/OL/ Directeur)	> De evaluatie start als afgeschaald is naar de normale bedrijfsvoering en de nazorg in gang is gezet. > De operationeel leidinggevende schakelt de evaluator in via een mail naar #Calamiteitenorganisatie-Evaluatoren. > De evaluator stemt af met de coördinator Nazorg, hoofd Calamiteitenzorg en de strategisch adviseur Calamiteitenzorg. > Iedere opschaling wordt geëvalueerd en vastgelegd in een rapport met daarbij de Nazorgpunten. > De wijze waarop geëvalueerd wordt, bv. heel uitgebreid, focus op een bepaald onderdeel of door een externe partij, moet per opschaling worden bepaald.
Plan van Aanpak	Evaluator	In het plan van Aanpak (maximaal 1 A4) moet minimaal staan: > De wijze van evaluatie (met motivering) > Namen van medewerkers die betrokken worden bij evaluatie > Aangegeven of intern of extern geëvalueerd gaat worden > Tijdspad > Sla het pva vervolgens op in corsa bij omschrijving 'plan van aanpak opschaling X, JAARTAL'

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

[1 INLEIDING](#)[2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING](#)[3 MELDEN EN ALARMEREN](#)[4 OPSCHALING](#)[5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING](#)[6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE](#)

BIJLAGEN

[CRISISCOMMUNICATIE](#)[NOODMIDDELEN](#)[FACILITAIRE ZAKEN](#)[OTO](#)[PERSONELE ZAKEN](#)[STRUCTUUR EN ORGANISATIE](#)

Uitvoeren evaluatie (binnen max drie weken na afschalen calamiteit gereed)	Evaluator	> Organiseren bijeenkomst(en) > Verzamelen informatie (LCMS, InProces) > Schrijven rapport (roep in iWriter het Evaluatierapport opschaling op. Sla het vervolgens op in Corsa 'evaluatie opschaling X', JAARTAL – digitaal dossier DIG-3570/003)
Versturen concept-evaluatie- rapport naar deelnemers	Evaluator	Geef de deelnemers van de evaluatie uiterlijk één week na ontvangst van het concept evaluatierapport de gelegenheid te reageren op het concept.
Aanpassen concept-evaluatie- rapport	Evaluator	Verwerken van de opmerkingen. Leg uit wanneer je bepaalde opmerkingen niet verwerkt in het rapport.
Versturen concept-evaluatie- rapport naar hoofd Calamiteiten- zorg en strategisch adviseur Calamiteitenzorg	Evaluator	Zijn er nog opmerkingen dan verwerk je deze en anders wordt het concept rapport vastgesteld door hoofd Calamiteitenzorg en daarmee dus definitief. > Definitieve rapport opslaan in corsa DIG-3570/003 als nieuwe versie van de registratie concept > Doorgeven afronding aan ondersteuner
Laten vaststellen definitief rapport en doorgeven aan ondersteuner (uiterlijk 5 weken na afronding calamiteit)	Hoofd Calamiteiten- zorg en Strategisch adviseur Calamiteiten- zorg	Hoofd Calamiteiten stemt schriftelijk (per mail) in met het rapport of verzoekt om wijzigingen. LET OP: Mail instemming (laten) opslaan bij het rapport in Corsa!

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Status in corsa wijzigen in niet-meer-te-wijzigen	Ondersteuner	
Bespreken vastgestelde rapport in afstemmingsoverleg	Team Calamiteiten-zorg	Doel is om bij aanbevelingen actiehouders te bedenken en deze in de actielijsten op te nemen (1 lijst voor team Calamiteiten-zorg en 1 lijst voor reguliere organisatie) zodat in het proces (zoals beschreven in Supplement B7 Structuur & Organisatie) het beheer en voortgangsbewaking wordt gevolgd.
Actielijsten vullen en mailen naar betrokkenen afdelingshoofden en team Calamiteiten-zorg	Ondersteuner	
Actielijsten in Corsa	Ondersteuner	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

BIJLAGEN

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Crisiscommunicatie

1 INLEIDING

In het calamiteitenplan zijn de uitgangspunten, doelstellingen en strategie beschreven.

Bij een (dreigende) crisissituatie is crisiscommunicatie één van de belangrijkste instrumenten om informatievoorziening en handelingsperspectief te organiseren.

Om maatschappelijke onrust te voorkomen is het belangrijk dat het publiek vertrouwen houdt in de organisatie. Tijdens een (dreigende) crisissituatie houden we nadrukkelijk rekening met de impact ervan op de samenleving. De crisis zoals die door het publiek wordt waargenomen is de echte crisis. Dit vereist dat we willen weten welke vragen, gevoelens en geruchten er leven. We monitoren de buitenwereld en halen deze naar binnen. De omgevingsanalyse is hier een middel voor en legt een basis voor onze communicatiedoelstellingen en de gekozen communicatiestrategie. Daarnaast dient ook het bestuur van Rijnland en de reguliere organisatie die niet bij de calamiteitenbestrijding is betrokken periodiek te worden geïnformeerd.

Dit supplement maakt duidelijk hoe communicatie een rol speelt in de calamiteitenorganisatie van het hoogheemraadschap van Rijnland. Het supplement biedt een inzicht in de rol van crisiscommunicatie en in de inzet van het communicatie actie team (CAT). Het is een leidraad voor de manier waarop we wat doen en overzicht van de diverse rollen en functies van medewerkers die betrokken zijn bij de crisiscommunicatie ten tijde van een (dreigende) crisissituatie.

Crisiscommunicatie kan van belang zijn in alle coördinatiefasen van de opschaling. Zelfs kleine technisch inhoudelijke incidenten of incidenten waarbij Rijnland geen rol heeft, kunnen leiden tot communicatie-activiteiten van Rijnland.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1.1 Doelstellingen

Informatievoorziening:

Rijnland informeert de omgeving over de feiten en omstandigheden van de (dreigende) calamiteit. Daarnaast verstrekken we informatie over de genomen of te nemen maatregelen ter bestrijding van de calamiteit. Het is belangrijk dat we informatie delen die betrokkenen moeten en willen weten. Dat is niet altijd dezelfde informatie die wij zouden willen delen.

Schadebeperking:

Richting geven aan het gedrag van betrokkenen in de samenleving is nodig om maatregelen ten behoeve van de crisisbestrijding zo effectief mogelijk te maken. Daarnaast wordt beoogd dat inwoners in het Rijnlandse gebied zoveel mogelijk zelfredzaam kunnen zijn. De crisiscommunicatie is daarom gericht op het geven van duidelijke instructies en handelingsperspectieven die de schade kunnen beperken.

Betekenisgeving:

Een wezenlijk onderdeel van crisiscommunicatie is het duiden van de omvang en de impact van de crisis door deze in een breder perspectief te plaatsen. Hiermee wordt een brug geslagen tussen de crisisorganisatie en de getroffen. Betekenisgeving wordt gedaan door bestuurders. Het belangrijkste in de betekenisgeving van een crisis is dat wordt aangesloten bij de gevoelens van

de getroffen en de samenleving.

1.2 Strategie

Er wordt gekeken naar een aantal factoren: het soort calamiteit, de (technische) maatregelen die worden genomen, de mogelijke consequenties en de snelheid waarmee de calamiteit zich ontwikkelt. De omgevingsanalyse geeft inzicht in hoe de samenleving de situatie beoordeelt. Afhankelijk van hoe hoog of hoe laag het gevoelde risico bij de samenleving is en hoe hoog of hoe laag het feitelijke risico is worden de volgende communicatiestrategieën ingezet:

- > Instrueren (hoog gevoeld en hoog feitelijk risico).
- > Consulteren (hoog gevoeld risico en laag feitelijk risico).
- > Informeren (laag gevoeld en laag feitelijk risico).
- > Overtuigen (laag gevoeld risico en hoog feitelijk risico).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1.3 Maatschappelijke onrust

Maatschappelijke onrust wordt soms veroorzaakt en vaak verergerd door geen of slechte communicatie. Communicatie vanuit het waterschap kan, mits goed aangepakt, bijdragen aan het beperken van maatschappelijke onrust bij een (dreigende) crisissituatie en daarnaast zelfs leiden tot een versteviging van het imago. Dit laatste kan een effect zijn van de inzet van crisiscommunicatie, maar is geen beoogd doel op zich.

Het verschijnsel maatschappelijke onrust is lastig eenduidig te definiëren. Wat de een als onrust beschouwd, wordt door de ander als een crisis benoemd, terwijl weer een ander spreekt over een normale ontlading van sociale spanningen. De praktijk wijst uit dat maatschappelijke onrust niet alleen ontstaat vanwege een dramatisch incident waarbij de openbare orde verstoord wordt, maar kan ook ontstaan door een mediahype na een gerucht op social media. Het is daarom van belang om bij een (dreigende) crisissituatie goed naar de omgeving te kijken, te beoordelen in hoeverre er onrust heerst en wat de oorzaak daarvan is om zodoende de communicatie-inzet te kunnen bepalen.

1.4 Zelfredzaamheid burgers

Burgers hebben tijdens een crisis ook een eigen verantwoordelijkheid en moeten deze ook (kunnen) nemen.

Risicocommunicatie vooraf (in de koude fase) levert een positieve bijdrage aan de zelfredzaamheid van burgers, met name in het eerste uur van een crisis.

1.5 Communicatieve uitgangspunten

Tijdig/snel

De burgers en pers willen zo snel mogelijk, (bijna) realtime, geïnformeerd worden. Als zij geen informatie krijgen, gaan ze er zelf naar op zoek. En met de social media zijn zij zelf snelle communicatoren: bij het ontbreken aan goede informatie zullen ze gaan speculeren en geruchten op gang brengen. We geven daarom direct bij aanvang van een incident snel een eerste verklaring en communiceren daarna regelmatig een update aan informatie. Indien we nog niks kunnen zeggen omdat we nog niet alles weten, geven we procesinformatie en vertellen we wanneer we wél meer kunnen vertellen. Openheid, duidelijkheid en zorgvuldigheid zijn belangrijker dan de volledigheid van de boodschap.

We gebruiken de kanalen waar onze omgeving zich bevindt en op tijdstippen dat zij ze gebruiken.

Open

We vertellen wat we wel weten en wat we niet weten. We vertellen zoals het is: open en eerlijk. Ook slecht nieuws brengen we zelf. Als deze informatie via een andere weg bekend wordt, staat de geloofwaardigheid

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

van het waterschap op het spel. Informatie kan gevoelens van onzekerheid en angst onder inwoners dempen. Het geven van voldoende en goede informatie zorgt ervoor dat de pers tevreden is en niet zelf op onderzoek uitgaat en daarbij storend optreedt.

Consequent

Mensen gebruiken verschillende bronnen om zich te informeren. We zorgen dat onze boodschap op de verschillende kanalen overeenkomt, zodat er geen verwarring ontstaat. We stemmen snel de communicatie van de externe samenwerkingspartners op elkaar af, zodat een eenduidige boodschap gecommuniceerd wordt.

Begrijpelijk

We sluiten aan bij de beleving en het gevoel van de burger, waardoor er geen ruimte is voor eigen interpretatie. We gebruiken geen vaktaal en communiceren eenvoudig.

In dialoog

Er zijn meerdere vormen van communicatie mogelijk ten tijde van een (dreigende) crisissituatie. Maar welke vorm we ook kiezen, we staan altijd open voor dialoog. De tijd van zenden ligt achter ons; de mondige samenleving wil zich gehoord voelen en zijn verhaal kwijt. De social media hebben de inwoners tot communicator gemaakt. Communicatie is een proces tussen de partijen.

Soms is het verstandig niet te communiceren. Omdat het niet onze calamiteit of onze taak is, denk aan opschaling naar de veiligheidsregio.

1.6 4P's

Voor het informeren van de dijkgraaf en directie wordt naast de harde van de opschaling ook als richtlijn de 4P's gehanteerd. Indien er een gevoel ontstaat dat een incident of calamiteit impact kan hebben op 'publiek', 'politiek', 'pers' of 'eigen personeel betrokken is' dan wordt de dijkgraaf en de directeur van dienst, ongeacht de coördinatie-fase van het incident of calamiteit, geïnformeerd. Het kan zelfs zo zijn dat voornoemde worden geïnformeerd over een incident of calamiteit waarbij Rijnland niet is betrokken, maar wel een rol wordt toegedicht.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE ACTIE TEAM

Tijdens een (dreigende) crisissituatie zijn er diverse rollen die in het CAT worden opgeroepen. Die rollen leveren een aandeel in de uitvoering van de crisiscommunicatie en daarmee de bestrijding van de calamiteit. Langs drie tafels worden die taken uitgevoerd:

1. Analyse & Advies
2. Woordvoering & Redactie
3. Berichtencentrum

Hieronder een schematische weergave van de rollen per tafels:

Hoofd CAT		
Analyse & Advies	Woordvoering & Redactie	Berichtencentrum
Communicatie adviseur WBT	Woordvoerder	Coördinator Berichtencentrum
Communicatie adviseur WOT/CC*	Medewerker persvoorlichting	Medewerkers Berichtencentrum
Omgevingsanalist	Medewerker publieksvoorlichting	
	Webredacteur	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2.1 Kerntaken per rol

Hoofd CAT

- > Inrichten van het CAT + leidinggeven
- > Verantwoordelijk voor de communicatieoperatie

Communicatie adviseur WBT

- > Adviseren van het beleidsteam over communicatieve vertaalslag
- > Adviseren van de directeur van dienst en/of dijkgraaf

Communicatie adviseur WOT/CC

- > Adviseren en informeren van WOT over communicatieaanpak op basis van de omgevingsanalyse
- > Adviseren over de communicatieve consequenties van maatregelen en besluiten

Woordvoerder

- > Bepalen van de woordvoeringslijn
- > Verzorgen van de woordvoering op de plaats incident over feiten, omstandigheden en handelingsperspectieven

Omgevingsanalist

- > Verzamelt gegevens over wat er speelt en leeft bij publiek en pers over calamiteit/crisis
- > Analyseren en verwerken van gegevens tot een omgevingsanalyse
- > Meten van het effect van de communicatieaanpak

Medewerker Publieksvoorlichting

- > Vertalen en uitvoeren van het strategisch communicatieplan in concrete middelen ten behoeve van de informatievoorziening naar buiten toe

Medewerker Persvoorlichting

- > Ondersteunt woordvoerder bij persvoorlichting

Webredacteur

- > Plaatsen van communicatie-uitingen op relevante online media

Coördinator Berichtencentrum

- > Inrichten en (laten) uitvoeren van het berichtencentrum

Medewerker Berichtencentrum

- > Beantwoorden en registreren van vragen van bewoners aan de hand van Q&A's en kernboodschappen

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2.2 Inzet van rollen

Afhankelijk van de maatschappelijke onrust en informatie-behoefte van de omgeving kunnen de verschillende rollen ingezet worden. Onderstaand een schematische weergave. Een communicatieadviseur kan in het CAT bij een situatie van geen of beperkte onrust meerdere rollen vervullen. Het hoofd CAT bepaalt na behoeftepeiling van de CC de inzet van mensen (fte's) in het CAT.

Rollen in het CAT	Geen onrust	Beperkte onrust	Veel onrust
Communicatie adviseur WOT/CC	X	X	X
Woordvoerder	X	X	X
Hoofd CAT	X	X	X
Omgevingsanalist		X	X
Medewerker Publieksvoorlichting		X	X
Medewerker Persvoorlichting			X
Webmaster			X
Coördinator Berichtencentrum		X	X
Medewerkers Berichtencentrum		X	X
Communicatie adviseur WBT			X

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2.3 Bevoegdheden

De huidige samenleving eist dat de betreffende organisatie snel zichtbaar is en inhoudelijke informatie geeft. Ook zonder feiten kan er gecommuniceerd worden. Een tekst als “daarover is momenteel nog niks bekend” kan ook relevante informatie zijn die gedeeld kan worden.

Het CAT communiceert daarom tijdens een (dreigende) crisissituatie zo spoedig mogelijk over feiten, gebeurtenissen en omstandigheden via de beschikbare kanalen. Het CAT kan dit doen op basis van de mandaatregeling crisiscommunicatie. Bij opschaling naar coördinatiefase 1 wordt de eerste communicatielijns telefonisch met de CPI afgestemd en in coördinatiefase 2 is het bepalen van de kernboodschap een onderdeel in het WOT. Voor het ophalen van de feiten wordt het LCMS constant geraadpleegd. De duiding ervan wordt gedaan in het CAT. Indien aanvullende informatie nodig is, kan de communicatie adviseur inhoudelijke afstemming zoeken met de CPI (coördinatiefase 1) of de WOT leden (coördinatiefase 2).

Op deze wijze en met deze bevoegdheid is Rijnland in staat de informatievoorziening naar buiten toe snel op gang te brengen. Door zo snel mogelijk feiten naar buiten te brengen, voorkomen we dat het publiek, bedrijven en de media zelf met verhalen komen die de maatschappelijke onrust in de hand werken. Voor de volledige mandaatregeling raadpleeg.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3 WERKWIJZE

In dit hoofdstuk wordt de werkwijze van crisiscommunicatie beschreven.

3.1 Omgevingsanalyse

Communicatie geeft sturing aan de beeldvorming en (in enige mate) aan het gedrag van mensen. Om de juiste communicatiestrategie te kunnen bepalen, heb je allereerst een goed beeld van de situatie nodig. Het gaat hierbij niet alleen om de feiten, maar ook om percepties en emoties in de omgeving. Dit beeld halen we naar binnen door het maken van een omgevingsanalyse.

Met de omgevingsanalyse luisteren we naar de omgeving, in de breedste zin van het woord: van (betrokken) inwoners, bedrijven, externe samenwerkingspartners, media, politiek tot nieuwsgierige (ramp)toeristen. Een omgevingsanalyse wordt gemaakt van de berichtgeving op internet, radio en tv, geschreven pers, sociale media en informatie die Rijnland binnen krijgt via de telefoon. De analyse geeft waardevolle input over de informatiebehoefte van de verschil-

lende doelgroepen. Over zorgen, geruchten en over wat mensen op de plaats van het incident zelf zien (bijvoorbeeld water over de dijk). Deze informatie hebben we nodig om de crisiscommunicatie-aanpak te bepalen, om snel in te zetten op informatievoorziening, handelingsperspectief, om zorgen weg te nemen en geruchten te bevestigen al dan niet te ontkrachten. Negeren we de signalen op social media, dan kan dat de crisisbeheersing schaden.

De omgevingsanalyse is het vertrekpunt van de crisiscommunicatie. We halen met de omgevingsanalyse de buitenwereld echt naar binnen en passen daar de communicatiestrategie op aan. We sluiten daarin aan bij de informatiebehoefte van de omgeving, passend binnen de (communicatie)kaders van de organisatie. Het analyseren van de omgeving vindt tijdens een calamiteit structureel plaats en kan elke keer weer leiden tot aanpassingen in de communicatiestrategie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

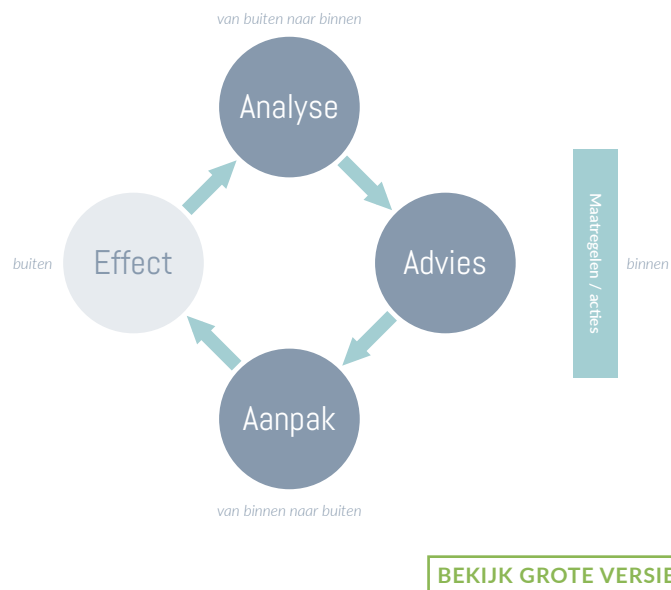

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3.2 Werkproces

Het CAT werkt van buiten naar binnen langs dezelfde lijn van de BOB structuur (beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming) en hanteert daarbij het volgende werkproces: Analyse – Advies – Aanpak – Effect.

Analyse: beeldvorming van de situatie door middel van een omgevingsanalyse

Advies: advies aan het CPI of WOT of WBT ten aanzien van omgevingsanalyse en de communicatieve consequenties van de scenario's en maatregelen

Aanpak: uitvoeren van de gekozen communicatieaanpak

Effect: aan de hand van een omgevingsanalyse monitoren of de aanpak heeft geleid tot aanpassing op het gedrag en opnieuw signalering welke vragen er leven bij het publiek waarna de cyclus opnieuw start.

Concreet betekent deze aanpak:

De CC wordt tijdens coördinatiefase 1 door CPI of coördinatiefase 2 door OL via de pieper op de hoogte gebracht van de (dreigende) crisissituatie. De CC krijgt van hen een beeld van de situatie ter plaatse, zowel op technisch niveau als wat er in de omgeving speelt.

Op technisch niveau:

- > Wat is er aan de hand?
- > Locatie van de situatie?

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

- > Hoe lang speelt het al?
- > Wat zijn de maatregelen die we treffen?
- > Hoe lang gaat het duren?
- > Wie zijn er bij betrokken (samenwerkingspartners)?

Omgevingsbeeld:

- > Wie hebben er last van?
- > Hoeveel inwoners hebben er last van?
- > In een woonwijk/stedelijk gebied of buitengebied?
- > Is er maatschappelijk onrust?
- > Welke vragen worden er gesteld?

Naar aanleiding van de eerste informatie geeft de CC direct advies over het al dan niet naar buiten toe communiceren, over de hoofdlijnen van de boodschap en de te nemen acties, zoals inzet van middelen en afstemming met samenwerkingspartners. Na overeenstemming kan de CC-er aan de slag en kan naar gelang de hoeveelheid werk, denk daarbij aan omgevingsanalyse, uitwerken internetberichten, twitterberichten, afstemming woordvoering met samenwerkingspartners, een CAT inwerking stellen die taken overneemt.

Naast de technische redenen van opschaling kan de maatschappelijke onrust een reden zijn om op te schalen. De CC beoordeelt de maatschappelijke onrust op basis van de informatie uit het CAT en geeft de CPI of OL advies tot opschaling.

3.3 Boodschap en doelgroep

De boodschap die we geven hangt af van de feitelijke situatie, maar ook van de gepercipieerde situatie. Een boodschap is niet enkel een kwestie van zenden, maar vooral aansluiten bij de buitenwereld, zowel voor de inhoud als de timing. Tevens houden we rekening met de verschillende interne en externe doelgroepen, zijn we ons bewust dat er verschillende behoeftes zijn en communiceren we op verschillende niveaus.

Om te kunnen benoemen en aansluiten bij de belevingswereld is de eerder genoemde omgevingsanalyse van belang. Als de ontvangers zien dat het waterschap snapt wat er bij hen leeft, komt de organisatie betrouwbaar over en staan ze open voor de informatie en eventuele instructies die ze krijgen.

Voor elk calamiteitenbestrijdingsplan (CBP) heeft team Communicatie zogenoemde communicatiedossiers gemaakt om ten tijde van een (dreigende) crisissituatie de informatie naar buiten toe snel op gang te brengen. Elk dossier van elk CBP bestaat uit een handige A-3 kaart. Op deze kaarten staan naast algemene informatie, mogelijke communicatie strategieën en -doelstellingen bij de betreffende calamiteit, de eerste kernboodschappen, mogelijke doelgroepen en overzicht van meest gestelde vragen. Deze kaarten zijn inhoudelijk afgestemd met de beheerders van de CBP's en staan in de bijlagen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3.4 Interne communicatie

Hoewel tijdens een (dreigende) crisissituatie de aandacht direct op buiten is gericht, is het echter ook van belang om de reguliere organisatie en algemeen- en dagelijkse bestuurders adequaat te informeren zodat zij

- > er weet van hebben en dit niet vanuit de media vernemen;
- > weten dat collega's druk bezig zijn met de calamiteit en niet gestoord kunnen worden;
- > vragen van externen over de crisissituatie adequaat door kunnen verwijzen.

De interne communicatie draagt bij aan het stimuleren en vergroten van de betrokkenheid bij de crisissituatie en de calamiteitenorganisatie voor alle interne doelgroepen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE
ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

BIJLAGEN

Dossier Droogte

Dossier Persleidingbreuk

Dossier Primaire Keringen

Dossier Regionale Keringen

Dossier Waterbezwaar / Wateroverlast

Dossier Waterkwaliteit

Meer over Primaire Keringen

- > [A-bijlage 4.4: bezwijken primaire waterkering kust](#)
- > [A-bijlage 4.5: bezwijken primaire waterkering rivieren](#)
- > [A-bijlage 5.3: Falen / bezwijken keringen](#)
- > [C1: Primaire Keringen](#)

Meer over Regionale Keringen

- > [A-bijlage 4.3: bezwijken regionale waterkering](#)
- > [A-bijlage 5.3: Falen / bezwijken keringen](#)
- > [C2: Regionale keringen](#)

Meer over Waterbezwaar / Wateroverlast

- > [A-bijlage 4.1: Wateroverlast](#)
- > [C3: Wateroverlast](#)

Meer over Waterkwaliteit

- > [A-bijlage 4.7: Waterkwaliteitsincident](#)
- > [A-bijlage 5.5: Waterkwaliteitsincident](#)
- > [C4: Waterkwaliteit](#)

Meer over Droogte

- > [A-bijlage 4.2: Droogte](#)
- > [C6: Droogte](#)

Meer over Persleidingbreuk

- > [A-bijlage 4.6: Uitval Afvalwaterzuivering](#)
- > [C5: Afvalwater](#)

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

1 INLEIDING

2 ORGANISATIE VAN HET COMMUNICATIE ACTIE TEAM

3 WERKWIJZE

BIJLAGEN

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Algemene informatie

Het Rijnlandse watersysteem bestaat uit een stelsel van watergangen en meren die met elkaar in open verbinding staan, ook wel boezemstelsel. Daarnaast vormen de watergangen in de polders het polderstelsel. Beide stelsels zijn het aan- en afvoersysteem, maar ook het waterbergingssysteem van Rijnland.

Rijnland heeft afspraken over de hoogtes van de waterpeilen in peilbesluiten vastgesteld. Bij neerslag stijgt het peil in de watergangen. Door de inzet van gemalen zorgen wij ervoor dat het te veel aan water afgevoerd wordt. Poldergemalen voeren het water uit de ongeveer 170 polder af naar de boezem. In de zomer verdampt er water, dat van buiten het gebied bij Gouda wordt aangevoerd naar Rijnland. Er zijn vier gemalen die het overtollige water van de boezemafvoeren:

- Gemaal Halfweg, afvoer naar het Noordzeekanaal
- Gemaal Spaarndam, afvoer naar het Noordzeekanaal
- Gemaal Katwijk, afvoer naar de Noordzee
- Gemaal Gouda, afvoer naar de Hollandse IJssel

Droogte

Het is een droge periode als het neerslagtekort oploopt tot 150 mm. Dit kan dan niet alleen een probleem opleveren voor het waterpeil, maar ook voor de stabiliteit van de kades. Verzilting treedt op als er onvoldoende zoetwater aangevoerd kan worden om in de water-behoefte te voorzien.

Stabiliteit van de kades en keringen

De stabiliteit van de keringen heeft de hoogste prioriteit, omdat de veiligheid van het gebied gewaarborgd moet blijven en het bezwijken van een kade of kering altijd voorkomen dient te worden.

Maatregel

Uitdroging van keringen kan leiden tot instabiliteit en kan optreden bij toenemend neerslag-tekort. Landelijk is vastgesteld dat de zeer droogtegevoelige keringen (veendijken) bij neerslagtekorten groter dan 150 mm en de droogtegevoelige keringen bij neerslagtekorten groter dan 175 mm worden geïnspecteerd op scheurvorming en/of uitzakking.

Watertekort en verzilting

's Zomers kan door lage Rijnafvoeren de zoutindringing via de Nieuwe Waterweg toenemen en hierdoor kan de Hollandse IJssel verzilt raken. Er is sprake van verzilting als het water te zout/chloriderijk is voor optimaal gebruik. Wanneer er onvoldoende zoet water beschikbaar is, moet er zuiniger met het water worden omgegaan. Omdat peilen gehandhaafd worden, gaat dit tijdens droogte ten koste van de waterkwaliteit.

Maatregel

Goed te voorspellen door neerslagtekort en Rijnafvoer te monitoren. Een beperking van de wateraanvoer en de inzet van KWA kan dan redelijk worden opgevangen.

Uitleg KWA

Als de Hollandse IJssel verzilt is, kan via de KWA (kleinschalige wateraanvoervoorzieningen) een beperkte hoeveelheid zoetwater aangevoerd worden.

Communicatiedoelstellingen

De omgevingsanalyse, het communicatie advies en de -uitvoering worden tijdens een (dreigende) crisis-situatie altijd langs de volgende lijnen uitgevoerd:

- Informatievoorziening:

Rijnland informeert de omgeving over de feiten en omstandigheden van de (dreigende) calamiteit. Daarnaast verstrekken we informatie over de genomen of te nemen maatregelen ter bestrijding van de calamiteit. De informatievoorziening is gebaseerd op datgene wat de betrokkenen willen en moeten weten, meer dan op wat we als organisatie zouden willen zeggen.

- Schadebeperking:

Richting geven aan het gedrag van de betrokkenen in de samenleving is nodig om maatregelen ten behoeve van de crisisbestrijding zo effectief mogelijk te maken. Daarnaast wordt beoogd dat inwoners in het Rijnlandse gebied zoveel mogelijk zelfredzaam kunnen zijn. De crisiscommunicatie is daarom gericht op gedragsbeïnvloeding en het geven van duidelijke instructies en handelingsperspectieven die de schade kunnen beperken.

- Betekenisgeving:

Een wezenlijk onderdeel van crisiscommunicatie is het duiden van de omvang en impact van de crisis, door deze in een breder perspectief te plaatsen. Hiermee wordt een brug geslagen tussen de crisisorganisatie en de getroffen. Betekenisgeving wordt gedaan door bestuurders. Het belangrijkste in de betekenis-geving van een crisis is dat wordt aangesloten bij de gevoelens van de getroffen en de samenleving.

Communicatiestrategie

Een aantal factoren is belangrijk: het soort calamiteit, de (technische) maatregelen die worden genomen, de mogelijke consequenties en de snelheid waarmee de calamiteit zich ontwikkelt. De omgevingsanalyse geeft inzicht in hoe de samenleving de situatie beoordeelt. Afhankelijk hoe hoog of hoe laag het gepercipieerde risico bij de samenleving is en hoe hoog of hoe laag het feitelijke risico is, worden de volgende communicatiestrategieën ingezet:

- Instrueren (hoog gepercipieerd en hoog feitelijk risico)
- Consulteren (hoog gepercipieerd risico en laag feitelijk risico)
- Informeren (laag gepercipieerd en laag feitelijk risico)
- Overtuigen (laag gepercipieerd risico en hoog feitelijk risico)

Voor het waterakkoord KWA is tevens een communicatie draaiboek KWA.

Kernboodschap

Bij een neerslagtekort over een lange periode neemt Rijnland maatregelen om het waterpeil op orde te houden, om de stabiliteit van de kades te waarborgen en voldoende zoetwater in het gebied aan te voeren.

Boodschap schadebeperking

Als gevolg van overlast, kunt u niet of moet u rekening houden met [invullen]
Voor meer informatie over de overlast kunt u kijken op www.rijnland.net/...

Veelgestelde vragen (FAQ)

OA moet deze vragen beantwoorden

- Is er een kaart met de droogtegevoelige dijken?
- Wanneer spreken we over droogte?
- Mag ik een keer meelopen met een kade inspectie
- Wanneer wordt langdurige droogte een probleem?
- Mag ik kijken waar KWA begint?
- Waarom is droogte gevaarlijk voor de dijken?
- Mag ik een interview over de droogteproblematiek
- Wat doet Rijnland aan de droogte?
- Hoe gevaarlijk is schade aan een veendijk door droogte?

- Wat is verzilting?
 - Waarom dreigt het water te verzilten bij aanhoudende droogte?
 - Wat doet Rijnland daaraan?
 - Wat kan Rijnland doen om de verzilting tegen te gaan?
 - Hoe organiseert Rijnland de dijkinspecties?
 - Wat is de taak van een waterschap als het langdurig droog blijft?
 - Als het nu gaat regenen, na een lange tijd van droogte, is het probleem dan opgelost?
- Meer persvragen staan in de link.

Droogte

Dossier communicatie 20160503

Doelgroepen

Primaire doelgroepen

Extern

- Grondeigenaar
- Grondgebruiker / pachter
- Kwekers
- Agrariërs
- Bedrijven
- Omwonenden

Intern

- Medewerkers Rijnland
- D&H
- VV-leden
- Accounthouders /relatiebeheerders

Secundaire doelgroepen

- Overheden
- Andere waterschappen
- Belangenorganisaties (LTO, Stichting Greenport e.d.)
- Unie van Waterschappen
- Provincie
- Rijkswaterstaat
- Hulpverlening (brandweer, politie)

Intermediair

- Social Media
- Pers

Watersysteem Rijnland

In het kader van gezond water is Rijnland eigenaar van afvalwatertransportgemalen (awt's), afvalwatertransportleidingen (awt'l's) en afvalwaterzuiveringsinstallaties (awzi's) om het afvalwater vanuit de rioleringen van gemeenten te verzamelen, te transporteren en te zuiveren. Het afvalwater wordt bij een rioolgemaal verzameld en door een persleiding gepompt. Via de persleiding wordt het afvalwater over grote afstanden afgevoerd naar de awzi's. Hier wordt afvalwater gezuiverd en na zuivering in het oppervlaktewater geloosd.

Rijnland beheert ruim 250 kilometer persleiding. Een enkele keer per jaar raakt één van deze leidingen lek. Meestal wordt dit veroorzaakt door graafwerkzaamheden van derden. Sporadisch is de oorzaak overmatige zetting, veroudering of overbelasting. Door gebruik van moderne en hoogwaardige materialen is de kans op dit soort lekkages tegenwoordig zeer klein. Niettemin beheert Rijnland nog kilometers persleidingen die bestaan uit oud materiaal.

Processtappen

Bij melding van een lekkage zet Rijnland het rioolgemaal direct uit, zodat er geen afvalwater meer door de leiding gepompt wordt en het lekken stopt. Rijnland heeft een (waakvlam-) overeenkomst met (verschillende) aannemer(s) afgesloten die de lekkage direct kan/kunnen repareren.

Communicatiestrategie

Een aantal factoren is belangrijk: het soort calamiteit, de (technische) maatregelen die worden genomen, de mogelijke consequenties en de snelheid waarmee de calamiteit zich ontwikkelt. De omgevingsanalyse geeft inzicht in hoe de samenleving de situatie beoordeelt. Afhankelijk hoe hoog of hoe laag het gepercipieerde risico bij de samenleving is en hoe hoog of hoe laag het feitelijke risico is worden de volgende communicatiestrategieën ingezet:

- Instrueren (hoog gepercipieerd en hoog feitelijk risico)
- Consulteren (hoog gepercipieerd risico en laag feitelijk risico)
- Informeren (laag gepercipieerd en laag feitelijk risico)
- Overtuigen (laag gepercipieerd risico en hoog feitelijk risico)

Communicatiedoelstellingen

De omgevingsanalyse, het communicatie advies en de -uitvoering worden tijdens een (dreigende) crisis-situatie altijd langs de volgende lijnen uitgevoerd:

- **Informatievoorziening:**
Rijnland informeert de omgeving over de feiten en omstandigheden van de (dreigende) calamiteit. Daarnaast verstrekken we informatie over de genomen of te nemen maatregelen ter bestrijding van de calamiteit. De informatievoorziening is gebaseerd op datgene wat de betrokkenen willen en moeten weten, meer dan we als organisatie zouden willen zeggen.
- **Schadebeperking:**
Richting geven aan het gedrag van de betrokkenen in de samenleving is nodig om maatregelen ten behoeve van de crisisbestrijding zo effectief mogelijk te maken. Daarnaast wordt beoogd dat inwoners in het Rijnlandse gebied zoveel mogelijk zelfredzaam kunnen zijn. De crisiscommunicatie is daarom gericht op gedragsbeïnvloeding en het geven van duidelijke instructies en handelingsperspectieven die de schade kunnen beperken.
- **Betekenisgeving:**
Een wezenlijk onderdeel van crisiscommunicatie is het duiden van de omvang en impact van de crisis, door deze in een breder perspectief te plaatsen. Hiermee wordt een brug geslagen tussen de crisisorganisatie en de getroffen. Betekenisgeving wordt gedaan door bestuurders. Het belangrijkste in de betekenisgeving van een crisis is dat wordt aangesloten bij de gevoelens van de getroffen en de samenleving.

Kernboodschap

In [plaats] is een breuk in een afvalwatertransportleiding geconstateerd. Op dit moment is een aannemer ter plaatse om de leiding te repareren. De verwachting is dat de leiding [invullen] weer in bedrijf kan worden genomen.

Indien 3a van toepassing:

In [plaats] is een breuk in een afvalwatertransportleiding geconstateerd. Helaas neemt de reparatie nog enige tijd in beslag. Rioolwater uit [dorp/wijk] wordt op dit moment uit het rioolgemaal in [straat/plaats] gepompt en wordt met tankwagens naar de afvalwaterzuivering in [plaats] gebracht.

Indien 3a van toepassing en problemen met hoeveelheid rioolwater dan toevoegen:

Om de hoeveelheid rioolwater te verminderen vraagt Rijnland de inwoners van [plaats] terughoudend te zijn met het lozen van water in het riool, door bijvoorbeeld het aanzetten van de wasmachine nog even uit te stellen en de waterbespaarknop op het toilet te gebruiken.

Voor meer informatie over de overlast kunt u kijken op www.rijnland.net/...

Veel gestelde vragen (FAQ)

Deze vragen moeten beantwoorde door de OA, omdat dit inhoudelijke vragen zijn

- Wat is precieze locatie + kaart?
- Welk gevaar bestaat er voor infrastructuur?
- Welke gevolgen heeft het lek?
- Wat kunnen bewoners zelf doen c.q. laten doen?
- Wat had Rijnland kunnen doen om het te voorkomen?
- Van welk materiaal is een Afvalwatertransportleiding?
- Welke maatregelen zet Rijnland nu in?
- Welke maatregelen zet Rijnland komende dagen in?
- Waar kunnen burgers met vragen terecht?
- Wanneer is de situatie opgelost/onder controle?
- Welk gevaar/risico is er voor bewoners van het gebied?
- Wat moet ik doen bij een lek?
- Welke schaderegeling bestaat er als een persleiding breekt?

Uitwerking van de persvragen

Persleidingbreuk

Dossier communicatie 20160504

Doelgroepen

Primaire doelgroepen

Extern

- Grondeigenaar
- Grondgebruiker / pachter
- Gemeente
- Omwonenden
- Inwoners plaats
- Bedrijven

Intern

- Medewerkers Rijnland
- D&H
- VV-leden
- Accounthouders /relatiebeheerders
- Senioren van de AWZI (?)

Secundaire doelgroepen

- Overheden
- Andere waterschappen
- Belangenorganisaties (LTO, Stichting Greenport e.d.)
- Unie van Waterschappen
- Provincie
- Rijkswaterstaat
- Hulpverlening (brandweer, politie)

Intermediair

- Social Media
- Pers

Primaire kering

Primaire keringen zijn waterkeringen die als zodanig in de Waterwet zijn aangewezen.

De primaire waterkeringen in beheer bij het hoogheemraadschap van Rijnland behoren tot een stelsel van waterkeringen dat dijkkringgebied 14 omsluit.

Het voldoen aan de Waterwet gestelde veiligheidsnorm geldt als de belangrijkste functie-eis voor de primaire waterkeringen. Voor dijkkring 14 is deze veiligheidsnorm 1/10.000. Dat wil zeggen dat de kering tenminste veilig moet zijn bij een waterstand met een overschrijdingskans van 1/10.000 jaar. Dit wil zeggen dat deze waterstand gemiddeld eens per 10.000 jaar voorkomt.

Er worden drie tracés onderscheiden met een totale lengte van ongeveer 75 kilometer:

- Kust: De zeewering tussen IJmuiden en Wassenaar.
 - Spaarndammerdijk: Primaire waterkering van IJmuiden tot en met gemaal Halfweg (ook wel de Spaarndammerdijk genoemd).
 - Hollandse IJsseldijk: Noordelijke dijk langs de Hollandse IJssel, traject Gouda – Hekendorp.
- Daarnaast kan een dijkdoorbraak in dijkkring 15 nog van invloed zijn op het Rijnlandse gebied.

Primaire Keringen

Kust: Rijnland heeft ongeveer 42 kilometer duinen in beheer, van de gemeentegrens Den Haag/Wassenaar tot het Noordzeekanaal, de zogenaamde zeewering. Deze duinen vormen de primaire waterkering die het achterland moet beschermen tegen aanvallen vanuit zee. In de zeewering zitten drie elementen: de buitensluis bij Katwijk en de dijk in het duin bij Katwijk en Noordwijk.

Hollandse IJsseldijk: Langs de Hollandse IJsseldijk heeft Rijnland ongeveer 9,5 kilometer dijk in beheer, vaak aangeduid als de Goejanvervelledijk. Deze dijk is een primaire waterkering die behoort tot dijkkringgebied 14. Ten westen van Rijnland wordt de dijk beheerd door Schieland en Krimpenerwaard en ten oosten van Rijnland door Stichtse Rijnlanden. Globaal kan de primaire waterkering in beheer bij Rijnland in een westelijk en een oostelijk deel worden opgesplitst. Het westelijk deel waar getijdewerking is en het oostelijk deel (vanaf de Waaiersluis) wat gekanaliseerd is. Bij hoogwater in de Hollandse IJssel moet deze dijk het achterliggende land (Centraal Holland) beschermen.

Spaarndammerdijk: Dit is een grotendeels niet waterkerende dijk. De waterkerende functie treed alleen in werking indien bij zeer zware stormvloed de sluizen bij IJmuiden het begeven en het Noordzeewater het Noordzeekanaal instroomt (zout water) tot aan de Spaarndammerdijk. Tevens kan de dijk bedreigd worden vanuit dijkkringgebied 44.

Communicatiedoelstellingen

De omgevingsanalyse, het communicatie advies en de -uitvoering worden tijdens een (dreigende) crisis-situatie altijd langs de volgende lijnen uitgevoerd:

- *Informatievoorziening:*

Rijnland informeert de omgeving over de feiten en omstandigheden van de (dreigende) calamiteit. Daarnaast verstrekken we informatie over de genomen of te nemen maatregelen ter bestrijding van de calamiteit. De informatievoorziening is gebaseerd op datgene wat de betrokkenen willen en moeten weten, meer dan op wat we als organisatie zouden willen zeggen.

- *Schadebeperking:*

Richting geven aan het gedrag van de betrokkenen in de samenleving is nodig om maatregelen ten behoeve van de crisisbestrijding zo effectief mogelijk te maken. Daarnaast wordt beoogd dat inwoners in het Rijnlandse gebied zoveel mogelijk zelfredzaam kunnen zijn. De crisiscommunicatie is daarom gericht op gedragsbeïnvloeding en het geven van duidelijke instructies en handelingsperspectieven die de schade kunnen beperken.

- *Betekenisgeving:*

Een wezenlijk onderdeel van crisiscommunicatie is het duiden van de omvang en impact van de crisis, door deze in een breder perspectief te plaatsen. Hiermee wordt een brug geslagen tussen de crisisorganisatie en de getroffen. Betekenisgeving wordt gedaan door bestuurders. Het belangrijkste in de betekenisgeving van een crisis is dat wordt aangesloten bij de gevoelens van de getroffen en de samenleving.

Communicatiestrategie

Een aantal factoren is belangrijk: het soort calamiteit, de (technische) maatregelen die worden genomen, de mogelijke consequenties en de snelheid waarmee de calamiteit zich ontwikkelt. De omgevingsanalyse geeft inzicht in hoe de samenleving de situatie beoordeelt. Afhankelijk hoe hoog of hoe laag het gepercipieerde risico bij de samenleving is en hoe hoog of hoe laag het feitelijke risico is worden de volgende communicatiestrategieën ingezet:

- Instrueren (hoog gepercipieerd en hoog feitelijk risico)
- Consulteren (hoog gepercipieerd risico en laag feitelijk risico)
- Informeren (laag gepercipieerd en laag feitelijk risico)
- Overtuigen (laag gepercipieerd risico en hoog feitelijk risico)

Kernboodschap

Onder het motto 'droge voeten en schoon water' staat al het werk van Rijnland in het teken van drie hoofddoelen: Veiligheid tegen overstromingen, voldoende water en gezond water. Het klimaat is echter aan verandering onderhevig. Iedereen moet kunnen wonen, werken en recreëren. Daarom werkt het hoogheemraadschap van Rijnland kostenbewust aan optimale veiligheid door kustwering, keringen en waterpeil op orde te houden. Zo houden inwoners, bezoekers en bedrijven droge voeten.

Boodschap informatievoorziening

Op dit moment is er wateroverlast in polder/gebied [polder/gebiedsnaam] geconstateerd, doordat [reden invullen] Rijnland is in het gebied aanwezig om samen met de [netwerkpartners] de situatie op te nemen en maatregelen te treffen. De eerste maatregelen zijn [invullen] + tijdsplan.

Primaire keringen

Dossier communicatie 20160511

Doelgroepen

Primaire doelgroepen

Extern

- Grondeigenaar
- Grondgebruiker / pachter
- Kwekers
- Agrariërs
- Bedrijven

Intern

- Medewerkers Rijnland
- D&H
- VV-leden
- Accounthouders /relatiebeheerders

Inwoners

- Omwonenden
- Slachtoffers (bedrijfsmatig of persoonlijk)

Secundaire doelgroepen

- Overheden (gemeentes)
- Andere waterschappen
- Belangenorganisaties (LTO, Stichting Greenport e.d.)
- Unie van Waterschappen
- Provincie
- Rijkswaterstaat (LCO/LCW)
- Hulpverlening (brandweer, politie, GHOR)

Intermediair

- Social Media
- Pers

Veel gestelde vragen (FAQ)

Deze vragen laten beantwoorden door de OA, omdat dit inhoudelijke vragen zijn

- Wat is precieze locatie + kaart?
- Wanneer is de situatie opgelost/onder controle?
- Wat kunnen bewoners zelf doen c.q. laten doen?
- Waardoor is de schade daar ontstaan?
- Welk gevaar/risico is er voor bewoners van het gebied?
- Wat kunnen akkerbouwers, boomkwekers en veetelers zelf doen?

- Wat had Rijnland kunnen doen om het te voorkomen?
- Welk gevaar/risico is er voor akkerbouw, boomteelt en veeteelt?
- Welke maatregelen zet Rijnland nu in?
- Welk gevaar bestaat er voor infrastructuur?
- Waar kunnen burgers met vragen terecht?
- Welke maatregelen zet Rijnland komende dagen in?

- Waar kunnen akkerbouwers, boomkwekers en veetelers met vragen terecht?
 - Zijn er zandzakken geplaatst en hoeveel?
- In het document persvragen staan meer vragen

Regionale keringen

Dossier communicatie 20160511

Doelgroepen

Primaire doelgroepen

Extern

- Grondeigenaar
- Grondgebruiker / pachter
- Kwekers
- Agrariërs
- Bedrijven

Intern

- Medewerkers Rijnland
- D&H
- VV-leden
- Accounthouders /relatiebeheerders

Inwoners

- Omwonenden
- Slachtoffers (bedrijfsmatig of persoonlijk)

Secundaire doelgroepen

- Overheden (gemeentes)
- Andere waterschappen
- Belangenorganisaties (LTO, Stichting Greenport e.d.)
- Unie van Waterschappen
- Provincie
- Rijkswaterstaat (LCO/LCW)
- Hulpverlening (brandweer, politie, GHOR)

Intermediair

- Social Media
- Pers

Regionale kering algemeen

In het westen van Nederland beschermen de dijken en kades – regionale keringen – de lager gelegen gebieden tegen overstroming. Binnen het gebied van Rijnland zijn veel polders waaromheen dijken liggen, die het boezem- en polderwater buiten de deur houden. In totaal circa 1280 kilometer.

Het is van groot belang dat deze dijken en kades goed op orde zijn. Hiertoe worden de regionale waterkeringen regelmatig onderhouden en gecontroleerd. Onder de regionale waterkeringen vallen:

- Boezemkades
- Polderkades

Een boezemkade ligt langs boezemwater, dat enerzijds de lager gelegen poldergebieden beschermt tegen hoger liggend boezemwater en anderzijds de boezem in stand houdt.

Een polderkade is een waterkering, die dient tot kering van polderwater, gelegen tussen gebieden met een verschillend peil.

Regionale keringen gevolgen

De gevolgen van het bezwijken van een regionale waterkering variëren per polder. In grote polders komt maximaal enkele decimeters water te staan. In kleine diepe polders kan in korte tijd enkele meters water komen te staan, met mogelijke slachtoffers tot gevolg. Het bezwijken van een regionale waterkering heeft niet alleen negatieve gevolgen voor de polder, maar door de snel afnemende waterdruk (met kans op grondzettingen) ook voor de hoger gelegen (veen)gebieden en de regionale waterkeringen zelf.

De kans op het bezwijken van een waterkering is afhankelijk van diverse factoren o.a.:

- Hoogte en duur buitenwaterstand
- Weersgesteldheid en/of mate van verweking/verdroging
- Stabiliteit(factor)
- Aanwezigheid niet waterkerende objecten zoals leidingen en bomen
- Kwel/piping
- Zettingen/scheurvorming
- Bekleding (erosiegevoeligheid)
- Verkeersbelasting (transport).

Communicatiedoelstellingen

De omgevingsanalyse, het communicatie advies en de -uitvoering worden tijdens een (dreigende) crisissituatie altijd langs de volgende lijnen uitgevoerd:

- *Informatievoorziening:*

Rijnland informeert de omgeving over de feiten en omstandigheden van de (dreigende) calamiteit. Daarnaast verstrekken we informatie over de genomen of te nemen maatregelen ter bestrijding van de calamiteit. De informatievoorziening is gebaseerd op datgene wat de betrokkenen willen en moeten weten, meer dan op wat we als organisatie zouden willen zeggen.

- *Schadebeperking:*

Richting geven aan het gedrag van de betrokkenen in de samenleving is nodig om maatregelen ten behoeve van de crisisbestrijding zo effectief mogelijk te maken. Daarnaast wordt beoogd dat inwoners in het Rijnlandse gebied zoveel mogelijk zelfredzaam kunnen zijn. De crisissamenleving is daarom gericht op gedragsbeïnvloeding en het geven van duidelijke instructies en handelingsperspectieven die de schade kunnen beperken.

- *Betekenisgeving:*

Een wezenlijk onderdeel van crisissamenleving is het duiden van de omvang en impact van de crisis, door deze in een breder perspectief te plaatsen. Hiermee wordt een brug geslagen tussen de crisissamenleving en de getroffen. Betekenisgeving wordt gedaan door bestuurders. Het belangrijkste in de betekenisgeving van een crisis is dat wordt aangesloten bij de gevoelens van de getroffen en de samenleving.

Communicatiestrategie

Een aantal factoren is belangrijk: het soort calamiteit, de (technische) maatregelen die worden genomen, de mogelijke consequenties en de snelheid waarmee de calamiteit zich ontwikkelt. De omgevingsanalyse geeft inzicht in hoe de samenleving de situatie beoordeelt. Afhankelijk van hoe hoog of hoe laag het gepercipieerde risico bij de samenleving is en hoe hoog of hoe laag het feitelijke risico is worden de volgende communicatiestrategieën ingezet:

- Instrueren (hoog gepercipieerd en hoog feitelijk risico)
- Consulteren (hoog gepercipieerd risico en laag feitelijk risico)
- Informeren (laag gepercipieerd en laag feitelijk risico)
- Overtuigen (laag gepercipieerd risico en hoog feitelijk risico)

Kernboodschap

Onder het motto 'droge voeten en schoon water' staat al het werk van Rijnland in het teken van drie hoofddoelen: Veiligheid tegen overstromingen, voldoende water en gezond water. Het klimaat is echter aan verandering onderhevig. Iedereen moet kunnen wonen, werken en recreëren. Daarom werkt het hoogheemraadschap van Rijnland kostenbewust aan optimale veiligheid door kustwering, keringen en waterpeil op orde te houden. Zo houden inwoners, bezoekers en bedrijven, droge voeten.

Boodschap informatievoorziening

Op dit moment is er wateroverlast in polder/gebied [polder/gebiedsnaam] geconstateerd, doordat [reden invullen] Rijnland is in het gebied aanwezig om samen met de [netwerkpartners] de situatie op te nemen en maatregelen te treffen. De eerste maatregelen zijn [invullen] + tijdspad.

Veel gestelde vragen (FAQ)

Deze vragen laten beantwoorden door de OA, omdat dit inhoudelijke vragen zijn

- Wat is precieze locatie + kaart?
- Wanneer is de situatie opgelost/onder controle?
- Wat kunnen bewoners zelf doen c.q. laten doen?
- Waardoor is de schade daar ontstaan?
- Welk gevaar/risico is er voor bewoners van het gebied?
- Wat kunnen akkerbouwers, boomkwekers en veetelers zelf doen?

- Wat had Rijnland kunnen doen om het te voorkomen?
- Welk gevaar/risico is er voor akkerbouw, boomteelt en veeteelt?
- Welke maatregelen zet Rijnland nu in?
- Welk gevaar bestaat er voor infrastructuur?
- Waar kunnen burgers met vragen terecht?
- Welke maatregelen zet Rijnland komende dagen in?

- Waar kunnen akkerbouwers, boomkwekers en veetelers met vragen terecht?
- Zijn er zandzakken geplaatst en hoeveel?

In het document persvragen staan meer vragen

Watersysteem Rijnland

Het Rijnlandse hoofdwatersysteem bestaat uit een stelsel van watergangen en meren die met elkaar in open verbinding staan, het zogenaamde boezemstelsel. Daarnaast vormen de watergangen in de polders het polderstelsel. Beide stelsels zijn het aan- en afvoersysteem, maar ook het bergingssysteem van Rijnland.

Rijnland heeft afspraken over de hoogtes van de waterpeilen in peilbesluiten vastgesteld. Bij (extreme) neerslag is het onvermijdelijk dat het peil in de watergangen stijgt. Door inzet van gemalen zorgen wij ervoor dat het teveel aan water afgevoerd wordt. Poldergemalen voeren het water uit de ongeveer 170 polders af naar de boezem. In de zomer verdampt er water. Daarom voert Rijnland bij Gouda water van buiten het gebied aan naar Rijnland. Er zijn vijf gemalen die het overtollige water van de boezem afvoeren:

- Gemaal Halfweg, afvoer naar het Noordzeekanaal
- Gemaal Spaarndam, afvoer naar het Noordzeekanaal
- Gemaal Katwijk, afvoer naar de Noordzee
- Gemaal Gouda, afvoer naar de Hollandse IJssel

Wateroverlast/waterbezwaar

Pro actief handelen: Bij een weerwaarschuwing voor hevige neerslag kan Rijnland het waterpeil in de boezem en polders tijdelijk en preventief verlagen, afhankelijk van de periode van het jaar. Deze verlaging van het waterpeil is enkele centimeters, waardoor eenmalig meer water kan worden gebufferd in de boezem en polders. Dit zorgt ervoor dat de peilstijgingen beperkter blijven.

Aan- en afvoer van water naar gemalen: Voor een goede aan- en afvoer van water mogen watergangen niet dichtgegroeid zijn met waterplanten en moeten de watergangen op diepte zijn. Regelmatig schonen van watergangen, op diepte houden en de jaarlijkse schouw zijn hiervoor instrumenten.

Daarnaast voert Rijnland periodiek onderhoud uit aan gemalen en worden waar nodig oude gemalen vervangen door nieuwe gemalen om te voorkomen dat een gemaal uitvalt en wateroverlast kan ontstaan. Valt er echter meer neerslag dan waarop het watersysteem is ontworpen, kan dit (lokaal) leiden tot wateroverlast.

Kadebreuk: Dijken en kades beschermen ons tegen overstromingen en wateroverlast.

Het is Rijnlands taak om de waterkeringen goed op orde te houden. Om die reden worden de keringen onderhouden en periodiek getoetst. Op basis van de toetsingen worden de komende jaren veel dijken en kades verbreed en/of verhoogd, zodat deze keringen ook in de toekomst het water voldoende kunnen keren.

Communicatiestrategie

Een aantal factoren is belangrijk: het soort calamiteit, de (technische) maatregelen die worden genomen, de mogelijke consequenties en de snelheid waarmee de calamiteit zich ontwikkelt. De omgevingsanalyse geeft inzicht in hoe de samenleving de situatie beoordeelt. Afhankelijk van hoe hoog of hoe laag het gepercipieerde risico bij de samenleving is en hoe hoog of hoe laag het feitelijke risico is worden de volgende communicatiestrategieën ingezet:

- Instrueren (hoog gepercipieerd en hoog feitelijke risico)
- Consulteren (hoog gepercipieerd risico en laag feitelijk risico)
- Informeren (laag gepercipieerd en laag feitelijke risico)
- Overtuigen (laag gepercipieerd risico en hoog feitelijke risico)

Communicatiedoelstellingen

De omgevingsanalyse, het communicatieadvies en de -uitvoering worden tijdens een (dreigende) crisissituatie altijd langs de volgende lijnen uitgevoerd:

- *Informatievoorziening:*

Rijnland informeert de omgeving over de feiten en omstandigheden van de (dreigende) calamiteit. Daarnaast verstrekken we informatie over de genomen of te nemen maatregelen ter bestrijding van de calamiteit. De informatievoorziening is gebaseerd op datgene wat de betrokkenen willen en moeten weten, meer dan op wat we als organisatie zouden willen zeggen.

- *Schadebeperking:*

Richting geven aan het gedrag van de betrokkenen in de samenleving is nodig om maatregelen ten behoeve van de crisisbestrijding zo effectief mogelijk te maken. Daarnaast wordt beoogd dat inwoners in het Rijnlandse gebied zoveel mogelijk zelfredzaam kunnen zijn. De crisissamenleving is daarom gericht op gedragsbeïnvloeding en het geven van duidelijke instructies en handelingsperspectieven die de schade kunnen beperken.

- *Betekenisgeving:*

Een wezenlijk onderdeel van crisissamenleving is het duiden van de omvang en impact van de crisis, door deze in een breder perspectief te plaatsen. Hiermee wordt een brug geslagen tussen de crisissamenleving en de getroffen. Betekenisgeving wordt gedaan door bestuurders. Het belangrijkste in de betekenisgeving van een crisis is dat wordt aangesloten bij de gevoelens van de getroffen en de samenleving.

Kernboodschap

Onder het motto 'droge voeten en schoon water' staat al het werk van Rijnland in het teken van drie hoofddoelen: Veiligheid tegen overstromingen, voldoende water en gezond water. Het klimaat is echter aan verandering onderhevig.

Rijnland houdt in contact met MeteoGroup het weer in de gaten. Wanneer zwaar weer voorspeld wordt, neemt Rijnland preventief een aantal maatregelen. We verlagen het boezem- en polderpeil op tijd. Toch kan het voorkomen dat er plaatselijk wateroverlast ontstaat. Rijnland stelt alles in het werk om de overlast tot een minimum te beperken en de waterkwaliteit zo goed mogelijk te houden.

Boodschap informatievoorziening

Op dit moment is er wateroverlast in polder/gebied [polder/gebiedsnaam] geconstateerd, doordat [reden invullen] Rijnland is in het gebied aanwezig om samen met de [netwerkpartners] de situatie op te nemen en maatregelen te treffen. De eerste maatregelen zijn [invullen] + tijdsplan.

Boodschap schadebeperking

Als gevolg van overlast, kunt u niet [invullen] of moet u rekening houden met [invullen]. Voor meer informatie over de overlast kunt u kijken op www.rijnland.net/....

Veel gestelde vragen (FAQ)

Deze vragen laten beantwoorden door de OA, omdat dit inhoudelijke vragen zijn

- Wat is precieze locatie + kaart?
- Welk gevaar bestaat er voor infrastructuur?
- Waardoor is de wateroverlast daar ontstaan?
- Wat kunnen bewoners zelf doen of laten doen?
- Wat had Rijnland kunnen doen om het te voorkomen?
- Wat kunnen akkerbouwers, boomkwekers en veetelers zelf doen?
- Welke maatregelen zet Rijnland nu in?
- Welke maatregelen zet Rijnland komende dagen in?
- Waar kunnen burgers met vragen terecht?

- Wanneer is de situatie opgelost/onder controle?
- Waar kunnen akkerbouwers, boomkwekers en veetelers met vragen terecht?
- Welk gevaar/risico is er voor bewoners van het gebied?
- Welk gevaar/risico is er voor akkerbouw, boomteelt en veeteelt?
- Zijn er zandzakken geplaatst en hoeveel?
- Waar is de meeste neerslag gevallen en hoeveel?

In het document persvragen staat Q&A overzicht

Waterbezwaar/ wateroverlast

Dossier communicatie 20160504

Doelgroepen

Primaire doelgroepen

Extern

- Grondeigenaar
- Grondgebruiker / pachter
- Kwekers
- Agrariërs
- Bedrijven

Intern

- Medewerkers Rijnland
- D&H
- VV-leden
- Accounthouders /relatiebeheerders

Inwoners

- Omwonenden
- Slachtoffers (bedrijfsmatig of persoonlijk)

Secundaire doelgroepen

- Overheden (gemeentes)
- Andere waterschappen
- Belangenorganisaties (LTO, Stichting Greenport e.d.)
- Unie van Waterschappen
- Provincie
- Rijkswaterstaat (LCO/LCW)
- Hulpverlening (brandweer, politie, GHOR)

Intermediair

- Social Media
- Pers

Waterkwaliteit

Dossier communicatie 20160518

Doelgroepen

Primaire doelgroepen

Extern

- Grondeigenaar
- Grondgebruiker / pachter
- Kwekers
- Agrariërs
- Bedrijven

Intern

- Medewerkers Rijnland
- D&H
- VV-leden
- Accounthouders /relatiebeheerders

Inwoners

- Omwonenden
- Slachtoffers (bedrijfsmatig of persoonlijk)

Secundaire doelgroepen

- Overheden (gemeentes)
- Andere waterschappen
- Belangenorganisaties (LTO, Stichting Greenport e.d.)
- Unie van Waterschappen
- Provincie
- Rijkswaterstaat (LCO/LCW)
- Hulpverlening (brandweer, politie, GHOR)

Intermediair

- Social Media
- Pers

Waterkwaliteit

Het oppervlaktewater kan worden ingedeeld in boezemwater en polderwater. Hierbij kan weer een onderverdeling worden gemaakt in meren, plassen, kanalen, poldersloten en boezemsloten. Het water heeft verschillende functies, waaronder:

- Natuur
- Watervoorziening agrarische sector/industrie
- Recreatie (varen, vissen en zwemmen)
- Beroepsvaart
- Beroepsvisserij

De algemene waterkwaliteit is over het gehele gebied redelijk. Het operationele waterkwaliteitsbeheer bestaat voornamelijk uit doorspoelen. In de zomermaanden wordt 2 à 3 maal per week een verversingsbemaling uitgevoerd voor het boezemwater. Polderwater (ook in stedelijke gebieden) wordt doorgespoeld naar aanleiding van meldingen van slechte waterkwaliteit (dode vissen of stankoverlast). Op een aantal locaties wordt ook het polderwater regelmatig ververst. Het schone en baggeren van sloten heeft in het algemeen een positieve invloed op de waterkwaliteit.

Waterverontreiniging

Waterverontreiniging kan ontstaan door:

- *Bluswater van (grote) branden*
Bij het blussen van branden kan er bluswater in het oppervlaktewater of in het riool terecht komen. In sommige gevallen komen er stoffen vrij die de kwaliteit van het oppervlaktewater, waterbodem of de werking van een AWZI bedreigen.
- *Transportincidenten*
Door ongevallen op de weg of op water kan het voorkomen dat er stoffen in het oppervlaktewater komen die bedreigend zijn voor de kwaliteit van het oppervlaktewater, de waterbodem of die de werking van AWZI kunnen verstoren
- *Incidentele lozing van een bedrijf of AWZI*
Als gevolg van een storing in het bedrijfsproces of van een bedrijfsongeval kunnen er schadelijke stoffen direct op het oppervlaktewater of in het riool worden geloosd. De kwaliteit van het oppervlaktewater, de waterbodem en/of de werking van een AWZI kan hierdoor ernstig worden beïnvloed.
- *Riooloverstorten/breken van een persleiding*
- *Sterfte van organismen*
Vissterfte treedt meestal lokaal op als gevolg van zuurstofloosheid, toxische stoffen of ziekten (bijv. Botulisme). Kadavers verwijderd door gemeente.
- *Atmosferische depositie (bijv. radioactiviteit)*
De kernenergiewet en het Nationaal Plan van Kernongevallenbestrijding (NPK) hebben 2 categorieën kernongevallen: Nationaal belang (A) en lokaal (B).

Communicatiedoelstellingen

De omgevingsanalyse, het communicatieadvies en de -uitvoering worden tijdens een (dreigende) crisissituatie altijd langs de volgende lijnen uitgevoerd:

- *Informatievoorziening:*
Rijnland informeert de omgeving over de feiten en omstandigheden van de (dreigende) calamiteit. Daarnaast verstrekken we informatie over de genomen of te nemen maatregelen ter bestrijding van de calamiteit. De informatievoorziening is gebaseerd op datgene wat de betrokkenen willen en moeten weten, meer dan op wat we als organisatie zouden willen zeggen.
- *Schadebeperking:*
Richting geven aan het gedrag van de betrokkenen in de samenleving is nodig om maatregelen ten behoeve van de crisisbestrijding zo effectief mogelijk te maken. Daarnaast wordt beoogd dat inwoners in het Rijnlandse gebied zoveel mogelijk zelfredzaam kunnen zijn. De crisissamenleving is daarom gericht op gedragsbeïnvloeding en het geven van duidelijke instructies en handelingsperspectieven die de schade kunnen beperken.
- *Betekenisgeving:*
Een wezenlijk onderdeel van crisissamenleving is het duiden van de omvang en impact van de crisis, door deze in een breder perspectief te plaatsen. Hiermee wordt een brug geslagen tussen de crisissamenleving en de getroffen. Betekenisgeving wordt gedaan door bestuurders. Het belangrijkste in de betekenisgeving van een crisis is dat wordt aangesloten bij de gevoelens van de getroffen en de samenleving.

Communicatiestrategie

Een aantal factoren is belangrijk: het soort calamiteit, de (technische) maatregelen die worden genomen, de mogelijke consequenties en de snelheid waarmee de calamiteit zich ontwikkelt. De omgevingsanalyse geeft inzicht in hoe de samenleving de situatie beoordeelt. Afhankelijk hoe hoog of hoe laag het gepercipieerde risico bij de samenleving is en hoe hoog of hoe laag het feitelijke risico is worden de volgende communicatiestrategieën ingezet:

- Instrueren (hoog gepercipieerd en hoog feitelijk risico)
- Consulteren (hoog gepercipieerd risico en laag feitelijk risico)
- Informeren (laag gepercipieerd en laag feitelijk risico)
- Overtuigen (laag gepercipieerd risico en hoog feitelijk risico)

Kernboodschap

Onder het motto 'droge voeten en schoon water' staat al het werk van Rijnland in het teken van drie hoofddoelen: Veiligheid tegen overstromingen, voldoende water en gezond water. Het klimaat is echter aan verandering onderhevig. Iedereen moet kunnen wonen, werken en recreëren. Daarom werkt het hoogheemraadschap van Rijnland kostenbewust aan optimale veiligheid door kustwering, keringen en waterpeil op orde te houden. Zo houden inwoners, bezoekers en bedrijven, droge voeten.

Boodschap informatievoorziening

Op dit moment is er wateroverlast in polder/gebied [polder/gebiedsnaam] geconstateerd, doordat [reden invullen] Rijnland is in het gebied aanwezig om samen met de [netwerkpartners] de situatie op te nemen en maatregelen te treffen. De eerste maatregelen zijn [invullen] + tijdspad.

Veel gestelde vragen (FAQ)

Deze vragen laten beantwoorden door de OA, omdat dit inhoudelijke vragen zijn

- Wat is precieze locatie + kaart?
- Wanneer is de situatie opgelost/onder controle?
- Wat kunnen bewoners zelf doen c.q. laten doen?
- Waardoor is dit daar ontstaan?
- Welk gevaar/risico is er voor bewoners van het gebied?
- Wat kunnen akkerbouwers, boomkwekers en veetelers zelf doen?

- Wat had Rijnland kunnen doen om het te voorkomen?
- Welk gevaar/risico is er voor akkerbouw, boomteelt en veeteelt?
- Welke maatregelen zet Rijnland nu in?
- Welk gevaar bestaat er voor infrastructuur?
- Waar kunnen burgers met vragen terecht?
- Welke maatregelen zet Rijnland komende dagen in?

- Waar kunnen akkerbouwers, boomkwekers en
- Mag ik varen, vissen, recreëren?

In het document persvragen staan meer vragen

Noodmiddelen

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

1.1 Algemeen

In dit supplement is beschreven over welke noodmiddelen en waakvlamovereenkomsten het hoogheemraadschap van Rijnland beschikt.

Onder noodmiddelen wordt verstaan: al het materiaal en materieel dat ingezet kan worden bij een calamiteit in één van de taakvelden van Rijnland.

In de Externe Telefoongids, deel uitmakend van dit Supplement Noodmiddelen staan contactgegevens van verhuurbedrijven, aannemers en leveranciers welke relevant kunnen zijn bij de bestrijding van een calamiteit maar waarmee geen waakvlamovereenkomsten zijn afgesloten.

Het is van belang dat de kwaliteit en de kwantiteit van de noodmiddelen en de Externe Telefoonlijst structureel op orde worden gehouden, zodat er ten tijde van een calamiteit altijd adequaat gebruik kan worden gemaakt van alle noodmiddelen. Uitgangspunt is daarbij dat de beheerder(s) uit de reguliere organisatie die verantwoordelijk zijn voor het materiaal en materieel, zorg dragen voor het onderhouden en testen. Dit in overeenstemming met de eisen van de fabrikant/leverancier dan wel met het onderhoudsbeleid van Rijnland. De beheerder(s) van het materiaal en materieel leveren eenmaal per jaar, op verzoek van de planbeheerder Noodmiddelen, een actueel overzicht van de status van de noodmiddelen aan. Tussentijdse wijzigingen of aanpassing aan het materiaal en materieel worden op eigen initiatief van de beheerders aangeleverd aan de planbeheerder Noodmiddelen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

2.1 Algemeen

Welke	Uitleg	Opmerkingen
Calamiteitencontainer	Rijnland beschikt over drie calamiteitencontainers waarin (voornamelijk kleine) noodmiddelen opgeslagen zijn. Deze containers kunnen middels een tractor versleept worden naar een plaats incident.	Zie <u>bijlage 1</u> voor inhoud en locatie calamiteitencontainers. In de calamiteitencontainer is een gewaarmerkte aftekenlijst aanwezig met inhoud van de container.
Mobiele Noodbemaling en toebehoren	Bij de pompen horen ook buizen, bochten e.d.	Zie <u>bijlage 7</u> locaties.
Opslaglocaties	Rijnland beschikt over diverse opslaglocaties waarin (vooral grotere) noodmiddelen opgeslagen zijn	Zie <u>bijlage 2</u> voor noodmiddelen en locaties.
Waakvlam-overeenkomsten	Rijnland beschikt over een aantal waakvlamovereenkomsten die ingezet kunnen worden bij de bestrijding van een calamiteit	Zie <u>bijlage 3</u> voor waakvlam-overeenkomsten.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

BIJLAGEN

1 Inhoud en locaties calamiteitencontainers

2 Opslaglocaties en aanwezige
noodmiddelen ten behoeve van
Watersystemen

3 Waakvlamovereenkomsten

4 Telefoonnummers externe partners

5 Aannemers / Loonbedrijven

6 Onderhoud bemaling

7 Noodbemaling

8 Aggregaten

9 Materiaal

10 Kraanverhuur

11 Diversen

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1 Inhoud en locaties calamiteitencontainers

Op de volgende locaties staan de calamiteitencontainers opgeslagen:

1. Koning Willem-Alexandergemaal
(boezemgemaal Katwijk)
Binnensluis 3, 2225 WC Katwijk
Sleutel bij (wachtdienst) Watersystemen, 06-53278013
2. Gemaal Leeghwater
Lisserdijk 5, 2158 LT Buitenkaag
Sleutel bij (wachtdienst) Watersystemen, 06-53738502
3. Gemaal polder Nieuwkoop
Hogedijk 11, 2461 GT Ter Aar
Sleutel bij (wachtdienst) Watersystemen, 06-54985590

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Inhoud calamiteitencontainer:

Beheerder: Maarten de Vries, Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Aantal	Materieel	Aantal	Materieel	Aantal
Bakkruiwagen	2	Knielaarzen (maat 46)	10	Gele knipperbollen (+ batterijen)	2
Steenkruiwagen	4	Waadpak (neopreen, maat 46)	5	Aluminiumplaktape (per rol)	1
Steekbats	5	Regenpak (XXL)	5	Fietspomp (afhankelijk banden)	1
Voorhamer	1	Doorwerkpak (XXL)	5	Licht afdekzeil (4x6 m.)	2
Sleg	1	Waterdichte handschoenen	20	Zwaar afdekzeil (4x4 m.)	2
Betonijzerschaar	1	Reddingslijn	2	Tafel	1
Bijl met lange steel	1	Reflectievest	10	Stoelen	4
Houweel	2	Landbouwfolie (per rol)	1	Bindtouw (per bos)	5
Stootijzer	2	Kabelhaspel (50 m.)(3x2,5)	2	Aggregaat	1
Smeedhamer	2	Motorkettingzaag (Katwijk en Buitenkaag in loods)	1	Mengsmering voor aggregaat	5
Polytheentouw (10 mm.) (per rol)	1	Mengsmering (2 takt) kettingzaag (Katwijk en Buitenkaag in loods)	2	Verbandtrommel A	1
Polytheentouw (16 mm.) (per rol)	1			Oliekan (5 ltr.)	2
Afzetlint (per rol)	2				

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Materieel	Aantal	Materieel	Aantal
Bouwlamp op statief	4	Bouwhelm	4
Gereedschapskist (standaard)	1	4-voudig verdeelblok	1
Pilonnen	6	Kettingzaagolie (Katwijk en Buitenkaag in loods)	5 l.
Schildjes met voet	4	Zaagbroek en zaaghelm	
Doekjes (50x50 cm.) (per pak)	1	(Katwijk eigen spul, Ter Aar in loods)	1
Papierrol	2	Lege zandzakken (Katwijk en Buitenkaag in loods)	1000
Vuilniszakken (per rol)	2	Handlantaarn (incl. accu)	4
WC-papier (per rol)	1		
Handenzeep (per ltr.)	2		
Brandblusser	1		
Koevoet	2		

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Mobiele Noodbemaling, totaal ca. 700 m³, en toebehoren

Vervalt na aanbesteding Tijdelijke Mobiele Bemaling

Locatie 1:

Loonbedrijf J.M. van Vliet

Oostkanaalweg 32

2461 ER Ter Aar

0172-602597

(Jan van Vliet 06-53641465)

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Irridelta pomp 1	1	40 m ³	Rijnland	
Irridelta pomp 2	1	40 m ³	Rijnland	
Varisco pomp 3	1	30 m ³	Rijnland	
Buizen	31	5 m ¹	Rijnland	<i>geribbeld</i>
Buiswagen	3		Rijnland	
Krat	1		Rijnland	<i>t.b.v. buizen</i>
Bochten	3	45°	Rijnland	
Bochten	1	90°	Rijnland	
Einddeksels	3		Rijnland	
Enkele brug	2		Rijnland	
Dubbele brug	1		Rijnland	
Broekstuk	3		Rijnland	
Zuigslang	1		Rijnland	
Irridelta pomp	2	40 m ³	Van Vliet	
Irridelta pomp	2	30 m ³	Van Vliet	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Verder beschikt Van Vliet over verkeersborden en toebehoren voor wegafzettingen

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Veroni pomp	3	30 m ³	Van Vliet	
Lely pomp	1	5 m ³	Van Vliet	
Vijzelpomp	1	20 m ³	Van Vliet	
Buizen	27	6 m ¹	Van Vliet	ongeribbeld
Buizen	7	3 m ¹	Van Vliet	ongeribbeld
Broekstuk	5		Van Vliet	
Slang	3000 m ¹	5-duims	Van Vliet	Meer slangen die koppelbaar zijn
Tractor met baggerpomp	1		Van Vliet	
Tractor met waterwagen	3	25 m ³	Van Vliet	
Tractor met waterwagen	3	divers	Van Vliet	
Vrachtwagen met tank-oplegger	1	35 m ³	Van Vliet	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Locatie 2:
Gemaal Leeghwater
Lisserdijk 5
2158 LT Buitenkaag
sleutel bij (wachtdienst)
Watersystemen, 06-53738502

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Trekkerpomp	1	10 m ³	Rijnland	Incl. 4 x 5 mtr ¹ slang

Locatie 3:
Loonbedrijf Roodenburg
Huigsloterdijk 108
2156 LG Weteringbrug
071-3312361

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Distrimex pomp	1	25 m ³	Rijnland	
Buizen	10	3 m ¹	Rijnland	

Locatie 4:
Loonbedrijf P.C.M. Duivenvoorden
Leidsevaart 5
2215 RD Voorhout
0252-212209

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Lely pomp	1	20 m ³	Rijnland	
Flexibele buis	4	3 m ¹	Rijnland	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Locatie 5:
 Loonbedrijf J. Glijnis B.V.
 Meerpolder 1
 2717 PA Zoetermeer
 079-3518490
 (Marcel Glijnis 06-53644156)

Verder beschikt Glijnis over
 verkeersborden en toebehoren
 voor wegafzettingen

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Irridelta pomp	4	30 m ³	Rijnland	
BBA pomp	1	25 m ³	Rijnland	
Buizen	125	5 m ¹	Rijnland	28 buizen zijn voor de Zoetermeerse Meerpolder
Rijbrug smal	1		Rijnland	
Rijbrug breed	1		Rijnland	
Kar	5		Rijnland	t.b.v. buizen
Rek	4		Rijnland	t.b.v. buizen
Slangen	4	5 m ¹	Rijnland	
Bochten	8	15°	Rijnland	
Bochten	8	30°	Rijnland	
Bochten	8	45°	Rijnland	
Veroni pomp	1	35 m ³	Glijnis	Specifiek voor water-overlast Zoetermeerse Meerpolder
Veroni pomp	1	45 m ³	Glijnis	Specifiek voor water-overlast Zoetermeerse Meerpolder

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Locatie 6:

Gebr. Van der Poel B.V.

Leidseweg 17a

2374 AS Oud Ade

071-5018263

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Varisco pomp	1	25 m ³	Rijnland	
Veroni pomp	1	45 m ³	Rijnland	
Irridelta pomp	1	GP 300	Rijnland	
Bochten	2	45°	Rijnland	
Bochten	2	90°	Rijnland	
Broekstuk	1	DN 400, 2x verloop naar 300	Rijnland	Aansluiting Irridelta
Broekstuk	1	DN 500m 2x verloop naar 400	Rijnland	Aansluiting Veroni
Buizen	22	5 m ¹	Rijnland	t.b.v. Veroni en Irridelta
Flexibele slang		30 m ¹	Rijnland	t.b.v. Varisco
Zuigslang		6 m ¹	Rijnland	Hoort bij Varisco
Stapelbare rekken	4		Rijnland	Voor buizen 5 m ¹
Verplaatsbare drempel	1		Rijnland	
Verkeers- maatregelen			Rijnland	o.a. borden, andrestrips

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Locatie 7:
AWZI Heemstede
Cruquiusweg 45
2101 LS Heemstede
sleutel bij (wachtdienst)
Watersystemen), 06-53278013

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Vijzelpomp	2	15 m ³	Rijnland	
Lelpomp (Irridelta)	2	40 m ³	Rijnland	
BBA pomp	1	25 m ³		
Buizen 3m ¹	10			

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2 Opslaglocaties en aanwezige noodmiddelen ten behoeve van Watersystemen

Locatie 1:

Koning Willem-Alexandergemaal
(boezemgemaal Katwijk)

Binnensluis 3

2225 WC Katwijk

sleutel bij (wachtdienst)

Watersystemen, 0653278013

Beheerder: Jan Willem vd Meeberg,
Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Big Bags	25 gevuld	Buiten op terrein
Big Bags	1000	Opgeslagen op zolder
Zandzakken	400	Opgeslagen buiten
Traxys station	1	Ook aanwezig in WOT-ruimte, Archimedesweg 1, 2333 CM Leiden
Portofoons (Traxys)	3	Waarvan 1 aanwezig in CPI-voertuig
Terreinwagens met frontlier	2	
Aanhangwagen (tandemas)	1	
Aanhangwagen (enkelas)	1	
Inspectievaartuig	1	
Werkvlet	1	
Stalen werkbak (10 meter)	1	
Aluminium boot	1	
Buitenboordmotor	2	Opgeslagen op zolder
Tractor	2	Voor vervoer calamiteitencontainer
Kieper (enkelas)	2	
Motorkettingzaag	1	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Locatie 2:
Gemaal Leeghwater
Lisserdijk 5
2158 LT Buitenkaag
sleutel bij (wachtdienst)
Watersystemen, 06-53738502

Beheerder: Martin Riethoff,
Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Aanhanger (tandemas)	1	
Kunststof slangen 5 m ¹	18	
Kettingzagen	2	
Tractor Claes	1	Incl. hefmast
Peilvlet op aanhanger	1	Incl. buitenboordmotor
Rijbrug	1	

Locatie 3:
Gemaal Nieuwkoop
Hogedijk 11
2461 GT Ter Aar
sleutel bij (wachtdienst)
Watersystemen, 06-54985590

Beheerder: Maarten de Vries,
Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Big Bags	200	
Aluminium boot	1	
Buitenboordmotor	1	
Tractor	1	
Aanhanger (enkelas)	2	
Box Barriers	200 m ¹	In container op terrein
Aggregaat	125 kW	
Klei	20 m ³	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Locatie 4:

Gemaal Lynden

Akerdijk 11

1175 LE Lijnden

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-53738502*

Beheerder: Martin Riethoff,

Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Stortsteen	400 m ³	

Locatie 5:

Gemaal Houtrak

Noordzeekanaalweg 2

1047 HA Amsterdam

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-53738502*

Beheerder: Martin Riethoff,

Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Big Bags	500	
Zandzakken	450	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Locatie 6:

Gemaal Palenstein

Slootweg 6

2728 PD Zoetermeer

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-18300412*

Beheerder: Maarten de Vries,
Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Trekker	1	
Aluminium boot	1	
Buitenboordmotor	1	
Zandzakken	1000	
Slam-dams	50 st x 5 m ¹	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Locatie 7

AWZI Heemstede

Cruquiusweg 45

2101 LS Heemstede

sleutel bij (wachtdienst)

Watersystemen), 06-53278013

Beheerder: Martin Riethoff,

Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Box Barriers	200 m ¹	<i>in container</i>
Oilbooms	4 x 10 m ¹	
Trekker Ford	1	<i>Incl. hefmast</i>
Big Bags	500	
Generatoren incl. kabels	2	<i>Op aanhangwagen / tandemasser</i>
Zandzakken	5000	
Aluminium boot	1	
Buitenboordmotor	1	
Bentonietkorrels	18 x 25 kg	
Strooizout	30 x 10 kg	
Buizen 3m ¹	10	
Slam-dams	50 st x 5 m ¹	<i>In container + pomp en koppelingen in loods</i>

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Locatie 8:

AWZI Nieuwe Wetering

Bovenweg 12

2376 BE Nieuwe Wetering

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-53278013*

Beheerder: Maarten de Vries,

Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Stortsteen	500 m ³	

Locatie 9:

AWZI Alphen-Noord

Kennedylaan 10

2406 LJ Alphen aan den Rijn

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-54985590*

Beheerder: Maarten de Vries,

Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Stortsteen	500 m ³	

Materiaal t.b.v persleidingreparaties
wordt door de wachtdienst Pers-
leidingen betrokken bij DUNEA.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3 Waakvlamovereenkomsten

Soort	Bedrijf	Telefoonnummer	Bijzonderheden
Waterkwaliteit	Ecoloss	010-4162500 (toets 1) of vraag naar MCK b.g.g. 06-53764010 of 06-31172055	
Calamiteitenafhandeling persleidingen	GW Leiding- techniek Helmond	0492 579 644	<i>Wachtdienst persleidingen en keringen neemt contact op</i>
Laboratorium	Aquon	088 – 03 02 599	<i>Tijdens kantoortijd via Monitoring/ inhoudelijk adviseurs waterkwaliteit Buiten kantoortijd CS/CM</i>
Mobiele noodbemaling en toebehoren	Van Vliet Van der Poel Duivenvoorden		<i>Zie <u>bijlage 3.2</u> van dit supplement</i>
Noodbemaling Zoeter- meerse Meerpolder	J. Glijnis, Loon- en verhuurbedrijf	079 – 3518490 06 – 53644156 (Marcel Glijnis)	<i>Specifiek voor wateroverlast Zoetermeerse Meerpolder Zie <u>bijlage 3.2</u> van dit supplement</i>

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Overige belangrijke nummers niet zijnde
waakvlamovereenkomsten

Soort	Bedrijf	Telefoonnummer	Bijzonderheden
Natte afvoer (t.b.v. influent)	vd Stelt	Calamiteitenmeldingen 088 - 0445005	(Wachtdienst) ZU neemt contact op (geen officiële waakvlamovereenkomst maar wel 24/7 bereikbaar)
Zand	Otte Lisse B.V	0252-419161 T. Otte 06-51782208 P. Louter 06-10030444 C. vd Meij 06-51782202	
Rijnlandse Molenstichting			Zie protocol in bibliotheek

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

5 Aannemers / Loonbedrijven

P.C.M. Duivenvoorden (loonbedrijf)

Leidsevaart 5
2215 RD Voorhout
0252 - 212209
06 - 51597225
e-mail: carla@grondverzetduif.nl
www.grondverzetduif.nl

Gebr. van der Geest (aannemer kleine ww-constructies)

Oude Weerlaan 67
2181 HZ Hillegom
0252 - 516397
06 - 22919507
e-mail: info@geestgrondwerk.nl
www.gebroedersvandergeest.nl

Gebr. Griekspoor (aannemer)

Venneperweg 905
2152 MD Nieuw-Vennep
0252 - 672614
e-mail: info@griekspoor.nl
www.griekspoor.nl

Heijmans Wegenbouw (aannemer civiel)

Zaandammerweg 14
1566 PG Assendelft
Postbus 43
1566 ZG Assendelft
075 - 6872222
e-mail: wegenwest@heijmans.nl
www.heijmans.nl

C. Kamer, Loon- en Verhuurbedrijf (loonbedrijf, maai- en krooswerk)

Hogedijk 8a
2445 BC Aarlanderveen
0172 - 571327
e-mail: info@ckamer.nl
www.ckamer.nl

P. Korsman (loonwerker)

Oosteinderlaan 45
2181 HK Hillegom
0252 - 516358
06 - 23748505

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Gebr. v.d. Poel (aannemer civiel, loonbedrijf)

Leidseweg 17a
2374 AS Oud-Ade
071 - 5018263
e-mail: info@gebrpoel.nl
www.gebrpoel.nl

de Rijk b.v.

(aannemer beschoeiing, loonbedrijf, werkschepen)

Noordeinde 21
2451 AE Leimuiden
0172 - 508151
e-mail: info@derijkleimuiden.nl
www.derijkleimuiden.nl

RVR Hoofddorp b.v. (loonbedrijf)

Rijnlanderweg 767
2132 NK Hoofddorp
020 - 6533683
e-mail: info@rvrloonbedrijf.nl
www.rvrloonbedrijf.nl

RVR Rijnsaterwoude b.v. (loonbedrijf)

Herenweg 157b
2465 AG Rijnsaterwoude
0172 - 508413
e-mail: info@rvrloonbedrijf.nl
www.rvrloonbedrijf.nl

Gebr. Schouls B.V. (aannemer civiel)

Kanaalweg 171
2321 JZ Leiden

Postbus 1250
2302 BG Leiden
071 - 5792900
e-mail : info@schoulsleiden.nl
www.schoulsleiden.nl

AW-groep (aannemer civiel en groen)

Leidsevaart 25
2161 AS Lisse

Postbus 109
2160 AC Lisse
0252 - 412946
e-mail: info@awgroep.nl
www.awgroep.nl

Loonbedrijf J.M. van Vliet b.v.

Oostkanaalweg 32
2461 ER Ter Aar
0172 - 602597
06 - 53641465
e-mail: info@loonbedrijfvanvliet.nl
www.loonbedrijfvanvliet.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

J.C. Zandbergen B.V. (loonbedrijf)

Voorhouteweg 82a
2231 NG Rijnsburg
071 - 4020812
06 - 51590960
e-mail: info@jczandbergen.nl
www.jczandbergen.nl

Glijnis b.v. (loon- en verhuurbedrijf)

Meerpolder 1
2717 PA Zoetermeer
079 - 3518490
06 - 5364416 (Marcel Glijnis)
e-mail: info@jglijnisbv.nl
www.jglijnisbv.nl

P. van Leeuwen (loonbedrijf)

Westeinderweg 6
2266 HH Stompwijk
071 - 5801760
06 - 22373498
e-mail: pvanleeuwen@kpnmail.nl
www.pvanleeuwenstompwijk.nl

Van Leeuwen Loonbedrijf en Kraanverhuur

Middelburgseweg 146
2741 LB Waddinxveen
0182 - 396744
06 - 53382162 / 23141048
www.loonbedrijfvanleeuwen.nl

Roodenburg (loonbedrijf)

Huigsloterdijk 108
2156 LG Weteringbrug
071 - 3312361
e-mail: info@loonbedrijfroodenburg.nl
www.loonbedrijfroodenburg.nl

SDR (aannemings- en loonbedrijf)

Jan Tinbergenstraat 14
2811 DZ Reeuwijk
0182 - 395094
06 - 54392031 (Cor Vonk)
e-mail: info@servicedienstreeuwijk.nl
www.servicedienstreeuwijk.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

6 Onderhoud bemaling

Bosman Watermanagement B.V. (pompen / gemalen)

Steegjesdijk 6
3265 AE Piershil

Postbus 3701
3265 ZG Piershil
0186 - 606060
Storingsnummer 24/7: 06 - 55723960
e-mail: info@bosman-water.nl
www.bosman-water.nl

Hertog Polderbemaling (gemalen)

Julianastraat 10-14
2751 GD Moerkapelle
079 - 5931329
e-mail: info@hertogpolderbemaling.nl
www.hertogpolderbemaling.nl

Landustrie Sneek b.v. (leverancier pompen en gemalen)

Pieter Zeemanstraat 6
8606 JR Sneek

Postbus 199
8600 AD Sneek
0515 - 486888
Storingsnummer 24/7: 06 - 51278324
e-mail: info@landustrie.nl
www.landustrie.nl

VOPO pompen b.v. (pompfabrikant)

De Volger 2
1483 GA De Rijp

Postbus 6
1483 ZG De Rijp
0299 - 671312
e-mail: info@vopo.nl
www.vopo.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

7 Noodbemaling

Buitenkamp B.V. (pompenverhuur)

Europaweg 14
9636 HT Zuidbroek
0598 - 361761
06 - 55804633 / 06 - 50280297
e-mail: info@pompenverhuur.nl
www.pompenverhuur.nl

Eekels B.V. (pompenverhuur)

Portsmuiden 90
1046 AM Amsterdam
020 - 6155050

Koopliedenweg 25
2991 LN Barendrecht
0180 - 696969
e-mail: info@eekels.nl
www.eekels.eu

Van Heck B.V. (pompenverhuur)

Ambachtstraat 2
8397 VK Noordwolde
0561 - 431739
e-mail: info@vanheckgroup.nl
www.vanheckgroup.nl

Pompfontijne (verhuurbedrijf pompen en generatoren)

A. Plesmanweg 59
3088 GB Rotterdam
010 - 2998444
e-mail: rotterdam@pompfontijne.com
www.pompfontijne.com

Steenkade 4
1948 NH Beverwijk
0251 - 21 25 16
e-mail: beverwijk@pompfontijne.com
www.pompfontijne.com

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

8 Aggregaten

Bredenoord Aggregaten Verhuur B.V. **(aggregatenverhuur)**

Zuthensestraat 319
7325 WT Apeldoorn
055 - 3018501

Schaapsherderweg 1
2988 CK Ridderkerk
0180 - 749002
e-mail: info@bredenoord.nl
www.bredenoord.com

Homan BV Elektrotechniek (noodstroomaggregaten)

Handelsweg 6
3641 RC Mijdrecht
0297 - 282121
e-mail: info@homan.nl
www.homan.nl

9 Materiaal

Bergschenhoek Civiele Techniek BV (inlaten, stuwen)

Boterdorpseweg 10
2661 AC Bergschenhoek

Postbus 45
2650 AA Berkel en Rodenrijs
010 - 5242650
www.bergschenhoek-ct.com
06 - 53719962 (Dick vd Linde)
e-mail: d.vanderlinde@begrschenhoek-ct.com

Randstad Olie (gasolie leverancier)

Rontgenweg 16
2408 AB Alphen aan den Rijn
01702 - 242222
www.oqvalue.nl

Dyka B.V. (kunststof leidingen)

Produktieweg 7
8331 LJ Steenwijk

Postbus 33
8330 AA Steenwijk
0521 - 534911
e-mail: info@dyka.nl
www.dyka.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Otte Lisse b.v. (zand en grindhandel, overslag)

Heereweg 1
2161 AB Lisse
0252 - 419161
e-mail: info@ottelisse.nl
www.ottelisse.nl

SlamDam

Krekenburg 8
3417 MH Montfoort
0348 - 748477
06 - 22916786 (Peter van den Hadelkamp)
Email: peter@slamdams.nl
www.slamdams.nl

Handelsmaatschappij van Heusden (zandzakken)

Zandweg 1
4181 PL Waardenburg
06 - 55515560
e-mail: info@zandzakken.nl
www.zandzakken.nl

Pelt en Hooykaas (staalslakken e.d.)

Wenkebachstraat 1
1951 KZ Velsen-Noord
0251 - 493101
e-mail: info@pelt-hooykaas.nl
www.pelt-hooykaas.nl

Den Breejen Infra (grond / klei / transport)

Bennebroekerdijk 221
2142 LD Cruquius
023 - 5285962
06 - 43357423
e-mail: info@denbreejeninfra.nl
www.denbreejeninfra.nl

J. Bos en Zonen (grond / klei / transport)

Zuidplaspolderweg 17
2841 DC Moordrecht
0182 - 372298
e-mail: info@bosmoordrecht.nl
www.bosmoordrecht.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

10 Kraanverhuur

M. Verschoor b.v. (kraanverhuur, speciale transporten)

Rijksstraatweg 59

2171 AK Sassenheim

0252 - 212345 / 219017

06 - 55360066 / 06 - 10193879 / 06 - 55886336 /

06 - 55886352 / 06 - 55886362

e-mail: info@hijskraanhuren.nl

www.hijskraanhuren.nl

Kraanbedrijf Nederhoff (kraanverhuur)

Burgemeester van Reenensingel 121

2803 PA Gouda

088 - 5655530

e-mail: info@nederhoff.nl

www.nederhoff.nl

Van Marwijk kraanverhuur b.v. (kraanverhuur)

Produktieweg 36

2382 PC Zoeterwoude

071 - 5899344

e-mail: info@vanmarwijk.nl

www.vanmarwijkkraanverhuur.nl

11 Diversen

Barthen / Riool.nl (riolering binnenshuis)

Hallenweg 7

2316 JX Leiden

071 - 5222688

www.barthen.nl

Jowenko Explosieve Demolitie b.v. (springmeesters)

Veerseweg 107

4351 SL Veere

0118 - 612735

06 - 53242125

e-mail: info@jowenko.nl

www.jowenko.com

Busker b.v. (heibedrijf/damwanden)

Gamerschedijk 6

5301 HT Zaltbommel

0418 - 515792

Amstelkade 9-10

3652 MD Woerdense Verlaat

06 - 22788584 (werfbaas)

e-mail: buskerhw@buskerbv.nl

www.buskerbv.nl

SUPPLEMENTEN

[WERKWIJZE](#)[CRISISCOMMUNICATIE](#)[NOODMIDDELEN](#)[1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?](#)[2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?](#)[BIJLAGEN](#)[FACILITAIRE ZAKEN](#)[OTO](#)[PERSONELE ZAKEN](#)[STRUCTUUR EN ORGANISATIE](#)

Gebroeders van 't Hek (heibedrijf/damwanden)

Nekkerweg 63
1462 ZH Middenbeemster
0299 - 313020
e-mail: gebr@vanthek.nl
www.vanthek.nl

BV Aannemingsbedrijf B. van Hees (sluisdeuren / waterwerken)

De Liesbosch 1
3439 LB Nieuwegein
030 - 2937946
e-mail: info@waterbouw.com
www.vanheesgroep.nl

Vermeulen (wegafzettingen)

Hoogeveenseweg 4
2391 NR Hazerswoude-Dorp
079 - 3410539
e-mail: info@vermeulengroep.nl
www.vermeulengroep.com

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Facilitaire zaken

1 FACILITAIRE ZAKEN

Dit supplement beschrijft de facilitaire zaken voor de calamiteitenorganisatie van Rijnland. In geval van een opschaling kan de calamiteitenorganisatie worden gealarmeerd en opgeschaald. De Coördinator Meldingen & Incidenten is verantwoordelijk voor het proces Alarmeren en Opschalen. Desgevraagd zal het team facilitaire dienstverlening zorgen voor onder andere het openen van het hoofdkantoor en het opstarten van de faciliteiten. Omdat de gebouwenbeheerders voor hun taak wachtdienst hebben, staan zij binnen de afgesproken opkomsttijd van 60 minuten paraat om de benodigde diensten op te starten.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2 WATERSCHAPS- COÖRDINATIECENTRUM

De calamiteitenorganisatie van Rijnland beschikt over verschillende locaties en ruimten waarvandaan de calamiteit gecoördineerd kan worden. De verzameling van deze locaties en ruimten heet het Waterschaps-CoördinatieCentrum (WCC).

Team	Ruimte	Middelen
WBT	1 Zuid (D&H-zaal)	Smartboard en aansluiting voor extra laptop, noodnetvoorziening, calamiteitenmappen.
WOT	6 Noord (de WOT-ruimte)	2 smartboards (wand) en 2 pc's, aansluiting voor extra laptop, 1 smartboard (tafel) en pc, 4 whiteboards, calamiteitenmappen en kaartmateriaal.
Berichten-centrum	1 Noord (Servicepunt)	Telefoons, headsets en werkplekken, noodnetvoorziening, 55-inch scherm voor projectie LCMS, groot whiteboard.
Auto CPI	vaste parkeerplaats in de parkeergarage	GP-861-P
Auto Ico	vaste parkeerplaats in de parkeergarage	HR-270-R

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Klantcontactteam

Op 2 Noord zijn 6 werkplekken voorzien van headsets. Indien er aanleiding voor is verhuist het Klantcontactteam naar de locatie van het Servicepunt (1 Noord) om daar als Berichtencentrum de calamiteitenorganisatie te ondersteunen.

Auto's

De calamiteitenorganisatie beschikt over twee voertuigen, te weten een auto voor de CPI en een auto voor de Ico. Het beheer van de beide voertuigen valt onder hetzelfde regime al de standaardprocedure van Rijnland voor poolauto's. Het gebruikersbeheer valt onder de verantwoordelijkheid van de vaste berijders. In de auto's zijn hiervoor mappen aanwezig.

Controle WCC's

Maandelijks controleert Facilitaire Dienstverlening de apparatuur inclusief het inlogproces, de WBT- en WOT-ruimte en het Berichtencentrum.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

Hoogheemraadschap van Rijnland heeft met GOM een schoonmaakcontract voor alle locaties (hoofdkantoor en buitenlocaties).

Binnen kantooruren

via gebouwenbeheer (Facilitaire Dienstverlening)

Buiten kantooruren

GOM 088-2981500 (calamiteitenschoonmaak)

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

Voor vragen m.b.t. de locaties Rijnlandhuis & Gemeenlandshuis (Leiden) - Polderhuis (Hoofddorp) - Gemeenlandshuis (Spaarndam):

Binnen kantooruren

via gebouwenbeheer (facilitaire dienstverlening)

Buiten kantooruren

wachtdienst 06-65154087 (facilitaire dienstverlening)

Overige buitenlocaties

via de betreffende afdelingen/teams

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

5 CATERING

Voor aanvragen voor catering tijdens een calamiteit.

Rijnlandhuis

Binnen kantooruren

de CPI (coördinatiefase 1) dan wel de CM (coördinatiefase 2 t/m 4) kan gebruik maken van de catering 071 - 3063004 (Facilitaire Dienstverlening).

Buiten kantooruren

voor het leveren van maaltijden voor het Rijnlandhuis kan de CPI (coördinatiefase 1) dan wel de CM (coördinatiefase 2 t/m 4) gebruik maken van de volgende bedrijven waarmee afspraken zijn gemaakt dat er op rekening kan worden besteld:

Pizzeria	071 - 5141428
Chinees	071 - 5130373
Broodjeszaak	06 - 41268051

Buitenlocaties

Binnen kantooruren

de CPI (coördinatiefase 1) dan wel de CM (coördinatiefase 2 t/m 4) kan gebruik maken van de catering 071 - 3063004 (Facilitaire Dienstverlening).

Buiten kantooruren

voor het leveren van maaltijden voor de buitenlocaties kan de CPI (coördinatiefase 1) dan wel de CM (coördinatiefase 2 t/m 4) gebruik maken van de volgende bedrijven waarmee afspraken zijn gemaakt dat er op rekening kan worden besteld:

Pizzeria	071 - 5141428
Chinees	071 - 5130373
Broodjeszaak	06 - 41268051

Opmerking: voor buitenlocaties die niet onder het leveringsgebied van voornoemde bedrijven vallen, dient de CPI onderscheidenlijk CM separaat ad hoc afspraken te maken zo nodig met andere bedrijven of organisaties.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

6 ICT

Voor problemen m.b.t. netwerk en systemen.

Binnen kantooruren

Servicepunt 071 - 3063020

Buiten kantoor tijden

wachtdienst systeembeheer 071 - 3063123

LCMS

Het functioneel beheer is belegd bij René v.d. Zwan. Het aanmaken van wachtwoorden en/of het LCMS resetten kan worden uitgevoerd door René v.d. Zwan, Leendert de Ruijter en Frits Vermeij.

Daarnaast is er nog een technisch beheerder van de applicatie en dat is Toon Dompeling. Hij maakt onderdeel uit van het ICT-team en zorgt er in de dagelijkse bedrijfsvoering voor dat de applicatie werkt en stemt eventueel af met het IFV.

Voor de warme coördinatiefase heeft Rijnland een contract met het IFV dat voorziet in een 24/7 helpdeskfunctie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1 LEERDOELEN EN PARTNERS

1.1 Hoofddoelen

Crisisbesluitvorming (o.a. BOB)

Aan het eind van de periode weet iedereen hoe de cyclus Beeld-, oordeels- en besluitvorming werkt en kan dit toepassen tijdens oefeningen en calamiteiten.

Informatiemanagement

Aan het eind van deze periode is er op het onderwerp informatiemanagement extra aandacht bij (rol)oefeningen en in trainingen met als doel Informatiemanagement te verbeteren.

Subdoelen:

- > Kennis van de calamiteitenorganisatie
- > Kennis van de structuur
- > Kennis van crisiscommunicatie
- > Kennis van nazorg en evalueren
- > Kennis van de planvorming
- > Kennis van de rollen
- > Vaardigheden op het gebied van samenwerking
- > Vaardigheden op het gebied van Crisisbesluitvorming
- > Leiderschapsvaardigheden

Verder zijn de doelen van jaarplan Leerlijn Calamiteiten-zorg onder te verdelen in kennis-, houdings- en vaardigheidsdoelen. In de opzet van het programma wordt met deze doelen rekening gehouden.

1.2 Partners

Rijnland heeft voor 2018-2019 een samenwerking met de volgende partners:

- > Plusport – e-learning
- > MPMS – teamtrainingen (leren van evalueren)
- > Cuijpers – oefenen/evaluatoren
- > IFV - Angelie Piekaar - Informatiemanagement
- > Saskia Noordewier - Crisisbesluitvorming
- > Martin van Leeuwen – operationele woordvoering

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

1 INLEIDING

2 BOUWSTENEN

3 HET OTO PROGRAMMA

4 DE STRUCTUUR EN PARTNERS

BIJLAGEN

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

menu
wordt nog
aangepast

2 PROGRAMMA

Het jaarplan Leerlijn Calamiteiten zorg is modulair opgebouwd. Er zijn activiteiten voor alle leden van de calamiteitenorganisatie, maar ook voor specifieke rollen of teams. Soms neem je deel van uit je eigen ontwikkeling, andere activiteiten richten zich op teams. Afspraak is dat leden van de calamiteitenorganisatie per jaar 50 uur beschikbaar zijn voor activiteiten. Het programma bestaat voornamelijk uit dagdelen dus dit houdt in dat je aan ruim 10 activiteiten per jaar deel kunt nemen. Verder zal aan de hand van evaluaties van OTO-activiteiten en incidenten het programma aangepast (kunnen) worden.

2.1 Bestuur

Periode tot maart 2019:

Doel: kennis bestuurlijke thema's en besluitvorming

Doelgroep: WBT

Duur: 2 uur

Trainer: Cuijpers Consultancy

Er vinden 6 oefeningen plaats. Basis voor deze oefeningen zijn bestuurlijke dilemma's op basis van schaarste, communicatie en aansturing. Voor de oefeningen worden actuele onderwerpen/evaluatierapporten gebruikt. In een tijdsbestek van 2 uur worden de deelnemers meegenomen in een scenario door de operationeel leider en informatiecoördinator en vervullen ze een aantal rondes.

Crisiscommunicatie

Doel: kennis van Crisiscommunicatie

Doelgroep: dijkgraaf/hogheemraden

Duur: (dag)deel

Trainer: extern

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

1 INLEIDING

2 BOUWSTENEN

3 HET OTO PROGRAMMA

4 DE STRUCTUUR EN PARTNERS

BIJLAGEN

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

menu
wordt nog
aangepast

Periode na maart 2019:

Doel: kennis van de calamiteitenorganisatie

Doelgroep: Bestuur

Inwerkprogramma nieuw bestuur. Zal op latere datum invulling krijgen.

2.2 E-learning

Doel: kennis van de calamiteitenorganisatie en kennis van de rollen

Doelgroep: Slank & Gespied

Duur: 30 minuten.

Naast de basistraining Calamiteitenzorg zal de e-learning vanaf de zomer 2018 uitgebreid worden met roltrainingen.

Deze uitbreiding is, naast de basistraining, een verplicht onderdeel in het jaarplan 2018-2019.

2.3 Teamtrainingen

Leren van Evalueren

Doel: kennis van de calamiteitenorganisatie

Doelgroep: Slank & Gespied

Duur: dagdeel

Trainer: MPMS

Thema van de teamtrainingen: Leren van Evalueren.

Uit evaluatierapporten wordt de rode draad gehaald en aan de hand daarvan worden een aantal teamtrainingen voor heel Slank & Gespied georganiseerd.

Thema's: Zuiveren, Watersystemen, Crisiscommunicatie

Doel: kennis van specifieke onderwerpen

Doelgroep: Slank & Gespied

Duur: dagdeel

Trainer: in-company

Door eigen medewerkers worden teamtrainingen georganiseerd met betrekking tot inhoudelijke onderwerpen zoals Zuiveren, Watersystemen en Crisiscommunicatie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

1 INLEIDING

2 BOUWSTENEN

3 HET OTO PROGRAMMA

4 DE STRUCTUUR EN PARTNERS

BIJLAGEN

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

menu
wordt nog
aangepast

2.4 Netcentrisch werken

Doel: Kennis en vaardigheden met informatie-management

Doelgroep: ICO's

Duur: dagdeel

Trainer: Angelie Piekaar

Gedurende het jaar wordt waargenomen bij (rol)oefeningen en naar aanleiding daarvan trainingen georganiseerd met de ICO's met als doel het verbeteren van Informatiemanagement en met elkaar op een lijn komen.

2.5 Crisisbesluitvorming

Doel: kennis en vaardigheden van de BOB cyclus

Doelgroep: Slank & Gespierd

Duur: dagdeel

Trainer: Saskia Noordewier

Er wordt begonnen met een basisopleiding BOB die voor iedereen verplicht is.

Na evaluatie van deze basisopleiding wordt gekeken naar vervolgtrainingen per 1 of meerdere rollen.

2.6 Evaluatoren

Doel: Kennis en vaardigheden

Doelgroep: evaluatoren

Duur: dagdeel

Trainer: Cuijpers Consultancy

Er worden 3 trainingen georganiseerd voor de groep evaluatoren. Aan de hand van opgestelde evaluatierapporten worden deze trainingen ingevuld.

Doel: kennis en vaardigheden

Doelgroep: nieuwe evaluatoren

Duur: 2 dagen

Trainer: Cuijpers Consultancy

Voor de nieuwe evaluatoren wordt een basisopleiding verzorgt.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

1 INLEIDING

2 BOUWSTENEN

3 HET OTO PROGRAMMA

4 DE STRUCTUUR EN PARTNERS

BIJLAGEN

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

menu
wordt nog
aangepast

2.7 Oefenen

Doel: toetsen van kennis en vaardigheden

Doelgroep: WOT - CPI

Duur: dag/dagdeel

Trainer: Cuijpers Consultancy

1. Alarmerings- en opkomstoefening.
2. Roloefeningen voor het WOT (dagdeel):
 - > 2 keer Leiding & Coördinatie (OL/OA/ICO)
 - > 2 keer Inhoudelijke advisering (CC/CM/CS/ICO)
3. Oefening CPI/WOT: Hele dag start met alarmering en met teamwisseling/overdracht.

Waarneming dit jaar bij oefeningen door eigen observatoren en externe trainers op het gebied van Informatiemanagement en Crisisbesluitvorming.

2.8 Woordvoering

Doel: vaardigheden opdoen met betrekking tot geven van interviews

Doelgroep: CPI en CC

Duur: dagdeel

Trainer: Martin van Leeuwen

Voor de CPI en CC wordt voor iedere groep apart 2 keer een dagdeel verzorgd waarin Operationele woordvoering aan de orde komt.

2.9 Op herhaling

Bestuurlijke Sensitiviteit en Omgevingsgerichtheid

Doel: bestuurlijk sensitiviteit en

omgevingsgericht

Doelgroep: Slank & Gespierd en verplicht voor
CPI en OL

Duur: dagdeel

Trainer: Cuijpers Consultancy

Training die zorgt voor meer awareness bij de Calamiteitenorganisatie over de bestuurlijk omgeving. Onder andere: wat willen bestuurders weten, wanneer moet je die informeren en hoe anticipeer je daar op tijd op en pro-actief?

Bestuurlijk/juridische gevolgen van vastleggen van besluiten

Doel: vaardigheid in schrijven

Doelgroep: Slank & Gespierd

Duur: dagdeel

Trainer: Cuijpers Consultancy

Training waarbij geleerd wordt hoe de gevolgen van hoe je besluiten vastlegt, zowel in LCMS als in actielijsten, invloed hebben op onderzoek en evaluatie achteraf. Bij deze training wordt awareness gecreëerd, weet vooraf hoe je vastlegt, om tijdens een evaluatie of onderzoek door bv inspectie niet in de problemen te komen. Er wordt aandacht besteed aan de link tussen vastleggen, besluitvorming, schrijfvaardigheid/formuleren van besluiten en onderzoek, evaluatie en evt. externen daarbij.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

1 INLEIDING

2 BOUWSTENEN

3 HET OTO PROGRAMMA

4 DE STRUCTUUR EN PARTNERS

BIJLAGEN

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

menu
wordt nog
aangepast

2.10 Persoonlijk leiderschap/Disc

Uitvraag uitstaan bij de Aquademie

Doel:
Doelgroep
Duur:
Trainer:

2.11 Intervisie

Doel: leren van en met elkaar
Doelgroep: verschillende rollen
Duur: dagdeel
Trainer: staat nog uit

2.12 Basisopleiding nieuwe leden

Doel: kennis van de calamiteitenorganisatie
Doelgroep: nieuwe leden Slank & Gespied
Duur: dag(deel)
Trainer: in-company

2.13 BCM

Doel: Kennis van bedrijfscontinuïteitsmanagement (BCM)
Doelgroep: Slank & Gespied
Duur: 2 uur
Trainer: in-company

In een basistraining wordt uitleg gegeven over het CBP BCM en wat de gevolgen daarvan zijn voor de calamiteitenorganisatie.

2.14 Activiteiten Veiligheidsregio's

Er kan een keuze gemaakt worden uit diverse activiteiten bij de veiligheidsregio Kennemerland en Hollands Midden. Ik zal bepaalde rollen benaderen voor interessante activiteiten.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

1 INLEIDING

2 BOUWSTENEN

3 HET OTO PROGRAMMA

4 DE STRUCTUUR EN PARTNERS

BIJLAGEN

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

menu
wordt nog
aangepast

Personele zaken

1 PERSONELE ZAKEN CALAMITEITENORGANISATIE

1.1 Inleiding

In het Supplement Personele zaken staan alle noodzakelijk geachte preparatieve personeelstechnische randvoorwaarden voor het opbouwen en het in stand houden van een calamiteitenorganisatie. Het supplement is een verbijzondering van hetgeen is vastgesteld in het Calamiteitenplan.

Het supplement is aanvullend op bestaande regelingen uit de Sectorale Arbeidsvoorwaardenregeling Waterschapspersoneel (SAW), relevante wet- en regelgeving zoals de ATW/WTB, ARBO en Rijnlandse regelingen.

1.2 Doelgroep

Dit document is primair bedoeld voor de betrokken medewerkers van de calamiteiten-organisatie en voor degene die verantwoordelijk zijn voor het opbouwen en het instandhouden van de calamiteitenorganisatie. Voorts geeft het teamleiders inzicht in de regels waaraan hun medewerkers moeten voldoen als zij willen toetreden of toegetreden zijn tot de calamiteitenorganisatie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	
CRISISCOMMUNICATIE	
NOODMIDDELEN	
FACILITAIRE ZAKEN	
OTO	
PERSONELE ZAKEN	
1 PERSONELE ZAKEN EN CALAMITEITENORGANISATIE	
2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING	
3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID	
4 FACILITEITEN	
5 OVERIGE REGELINGEN	
BIJLAGEN	
STRUCTUUR EN ORGANISATIE	

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

2.1 Proces Werving

De functies binnen de calamiteitenorganisatie zijn gebaseerd op vrijwillige deelname door enthousiaste, gemotiveerde en betrokken medewerkers. Bij besluiten over in- en uittreding, faciliteiten en roosters, etc. is dat voortdurend het uitgangspunt. Echter, de continuïteit van de calamiteitenorganisatie en daarmee het belang van inwoners, bedrijven en instellingen staat altijd voorop. Indien de normale werkwijze tot onvoldoende bezetting leidt, heeft Rijnland als werkgever op basis van de SAW de bevoegdheid mensen aan te wijzen om verplicht deel uit te maken van de calamiteitenorganisatie, met alle daarbij behorende rechten en plichten.

Voor iedere rol vindt een open werving plaats. Het staat elke medewerker van Rijnland vrij om te solliciteren op een rol in de calamiteitenorganisatie.

Vanwege hun specifieke rol in de calamiteitenorganisatie worden de Communicatiecoördinatoren aangewezen.

Medewerkers van Rijnland kunnen solliciteren voor de rollen Operationeel Leider, Coördinator Plaats Incident, Informatie Coördinator, Coördinator Maatregelen, Coördinator Scenario's en Operationeel Assistent.

Een sollicitatie kan worden geweigerd in het kader van een zwaarwegend dienstbelang. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn indien de uren die met de calamiteitenorganisatie zijn gemoeid een onevenredig grote aanslag is op de productiviteit van de 'leverende' afdeling.

Daarnaast geldt dat een medewerker een aanstelling van tenminste 32 uur per week moet hebben bij Rijnland om een rol te kunnen spelen in de calamiteitenorganisatie.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan de calamiteiten-coördinator.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

BIJLAGEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2.2 'Leverende afdeling'

Elke teamleider wordt nadrukkelijk uitgenodigd om medewerkers de gelegenheid te geven om te kunnen participeren in de calamiteitenorganisatie. Wanneer een teamleider van een medewerker bijvoorbeeld een capaciteitsprobleem in zijn/haar team voorziet, kan de teamleider zijn zienswijze indienen bij het hoofd calamiteitenzorg.

Het hoofd calamiteitenzorg gaat dan in overleg met de leidinggevende in het managementteam van de teamleider. In dit overleg wordt besloten of de sollicitatie van de medewerker wordt doorgezet.

Wanneer een medewerker wordt opgenomen in de calamiteitenorganisatie dient deze in de gelegenheid gesteld te worden om te voldoen aan de voorwaarden. Zoals het volgen van opleidingen, trainingen en oefeningen, het meedraaien in een wachtdienst en het deelnemen aan incidentbestrijding.

2.3 Selectie en Selectiecommissie

Een eerste gesprek is om bij de kandidaat na te gaan:

- > of de competenties aanwezig zijn.
- > of deze beschikt over voldoende motivatie en vaardigheden gelet op de mogelijke rol in de calamiteitenorganisatie.
- > Of deze beschikt over voldoende kennis.
- > Of deze beschikt over voldoende ervaring.

Indien noodzakelijk volgt een tweede gesprek. Naast de sollicitatiegesprekken kunnen ook aanvullende instrumenten worden ingezet zoals deze beschikbaar zijn in het instrumentarium van Personeelszaken.

In de bijlage zijn de competenties per rol opgenomen. De omschrijvingen van de rollen zijn opgenomen in het supplement Werkwijze.

De selectiecommissie(s) wordt voorgezeten door de calamiteitencoördinator. De samenstelling van de selectiecommissie is opgenomen in de bijlage. Indien noodzakelijk kan er een vertegenwoordiger van Personeelszaken worden gevraagd om deel te nemen aan de sollicitatiecommissie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

BIJLAGEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

2.4 Aanstelling

De aanstelling voor een rol in de calamiteitenorganisatie vindt plaats op dezelfde wijze waarop aanstellingen binnen Rijnland worden geregeld.

2.5 Gesprekssystematiek

Conform het DT-besluit van april 2012 (Corsa nr. 12.15614) bespreken medewerker en leidinggevende het onderwerp calamiteitenzorg in het plannings-, voortgangs- en beoordelingsgesprek (=gesprekscyclus).

Uitgangspunt blijft dat de medewerker door de eigen leidinggevende wordt beoordeeld. Voor iemands rol in de calamiteitenorganisatie kan hiervoor de leidinggevende of de medewerker input vragen bij (primair) collega's uit de calamiteitenorganisatie en (secundair) de calamiteiten-coördinator.

2.6 Stoppen met de dienst

Indien een medewerker zijn rol in de calamiteitenorganisatie wil neerleggen, dient hij dit schriftelijk gemotiveerd kenbaar te maken bij het hoofd calamiteitenzorg. Deze zal advies inwinnen bij de calamiteiten-coördinatoren en de eerst aangewezen van de

betreffende pool. Daarna besluit het hoofd calamiteitenzorg over eventuele uittreding uit de calamiteitenorganisatie. Indien akkoord zal in overleg met de calamiteiten-coördinatoren naar een einddatum van deelname aan de calamiteitenorganisatie gezocht worden. Daarbij geldt in de regel een opzegtermijn tussen besluit en daadwerkelijke uittreding van 6 maanden, echter – in overleg – langer indien dat voor een goede bezetting noodzakelijk is. In bijzondere gevallen kan het hoofd calamiteitenzorg afwijken van deze termijnen.

2.7 Wachtdiensttoelage en -toelage

Elke medewerker die een rol bekleedt in de operationele calamiteitenorganisatie heeft recht op een wachtdiensttoelage en – vergoeding in overeenstemming met de wachtdienstregeling van Rijnland.

> Intranet: personeelsplein\primaire arbeidsvoorwaarden\toelagen

Voor de Operationeel Assistenten gelden dezelfde rechten en plichten als voor overige deelnemers van de calamiteitenorganisatie, behoudens het niet hebben van een wachtdienstverplichting.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

BIJLAGEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID

3.1 Wachtdiensten

Voor alle rollen binnen de calamiteitenorganisatie geldt dat zij op basis van een rooster wachtdiensten draaien. Voor de Operationeel Assistent geldt geen wachtdienst. Deze rol wordt bezet op basis van vrije instroom: de ambtenaar heeft geen opkomsttijd, maar is wel verplicht zich in te spannen om aan de oproep gehoor te geven. Verblijf op een vakantieadres of persoonlijke omstandigheden kunnen redenen zijn waardoor (op korte termijn) geen gehoor aan de oproep gegeven kan worden.

3.2 Poule-omvang wachtdienst

De omvang van de pool wordt vastgesteld door het hoofd calamiteitszorg en is in principe 5 personen.

3.3 Duur van de wachtdiensten

De wachtdienst duurt telkens een week en geldt 24 uur per dag gedurende die week. Het hoofd stelt hiertoe een dekkend rooster vast. Het staat de leden van de wachtdienstpoule vrij om onderling te ruilen of kortere perioden de dienst van elkaar over te nemen zolang de continuïteit maar gewaarborgd blijft.

3.4 Reactie- en opkomsttijd

De reactietijd (tijd tussen semafoon-oproep en terugbellen) bedraagt 15 minuten. De opkomsttijd (tijd tussen terugbellen en ter plaatse zijn) bedraagt 1 uur.

De reactietijd en opkomsttijd is voor alle wachtdiensten hetzelfde en kent geen vrijblijvendheid. Een medewerker dient zich vooraf goed te beseffen dat deze opkomsttijden altijd gelden, en dus ook moeten passen in het privéleven.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	
CRISISCOMMUNICATIE	
NOODMIDDELEN	
FACILITAIRE ZAKEN	
OTO	
PERSONELE ZAKEN	
1 PERSONELE ZAKEN EN CALAMITEITENORGANISATIE	
2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING	
3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID	
4 FACILITEITEN	
5 OVERIGE REGELINGEN	
BIJLAGEN	
STRUCTUUR EN ORGANISATIE	

3.5 Rooster

Het rooster voor wachtdiensten wordt per kalenderjaar vastgesteld. Een 24/7-dienst loopt van maandagochtend tot maandagochtend, of van ieder andere dag in de week, al naar gelang de afspraken binnen de poule.

3.6 Reistijd

Als de ambtenaar wordt opgeroepen dan geldt de reistijd naar de locatie als arbeids- en werktijd.

3.7 Minimale oproeptijd

De minimale arbeidstijd bij de oproep is een half uur. Als een medewerker binnen een half uur weer wordt opgeroepen, dan geldt dit half uur als arbeidstijd. Dus als je wordt opgeroepen krijg je te allen tijden een half uur uitbetaald, boven op je gewerkte uren.

3.8 Maximale belasting

De ambtenaar heeft 14 wachtdienstvrije etmalen per 4 weken. Per 28 etmalen dient de ambtenaar twee keer een periode van 48 uur helemaal vrij te zijn, dus zonder wachtdienst of gewone dienst.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

BIJLAGEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

4 FACILITEITEN

4.1 Dienstauto

Aan de ambtenaar, verbonden aan de poule ICo of CPI, die een wachtdienst heeft, wordt door de werkgever een auto ter beschikking gesteld. De ambtenaar kan de auto ook voor privédoeleinden gebruiken, mits dit noodzakelijk is om na een oproep binnen één uur ter plaatse kunnen zijn. De regels voor het rijden in een dienstauto ten behoeve van de calamiteitenorganisatie komen overeen met de algemene regels betreffende het gebruik van dienstvoertuigen van Rijnland.

> Intranet: TopDesk/vervoer/auto

4.2 Communicatiemiddelen

Aan de ambtenaar wordt een aantal communicatiemiddelen ter beschikking gesteld zodat hij tijdens de wachtdienst altijd bereikbaar is.

4.3 Materieel en kleding/Persoonlijke Bescherming Middelen (PBM's)

Voor de CPI's en de ICo CPI worden de standaard beschermingsmiddelen van Rijnland ter beschikking gesteld. In het arbohandboek van Rijnland is een basismatrix beschikbaar (Personeelsplein/Arbo en Veiligheid/Arbohandboek/pagina 47).

Hiernaast zijn huisregels en een voorbeeldbrief voor verplichte uitgave PBM's aangegeven. De veiligheidskundige en Arbodienst kunnen hierover adviseren om te bepalen welk type beschermingsmiddel het meest geschikt is. Wanneer een medewerker toetreedt tot de calamiteitenorganisatie, verkrijgt hij/zij een PBM-pakket (indien de medewerker nog niet over deze PBM's beschikt voor het reguliere werk).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

BIJLAGEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

4.4 Opleiden, Trainen en Oefenen

De leden van de calamiteitenorganisatie besteden jaarlijks 50 uur aan opleiden, trainen en oefenen in de voorbereiding op incidentbestrijding (conform DT besluit 12.15614). Hiertoe stelt de calamiteitencoördinator een jaarprogramma op.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

BIJLAGEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

5 OVERIGE REGELINGEN

5.1 Verzekeringen

Medewerkers van de calamiteitenorganisatie vallen onder reguliere verzekering van Rijnland

- > Intranet: personeelsplein\secondaire arbeidsvoorwaarden\verzekeringen

5.2 Ondersteuning

Medewerkers van de calamiteitenorganisatie kunnen tijdens of na een calamiteitenbestrijding betrokken raken bij onderzoeken van diverse instanties zoals van justitie/politie, de Inspectie SZW, de Onderzoeksraad voor de Veiligheid etc. Daarnaast kunnen zij aansprakelijk worden gesteld door derden. In voorkomende gevallen wordt er door Rijnland juridische ondersteuning geregeld.

Medewerkers die tijdens of na de bestrijding van een calamiteit in psychisch nood komen, kunnen te allen tijde gebruik maken van de standaard voorzieningen van Rijnland.

- > Intranet: personeelsplein\ziekte en arbeidsongeschiktheid\bedrijfsarts

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

BIJLAGEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

Structuur en organisatie

1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG

De zogenaamde veiligheidsketen (pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg) beschrijft de fasen binnen het veiligheidsdenken. Calamiteitenzorg richt zich op de voorbereiding, de preparatie fase, de Calamiteitenorganisatie Slank & Gespierd is voorbereid voor de bestrijding, de repressie fase.

In het Calamiteitenplan staat het kader beschreven voor de calamiteitenzorg, ingegeven door het WBP5. Rijnland heeft de ambitie om:

- > Goed voorbereid te zijn op calamiteiten
- > Slagvaardig en doelmatig op te treden voor, tijdens en na afloop van een (dreigende) calamiteit, goede crisiscommunicatie met de omgeving te hebben
- > Een koploperspositie in te nemen
- > Het behaalde niveau te behouden

In het plan huis beschrijven de supplementen (B1 – B6) en de Calamiteitenbestrijdingsplannen (C1 – C7) de generieke organisatie en specifieke calamiteitstypen waarop Rijnland is voorbereid. Deze plannen geven richting en kaders voor de repressie en worden gebruikt door Rijnlands calamiteitenorganisatie Slank & Gespierd.

Team Calamiteitenzorg werkt aan de preparatie. De uitwerking van de preparatieve fase is beschreven in dit supplement: Structuur en organisatie calamiteitenzorg (B7).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG

2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING
CALAMITEITENZORG

3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG

4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

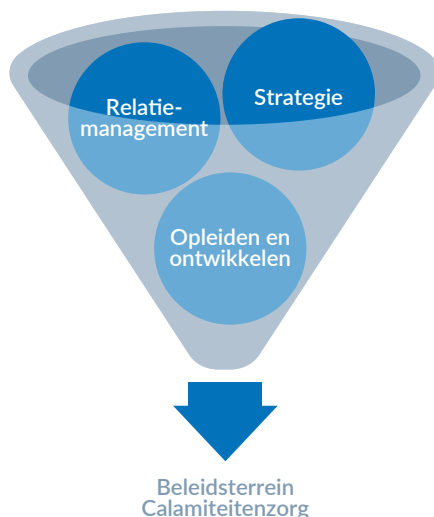
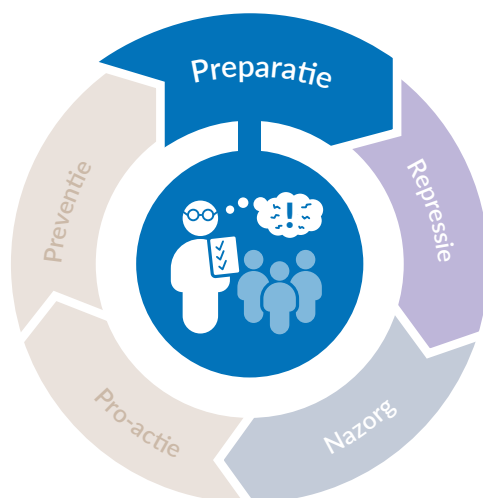

1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG

2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING
CALAMITEITENZORG

3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG

4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG

Het beleidsterrein calamiteitenzorg kent drie pijlers: strategie, relatiemanagement en opleiden en ontwikkelen.

1.1 Strategie

Alle activiteiten gericht op de ontwikkeling van het vakgebied en de advisering van directie en bestuur

Rijnland is blijvend op zoek naar het verder verbeteren en professionaliseren van haar calamiteitenorganisatie. Middels strategie volgen we proactief de ontwikkelingen binnen het vakgebied. We hebben ons daarbij de volgende speerpunten gesteld: blijvend investeren op risico- en crisiscommunicatie, onze plannen zijn actueel en worden continu verbeterd, mede op basis van evaluaties van de opgetreden calamiteiten (PDCA), we hebben onze bestrijdingsmiddelen op orde en kunnen deze tijdens calamiteiten snel en flexibel inzetten, we investeren stevig op de vakbekwaamheid van onze mensen met een continu programma voor opleiden, trainen en oefenen en we zijn een lerende organisatie en evalueren alle incidenten om toekomstige crises nog beter te kunnen bestrijden (PDCA).

1.2 Relatiemanagement

Ontwikkelen en onderhouden van de samenwerking met partners en het beheer van het calamiteitenhuis Rijnland

Rijnland heeft zich de afgelopen 6 jaar actief naar buiten toe geprofileerd op het domein van calamiteitenzorg en crisismanagement. Partners als Veiligheidsregio's, vitale partners, andere waterschappen en ook landelijke organisaties weten de weg naar Rijnland steeds beter en vaker te vinden. Een mooie ontwikkeling, maar tegelijkertijd ook eentje die vraagt om richting. Een richting en een keuze. Het is niet mogelijk en ook niet wenselijk om aan alle vragen te voldoen en op alle uitnodigingen en initiatieven in te gaan. Steeds vaker stellen we ons de vraag: "In hoeverre sluit dit verzoek nu eigenlijk aan bij de koers en ambitie die Rijnland heeft?" Calamiteitenzorg is bezig met een strategie te bepalen, keuzes te maken en te gaan bouwen aan Relatiemanagement voor Calamiteitenzorg. De lijn van Rijnland om 'van buiten naar binnen' te denken en de actievare rol van het bestuur om sneller geïnformeerd en betrokken te worden bij calamiteiten sluiten hier goed bij aan.

1.3 Opleiden en ontwikkelen

Het voorbereiden van de leden van de calamiteitenorganisatie, de werving en selectie en het beheer van middelen

Met een Calamiteitenorganisatie geworven en geselecteerd op basis van competenties en vooraf afgesproken inzet (o.a. 50 uur per jaar beschikbaar voor OTO) investeren we stevig op de vakbekwaamheid van onze mensen met een continu programma voor opleiden, trainen en oefenen en nadrukkelijke aandacht voor soft skills. Kennis, houding en vaardigheden.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG

2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING
CALAMITEITENZORG

3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG

4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG

2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING CALAMITEITENZORG

Rijnland is goed in Calamiteiten zorg. Het onderzoek “Wanneer is goed, goed genoeg” toonde aan dat Rijnland een stevige calamiteitenorganisatie heeft die professioneel is ingericht en voorbereid. De ontwikkelingen in de jaren daarna hebben die stevigheid nog verder versterkt; implementatie PDCA in het Calamiteitenhuis Rijnland, de Leerlijn Calamiteiten zorg binnen de Aquademie, de start van structureel relatiemanagement en de oprichting van een eigen evaluatieteam zijn enkele voorbeelden om te benoemen. Al deze initiatieven dragen bij aan een goede incidentbestrijding in de warme fase. De organisatie van het beleidsterrein (te weten de coördinatie, advisering, organisatie en ondersteuning in de koude fase) was echter nog niet geoptimaliseerd.

Begin 2017 is door het DT besloten om het beleidsterrein calamiteiten zorg beter te borgen en bijeen te brengen. De ontwikkelingen binnen het beleidsterrein calamiteiten zorg hebben geleid tot een verbreding. Waar in eerste instantie de operatie en techniek centraal stonden, vraagt crisisbeheersing in de huidige context om samenwerking met partners, leren van evaluatie en een hoogwaardig opleiding, training en oefenprogramma. De organisatorische inbedding waar vier teamleiders en verschillende

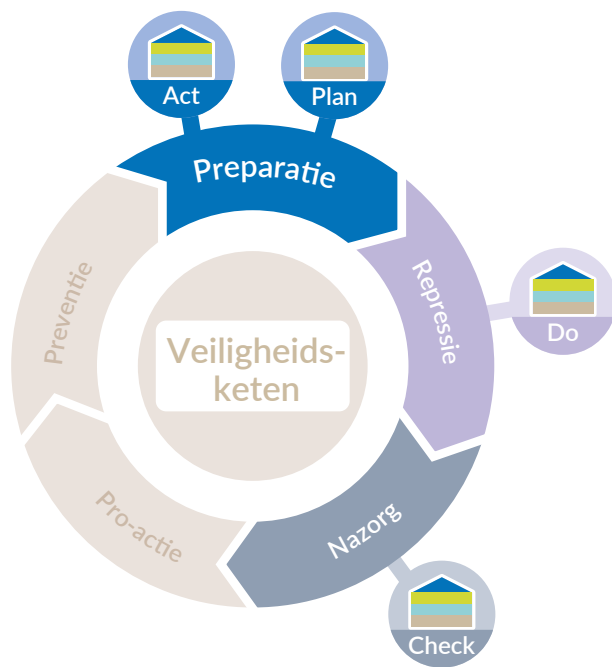
afdelingshoofden bij betrokken zijn, had een negatieve invloed op de resultaten. Afstemming en besluitvorming vroegen onnodig veel tijd. Om het (hoge) niveau van calamiteiten zorg bij Rijnland te handhaven, was het nodig de organisatorische inbedding te herschikken en in lijn met het proces te brengen.

Het directieteam heeft, middels het instemmen met de notitie Organisatorische herschikking calamiteiten zorg, besloten om de preparatie van de calamiteiten zorg te verbeteren en te borgen, door te besluiten dat:

- > De bestaande calamiteiten-coördinator om te vormen naar een nieuwe rol van strategisch adviseur calamiteiten zorg;
- > De strategisch adviseur calamiteiten zorg en de tactisch adviseur calamiteiten zorg (relatiemanager) onder te brengen in de afdeling Staf Bestuur en Directie;
- > De bestaande werkverbanden betreffende calamiteiten zorg binnen de afdeling Watersystemen te formaliseren.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	
CRISISCOMMUNICATIE	
NOODMIDDELEN	
FACILITAIRE ZAKEN	
OTO	
PERSONELE ZAKEN	
STRUCTUUR EN ORGANISATIE	
1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG	
2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING CALAMITEITENZORG	
3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG	
4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG

2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING
CALAMITEITENZORG

3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG

4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG

3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG

Calamiteiten zorg kent in toenemende mate een strategisch karakter. Zo betreft het werkzaamheden die heel Rijnland aangaan, staat het optreden van het waterschap bij bijvoorbeeld clusterbuien steeds meer in de publieke belangstelling en groeit de vraag die externe partners, zoals veiligheidsregio's, bij ons neerleggen.

Hoofd calamiteitenorganisatie

Hoofd calamiteitenorganisatie (voorheen proceseigenaar) is afdelingshoofd Staf Bestuur en Directie. Op inhoud stuurt hij de verschillende functionarissen aan (totaal 2,7 fte) die belast zijn met het beleidsterrein calamiteiten zorg.

- > Een strategisch/tactisch deel bij Staf Bestuur en Directie. Het bedrijfsvoerende karakter van calamiteiten zorg past bij de Staf Bestuur en Directie.
- > Een operationeel deel bij Watersystemen, team OBA. Hiermee is calamiteiten zorg op meerdere plekken binnen de organisatie verankerd.

Strategisch adviseur

Rijnland kent 1 strategisch adviseur (1,0 fte) die belast is met de strategie van calamiteiten zorg en crisisbeheersing. Per 15 februari 2017 is deze functionaris voor 50% tijdelijk gedetacheerd naar de Unie van Waterschappen

als landelijk programmamanager van het uitvoeringsprogramma crisisbeheersing. Voor deze tijd is vervanging geregeld. Daarmee wordt de 1,0 fte strategie ingevuld door 2 functionarissen.

Tactisch adviseur

Rijnland heeft sinds begin 2017 een relatiemanager (1,0 fte), die in de rol van tactisch adviseur calamiteiten zorg het netwerk en de contacten met partners onderhoudt.

Operationeel coördinator

De operationeel calamiteiten-coördinator (0,7 fte) is geplaatst binnen de afdeling watersystemen. Zij geeft de uitvoering en organisatie van het opleiden en ontwikkelen vorm. In het afgelopen jaar is de rol van opleidingscoördinator ontstaan, mede door het nieuwe en ambitieuze programma en de samenwerking met de Aquademie. Inmiddels is er invulling gegeven aan deze rol, die zich voornamelijk richt op het samen laten komen van opleidingswensen, didactische aspecten en programmering in activiteiten in een jaarprogramma. De verwachting is dat de rol van opleidingscoördinator en operationeel calamiteiten-coördinator op termijn samengevoegd kunnen worden tot één rol.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	
CRISISCOMMUNICATIE	
NOODMIDDELEN	
FACILITAIRE ZAKEN	
OTO	
PERSONELE ZAKEN	
STRUCTUUR EN ORGANISATIE	
1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG	
2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING CALAMITEITENZORG	
3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG	
4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG	

Ondersteuner

Team Calamiteitenzorg wordt ondersteund vanuit team O&A, op dit moment verdeeld over twee personen.

Operationeel Adviseur WS

Binnen de afdeling Watersystemen heeft een operationeel adviseur het thema calamiteitenorganisatie in portefeuille. En ondersteunt vanuit deze positie de calamiteitenorganisatie met de specifiek inhoudelijke operationele voorbereiding van calamiteiten.

Operationeel Coördinator CMI

Tevens zijn er 2 operationeel coördinatoren binnen de afdeling Watersystemen die de dagelijkse coördinatie uitvoeren over de meldingen en incidenten. En hebben vanuit deze rol een directe en nauwe verbinding met de repressieve organisatie in het geval van opschaling.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG

2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING
CALAMITEITENZORG

3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG

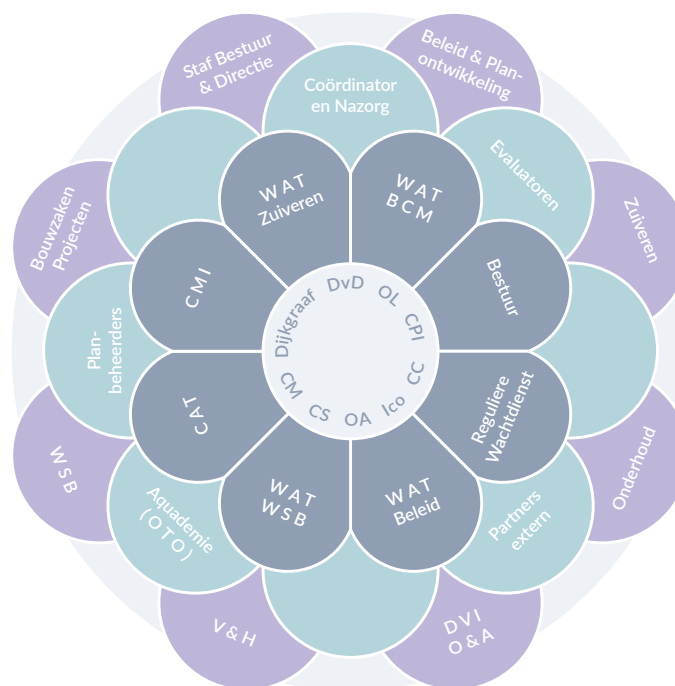
4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG

4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG

Rijnland kent een lijnorganisatie waarin de bevoegdheden en de mandaatregeling zijn georganiseerd. Deze structuur wordt gebruikt voor de HRM-aansturing van de organisatie, (personeel). Daarnaast kent Rijnland een Procesorganisatie, waarin producten zijn benoemd, in programma's met producteigenaren, zoals beschreven in het OVP.

Calamiteitenzorg is een proces waar verschillende medewerkers op verschillende manieren aan bij dragen. Omdat het een beleidsterrein is in de preparatieve fase waarmee de medewerkers van het team, als hiervoor beschreven, belast zijn. Er zijn echter ook nog 15 plan-beheerders die de verantwoordelijkheid hebben voor een plan binnen het Calamiteitenhuis Rijnland. Daarnaast is er een repressieve organisatie van 60 mensen, Slank & Gespied, die is opgeleid om de leiding & coördinatie tijdens calamiteiten uit te voeren. Alle medewerkers binnen Rijnland kunnen, afhankelijk van de aard en omvang worden ingezet voor uitoefening van hun reguliere functie tijdens calamiteiten. Hieronder weergegeven in de 'bloem'.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	
CRISISCOMMUNICATIE	
NOODMIDDELEN	
FACILITAIRE ZAKEN	
OTO	
PERSONELE ZAKEN	
STRUCTUUR EN ORGANISATIE	
1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG	
2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING CALAMITEITENZORG	
3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG	
4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG	

Naast informatie via intranet (voor iedereen) en de kennisgroepen voor de leden van de calamiteitenorganisatie, is gekozen voor een overlegstructuur langs de lijn van informeren, adviseren en besluiten, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen binnen het beleidsterrein/team en in de breedte van de PDCA-cyclus.

4.1 Beleidssterrein/ team Calamiteitenzorg

Informeren

- > Afstemmingsoverleg Team Calamiteitenzorg
Tweewekelijks informeel afstemmingsoverleg (1 uur) met alle leden van het team. Doel is vooral delen van lopende zaken en verbinden van taakgebieden. Hoofd calamiteitenorganisatie schuift aan indien mogelijk.

Adviseren

- > Structureel: 1 x per 3 weken is er een bila tussen het hoofd calamiteitenorganisatie en de adviseur (strategisch, tactisch en operationeel) waarin de lopende zaken worden besproken en de koers wordt uitgezet.
- > Incidenteel: advisering vindt plaats aan het hoofd calamiteitenorganisatie d.m.v. een (korte) schriftelijke memo, opgesteld door de inhoudelijk verantwoordelijke adviseur (strategisch, tactisch of operationeel) en waar nodig toegelicht in een bilateraal overleg tussen beiden.

- > Mogelijk vindt er ook advisering plaats richting de SAD of andere directieleden en de Dijkgraaf en of Hoogheemraden, altijd na afstemming met het hoofd calamiteitenorganisatie.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

Besluiten

- > Besluitvorming geschiedt door het hoofd calamiteitenorganisatie Calamiteitenzorg, na bespreking in bila's of op basis van korte memo's of notities opgesteld door de adviseur(s).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	
CRISISCOMMUNICATIE	
NOODMIDDELEN	
FACILITAIRE ZAKEN	
OTO	
PERSONELE ZAKEN	
STRUCTUUR EN ORGANISATIE	
1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG	
2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING CALAMITEITENZORG	
3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG	
4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG	

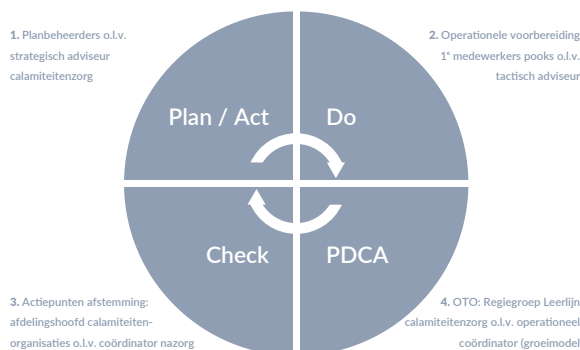
4.2 PDCA Calamiteitenzorg

Informereren

Alle bij Calamiteitenzorg betrokken functionarissen worden regelmatig geïnformeerd over actuele ontwikkelingen binnen het beleidsterrein.

Er is een onderverdeling in groepen:

1. **Planbeheerders:** alle beheerders van de plannen die onderdeel uitmaken van het Calamiteitenhuis Rijnland. 15 personen in totaal. Bewoners Plan-huis, zij gaan over de **planvorming**.
2. **Leden Calamiteitenorganisatie Slank & Gespierd:** alle repressief opgeleide functionarissen voor het proces Leiding & Coördinatie. 60 personen in totaal, maar vertegenwoordigd middels de 1^e medewerker van de pool. Bewoners Do-huis, zij gaan over de **operationele voorbereiding**.
3. **Samenhang reguliere organisatie:** alle afdelingshoofden die vanuit **evaluaties actiepunten** hebben gekregen die binnen de reguliere organisatie opgepakt moeten worden, stemmen af over de samenhang en prioritering.
4. **Leden van de regiegroep Leerlijn Calamiteitenzorg:** de leden van de regiegroep komen bijeen om de **opleidings- en ontwikkelactiviteiten** te bespreken en de programmering en evaluaties vast te stellen.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

Adviseren

- > Er is 3x per jaar een overleg per groep (planbeheerders, operationele voorbereiding, evaluatie/ actiepuntenlijst en regiegroep leerlijn);
- > Dit overleg is adviserend (m.u.v. 4, de Regiegroep, deze is tevens besluitvormend);
- > De voorzitter (tevens het teamlid calamiteitenzorg) draagt zorg voor terugkoppeling naar het hoofd calamiteitenorganisatie;
- > Het hoofd calamiteitenorganisatie kan bij alle overleggen aansluiten om 'thermometer'/ gevoel te krijgen en meningen te peilen;
- > De overleggen geven een advies aan de voorzitter mee, die dit bespreekt met het hoofd calamiteitenorganisatie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG

2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING
CALAMITEITENZORG

3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG

4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG

De opzet, inhoud en voorzitter van het overleg is als volgt:

- 1. Planbeheerders Calamiteitenhuis Rijnland: Plan/ Act**
Overleg met de planbeheerders over de planvorming, de wijzigingen, aanvullingen en nieuwe ontwikkelingen. Voorzitter van het overleg is de *Strategisch Adviseur Calamiteitenzorg*.
- 2. Operationele voorbereiding: Do**
Overleg met de 1^e medewerkers van de pools (rollen binnen de calamiteitenorganisatie Slank & Gespierd) afgestemd over de operationele voorbereiding. Voorzitter van het overleg is de *Tactisch Adviseur Calamiteitenzorg* ().
- 3. Afstemmingsoverleg Actielijst: Check**
Overleg met de afdelingshoofden over de afstemming tussen de reguliere organisatie en de calamiteitenorganisatie om afspraken te maken over de acties op de Actielijst (opgesteld naar aanleiding van evaluaties van oefeningen en calamiteiten). Voorzitter van het overleg is de Coördinator Nazorg, secretaris is de *managementassistente Calamiteitenzorg* ().
- 4. Regiegroep Leerlijn OTO Calamiteitenzorg: Plan/ Do**
Overleg met de leden van de regiegroep over de OTO opzet, planning en activiteiten. Voorzitter van het overleg is de *Operationeel Adviseur Calamiteitenzorg* ().

Opm. Bezetting Regiegroep bekijken, nu zijn het enkel mensen vanuit Do mogelijk moet er aanvulling komen vanuit Plan, Check en Act. Calamiteitenzorg is breder dan enkel het repressieve optreden.

Besluiten

- > Besluitvorming vindt plaats door het hoofd calamiteitenorganisatie, op advies van het overleggremium.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

STRUCTUUR EN ORGANISATIE

1 ORGANISATIE CALAMITEITENZORG

2 ORGANISATORISCHE HERSCHIKKING
CALAMITEITENZORG

3 BEZETTING TEAM CALAMITEITENZORG

4 OVERLEGSTRUCTUUR CALAMITEITENZORG

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE
KERINGEN

REGIONALE
KERINGEN

WATER-
OVERLAST

WATER-
KWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFS-
CONTINUÏTEIT

Primaire keringen

1 ALGEMEEN

Meer over Primaire Keringen

- > [A-bijlage 4.4: bezwijken primaire waterkering kust](#)
- > [A-bijlage 4.5: bezwijken primaire waterkering rivieren](#)
- > [A-bijlage 5.3: Falen / bezwijken keringen](#)
- > [Dossier Primaire Keringen](#)

A. Welke situatie is beschreven

In dit calamiteitenbestrijdingsplan staat beschreven hoe te handelen bij een (dreigende) doorbraak van de kust en Hollandse IJsseldijk.

Kust

Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft ongeveer 42 kilometer duinen in beheer, van de gemeentegrens Den Haag/Wassenaar tot het Noordzeekanaal, de zogenaamde zeewering. Deze duinen vormen de primaire waterkering die het achterland moet beschermen tegen aanvallen vanuit zee.

In de zeewering zitten drie harde elementen: de buitensluis bij Katwijk en de dijk in duin bij Katwijk en Noordwijk.

Hollandse IJsseldijk

Langs de Hollandse IJssel heeft Rijnland ongeveer 4 kilometer dijk in beheer, vaak aangeduid als de Goejan-verwelledijk. Deze dijk is een primaire waterkering. Ten westen van Rijnland wordt dijk beheerd door het hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard en ten oosten van Rijnland door het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. Aan de overzijde van de Hollandse IJssel ligt het beheersgebied van het hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard. Bij hoogwater in de Hollandse IJssel zal deze dijk het achterliggende land (ook wel Centraal Holland genoemd) moeten beschermen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Bij een (dreigende) doorbraak van de Lekdijk, wordt de bestrijding ter hand genomen door het daar verantwoordelijke waterschap. Naast bronbestrijding (dichtmaken gat), zijn eventueel een beperkt aantal gevolg beperkende maatregelen mogelijk, die mogelijk kunnen voorkomen dat het water dijkkring 14 en uiteindelijk Rijnland binnen stroomt. Gedacht moet worden aan:

- > Versnelt afvoeren van de overstroming via intern watersysteem (Amsterdam-Rijnkanaal);

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

B. Mogelijke gevolgen/effecten op omgeving

Kust

Als gevolg van een stormvloed kan er stukken van de duinen afslaan. Hierdoor ontstaat schade aan de duinen en de op de duinen aanwezige bebouwing. Tevens kunnen slachtoffers vallen onder de mensen en dieren die op het moment van de stormvloed op het strand of in de duinen aanwezig zijn.

Tijdens een zeer zware stormvloed kunnen de duinen doorbreken en is er gevaar voor het achterland. Het betreft hier dan wel een Ergst Denkbare Overstroming (EDO) dat experts nog enigszins reëel achten. Falen wil nog niet zeggen dat de kering bezwijkt. Falen wil zeggen dat de ontwerpnorm wordt overschreden, vanaf dat moment kan de stabiliteit niet meer worden gegarandeerd.

Op de duinen komt ook bebouwing voor. Op het moment dat er een stormvloed plaatsvindt is de bebouwing op de duinen kwetsbaar. Tijdens een stormvloed kunnen de golven zo hoog zijn, dat het water over de voorliggende duinen heen slaat en de bebouwing binnendringt. Daarnaast kunnen bebouwde duinen afslaan, waardoor de bebouwing verwoest wordt.

Spaarndammerdijk

Als gevolg van hoog water kan er water over de dijk stromen of de dijk begeeft het. Zo kan het water het achterland indringen. De gevolgen kunnen – als de stormvloed kering in de Hollandse IJssel niet is gesloten - desastreus zijn. Gouda en delen van |Centraal Holland zullen onder water komen te staan. Er kunnen slachtoffers vallen en de economische schade zal aanzienlijk zijn.

Als de stormvloed kering in de Hollandse IJssel wel is gesloten, zullen de gevolgen van een dijkdoorbraak beperkt blijven tot een straal van enkele kilometers.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

De globale bestrijdingsstrategie bestaat feitelijk uit drie stappen:

- Controleren/monitoren (dijinspectie).
- Dichtzetten waterkerende kunstwerken (coupures, sluizen en duikers).
- Inzet noodmaatregelen (zandzakken etc.)

Kust

Tijdens een stormvloed kan de oorzaak van de calamiteit niet worden bestreden. De nadruk van het calamiteitenbestrijdingsplan ligt dan ook op het voorkomen van slachtoffers en het zo veel mogelijk voorkomen van schade. Bepalend bij de keuze van maatregelen is het door het Watermanagementcentrum Nederland (WMCN) voorspelde zeewaterpeil bij de Hoek van Holland.

De maatregelen zijn afhankelijk van het verwachte hoogwaterpeil en de lokale situatie.

Als de kustverdediging bezwijkt zijn er zeer weinig noodmaatregelen meer die kunnen worden getroffen. Gedacht kan worden aan compartimentering van de boezem en/of

het afdammen van het Katwijkskanaal, om de toevoer van zeewater naar het achterliggende gebied enigszins te remmen of zelfs te verhinderen.

Hollandse IJssel

Om in het geval van een hoogwater in de Hollandse IJssel slachtoffers en schade te voorkomen zijn er verschillende maatregelen die uitgevoerd moeten worden.

In het geval van hoge waterstanden op zee, waarbij de stormvloedkering gesloten wordt, kan het peil in de Hollandse IJssel binnen het gebied van Rijnland oplopen tot NAP +3,15 m bij Gouda. (Bij een 2050 klimaatscenario en een kans van falen(1:200) van de stormvloedkering NAP +3,53 m)

Op het moment dat het peil in de Hollandse IJssel boven NAP +2,60 m bij Krimpen a/d IJssel of een voorspelde afvoer bij Lobith van 16000 m³/s uitkomt, wordt door Rijkswaterstaat een maalpeil opgelegd. Het boezemgemaal Gouda kan dan niet meer worden ingezet.

De reden hiervoor is dat als de stormvloedkering gesloten is het water niet meer kan afstromen in de Noordzee.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Dit betekent dat al het water dat geloosd wordt bijdraagt aan een peilverhoging in de Hollandse IJssel. Uit berekeningen is gebleken dat een hogere waterstand op de rivier dan een stand van NAP +2,60 m bij de stormvloedkering, tot te grote belasting van de waterkeringen kan leiden.

B. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Landelijk Draaiboek Hoogwater (LDHO):

Op landelijk niveau zijn voor kust- en rivierdreigingen afspraken gemaakt over coördinatie en afstemming, waarbij is aangesloten bij de landelijke waarschuwings-systematiek:

- Groen** Niets bijzonders aan de hand
- Geel** (licht) verhoogde waterstanden, gebruiksfuncties worden niet beperkt
- Oranje** gebruiksfuncties kunnen door extreme neerslag of hoge waterstanden worden beperkt
- Rood** zeer ernstige (verwachte) situatie in het watersysteem. Dreigend gevaar voor de nationale veiligheid

Coördinatieplan overstrooming dijkkring 14, 15 en 44, regionale afstemming:

Regionale uitwerking van het LDHO. De waterbeheerders, provincies en veiligheidsregio's in West-Nederland hebben afspraken gemaakt over de coördinatie en afstemming bij een (dreigende) overstrooming vanuit zee en de rivieren. Rijnland heeft een belangrijke coördinerende rol bij de kustdreiging.

De acties die Rijnland moet uitvoeren zijn uitgewerkt in het Coördinatieplan overstroomingen dijkkring 14, 15 en 44.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

3A FASERING KUST

Coördinatie-fase	Verwachte waterstand Hoek v. Holland door de WMCN	Landelijke alarmering > LDHO > Coördinatieplan dr. 14/15 en 44
1	NAP +2,20 m	> LDHO: kleurcode geel > Coördinatieplan actief of waterbeelden worden opgesteld is afhankelijk van verwachting en/of LCO actief wordt.
2	NAP +2,80 m	> LDHO: kleurcode oranje > LCO actief > Opstellen waterbeelden, onder regie van Rijnland
3	NAP +3,65 m	> LDHO: kleurcode rood > LCO actief
4	NAP +4,35 m	> Opstellen waterbeelden, onder regie van Rijnland

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

3B FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

Coördinatiefase	Verwachte waterstand Hoek v. Holland door de WMCN	En/OF bij de volgende Criteria	Landelijke alarmering > LDHO > Coördinatieplan dr. 14/15 en 44
1	NAP +2,25 m	<i>Situatie die de wachtdienst niet zonder hulp of kennis van anderen kan oplossen.</i> <i>Plaatselijke lekkage of plaatselijke wateroverslag.</i>	> LDHO: kleurcode geel > Coördinatieplan actief of waterbeelden worden opgesteld is afhankelijk van verwachting en/of LCO actief wordt.
2	NAP +2,60 m	<i>Ernstige lekkage of wateroverslag op meerdere plaatsen, waterkerende functie van de kade kan in het geding komen. Afstemming met netwerk- partners (gemeenten) is noodzakelijk.</i>	> LDHO: kleurcode oranje > LCO actief > Maalstop

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

3	NAP +3,15 m	Functioneren van de kade raakt in het geding. Dreigende inundatie van achtergelegen gebied. Bestuurlijke afstemming met netwerkpartners (gemeenten) is noodzakelijk.	> LDHO: kleurcode rood > LCO actief
4	NAP groter dan 3,15 m	Waterkering bezwijkt. Achterliggend gebied inundeert.	

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Scenario 1: Dreigende doorbraak kust

Een (dreigende) doorbraak van de zeewering is alleen mogelijk bij een extreme stormvloed. Stormvloeden treden meestal op als gevolg van een combinatie van drie factoren:

- > een hoge waterstand;
- > een storm vanuit het westen of noordwesten;
- > springtij.

Soms kan een extreem lagedrukgebied ook een waterstandverhoging tot gevolg hebben. Vooral in de late herfst, winter en vroege lente is de kans op storm vanuit het westen of noordwesten groot. Door de wind kan stuwing ontstaan op de Noordzee. Ook buiten het stormseizoen kunnen flinke stormen voorkomen.

Een stormvloed kan zich vooral voordoen langs heel Rijnlands kust. De gemeenten Katwijk en Noordwijk zijn kustgemeenten die relatief veel risico lopen. Dit komt enerzijds door de bebouwing tot zeer nabij het strand en anderzijds door de geringe hoogte van de duinen voor de bebouwde kom. Dit geldt in iets mindere mate ook voor Zandvoort en Bloemendaal. Er moet dan ook vergaande

afstemming tussen het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeente(n) plaatsvinden.

De ernst van de situatie (het scenario) is afhankelijk van de waterstand die wordt bereikt. Met het model Winkust is afslag berekend voor verschillende waterstanden. Deze sommen geven als uitkomst de verschillende afslaglijnen die bij de verschillende peilen te verwachten zijn. Aan de hand van deze afslaglijnen is te zien welke bebouwing gevaar loopt bij de verschillende peilen en waar dus maatregelen getroffen moeten worden.

	Omvang	Slachtoffers	Materiële schade
Gevolgen	Catastrofaal (heel Rijnland)	Catastrofaal (honderden slachtoffers)	Catastrofaal (miljarden)

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Maatregelen behorende bij dit scenario:

Rijnland heeft in dit scenario een belangrijke regionale coördinerende taak. De uit te voeren acties zijn beschreven in het Coördinatieplan overstromingen dijkkring 14, 15 en 44.

Fase 1, NAP +2,20 m**Kenmerken van deze fase zijn:**

- > Het incident is beheersbaar en beperkt van omvang
- > Het incident is eenvoudig en routinematig af te handelen
- > Er zijn geen bijzondere coördinatiestructuren nodig.
- > De informatiebehoefte is groter dan normaal

Maatregelen:

- > De ontwikkelingen worden gevolgd door de CPI.
- > Het WMCN waarschuwt de Coördinator Meldingen Incidenten.
- > De CPI informeert de teamleider Bedienen en Ondersteunen, de Peilbeheerder, de Operationeel leider en de gemeenten Katwijk, Noordwijk, Bloemendaal, Zandvoort en Wassenaar.

Fase 2, NAP +2,80 m**Kenmerken van deze fase zijn:**

- > De dagelijkse routine wordt overschreden.
- > Er is overleg en informatie-uitwisseling nodig op operationeel niveau.
- > Golfoploop op banketten; standzekerheid strandtenten niet in geding.

Maatregelen:

- > De CPI controleert of de dubbele kering van de Buitensluis te Katwijk bij een te verwachten waterstand van NAP +2,80 m bij Hoek van Holland is gesloten.
- > In geval van groot waterbezwaar op de boezem kan besloten worden om door te malen tot aan NAP +3,20 m. Beslissing hiervan ligt bij het WOT.
- > Steunpunt Katwijk wordt bemenst.
- > De OL informeert de gemeenten Katwijk, Noordwijk, Bloemendaal, Zandvoort, Wassenaar en Velsen.
- > Afhankelijk van de specifieke situaties zal door de kustgemeenten ten behoeve van de op het strand en de zeereep aanwezige bebouwing een gerichte waarschuwing worden uitgegeven.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Fase 2, NAP +3,25 m**Kenmerken van deze fase zijn:**

- > Vanaf NAP +3,25 m treden er dusdanig hoge waterstanden op dat nadere acties zijn vereist.
- > Strandexploitatie wordt bedreigd door afslag: gemeenten informeren door OL met deze te verwachten waterstand. Aandacht voor KRB Bloemendaal

Voor deze gebieden geldt dat waakzaamheid en het anticiperen op mogelijke ontwikkelingen tot noodzakelijke acties kunnen leiden. Bijvoorbeeld de duur van de te verwachte overschrijding van de waterstanden. Dit kan uiteindelijk tot evacuatie van bepaalde deelgebieden leiden. In deze coördinatiefase geldt nog geen bedreigende situatie voor de bebouwing.

Fase 3, NAP +3,65 m**Kenmerken van deze fase zijn:**

- > Vaste bebouwing in duintalud tussen Zandvoort en Bloemendaal wordt bedreigd.

Maatregelen:

- > Zie eerdere fases.
- > De werking van het noodnet tussen Rijnland, de kustgemeenten in Zuid-Holland en het RCC Noord-Holland wordt getest door Rijnland.
- > Vooruitkijken stormduur hogere waterstanden (doorkijk NAP +4,20 m) in verband met bedreiging. Zandvoort/Bloemendaal aan Zee): zal er voor een langere duur (6 uur) een waterstandoverschrijding van NAP +4,20 m optreden? (nog niet fase 4).

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Fase 4, NAP +4,35 m**Maatregelen:**

- > Zie eerdere fases
- > Op de uitwateringssluis worden bigbags geplaatst.
- > Zeewaarts gelegen bebouwing vraagt speciale aandacht in de vorm van een nadere waarschuwing door
- > de gemeenten. Bij waterstanden voor langere duur boven NAP +4,00 m dan evacuatie van delen van Zandvoort en Bloemendaal

Punten van bijzondere aandacht zijn:

- > Bebouwing aan de kop van de Zeeweg in Bloemendaal: bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +4,20 m.
- > Eerstelijns bebouwing in Zandvoort Middenboulevard en boulevard Paulus Loot bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +4,20 m.
- > Bloemendaal: paviljoen Parnassia. Bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +4,80 m.
- > Zandvoort – noord boulevard (Barnaart): bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +5,00 m
- > Boulevard Noordwijk twee horecagelegenheden in het duin westelijk van de Astrid boulevard bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +5,00 m.
- > Vaste bebouwing Wassenaarse slag bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +5,50 m.
- > Strandplan Velsen en buitendijks gelegen havengebied in Velsen.

Informereren van de VR dat evacuatie van bewoners van bebouwing aan de boulevards noodzakelijk is. Dit zal alleen in Zandvoort en Bloemendaal aan Zee spelen.

Van NAP +5,00 m is grootschalige evacuatie van bewoners van bebouwing in de potentiële afslagzone noodzakelijk. Rijnland neemt maatregelen ter versterking van de waterkering in Velsen (daar waar de waterkering langs het havengebied loopt), bijvoorbeeld door het plaatsen van zandzakken.

In de afslagzones van de kustplaatsen worden de leidingen drukloos gemaakt. Dit zal in overleg met de waterleidingbeheerders moeten gebeuren.

Voor de duur van deze situatie geldt dat een optimale afstemming in de berichtgeving tussen het Hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten van het allergrootste belang is.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Scenario 2:**Dreigende doorbraak dijk langs de Hollandse IJssel**

Een (dreigende) doorbraak van de waterkering is alleen mogelijk bij hoogwater in de Hollandse IJssel. Door twee redenen kan er hoogwater ontstaan in de Hollandse IJssel (tot de Waaiersluis):

- > Stormvloed in de Noordzee én falen van de Hollandse IJssel kering bij Krimpen aan den IJssel.
- > Extreem hoog afvoerdebiet.

In de Hollandse IJssel ligt een stormvloedkering, de Algera kering bij Krimpen aan den IJssel. Hiervoor geldt conform het waterakkoord het volgende sluitregime:

- > Wanneer onder stormomstandigheden een waterstand te Hoek van Holland verwacht wordt tussen NAP + 2 m en NAP + 3 m, tezamen met een waterbezwaar op Rijnlands boezem kleiner dan gemiddeld 100 m³/s, wordt de Stormvloedkering in de Hollandsche IJssel gesloten op basis van een keerpeil van NAP + 2,25 m.
- > Wanneer onder stormomstandigheden een waterstand te Hoek van Holland verwacht wordt tussen NAP + 2 m en NAP + 3 m, tezamen met een waterbezwaar op Rijnlands boezem groter dan gemiddeld 100 m³/s, wordt de Stormvloedkering in de Hollandsche IJssel gesloten op de laagwaterkentering voorafgaande aan de stormvloed.

- > Wanneer naar verwachting bij Hoek van Holland het peil van NAP + 3 m overschreden zal worden, sluit Rijkswaterstaat de Stormvloedkering in de Hollandsche IJssel tijdens laagwaterkentering voorafgaande aan de stormvloedstand.
- > In een situatie van een (dreigende) calamiteit door wateroverlast in één van de omliggende beheersgebieden kan de betreffende waterbeheerder, conform het vigerende calamiteitenbestrijdingsplan, Rijkswaterstaat verzoeken de Stormvloedkering bij Krimpen aan den IJssel te sluiten bij laagwaterkentering.

Door het sluiten van de stormvloedkering is het te verwachten dat het peil in de Hollandse IJssel ter plaatse van Rijnland ten gevolge van een stormvloed niet hoger zal worden dan ongeveer NAP +3,15 m (alarmpeil). In de dijk zitten meerdere coupures en kunstwerken die tijdens hoogwater gesloten moeten worden of moeten zijn en als hoogwaterkering moeten gaan fungeren. Tevens kunnen er als gevolg van de hoge waterstand stabiliteitsproblemen optreden. Om het bezwijken van de dijk te voorkomen zal op sommige plaatsen de dijk verzwakt of verhoogd moeten worden met behulp van zandzakken. In eerste instantie dient inspectie plaats te vinden door de afdeling Watersystemen. Extra aandacht dient er te zijn voor het buitendijkse gebied. Dit gebied ligt buitendijks maar kan vanwege zijn industrie (o.a. Croda) van invloed zijn op de stabiliteit en hoogte van de waterkering.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Net ten oosten van Gouda ligt de Waaiersluis. Deze schutsluis kan als kering met een kerende hoogte van NAP +4,30 m fungeren tussen het westelijke deel van de Hollandse IJssel (normaal onder invloed van getij) en het oostelijke deel (normaal afgesloten en door HDSR peilgereguleerd deel). Dit betekent dat als een hoge waterstand ontstaat op het westelijk deel, deze alleen invloed hoeft te hebben op het gebied vanaf Krimpen aan den IJssel tot aan de Waaiersluis. Pas bij het falen van de Waaiersluis komt ook de rest van het gebied in beeld. De Waaiersluis is in beheer bij waterschap de Stichtse Rijnlanden.

Het hoogwater zal langs de hele Hollandse IJssel spelen, niet alleen in het deel langs Rijnland, maar in een groot deel van Zuid-Holland.

Als gevolg van hoog water, in combinatie met opzet door wind, kan er eventueel water over de dijk stromen en het achterland indringen. De gevolgen kunnen – als de stormvloed kering in de Hollandse IJssel niet is gesloten ten gevolge van het falen van dit kunstwerk- desastreus zijn. Gouda en delen van Centraal Holland zullen onder water komen te staan. Er kunnen slachtoffers vallen en de economische schade zal aanzienlijk zijn.

Als de stormvloedkering in de Hollandse IJssel wel is gesloten, is de kans op het falen kleiner, omdat bij het bereiken van een bepaalde waterstand, een maalstop zal worden ingesteld voor alle gemalen die water uitslaan op de Hollandsche IJssel. Mocht de waterkering falen, zullen de gevolgen van een dijkdoorbraak naar verwachting beperkt blijven tot binnen een straal van enkele kilometers.

	Omvang	Slachtoffers	Materiële schade
Gevolgen	Zeer ernstig (meerdere polders)	Zeer ernstig (tientallen slachtoffers)	Zeer ernstig (< 100 miljoen)

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Maatregelen behorend bij dit scenario voor dijk langs de Hollandse IJssel:

In de dijk langs de Hollandse IJssel zitten verschillende waterkerende kunstwerken. Bij hoge waterstanden is het belangrijk om te controleren of ze worden gesloten. Andere coupures zullen eveneens moeten worden gesloten om wateroverlast in het achterland te voorkomen. Ook voor de overige kunstwerken geldt dat gecontroleerd moet worden of deze gesloten zijn met de keermiddelen bedoeld voor stormvloed.

Tijdens het surveilleren zullen de coupures en kunstwerken aandacht behoeven om na te gaan of deze zijn gesloten aangezien deze toch een zwakke schakel in de waterkering vormen. Alle waterkerende kunstwerken zijn opgenomen in een tabel.

Fase 0: Waterstand op Hollandsche IJssel tot NAP +2,30 m bij 'Gouda brug'

Kenmerken van deze fase

Bij een peil op de Hollandsche IJssel, hoger dan 2,30 zal het water via de Mallegatsluis de stadsboezem in stromen. Hoogwater op de Hollandse IJssel als gevolg van stormvloed kan worden voorspeld circa 12 uur voorafgaand aan het moment dat de waterstand nabij de Mallegatsluis het niveau van NAP +2,3m zal bereiken zonder inzet van de Stormvloedkering Hollandse IJssel.

Maatregelen:

- > Door watersysteembeheerder wordt gecontroleerd of het opzetstuk van de Mallegatsluis gesloten is.
- > Zo niet, dan wordt door CPI contact gezocht met de gemeente Gouda om opzetstuk of puntdeuren alsnog te sluiten.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Fase 1: Waterstand op Hollandsche IJssel tot NAP +2,60 m

Kenmerken van deze fase

Bij een te bereiken maalpeil bij Krimpen aan den IJssel (achter de Stormstuw) van NAP +2,60 m dienen alle waterbeheerders rond de Hollandsche IJssel de waterafvoer naar de Hollandsche IJssel te stoppen. Met de gemalen Mallegat en Hanepraai kan worden doorgemalen, onder voorwaarde dat gelijke hoeveelheden bij boezemgemaal Gouda worden ingenomen. Voor de gemalen Willens en Kort Akkeren zijn deze niet in het waterakkoord opgenomen en zal ten tijde van een calamiteit met betrokken partners afspraken gemaakt dienen te worden.

Maatregelen:

Bij een dreiging van het bereiken van het maalpeil zal conform het waterakkoord de Overleggroep Maalpeil, geïnitieerd vanuit Rijkswaterstaat, actief zijn. Namens Rijnland is dit de voorzitter van de beraadsgroep KWA, wat neerkomt op een van de directeurs van Rijnland. Het eerste meldpunt voor RWS bij Rijnland is de peilbeheerder van dienst.

Het bereiken van het maalpeil is voor het Hoogheemraadschap van Rijnland een tweede signalering voor het mogelijk sluiten van de keersluis

- > De ontwikkelingen worden gevolgd door de CPI.
- > Het WMCN waarschuwt de CPI.
- > De CPI informeert de teamleider Bedienen en Ondersteunen, de Peilbeheerder, de Operationeel leider en de betreffende gemeenten.
- > De Coördinator Scenario's controleert in overleg met peilbeheer of de Stormstuw bij Krimpen aan de IJssel gesloten is of voornemens te sluiten gaat conform protocol.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Fase 2: Waterstand op Hollandsche IJssel tussen NAP +2,60 m en NAP + 3,15 m

Kenmerken van deze fase

Door diverse omstandigheden kan het waterpeil op de Hollandsche IJssel bij Gouda doorstijgen en uiteindelijk het alarmpeil van NAP + 3,15 m bereiken. Deze omstandigheden zijn:

1. windopzet op de Hollandse IJssel
2. het niet sluiten van de Stormstuw door falen
3. het te laat sluiten van de Stormstuw

Tot het bereiken van deze waterstand van NAP + 3,15 m kan Peilbeheer, bij groot waterbezwaar op de (stads)-boezem, besluiten om door te blijven malen met de gemalen Mallegat en Hanepraai, teneinde het waterpeil op de stadsboezem van Gouda op peil te kunnen houden.

Maatregelen:

- > De ontwikkelingen worden gevolgd door de CPI.
- > De Keersluis bij het boezemgemaal dient bemenst te worden door de beheerder (Rijnland).

Fase 3: Waterstand op Hollandsche IJssel bereikt NAP + 3,15 m

Kenmerken van deze fase Bij het bereiken van een peil van NAP +3,15 bij Gouda dienen de gemalen Mallegat en Hanepraai gestopt te zijn en dient de keersluis Gouda gesloten te zijn. De CPI geeft opdracht aan de wachtdienst om over te gaan tot sluiten.

Maatregelen:

- > Bij het bereiken van het alarmpeil van NAP + 3,15 dient de Keersluis bij het boezemgemaal gesloten te zijn.
- > CPI controleert of de keersluis gesloten is door contact op te nemen met de beheerder.

Mandaat:

Het besluit om na het bereiken van het maalpeil (NAP +2,60 m bij Krimpen aan den IJssel) door te malen met de gemalen Mallegat en Hanepraai dan wel de gemalen te stoppen en de keersluis van boezemgemaal Gouda te sluiten is een verantwoordelijkheid van en ligt bij het WOT, in afstemming met Peilbeheer.

Alarmeringen

In BOSBO zijn alarmgrenzen ingesteld op de volgende niveau's in de Hollandsche IJssel, op basis van de meetpunten bij de keersluis boezemgemaal Gouda en gemaal Willens, waardoor redundatie in de alarmering is geborgd:

- > maalpeil, NAP 2,60 m
- > hoogwateralarm, NAP + 3,00 m

De Peilbeheerder ontvangt dan een alarmmelding vanuit BOSBO en zorgt voor opschaling naar dienstdoend CPI.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Regionale keringen

1 ALGEMEEN

Meer over Regionale Keringen

- > [A-bijlage 4.3: bezwijken regionale waterkering](#)
- > [A-bijlage 5.3: Falen / bezwijken keringen](#)
- > [Dossier Regionale keringen](#)

A. Welke situatie is beschreven

In onderstaand calamiteitenbestrijdingsplan staat beschreven hoe te handelen bij een dreigende doorbraak van de regionale keringen binnen het beheersgebied van het hoogheemraadschap van Rijnland.

In het westen van Nederland beschermen de dijken en kades – regionale keringen geheten – de lager gelegen gebieden tegen overstroming. Binnen het gebied van Rijnland zijn vele polders waaromheen dijken liggen, die het boezem- en polderwater buiten de deur houden. In totaal circa 1280 kilometer. Het is van groot belang dat deze dijken en kades goed op orde zijn. Hiertoe worden de regionale waterkeringen regelmatig onderhouden en gecontroleerd.

Onder de regionale waterkeringen vallen:

- > Boezemkaden;
- > Polderkaden.

Een boezemkade is gedefinieerd als het langs een boezemwater gelegen grondlichaam, dat enerzijds de lager gelegen poldergebieden beschermt tegen hoger liggend boezemwater en anderzijds de boezem in stand houdt.

Een polderkade is een waterkering, die dient tot kering van polderwater, gelegen tussen gebieden met verschillende peilhoogten.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

B. Mogelijke gevolgen/effecten op omgeving

De kans op het bezwijken van een waterkering is afhankelijk van diverse factoren, waaronder:

- > Hoogte en duur buitenwaterstand.
- > Weersgesteldheid en/of mate van verweking/verdroging.
- > Stabiliteit(factor).
- > Aanwezigheid Niet Waterkerende Objecten als leidingen en bomen.
- > Kwel/Piping.
- > Zettingen/ Scheurvorming.
- > Bekleding (erosiegevoeligheid).
- > Verkeersbelasting (transport).

De gevolgen van het bezwijken van een regionale waterkering variëren per polder. In grote polders zal maximaal enkele decimeters water komen te staan. In kleine diepe polders kan in korte tijd enkele meters water komen te staan, met mogelijke slachtoffers tot gevolg. Het bezwijken van een regionale waterkering heeft niet alleen negatieve gevolgen voor de polder, maar door de snel afnemende waterdruk – met kans op grondzettingen – ook voor de hoger gelegen (veen)gebieden en de regionale waterkeringen zelf. Wanneer er sprake is van een dreigende calamiteit is het noodzakelijk een inschatting te maken hoe snel er moet worden opgeschaald. Bij een polder waarbij de (economische) schade en de kans op meerdere slachtoffers groot is zal (ook bij het nog niet juist kunnen inschatten van eventueel falen) meteen opschaling moeten plaats vinden.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

De globale bestrijdingsstrategie bestaat uit een drietal stappen:

- Stabiliseren waterkering.
- Compartimenteren boezem en/of polderwater bij (mogelijke) dreigende doorbraak.
- Dichten bres bij doorbraak.

B. Wat geldt altijd voor dit type calamiteiten

N.v.t.

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Zie hiervoor bibliotheek:

- > Lizard Flooding.
- > Aanvalsplannen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

3 FASERING

Coördinatiefase	Criteria
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. Situatie die de wachtdienst niet zonder hulp of kennis van anderen kan oplossen. Plaatselijke lekkage of plaatselijke wateroverslag.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. Ernstige lekkage of wateroverslag op meerdere plaatsen, waterkerende functie van de kade kan in het geding komen. Afstemming met netwerkpartners (gemeenten) is noodzakelijk.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Coördinatiefase	Criteria
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. Functioneren van de kade raakt in het geding. Dreigende inundatie van achtergelegen gebied. Bestuurlijke afstemming met netwerkpartners (gemeenten) is noodzakelijk.
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte. Waterkering bezwijkt. Achterliggend gebied inundeert.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Er zijn dan een 4-tal scenario's te onderscheiden:

- a. Plaatselijke lekkage/ scheurvorming of wateroverslag.
- b. Dreigende doorbraak.
- c. Bezwijken keringen.
- d. Droogte. Zie hiervoor [CBP Droogte](#).

In de onderstaande tabel is een kort overzicht opgenomen van de maatregelen die per coördinatiefase kunnen worden genomen. Zie hiervoor ook het handboek dijkbewaking en/ of wikipagina noodmaatregelen

Scenario	Maatregelen	Effect	Inzetbaarheid
a/b	> Stabiliseren dijklichaam. > Ophogen kruin. > Dichten scheuren. > Aanbrengen stabiliteitsberm. > Monitoren en inspecteren. > Verlagen waterpeil. > Zie hiervoor bibliotheek: Lizard Flooding. Aanvalsplannen.	Voorkomen van overslag en/of verkleinen kans op doorbraak	Binnen 12 uur
b/c	> Lokaal (zo dicht mogelijk bij de bres) compartimenteren. > Zie hiervoor bibliotheek: Lizard Flooding. Aanvalsplannen. Noodcompartimenten.	Verkleinen gevolgen van een eventuele doorbraak	Binnen 12 uur

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Scenario	Maatregelen	Effect	Inzetbaarheid
c	> Compartimenteren met noodkeringen. > Zie hiervoor bibliotheek: Noodcompartimenten.	Verkleinen als gevolg van een doorbraak	Binnen 12 uur
c	> Dichten van de bres. > Zie hiervoor bibliotheek: Lizard Flooding. Aanvalsplannen.	Verkleinen gevolgen van een (eventuele) doorbraak	Afhankelijk grote bres, locatie en specifieke situatie

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Compartimenteren met noodkeringen

In Rijnlands boezemstelsel zijn compartimenteringswerken aangebracht. Deze maken het mogelijk om de boezem in 9 delen te compartimenteren. Daarnaast zijn er de Rijndijksluizen die ook als compartimenteringswerk gebruikt kunnen worden, zo ook de Geniedijk in de Haarlemmermeerpolder. Tijdens een doorbraak van een boezemwaterkering kunnen deze noodwaterkeringen ook gebruikt worden. Door een deel van de boezem te compartimenteren met behulp van de noodwaterkeringen wordt de hoeveelheid potentieel instromend water beperkt. Met name in die gevallen wanneer een lokale compartimentering niet mogelijk is, is de inzet van de noodwaterkeringen nadrukkelijk aan de orde. Bijvoorbeeld als er een bereikbaarheidsprobleem of een tijdsprobleem aan de orde is.

[BEKIJK GROTE VERSIE](#)

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Wateroverlast

1 ALGEMEEN

Meer over Waterbezwaar / Wateroverlast

- > [A-bijlage 4.1: Wateroverlast](#)
- > [Dossier Waterbezwaar / Wateroverlast](#)

A. Welke situatie is beschreven

In dit CBP is beschreven hoe Rijnland wateroverlast-situaties bestrijdt.

Het gaat hierbij om het optreden van (te) grote peilstijgingen in zowel de boezem als de polders. Deze peilstijgingen zijn over het algemeen het gevolg van extreme neerslag, soms in combinatie met opwaaiing en/of de uitval van gemalen als gevolg van een technische storing, een maalstop of de noodzakelijke sluiting van de primaire waterkering.

Een te grote peilstijging kan ook het gevolg zijn van een stremming van de watergang of kunstwerk. Indien de oorzaak van de stremming het gevolg is van het te water raken van een voertuig waarvan de lading het oppervlaktewater kan verontreinigen, is ook het [CBP Waterkwaliteit](#) van toepassing.

B. Mogelijke gevolgen/effecten op omgeving

Te grote peilstijgingen van het oppervlaktewater kunnen schade veroorzaken aan gebouwen, infrastructuur en agrarisch grondgebruik.

Een te grote peilstijging in de boezem kan daarnaast de stabiliteit van de boezemkade in gevaar brengen, hetgeen kan leiden tot levensbedreigende situaties (zie ook: [CBP Regionale keringen](#)). Indien in een polder een polderkade aanwezig is, kan een te grote peilstijging in de polder de stabiliteit van de polderkade in gevaar brengen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

Voor de boezem: de belangrijkste maatregelen zijn het verkleinen van de watertoevoer vanuit de polders door de capaciteit van de poldergemalen (selectief) terug te brengen en de bemalingscapaciteit van de boezemgemalen te vergroten. De overige mogelijkheden worden besproken bij scenario's en maatregelen. Voor de polders: de inzet van mobiele bemalingsinstallaties en/of het herverdelen van de bergingscapaciteit van peilvakken.

B. Wat geldt altijd voor dit type calamiteiten

- > te allen tijde trachten te voorkomen dat boezemkaden overstromen;
- > bij hoge boezemwaterstanden moet golfaanval op de kaden door scheepvaart en (indien mogelijk) wind worden voorkomen

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Specifiek voor dit type calamiteit is dat de keuze voor de te volgen strategie onder meer wordt bepaald aan de hand van:

- > de toestand en waarnemingen in het veld;
- > de voorgeschiedenis waardoor de toestand is ontstaan;
- > de verwachting van de ontwikkelingen;
- > de risico's (levensbedreigende situaties, materiële schade) die gepaard kunnen gaan met het wel of niet nemen van maatregelen;
- > de schade (boedel-, opstal- en gewasschade) die kan ontstaan als gevolg van het wel of niet nemen van maatregelen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

3A FASERING BOEZEM

Coördinatiefase	Criteria, waarbij in ieder geval wordt opgeschaald Overgang naar andere coördinatiefase is o.a. afhankelijk van (weers-)verwachtingen/peilontwikkelingen
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. RBP (Referentie Boezem Peil) = NAP -0,57 m, en verwachte aanvoer is groter dan de beschikbare inzetbare boezembemalingscapaciteit.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. RBP = NAP-0,52 m, en verwachte aanvoer is groter dan de beschikbare inzetbare boezembemalingscapaciteit.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Coördinatiefase	Criteria, waarbij in ieder geval wordt opgeschaald Overgang naar andere coördinatiefase is o.a. afhankelijk van (weers-)verwachtingen/peilontwikkelingen
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. RBP = NAP -0,47 m), waarbij het de verwachting is dat maalpeil (RBP=NAP-0,37m) wordt bereikt.
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte. Water stroomt over en/of doorbraak van boezemkade(n).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

3B FASERING POLDER

Coördinatiefase	Criteria <i>Overgang naar andere coördinatiefase is o.a. afhankelijk van (weers-) verwachtingen/peilontwikkelingen</i>
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. Lokaal hoog water (water op straat) en/of verhoogd risico.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kernmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. Regionaal hoog water (water op straat) / dreigende situatie

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Coördinatiefase	Criteria Overgang naar andere coördinatiefase is o.a. afhankelijk van (weers-) verwachtingen/peilontwikkelingen
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. Regionaal hoogwater / ernstige wateroverlast.
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheids-regio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheids-regio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte. Inundatie van polders.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Scenario 1: Te hoge waterstanden in de boezem

Maatregelen behorend bij dit scenario:

	Maatregel	Coördi- natie- fase	Capaciteit	Peil- daling in 24 uur	Inzet- baar- heid	Schade / kosten	Besluit	Uitvoering
1	Hoger toerental boezemgemalen en noodvijzel Spaarndam	1	11 m³/s	2 cm	direct	nihil	Boezem- beheerder Coördinatie- fase 1: CPI Boezem- beheerder	Boezem- beheerder
2	Inzet stormstuw Hollandse IJssel	2	5 m³/s	1 cm	vrijwel direct	nihil	WOT	WOT verzoekt RWS
3	Inzet gemaal Den Dolk, Leidschendam	2	8 m³/s	1,5 cm	vrijwel direct	nihil	WBT	WOT verzoekt ander WS

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN REGIONALE KERENGEN WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATERKWALITEIT AFVALWATER DROOGTE BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

	Maatregel	Coördi- natie- fase	Capaciteit	Peil- daling in 24 uur	Inzet- baar- heid	Schade / kosten	Besluit	Uitvoering
4	Inzet extra pompcapaciteit	2	10 m³/s	2 cm	± 24 uur	± € 20 duizend per week voor 10 m³/s; mobilisatiekosten mobiele bemalingsinstallaties lopen waarschijnlijk in de tonnen	WOT (indien hoge kosten dan WBT)	CPI
5	Vaarverbod	3	n.v.t.	n.v.t.	± 4 uur	in principe nihil, maar mogelijk schadeclaims beroepsscheepvaart	WBT	WOT verzoekt vaarwegbeheerder
6	Reductie van polderbemaling	3	25 - 50 m³/s	5 tot 10 cm	± 4 uur	sterk afhankelijk van wateroverlast die in deze polders gaat optreden	WBT	WOT, peilbeheerders
7	Water inlaten in polders	3	20 - 30 m³/s	5 cm	± 4 uur	sterk afhankelijk van wateroverlast die in deze polders gaat optreden	WBT	WOT, peilbeheerders, veldteam

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

	Maatregel	Coördi- natie- fase	Capaciteit	Peil- daling in 24 uur	Inzet- baar- heid	Schade / kosten	Besluit	Uitvoering
8	Maalstop voor polders	3	140 m³/s	25 cm	± 4 uur	sterk afhankelijk van situatie; schade kan in miljoenen lopen	WBT	WOT, (boezem) peil-beheerders
9	Inzet polders voor berging	4	175 m³/s	34 cm	24 uur	± € 18 miljoen	WBT	WOT, CPI

Scenario 2: Te hoge waterstanden in de polders

Maatregelen behorend bij dit scenario

Feitelijk is voor de polders maar één strategie voorhanden: Door de toevoer te beperken en de polder-bemalingscapaciteit uit te breiden, moet getracht worden het waterpeil niet verder te laten stijgen. Uitbreiding is uiteraard niet van toepassing indien er sprake is van een maalstop.

De mogelijkheden van het bestrijden van wateroverlast in de polders zijn in principe beperkt en bestaan uit het inzetten van mobiele bemalingsinstallaties en/of het herverdelen van de bergingscapaciteit van peilvakken. De beschikbaarheid van mobiele bemalingsinstallaties is opgenomen in het onderdeel Noodmiddelen

Daar staat tegenover dat de gevolgen voor de polders qua schade en gevolgen voor de bewoners over het algemeen beperkt blijven tot wateroverlast. Van levensbedreigende situaties zal niet snel sprake zijn.

Het merendeel van de te nemen maatregelen in de polders kunnen zonder bestuurlijke goedkeuring worden uitgevoerd. Zodra er 'pijnlijke' maatregelen moeten worden genomen, zoals het stilleggen van poldergemalen, is echter bestuurlijke goedkeuring vereist.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

 Waterkwaliteit

1 ALGEMEEN

Meer over Waterkwaliteit

- > [A-bijlage 4.7: Waterkwaliteitsincident](#)
- > [A-bijlage 5.5: Waterkwaliteitsincident](#)
- > [Dossier waterkwaliteit](#)

A. Welke situatie is beschreven

In dit CBP is de aanpak en de bestrijding van waterkwaliteitscalamiteiten beschreven.

Van een waterkwaliteitscalamiteit is sprake wanneer oppervlaktewater door sterke verontreiniging niet meer aan zijn functie kan voldoen of overlast veroorzaakt voor de omgeving. Waterverontreiniging kan ontstaan door:

- > bluswater;
- > incidentele lozing van een bedrijf of AWZI;
- > transportincidenten;
- > riool overstorten / breuken van persleidingen;
- > ziekten en plagen;
- > atmosferische depositie (bijv. radioactiviteit);
- > verzilting ([CBP droogte](#)).

Er is een directe relatie tussen [CBP-waterkwaliteit](#) en:

- > [Afvalwater \(CBP afvalwater\)](#);
 - > Verontreinigingen kunnen via het riool een probleem vormen voor het zuiveringsproces;
 - > verontreinigingen vanuit de zuivering kunnen in het oppervlaktewater terecht komen;
 - > leidingbreuken kunnen het rioolstelsel overbelasten en via riooloverstorten in het oppervlaktewater terecht komen.
- > [Wateroverlast \(CBP wateroverlast\)](#);
 - > Door verontreinigingen te isoleren kan de wateraan en/of -afvoer worden verhinderd;
 - > bij inundaties kunnen (opgeslagen) stoffen zich over een groot gebied verspreiden.
- > [Watertekort \(CBP droogte\)](#);
 - > Door watertekort (of in uitzonderlijke gevallen inlaat chloriderijk water) treedt verzilting op;
 - > weinig doorspoeling van systeem kan leiden tot (blauw)algenbloei en zuurstofloosheid (vissterfte).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

- > Waterbodem (geen CBP);
 - > Verontreinigingen kunnen weglekken via de bodem en zo het grondwater aantasten;
 - > landbodemverontreinigingen kunnen het oppervlaktewater bereiken en voor waterkwaliteitsproblemen zorgen.

B. Mogelijke gevolgen/effecten op omgeving

Afhankelijk van de aard en locatie van de verontreiniging:

- > Stankoverlast;
- > gezondheidsrisico's voor mens en dier;
- > schade aan ecosysteem;
- > bodem- en grondwaterverontreiniging;
- > materiële schade (bijv. kunstwerken van Rijnland en/of van derden).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

Voor de verschillende stadia in de bestrijding is hier een algemene strategie beschreven.

1. Vaststellen aard en omvang melding;

Onderzoek naar mogelijke risico's voor het overige (afval)watersysteem, kwetsbare gebieden en andere belangen zoals drinkwaterwinning. Indien er sprake is van niet acceptabele verontreiniging van oppervlaktewater of in de riolering, worden verdere maatregelen getroffen.

2. Stoppen verontreinigingsbron;

Eerst zal krijgt de veroorzaker de opdracht om maatregelen te treffen om de verontreiniging te stoppen en/of te verwijderen. Indien hieraan niet of onvoldoende wordt voldaan, voert Rijnland de opdracht zelf uit.

3. Afhankelijk van de omstandigheden worden belanghebbenden (natuurbeheer, recreatie, landbouw, hengelsport) op de hoogte gesteld. Wanneer er risico's zijn voor de volksgezondheid, riolering en bodemverontreiniging wordt het bevoegd gezag voor de Wet Milieubeheer (de gemeente en de provincie) gewaarschuwd (zie supplement noodmiddelen).

4. Isoleren / compartimenteren verontreiniging;
Door de verontreinigde watergangen af te sluiten van het overige water kan de verontreiniging geïsoleerd worden. Hiermee wordt voorkomen dat schadelijke stoffen zich verder kunnen verspreiden. De verspreiding is over het algemeen beter te voorkomen in polderwater dan in boezemwater. In grote kanalen, plassen en meren is het tegengaan van verspreiding vaak lastiger of geheel niet mogelijk.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

5. Verontreiniging verwijderen;

Wanneer verontreinigingen in het oppervlaktewater, de (water)bodem of het riool terecht zijn gekomen, moeten deze worden verwijderd. Wanneer de verontreiniging is geïsoleerd, gaat de voorkeur uit naar het treven van lokale maatregelen (bijv. afbreken organische belasting door beluchten) of afvoeren per as naar een AWZI. Pas in laatste instantie kunnen de restanten worden verdund en doorgespoeld met oppervlaktewater. Steeds dient daarbij de afweging tussen kosten en milieurendement te worden gemaakt.

6. Nazorg;

Zodra een bestrijdingsactie is afgerond, wordt in de regel nazorg te verricht. (supplement werkwijze).

Specifieke aandachtspunten voor waterkwaliteit zijn:

- > is alle verontreiniging voor zover mogelijk verwijderd;
- > het alsnog verder doorspoelen van de watergang;
- > schadeherstel van bijvoorbeeld talud of waterkering;
- > het monitoren van het herstel van het oppervlaktewater.

B. Wat geldt altijd voor dit type calamiteiten

Aandachtspunt bij dit type calamiteiten is het proces van het verhalen van kosten.

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Waterkwaliteitsbemonstering en analyse

Bij waterkwaliteitscalamiteiten zullen in de regel waterkwaliteitsmonsters worden genomen om inzicht te krijgen in de aard en verspreiding van verontreinigingen. Tijdens kantooruren wordt monsternamen en analyse gecoördineerd vanuit team monitoring en kerngegevensbeheer. De uitvoering ligt bij het Aquon laboratorium (ook indien een andere laboratorium voor specialistische analyses nodig is). Buiten kantooruren wordt een adviseur waterkwaliteit ingeschakeld en deze zorgt er voor dat acties in gang worden gezet wat betreft analyse en monsternamen. Het Aquon laboratorium is buiten kantooruren bereikbaar via noodnummer (zie supplement noodmiddelen) via adviseur waterkwaliteit.

Voor processchema zie bijlage 2

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Objecten met verhoogd risico of grote impact

BRZO bedrijven

Bedrijven met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen op hun terrein vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). Het gaat dan om bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren, gebruiken en op- en overslaan. Ongevallen op BRZO bedrijven vragen extra alertheid en aandacht. Overzicht van de BRZO bedrijven is te vinden in de bibliotheek. Afhankelijk van het type bedrijf zijn de bedrijven verplicht een preventiebeleid of veiligheidsrapport te hebben. Het preventiebeleid en het veiligheidsrapport bieden nuttige informatie indien zich een calamiteit op een van de BRZO-bedrijven voordoet. Let wel, de rapporten zijn niet goed ontsloten. Een samenvatting is te vinden op <http://nederland.risicokaart.nl/risicokaart.html> (aanvinken BRZO).

Schiphol

Voor Schiphol is een waterkwaliteitsherstelplan opgesteld in 2010. Dit plan voorziet in het verbeteren van de waterkwaliteit in de watergangen binnen de inrichtingsgrenzen van Amsterdam Airport Schiphol. Ook dient het verspreiding van verontreiniging buiten de inrichtingsgrenzen te voorkomen. Met name dit laatste aspect biedt informatie die nuttig is tijdens calamiteiten.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

3 FASERING

Coördinatiefase	Criteria	Toelichting/voorbeeld
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. 'Geringe' waterverontreiniging of ontwikkeling die mogelijk leidt tot (grote) waterverontreiniging	Riooloverstorten na zware regenval. Door de overstorten treedt vissterfte op. Het effect is tot op 100 meter van de overstort merkbaar. Het betreft hier een geringe verontreiniging.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. Grote verontreiniging / dreigende situatie / lokaal	Waterbodemverontreiniging beïnvloedt waterkwaliteit (case Maresingel 2009). Door baggerwerkzaamheden komt verontreiniging in het oppervlaktewater. Hoge concentraties PAK's worden gemeten. De verontreiniging kan zich over een groot oppervlakte verspreiden, mede door de energiecentrale die ter plekke koelwater loost. Het betreft hier een grote verontreiniging met een dreigende impact.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Coördinatiefase	Criteria	Toelichting/voorbeeld
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. Grote verontreiniging / dreigende situatie / regionaal	Grote hoeveelheden PFOS in het oppervlaktewater (Case Schiphol 2008). PFOS (schuimmiddel in blusschuim) komt door een ongeval op het terrein van Schiphol in het oppervlaktewater en riool. Door de sterke schuimvorming ontstaan problemen op de AWZI en in de sloten. De schuimvorming is zo sterk dat het schuim meegenomen wordt door de wind richting de snelweg en zorgt voor verkeers-hinder. De maatregelen hebben een grote invloed op de omgeving waaronder de bedrijfsvoering van Schiphol t.a.v. vlieg-verkeer.
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheer- gebied- overschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat water-beheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/ vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte. Grote verontreiniging / dreigende situatie / regionaal	Groot nuclear incident (Case Chernobyl 1986) Door atmosferische depositie van nucleair materiaal wordt oppervlaktewater van Rijnland bedreigd. In dit geval is er sprake van een nationale ramp met zeer ernstige gevolgen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Scenario 1: Bluswater

Korte beschrijving scenario:

Bluswater kan bij brand in het oppervlaktewater of in het riool komen. In het merendeel van de gevallen hoeft dit niet tot calamiteuze situaties te leiden. In sommige gevallen komen er stoffen vrij die de kwaliteit van het oppervlaktewater, de waterbodem of de werking van een AWZI bedreigen.

Verontreinigingen kunnen op twee manieren ontstaan:

- > Toevoegingen aan bluswater (brandblusschuim);
Bij olie- en/of brandstofbranden wordt vaak brandblusschuim ingezet. De schuimvormende middelen kunnen zeer belastend zijn voor het oppervlaktewater en het functioneren van de AWZI's.
- > Wegspoelen van verontreinigingen;
Bij brand kunnen verontreinigende stoffen vrijkomen die zich met bluswater verspreiden en in het oppervlaktewater of in het riool terechtkomen.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Afsluiten riool om te voorkomen dat bluswater hierin weglekt;
- > beperken bluswater door gecontroleerd laten uitbranden, in overleg met CoPI;
- > isoleren/compartimenteren (zie [bijlage 1](#));
- > indien mogelijk hergebruik bluswater vanuit bassins of gecompartmenteerde watergang.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Scenario 2: Olieverontreiniging

Korte beschrijving scenario:

Bij (verkeers)ongevallen of illegale lozingen kan olie in het oppervlaktewater terecht komen. De afweging om wel of niet te handelen is sterk afhankelijk van de het type olie. Lichte oliesoorten kunnen zich bij kleine hoeveelheden als een dunne “film” snel over een groot oppervlakte verspreiden. Hierdoor lijkt de impact groot, terwijl door het vluchtige karakter de olie snel kan verdampen. Zwaardere olie daarentegen kan een dikke persistente laag vormen die naast de waterkwaliteit ook de oever aantast. Voor watervogels en oevervegetaties is er gevaar dat ze besmeurd raken met olie. Doordat het oppervlak van het water wordt afgesloten daalt het zuurstofgehalte waardoor vissterfte kan ontstaan. Mogelijk bevat de olie toxische stoffen (PAK's en PCB's) die in het water kunnen komen, waardoor organismen kunnen worden vergiftigd.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > isoleren/compartimenteren (t);
- > verwijderen olie door gespecialiseerde bedrijven (waakvlamovereenkomst, supplement noodmiddelen).
Om de olie te concentreren op één locatie, kan overwogen worden gemalen doelgericht in te zetten om “trek” te creëren;
- > vaarverbod instellen. Golven kunnen leiden tot een snellere menging en verspreiding.

Scenario 3: Verontreiniging met onbekende stof /stoffen

Korte beschrijving scenario:

Wanneer er een melding binnenkomt van een verontreiniging is niet altijd bekend om welke stof of stoffen het gaat. Vaak worden eerst de verschijnselen zoals stank, verkleuringen of vissterfte, waargenomen. De oorzaak van de verontreiniging is vaak niet te achterhalen. Mogelijke oorzaken zijn (illegale) lozingen of ongevallen. Bij verontreinigingen is het van groot belang tijdig bewijsmateriaal te verzamelen. Afdeling Handhaving speelt hierin een belangrijke rol

Maatregelen behorend bij dit scenario:

Lokaliseren en oorzaak verontreiniging achterhalen:

- > Wat is de bron van de verontreiniging;
- > uit welke stof/stoffen bestaat de verontreiniging;
- > wat is de omvang van de verontreiniging.

Dit vereist een monitoringplan dat specifiek is per calamiteit. Voor opstellen en uitvoeren van het monitoringsplan zie matrix in [bijlage 2](#).

Afhankelijk van aard van verontreiniging:

- > Isoleren/compartimenteren ([zie bijlage 1](#));
- > verwijderen verontreiniging door gespecialiseerde bedrijven ([waakvlamovereenkomst, supplement noodmiddelen](#));
- > vaarverbod instellen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Scenario 4: Radioactieve stoffen

Korte beschrijving scenario:

Radioactieve stoffen kunnen in het oppervlaktewater komen als gevolg van depositie na een ongeval van een kernreactor. Ook kunnen lokaal verontreinigingen optreden bij transporten van radioactief materiaal of radioactief afval. Bij ongevallen in laboratoria waar met radioactief materiaal wordt gewerkt kan door bluswater ook radioactief materiaal in het oppervlaktewater komen.

Er is een indeling gemaakt in twee categorieën van ongevallen, welke zijn vastgelegd in het Nationaal Plan Kernongevallen (NPK). Deze categorieën zijn:

Categorie A: (beleidsverantwoordelijkheid ligt bij het Rijk)

- > Ernstige ongevallen met kerncentrales (in Nederland of in het buitenland) en ongevallen met nucleair aangedreven schepen, satellieten en militair materieel.

Categorie B: (burgemeester van de betrokken gemeente is verantwoordelijk)

- > Ongeval tijdens transport van nucleair materiaal (afval nucleaire geneeskunde);
- > ongeval bij opslag van nucleair afval. Ongeval in laboratoria of bij uraniumverrijking;
- > ongeval waarbij besmet bluswater in het oppervlaktewater komt.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Categorie A ongeval
 - > De coördinatie ligt bij het Rijk inclusief de bemonstering en analyse van oppervlaktewater en (zuiverings)slib. Het Watermanagement-centrum te Lelystad zal Rijnland verzoeken om locaties van het calamiteitenmeetnet te bemonsteren. Zie verder: Nationaal meetplan voor metingen in water bij nucleaire ongevallen.
- > Categorie B ongeval
 - > In kaart brengen van de lokale besmetting van het oppervlaktewater. De brandweer zal met de stralingsdosimeter een globale indruk kunnen geven over het directe gevaar (onder meer voor de monsternemer);
 - > isoleren / compartimenteren (zie bijlage 1).

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Scenario 5: Persleidingbreuk

Korte beschrijving scenario:

Door een persleidingbreuk kan (ongezuiverd) afvalwater in het oppervlaktewater terechtkomen. Dit kan rechtstreeks bij de breuk in het oppervlaktewater gebeuren of via overstorten wanneer de persleiding is afgesloten. Meestal veroorzaakt het afvalwater zuurstofloosheid (vissterfte) en eutrofiëring (algenbloei). Ook kunnen ziekteverwekkers (virussen en bacteriën) worden verspreidt. In dit verband is extra waakzaamheid geboden bij calamiteiten nabij zwemwaterlocaties of locaties waar intensief wordt gerecreëerd.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Locatie waar afvalwater in oppervlaktewater komt isoleren/ compartimenteren (zie bijlage 1);
- > opvangen afvalwater bij voorkeur afvoeren per as naar AWZI. Mocht dit niet mogelijk zijn dan maatregelen ter plekke nemen zoals beluchten. In uiterste geval van verontreinigd water gedoseerd doorspoelen;
- > zie verder CBP afvalwater

Scenario 6: Verontreinigde waterbodems

Korte beschrijving scenario:

Bij (bagger)werkzaamheden in waterbodems kan verontreinigd materiaal vrijkomen. De verontreiniging kan zich snel over een groot gebied verspreiden via zwevende stof of rechtstreeks via het oppervlaktewater. De effecten van de verontreinigingen worden bepaald door de aard en hoeveelheid van de aanwezige stoffen.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Stoppen (bagger)werkzaamheden;
- > isoleren / compartimenteren (zie bijlage 1);
- > achterhalen aard en omvang van verontreiniging, zie scenario 3: Verontreiniging met onbekende stof;
- > verwijderen olieachtige stoffen door gespecialiseerde bedrijven (waakvlamovereenkomst, supplement noodmiddelen);
- > instellen vaarverbod.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Scenario 7, Massale vissterfte

Korte beschrijving scenario:

We spreken van vissterfte als er veel vissen (meer dan 10) tegelijkertijd doodgaan.

Er zijn meerdere oorzaken van vissterfte:

Zuurstofloosheid

- > Riooloverstorten of lozingen (bijv. glycol afkomstig van de-icing vliegtuigen en bluswater). Bacteriën en schimmels verbruiken bij de afbraak van organische materiaal veel zuurstof uit het water;
- > plotselinge algen- en plantensterfte. Doordat algen en/of planten massaal afsterven komt veel organisch materiaal vrij. Bacteriën en schimmels verbruiken bij de afbraak veel zuurstof uit het water. Vooral in het najaar en bij hoge temperaturen kan dit lijden tot zeer lage zuurstofgehalten;
- > massale groei van kroos, kroosvaren en algen leidt tot afdekking van de oppervlakte waardoor zonlicht niet kan doordringen in oppervlaktewater. Planten die voor zuurstof zorgen kunnen dan niet groeien;
- > wintersterfte. Wanneer het water door ijs is bedekt, kan de windwerking geen zuurstof in het water brengen. Wanneer het ijs afgedekt is met sneeuw, dringt geen licht door in het water, waardoor algen geen zuurstof kunnen produceren. Onder deze omstandigheden kan wintersterfte optreden.

Toxische stoffen

- > Door (illegale) lozingen of door ongevallen kunnen toxische stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Sommige stoffen leiden direct tot vissterfte (acute toxiciteit). Andere stoffen hopen zich op in het lichaam van de vis en leidt pas na langere tijd tot sterft (chronische toxiciteit).

Ziekten

- > Vissterfte kan massaal optreden door ziekten zoals botulisme en blauwalgen.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Globale maatregelen zijn hieronder beschreven. Een gedetailleerde uitwerking is te vinden in het protocol vissterfte.

Zuurstofloosheid

- > actief beluchten:
 - > Inbrengen van lucht of (beluchtingselementen);
 - > creëren van stroming door pompen;
 - > eventueel doorspoelen. Let op! Hierbij bestaat het risico dat elders het zuurstofarme en waarschijnlijk organisch verontreinigde water tot problemen leidt;
- > bij wintersterfte sneeuw van het ijs verwijderen. Wakken maken (en beluchten) leidt juist tot meer vissterfte en wordt sterk afgeraden. Het wak trekt vogels aan die via uitwerpselen het water sterker organisch belasten (grotere zuurstofloosheid).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Toxische stoffen

- > Zie: Scenario 3: Verontreiniging met onbekende stof / stoffen.

Ziekten

- > Kadavers zo snel mogelijk opruimen
(zie ook scenario 8 en 9).

Wanneer het probleem niet direct kan worden opgelost, kunnen de nog levende vissen (aan het oppervlak) worden overgezet naar zuurstofrijk water. ***Bij vissterfte door zieke vissen niet overzetten in verband met verdere verspreiding van ziekte.***

Scenario 8, Botulisme:

Korte beschrijving scenario:

Botulisme wordt veroorzaakt door gifstoffen (toxine) van de bacterie *Clostridium botulinum*. Onder de juiste milieumomstandigheden kunnen de bacteriën zich snel vermenigvuldigen. In de regel worden deze omstandigheden gevonden in de (warme) nazomer, in dode vogels, vissen en zoogdieren. Deze karkassen kunnen dan veel toxines bevatten en een bron vormen voor verdere besmetting. Het toxine is zeer giftig, en resulteert vaak in vogel- of vissterfte.

Op basis van het toxine kan botulisme worden ingedeeld in verschillende types. De types A, B en E (zelden F) veroorzaken ziekte bij de mens. Types C en D (zelden B en E) veroorzaken ziekte bij zoogdieren. Ziekte bij vogels wordt met name door type C veroorzaakt en bij vissen vooral door type E.

Er kan onderscheid worden gemaakt tussen twee situaties: een “normaal”(incidenteel) voorkomen van botulisme, en een “botulisme explosie” (calamiteit). De indicatie voor een calamiteit is: meer dan 50 dode eenden over een lengte van enkele honderden meters. Bij de voor mensen gevaarlijke typen zal eerder worden opgeschaald.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Maatregelen behorend bij dit scenario:

Globale maatregelen zijn hieronder beschreven.

Een gedetailleerde uitwerking is te vinden in het protocol Botulisme.

Bij het bestrijden van botulisme is er altijd sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de gemeente, de eigenaar van het water en het waterschap. Neem daarom zo spoedig mogelijk contact op met gemeente en eigenaar om afspraken te maken over:

- > Verwijderen van karkassen;
- > achterhalen oorzaak/type botulisme. Kadavers worden hiervoor aangeboden aan het Centraal Veterinair Instituut (CVI) te Lelystad;
- > coördinatie van calamiteit;
- > registratie van meldingen en klachten.

Afhankelijk van de uitkomst:

- > Instellen zwemverbod (alleen bij type A, B of E-botulisme) door provincie;
- > isoleren / compartimenteren (zie bijlage 1);
- > aanvullende monitoring over verdere verloop van botulismeuitbraak.

Scenario 9, Drijfslagen Blauwalgen:

Korte beschrijving scenario:

Hoewel de naam anders doet vermoeden horen blauwalgen tot de groep bacteriën. De officiële naam voor deze groep is dan ook cyanobacteriën. Blauwalgen komen overal voor en horen bij een gezond ecosysteem. Wanneer er veel voedselstoffen (nutriënten) in het water voorkomen, kunnen blauwalgen zich sterk vermeerderen (blauwalgenbloei) en tot problemen leiden. Bij warm en windstil weer kunnen blauwalgen op het wateroppervlak gaan drijven. Hier vormen ze een laag die op olie lijkt. Als de laag dikker wordt en de algen minder ruimte hebben, sterven ze af. Blauwalg vormt dan een groen-achtige, stinkende brei (drijfslagen). Stank en het visueel aanwezig zijn van drijfslagen lijdt in deze gevallen tot overlast van omwonenden en recreanten. Bij het afsterven kunnen toxische stoffen vrij komen, die schadelijk kunnen zijn voor mens en dier. Er bestaan echter ook toxische blauwalgen die geen drijfslagen vormen of als “matten” op de bodem groeien.

Meldingen van drijfslagen en blauwalgenoverlast valt eigenlijk altijd onder het reguliere werk. Opschaling zal dan ook nagenoeg niet gebeuren. Er wordt opgeschaald wanneer Blauwalgenoverlast zich op grote schaal voordoet. Een veel gevallen zal dit ook gepaard gaan met scenario 8: Massale vissterfte. Wanneer de volksgezondheid of de gezondheid van (huis)dier in geding is, zal er in de regel opgeschaald worden.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Maatregelen behorend bij dit scenario:

Globale maatregelen zijn hieronder beschreven.

- > Isoleren / compartimenteren ([zie bijlage 1](#));
- > wegzuigen van drijfslagen. Om de drijfslagen op één locatie te concentreren, kunnen gemalen doelgericht worden ingezet om “trek” te creëren in combinatie met plaatsen van olieschermen;
- > turbulentie in het water creëren door het rondpompen van het water waardoor drijfslagvorming wordt verhinderd. Doorspoelen is niet gewenst, omdat dit het probleem naar elders verplaatst!

Afhankelijk van type de soort blauwalgen:

- > Toepassen van waterstofperoxide (zie draaiboek toepassen waterstofperoxide Haarlemmermeerse Bosplas, draaiboek is breder toe te passen).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

BIJLAGEN

1. Specificatie maatregel isoleren/compartimenteren

Mogelijke maatregelen in oppervlaktewater zijn:

- > Olieschermen plaatsen;
- > afdammen (zand, stortsteen of anderszins);
- > duikers afdichten;
- > inlaten afsluiten;
- > sluizen dicht;
- > stuwen dicht/omhoog;
- > gemalen stilzetten;
- > compartimenterwerken boezem inwerking stellen;
- > zijwateren afschermen;
- > bassins/tanks/vloeistofzakken benutten;
- > hemelwaterriool als berging gebruiken.

Mogelijke maatregelen ten aanzien van riolering zijn:

- > Afdichten straatkolken;
- > afsluiters plaatsen;
- > bufferen in rioolstelsel (denk aan overstorten, ventileren, afzuigen);
- > rioolgemalen stilzetten;
- > aanvoervijzels AWZI stilzetten;
- > eventuele afvalwaterbuffers op AWZI benutten;

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

2. Matrix aanvraag waterkwaliteitsmonitoring

	Aanvragende partij	Uitvoerende partij
Coördinatiefase 1	CPI	Adviseur waterkwaliteit
Coördinatiefase 2 t/m 4	CM (of CS)	Adviseur waterkwaliteit

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Afvalwater

1 ALGEMEEN

Meer over Persleidingbreuk

- > [A-bijlage 4.6: Uitval Afvalwaterzuivering](#)
- > [Dossier Persleidingbreuk](#)

A. Welke situatie is beschreven

In dit Calamiteitenbestrijdingsplan is beschreven hoe Rijnland incidenten en calamiteiten in de afvalwaterketen bestrijdt. Het gaat daarbij om:

1. Uitval afvalwatertransportgemaal (AWTG).
2. Lekkage/breuk afvalwatertransportleiding (AWTL).
3. Uitval afvalwaterzuivering (AWZI).
4. Langdurige stagnatie in slibafvoer.
5. Explosie(gevaar), ATEX locaties.

Rijnland heeft de taak om afvalwater van gemeenten en bedrijven af te nemen en te zuiveren. Het gezuiverde afvalwater wordt vervolgens op het oppervlaktewater geloosd. Rijnland beheert hiervoor 20 AWZI's, 88 AWT-G's en circa 260 kilometer aan AWTL's.

LET OP!

Een ongerioleerde lozing op het oppervlaktewater kan tot gevolg hebben dat ook het CBP-waterkwaliteit in werking treedt.

LET OP!

Bij langdurige stagnatie van de slibafvoer naar eindverwerker (HVC) treedt ook het CBP van HVC in werking. Zie Continuïteitsplan Slibverbrandingsinstallatie (SVI) Dordrecht.

LET OP!

Wat te doen bij explosie(gevaar) op ATEX locaties staat beschreven in het bedrijfsnoodplan Velsen. De in dit noodplan beschreven maatregelen bij explosie en explosiegevaar gelden ook voor de andere ATEX locaties. De bedrijfsnoodplannen voor deze locaties zijn in de maak.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

B. Mogelijke gevolgen op omgeving

1. Uitval afvalwatertransportgemaal (AWTG):

- > Bij uitval van de AWTG vult de ontvangstkelder en het achterliggende (gemeentelijke) rioolstelsel zich. Als het stelsel vol is, stort ongezuiverd afvalwater over in oppervlaktewater of komt op straat. De tijd tot overstort bij droogweer is de kritieke tijd. Zie voor een overzicht van de kritieke tijden; [gegevens persleidingen en kritieke tijden](#).

2. Lekkage/breuk afvalwatertransportleiding (AWTL):

- > Lekkage/breuk van een AWTL kan lokaal oppervlaktewater en/of bodem(water)verontreiniging tot gevolg hebben.
- > Indien het aanvoerend gemaal wordt gestopt vult de ontvangstkelder en het rioolstelsel zich. Wanneer het stelsel vol is, stort ongezuiverd afvalwater over in oppervlaktewater of komt op straat. De tijd tot overstort bij droog weer is de kritieke tijd. Zie voor een overzicht van de kritieke tijden; [gegevens persleidingen en kritieke tijden](#).

3. Uitval van afvalwaterzuivering (AWZI):

- > Lozing op 1 punt via AWZI: Bij het in bedrijf blijven van de aanvoerende gemalen wordt het afvalwater door de AWZI beperkt gezuiverd (voornamelijk bezinking) en daarna geloosd op oppervlaktewater.
- > Verspreide lozingen: Bij het uit bedrijf nemen van de aanvoerende gemalen vullen ontvangstkelders en de achterliggende rioolstelsels zich. Als deze stelsels vol zijn stort ongezuiverd afvalwater over in oppervlaktewater of komt op straat. De tijd tot overstort bij droogweer is de kritieke tijd. Zie voor een overzicht van de kritieke tijden; [gegevens persleidingen en kritieke tijden](#).

4. Langdurige stagnatie in slibafvoer naar eindverwerker:

- > Bij langdurige stagnatie van de slibafvoer moet slib worden gebufferd/ opgeslagen. Hierbij kan stankoverlast ontstaan.

5. Explosie (gevaar) ATEX locatie:

- > Afhankelijk van de omvang en locatie van de explosie is er meer of minder overlast naar de omgeving. Als gevolg van de explosie kan de afvalwaterzuivering uitvallen, [zie gevolgen onder 3](#).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

C. Mogelijke effecten op omgeving

Een calamiteit met afvalwater of slibafvoer kan leiden tot:

- > Problemen met volksgezondheid.
- > Dode vissen/dieren.
- > Stankoverlast.
- > Klachten.
- > Pers en publieke aandacht.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

Afvalwater

Afvalwater: De algemene strategie bij een calamiteit met afvalwater is de verontreiniging te isoleren zodat verspreiding wordt voorkomen. Zo blijft het probleem lokaal en beheersbaar.

Op het moment dat een calamiteit met afvalwater een gebiedskarakter krijgt, moet de verstoring zo snel mogelijk worden hersteld. Tegelijkertijd moet het afvalwater gecontroleerd worden afgevoerd naar doorstromend oppervlaktewater waarna het uiteindelijk terecht komt in de Noordzee, het Noordzeekanaal of de Hollandse IJssel. Hierbij geldt dat contact opgenomen cq. toestemming gekregen moet worden van Rijkswaterstaat (beheerder van de buitenwateren).

Slib

De algemene strategie bij een calamiteit is bufferen en opslaan.

B. Wat geldt altijd voor dit type calamiteiten

1. Isoleren van de verontreiniging:

Dit om vervuiling naar de omgeving (via waterketen, oppervlaktewater of (water)bodem) te voorkomen. Zie ook [CBP-waterkwaliteit](#)

2. Reparatie van het defect:

Dit om de verstoring/defect zo snel als mogelijk binnen de kritieke tijd te repareren. De op voorraad beschikbare middelen en waakvlamovereenkomsten staan in [Supplement Noodmiddelen](#). Om reparatie mogelijk te maken kan het noodzakelijk zijn om de toevoer van afvalwater tijdelijk te stoppen. Op het moment dat het defect niet binnen de kritieke tijden kan worden opgelost moeten er aanvullende noodmaatregelen worden genomen.

3. Noodmateriaal inzetten:

Om de effecten van de calamiteit te minimaliseren kan als noodmaatregel noodmaterieel, zoals aggregaten, pompen en beluchting, worden ingezet: zie [Supplement Noodmiddelen](#).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

4. Afvoeren afvalwater:

Een noodmaatregel kan ook zijn met tankwagens afvoeren van afvalwater en of slib. Zie [Supplement Noodmiddelen](#). Maximale 25 tankauto's à 35 m³ beschikbaar; verwachte maximale afvoer circa 500 m³/h afhankelijk van de situatie.

5. Gecontroleerd lozen en doorspoelen:

Bij persleidingbreuk of storing aan de grotere riool-gemalen en AWZI's (>500 m³/h) kan waarschijnlijk niet al het afvalwater per as worden afgevoerd. Na vulling van het stelsel is lozen van ongezuiverd afvalwater op oppervlaktewater onvermijdelijk. In deze situatie wordt in eerste instantie geprobeerd de vervuiling te isoleren. Indien dit niet mogelijk is, wordt geprobeerd om de vervuiling versneld af te voeren naar groot en goed doorstromend oppervlaktewater.

Voor een gecontroleerde afvoer naar groot en goed doorstroomd oppervlaktewater is gebiedskennis nodig zoals de loop en de doorstroming van watergangen, zie tevens [CBP Waterkwaliteit](#). Daarnaast dient de afvalwaterstroom te worden gemonitord.

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Niet van toepassing.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

3 FASERING

Coördinatiefase	Richtlijnen opschalingcriteria
0	Reguliere situatie. Situatie die de medewerker(wachtdienst) zonder hulp van anderen (collega's of een tweede wachtdienst) kan oplossen tijdens en buiten normale werktijd. Waarbij: > Geen risico op overstorten is (kritieke tijd langer dan de verwachte reparatietijd); > de functie van de zuivering niet in het geding komt (behalen effluenteisen); > geen veiligheidsrisico en overlast voor omgeving is.
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatie fase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. Een situatie waarbij coördinatie tussen de wachtdiensten van de eigen organisatie of externen noodzakelijk is. Verwachte storings- of reparatieduur heeft minder dan 12 uur overstorten tot gevolg; er is sprake van lokale overlast.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Coördinatiefase	Richtlijnen opschalingcriteria
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. Verwachte storings- of reparatieduur heeft tussen 12 en 36 uur overstorten tot gevolg; de overlast is niet meer lokaal te isoleren;; bij Explosie gevaar op ATEX locaties.
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. Verwachte storings- of reparatieduur heeft meer dan 36 uur overstorten tot gevolg; de overlast is niet meer lokaal te isoleren en spreidt zich door het gebied uit; bij een explosie op ATEX locaties.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Coördinatiefase	Richtlijnen opschalingcriteria
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collega- waterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Scenario 1: uitval afwatertransportgemaal

Een storing op een AWTG kan ontstaan door een plotseling optredende stroomstoring, technische storing of brand. Afhankelijk van de oorzaak van de uitval van de AWTG zal de verstoring korter of langer duren. Een stroomstoring of technische storingen kunnen in het algemeen binnen 48 uur worden verholpen. Bij brand zal de omvang en schade de duur bepalen.

Door uitval van een AWTG wordt het afvalwater niet meer afgevoerd waardoor het rioolstelsel zich vult. Wanneer het stelsel vol is, stort ongezuiverd afvalwater over in oppervlaktewater of komt op straat. De tijd tot overstort bij droogweer is de kritieke tijd. De gevolgen hiervan voor de omgeving zijn afhankelijk van de lokale situatie.

LET OP!

bij regenaanvoer zijn de tijden tot overstort bij gemengde en verbeterd gescheiden stelsels korter dan de kritieke tijden. De gevolgen zijn ook anders, doordat er sprake is van verdund afvalwater.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > **Reparatie:**
Indien mogelijk wordt de toevoer van afvalwater naar het gemaal gestopt. Over het algemeen kunnen de verstoringen worden opgelost binnen de kritieke tijden. Zie voor een overzicht van de kritieke tijden; (gegevens persleidingen en kritieke tijden). De op voorraad beschikbare middelen voor reparatie, waakvlamovereenkomsten staan in Supplement Noodmiddelen. Voor inzicht in de zuiveringskring zie Overzichtskaarten & schema's.
- > **Afvoeren:**
Indien blijkt dat de verstoring niet binnen de kritieke tijd kan worden gerepareerd, worden er aanvullende maatregelen genomen, zoals het afvoeren van afvalwater met behulp van tankauto's en/of inzet van noodmateriaal zie Supplement Noodmiddelen. Maximale 25 tankauto's à 35 m³ beschikbaar; verwachte maximale afvoer circa 500 m³/h afhankelijk van de situatie.
- > **Gecontroleerd lozen:**
als afvoeren met tankauto's niet mogelijk is en noodmateriaal niet tijdig inzetbaar is, kan gecontroleerd geloosd worden via de riooloverstorten en snelle

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

afvoer via de watergangen. Voor inzicht in de locatie van de (laagste) overstorten wordt verwezen naar de desbetreffende gemeente, Geoweb en de BRP en GRP's per gemeente. Het CBP Waterkwaliteit treedt hierbij ook in werking.

Voor de AWTG en de AWTL van Zoetermeer naar Harnaspolder WAS een apart calamiteitenbestrijdingsplan beschikbaar vanwege de grote capaciteit, de leidinggrootte en de korte kritieke tijd (4 uur). Door realisatie van een dubbele persleiding en het nieuwe gemaal Meerzicht, met extra aandacht voor redundantie, is een apart plan overbodig geworden. Dit is afgestemd met gemeente Zoetermeer. Zoetermeer werkt wel aan eigen Incidentenplan afvalwater Zoetermeer.

Scenario 2: lekkage/breuk persleiding

Bij een breuk in een rioolwaterpersleiding is de afvoer van rioolwater naar een AWZI gestremd. De oorzaak van een breuk kan bijvoorbeeld zijn:

- > Beschadiging door graafwerkzaamheden;
- > veroudering of zwakte.

Een lekkage/breuk in een persleiding kan lokaal oppervlaktewater en/of bodem(water)verontreiniging tot gevolg hebben. Afhankelijk van de uitstroomhoeveelheid uit de leiding wordt het toevoergemaal gestopt, waardoor het voorliggend rioolstelsel zich vult.

Wanneer het stelsel vol is stort ongezuiverd afvalwater over in oppervlaktewater of komt op straat. De tijd tot overstort bij droogweer is de kritieke tijd. De gevolgen hiervan voor de omgeving zijn afhankelijk van de lokale situatie.

LET OP!

bij regenaanvoer zijn de tijden tot overstort bij gemengde en verbeterd gescheiden stelsels korter dan de kritieke tijden. De gevolgen zijn ook anders, doordat er sprake is van verdund afvalwater.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > **Reparatie:**
Stoppen van het toevoergemaal. Over het algemeen kan een persleiding breuk binnen 24 tot 48 uur worden hersteld. Dit is in veel gevallen langer dan de kritieke tijd van het stelsel. Zie voor een overzicht van de kritieke tijden; (gegevens persleidingen en kritieke tijden). De op voorraad beschikbare middelen voor reparatie en waakvlamovereenkomsten staan in Supplement Noodmiddelen¹⁾. Voor inzicht in de zuiveringskring zie Overzichtskaarten & schema's.
- > **Afvoeren:**
Afhankelijk van de uitstroomhoeveelheid uit de leiding zijn er twee opties. Het lekwater uit de leiding per tankauto afvoeren of het toevoergemaal stoppen waarbij het afvalwater vanuit de ontvangelder van

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

het toevoergemaal per tankauto wordt afgevoerd naar een AWZI of ander stelsel. Zie [Supplement Noodmiddelen](#), verwachte maximale afvoer circa 500 m³/h.

> Gecontroleerd lozen:

Als beide ingrepen niet mogelijk zijn, kan het ongezuiverde afvalwater gecontroleerd geloosd worden via de riooloverstorten en snelle afvoer via de watergangen. Voor inzicht in de locatie van de (laagste) overstorten wordt verwezen naar de desbetreffende gemeente, Geoweb en de BRP en GRP's per gemeente. Het CBP Waterkwaliteit treedt hierbij ook in werking.

Voor de AWTG en de AWTL van Zoetermeer naar Harnaschpolder WAS een apart calamiteitenbestrijdingsplan beschikbaar vanwege de grote capaciteit, de leidinggrootte en de korte kritieke tijd (4 uur). Door realisatie van een dubbele persleiding en het nieuwe gemaal Meerzicht, met extra aandacht voor redundantie, is een apart plan overbodig geworden. Dit is afgestemd met gemeente Zoetermeer. Zoetermeer werkt wel aan eigen Incidentenplan afvalwater Zoetermeer.

- ¹⁾ Het voorraadbeheer voor calamiteiten persleidingen is overgegaan van Rijnland naar Dunea. Dunea zorgt ook voor transport van de benodigde onderdelen naar locatie, zoals afgesproken in de samenwerkingsovereenkomst.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Scenario 3: uitval van afvalwaterzuivering

Een storing op een AWZI kan ontstaan door een plotseling optredende stroomstoring, technische storing, brand of sterke (gif) vervuiling van het influent waardoor het zuiveringsproces wordt lam gelegd.

Afhankelijk van de oorzaak van de uitval van de AWZI zal de verstoring korter of langer duren. Een stroomstoring of technische storingen kunnen in het algemeen binnen 48 uur worden verholpen. Bij brand zal de omvang en schade de duur bepalen. In deze situatie is het mogelijk dat er langere tijd ongezuiverd afvalwater worden geloosd op het oppervlaktewater. Op het moment dat de gehele zuiveringsproces wordt lam gelegd (vergiftigd) als gevolg van een sterke vervuiling van influent moet rekening worden gehouden met een beperkte zuiveringscapaciteit gedurende circa een week.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

> Reparatie:

De op voorraad beschikbare middelen voor reparatie en waakvlamovereenkomsten staan in Supplement Noodmiddelen. Voor inzicht in de zuiveringskring zie Overzichtskaarten & schema's. Bij vergiftiging van het zuiveringsproces moet er met behulp van tankwagens actief slib van een andere AWZI worden aangevoerd om het proces weer op gang

te krijgen. Daarnaast moet het afvalwater bemonsterd worden om zicht te krijgen in de omvang en aard van de verontreiniging.

> Afvoeren:

Bij uitval van kleinere AWZI's kan het afvalwater met behulp tankwagens worden afgevoerd naar een andere AWZI. Zie Supplement Noodmiddelen. Maximale 25 tankauto's à 35 m³ beschikbaar; verwachte maximale afvoer circa 500 m³/h. In enkele gevallen kan een deel van afvalwater via een bestaande verbinding sleiding naar een andere AWZI worden afgevoerd. Zie Geoweb of Overzichtskaarten & schema's en bedrijfsnoodplannen per awzi.

> Gecontroleerd lozen:

Lozing op 1 punt via AWZI

De meeste AWZI's kennen een doorstroom onder vrij verval. Bij uitval van deze AWZI's kan gekozen worden om de aanvoerende AWTG's (beperkt) in bedrijf te houden zodat er geen overstorten vanuit het rioolstelsel plaatsvinden. Het afvalwater wordt op deze wijze toch beperkt gezuiverd (voornamelijk bezinking) en op 1 punt geloosd via de effluentuitloop op het ontvangende oppervlaktewater, waarna het snel moet worden afgevoerd via de watergangen. Het CBP Waterkwaliteit treedt hierbij ook in werking.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Verspreide lozingen

Als er gekozen wordt om de aanvoergemalen wel stop te zetten dan zal het rioolwater, nadat de aanvoerende rioolstelsels zich hebben gevuld, via de riool-overstorten ongezuiverd in het oppervlaktewater terecht komen waarna het snel moet worden afgevoerd via de watergangen. Het [CBP Waterkwaliteit](#) treedt hierbij ook in werking.

Afhankelijk van de weersomstandigheden kan het gedeeltelijk uit bedrijf nemen van de AWTG's op termijn een soortgelijk effect hebben. De gevolgen van een ongezuiverde lozing op oppervlaktewater zijn afhankelijk van de lokale situatie. De zogenaamde kritieke tijd van het aanvoerstelsel is in het supplement 'Gegevens persleidingen en AWZI's' aangegeven. Het CBP Waterkwaliteit treedt hierbij ook in werking.

Scenario 4: langdurige stagnatie in slibafvoer eindverwerker

LET OP!

Bij langdurige stagnatie van de slibafvoer naar eindverwerker (HVC) treedt ook het CBP van HVC in werking. Zie Continuïteitsplan Slibverbrandingsinstallatie (SVI) Dordrecht.

Bij het zuiveringsproces ontstaat continu slib dat moet worden afgevoerd. Als dit slib niet tijdig uit de tanks wordt onttrokken ontstaan er problemen met de zuiveringsfunctie.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Reparatie:
Reparatie valt buiten de verantwoordelijkheid van Rijnland en ligt bij de eindverwerker (HVC).
- > Bufferen:
het geproduceerde slib kan tijdelijk (enkele dagen tot circa week) gebufferd worden in de beluchtingstanks totdat een bepaalde slibconcentratie is bereikt (max. circa 6 g/l afhankelijk per AWZI).
- > Aanvullende opslag slib:
Bij een periode langer dan een week is aanvullende opslag nodig. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van containers (HVC stelt deze ter beschikking). Door gebruik van containers met afdekking kan eventuele stankoverlast goed worden beperkt. Indien nodig kan

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

grootschalige opslag plaatsvinden op het terrein van de AWZI Haarlem-Waarderpolder (max. 30 dagen volgens de vergunning). Optioneel kunnen aanvullend leegstaande tanks als tijdelijke opslag dienen. Bij extreem langdurige stagnatie van de slibafvoer moet gekeken naar andere eindverwerkers. Dit moet in samenspraak met eindverwerker HVC.

Scenario 5: Explosie (gevaar), ATEX locaties

LET OP!

Wat te doen bij explosie(gevaar) op ATEX locaties staat beschreven in het bedrijfsnoodplan Velsen. De in dit noodplan beschreven maatregelen bij explosie en explosiegevaar gelden ook voor de andere ATEX locaties. De bedrijfsnoodplannen voor deze locaties zijn in de maak.

Explosie(gevaar) kan de werking van de afvalwaterzuivering verstoren. Voor maatregelen bij uitval van de afvalwaterzuivering wordt verwezen naar [scenario 3](#).

Maatregelen behorend bij dit scenario:

De maatregelen bij een explosie:

- > Ontruimen
- > Hulpdiensten waarschuwen

De maatregelen om het explosiegevaar weg te nemen:

- > Kleine, beginnende brand blussen met de beschikbare middelen
- > Bij elke grotere brand de hulpdiensten waarschuwen
- > Gastoevoer stoppen
- > Niet explosie veilig uitgevoerde E-installatie buiten werking stellen
- > Ventileren

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

Meer over Droogte

- > [A-bijlage 4.2: Droogte](#)
- > [Dossier Droogte](#)

A. Welke situatie is beschreven

In dit CBP is de aanpak en de bestrijding van droogte en watertekortsituaties beschreven.

De effecten van droogte zijn tweeledig:

- > de gevolgen van droogte voor de stabiliteit van keringen;
- > de zoetwatervoorziening (kwaliteit) van Rijnland als gevolg van verzilting van de Hollandse IJssel.

Dit plan is gericht op het bestrijden van deze gevolgen.

Daartoe worden gefaseerd maatregelen getroffen.

Droogte treedt op in de zomerperiode (kan al in voorjaar starten) en is een langzaam nationaal optredend proces. Het heeft daarmee niet de acute karakteristiek van een calamiteit, maar is wel een onderwerp dat regionaal en nationaal de aandacht vraagt. Droogte kan regionaal of landelijk zijn. Dit betekent de maatregelen van Rijnland en de effectiviteit en/of efficiency ervan afhankelijk kan zijn van regionale of landelijke afspraken en/of maatregelen.

B. Mogelijke gevolgen/effecten op omgeving

Uitdroging van keringen:

dit kan leiden tot instabiliteit en treedt op bij toenemend neerslagtekort.

Zoetwatertekort:

Bij verzilting van de Hollandse IJssel is onvoldoende zoet inlaatwater beschikbaar. Het beschikbare water moet zuinig worden gebruikt om alle functies te voorzien van genoeg water van voldoende kwaliteit. Tijdens droogte gaat dit steeds meer ten koste van de waterkwaliteit.

De peilen worden gehandhaafd, onder andere ten behoeve van de stabiliteit van keringen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Conform de Waterwet en het Reglement van bestuur voor het hoogheemraadschap van Rijnland (2015) is Rijnland verplicht om het watersysteem in het beheersgebied te verzorgen. De algemene taken van Rijnland ten aanzien van dit calamiteitenbestrijdingsplan zijn:

- > Het onderhoud van keringen;
- > het handhaven van de peilen conform de peilbesluiten;
- > het handhaven van de waterkwaliteit inclusief de bestrijding van de verzilting.

De aard van het bestrijdingsplan (droogte is van langdurige aard, vindt plaats in de zomerperiode en speelt op regionale tot nationale schaal) leidt ertoe dat de volgende effecten zijn te verwachten:

- > Zowel de interne communicatie als de communicatie met partners en de pers en belangenorganisaties moeten zorgvuldig plaatsvinden om ruis op de lijn te voorkomen.
- > Voor de kade-inspecties is veel mankracht nodig, die in de vakantieperiode beperkt aanwezig is.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

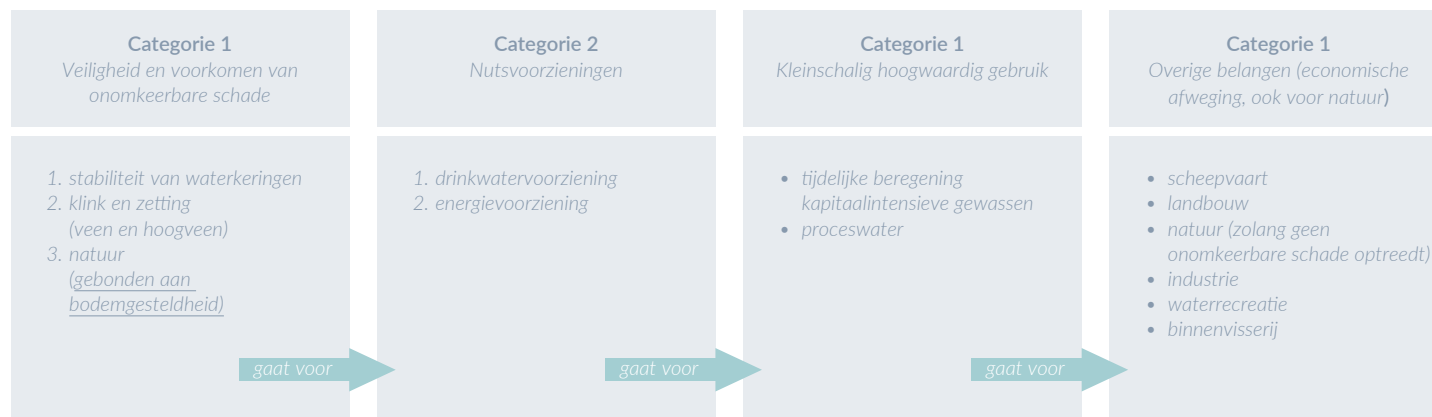
A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

De effecten van droogte minimaliseren:

De stabiliteit van de keringen waarborgen door inspectie en zo nodig herstel.

- > De zoetwatervoorziening zo lang mogelijk in stand houden door per coördinatiefase aanvullende maatregelen te treffen. Zo blijven belangrijke functies zo lang mogelijk voorzien van (zoet)water.

Tijdens droogte is de Landelijke verdringingsreeks (2004) van kracht. Deze is in onderstaand schema weergegeven en geeft aan met welke prioriteit water geleverd wordt aan een bepaalde functie. Bij toenemende droogte worden steeds meer functies gekort op hun waterbehoefte (van 4 naar 3 naar 2 naar 1). In de verdringingsreeks zijn alle bij het waterbeheer betrokken belangen opgenomen. Tijdens warme en/of droge perioden zal een afweging gemaakt moeten worden tussen alle betrokken belangen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

B. Wat geldt altijd voor dit type calamiteiten

Een droogteperiode overkomt Rijnland niet van de ene op de andere dag. Dit houdt in dat er tijd is voor het treffen van maatregelen.

De stabiliteit van keringen wordt mede beïnvloed door het waterpeil. Peilhandhaving is in het boezempolder systeem van Rijnland in de regel geen probleem. Zelfs met water van mindere kwaliteit is dit mogelijk.

Inspecties waterkeringen:

Op basis van een oplopend neerslagtekort en het beheerdersoordeel (zie hierna) wordt bepaald of inspectie nodig is. Inspecties – beperkte of uitvoerige – kunnen nodig zijn op zeer droogtegevoelige keringen (vanaf 150 mm neerslagtekort en indien uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is), droogtegevoelige keringen (vanaf 175 mm neerslagtekort en indien uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is) of alle keringen (vanaf 200 mm neerslagtekort en indien uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is). De inspecties zijn arbeidsintensief. Bij voortdurende droogte worden de inspecties herhaald. Op basis van het schadebeeld worden eventuele herstelwerkzaamheden uitgevoerd.

Aanvoeren zoetwater:

Bij verzilting van de Hollandsche IJssel wordt door toepassing van verschillende maatregelen steeds geprobeerd om zo lang mogelijk de beste waterkwaliteit in het beheersgebied te realiseren. Watertekort is dus voor Rijnland niet zozeer een tekort aan water (kwantiteit), maar een tekort aan zoetwater (kwaliteit). Hierdoor wordt schade aan gewassen/natuur zoveel als mogelijk voorkomen. De belangrijkste criteria die van toepassing zijn, zijn de actuele waterbehoefte (voor peilhandhaving en doorspoeling) en de chloride concentratie in het beheersgebied. Uitdroging van keringen kan leiden tot instabiliteit en kan optreden bij toenemend neerslagtekort, maar is niet per se gekoppeld aan verzilting van de Hollandsche IJssel.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Beheerdersoordeel:

Het beheerdersoordeel wordt opgesteld door een Waterschap Actie Team. De kern van het WAT bestaat uit medewerkers van de afdelingen Beleid- & Planontwikkeling, Watersystemen en Onderhoud en kan indien noodzakelijk worden aangevuld met ontbrekende expertise of capaciteit. Het WAT beoordeelt de vraag of er geïnspecteerd moet worden en zo ja, hoe omvangrijk en frequent de inspectie moet zijn. WAT adviseert hierover de CPI of OL afhankelijk van de opschalingsfase.

In het beheerdersoordeel wordt dit aan de hand van onderstaande punten bepaald:

- > Representatieve grondboringen op droge en zeer droogtegevoelige keringen (duidend op verdroging).
- > Optreden van diepe scheuren.
- > Veranderingen aan vegetatie.
- > Veranderingen bij korte (houten) damwanden.
- > Veranderingen aan wegen/belasting (werkzaamheden).
- > Beschikbare interne/externe schadebeelden die duiden op verdroging.
- > Andere relevante feiten en omstandigheden

Droogtekaart:

De droogtekaart is een digitaal document. Het bevat alle gevoelige en zeer gevoelige keringen in Rijnland en wordt continue bijgehouden. Informatie uit inspecties en kade

verbeteringen, die in de loop van een jaar plaatsvinden, worden hierin verwerkt. De planbeheerder checkt ieder voorjaar of de kaart actueel is.

Regionale/landelijke afstemming:

In perioden van watertekort en verzilting is de zoet-watervdeling een regionaal en landelijk probleem. Deze vraagt om een nauwe samenwerking en onderlinge afstemming tussen Rijkswaterstaat en regionale water-beheerders. De Regionale Droogte Overleggen (RDO) vervullen hierin een belangrijke rol. RDO West-Midden is één van 6 RDO's in Nederland.

Het doel van het RDO is het gezamenlijk aanpakken van knelpunten in de zoetwateraanvoer bij droogte, lage rivierafvoeren en waterkwaliteitsproblemen gerelateerd aan watertekort in de regio. In het RDO vindt afstemming plaats over de regionale droogtesituatie en de maatregelen. Het RDO zorgt tevens voor de juiste regionale informatie ten behoeve van besluitvorming en informeert de Landelijke Commissie Watervdeling (LCW) die adviezen opstelt over de landelijke watervdeling.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

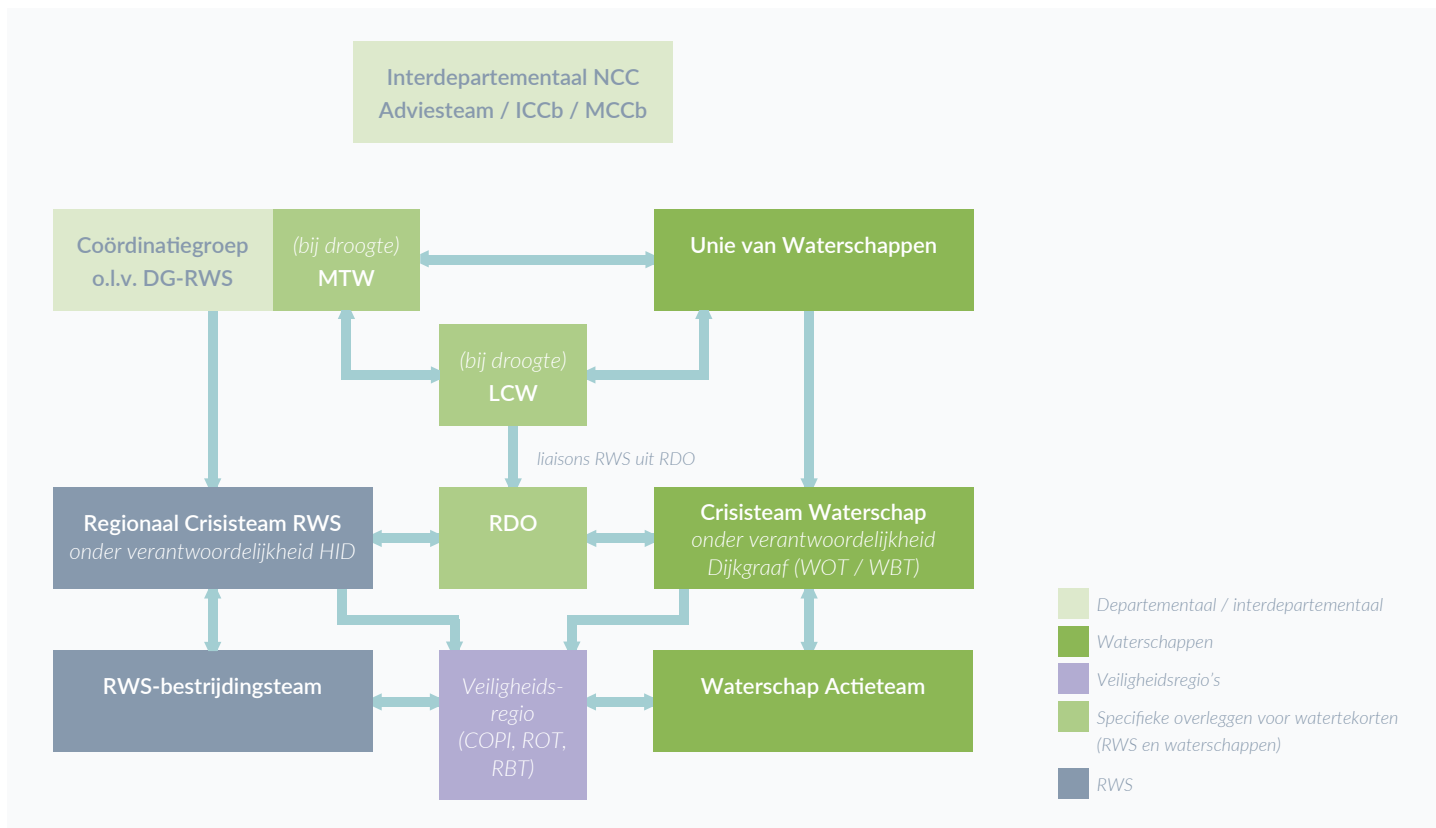
2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Communicatie:

Afstemming met de belangengroepen (onder andere categorie 4) vindt plaats omdat een aantal maatregelen met medewerking van de belangengroepen worden getroffen of effecten hebben op specifieke groepen. Dit is tevens per maatregel uitgewerkt. Daarnaast vindt berichtgeving plaats, o.a. via gemeenten en veiligheids-regio's.

De Technisch Coördinator KWA (TC) en de secretaris KWA coördineren de voorbereiding en inzet van de KWA. De Technisch Coördinator KWA (TC) en de secretaris KWA vormen een intermediair tussen de diverse waterschappen die water leveren, doorvoeren en gebruiken. Deze rollen zijn direct gekoppeld aan het waterakkoord KWA, en heeft daardoor ook raakvlakken met het CBP droogte.

De rol van TC is belegd bij een persoon werkzaam op de afdeling Beleid en Plan Ontwikkeling. De invulling van deze rol ligt veelal op het tactisch niveau, waarbij gebiedskennis en werking van het watersysteem een vereiste is, evenals een beleidsmatige onderbouwing over nut en noodzaak van de inzet. De rol van secretaris KWA is belegd binnen Juridische Zaken.

De TC heeft regelmatig overleg met collega's van omliggende waterbeheerders en met de LCW. Zowel in de aanloop om de aanvoer en doorvoer van water voor te bereiden als in de gebruiksfase om zaken in goede banen te leiden. De TC en Secretaris zijn rollen die bij (dreigende) inzet van de KWA daadwerkelijk ingevuld worden, veelal in de zomer. De TC draagt tevens zorg voor de informatievoorziening in de aanloop naar en gedurende een droogteperiode. Een vervangings-regeling is van kracht. (TC – vervanger – CS van dienst).

> Aanvoer zoetwater, inzet KWA:

Als de Rijnafvoer bij Lobith 's zomers lager wordt dan 1100 m³/s dan is verzilting van de Hollandse IJssel bijna zekerheid. Dit proces kan worden versneld wanneer dit samen valt met opzet op zee, als gevolg van harde wind/storm. Gaat dit samen met aanhoudend droog weer dan zal de Hollandsche IJssel langdurig verzilt en is een zoetwateraanvoer (concentraties tot 200 mg/l) naar Rijnland gedurende de resterende (droge) zomerperiode bijna niet meer via de Hollandse IJssel te realiseren. Rijnland anticipeert hierop door de inzet van lokale en regionale alternatieve aanvoerroutes voor te bereiden.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Blijft het aanhoudend droog, dan zullen de lokale en regionale aanvoerroutes operationeel worden. Bij aanhoudende droogte kan de inlaatgrens voor chloride bij Gouda worden opgerekt tot 300 mg Cl/l – licht verzilt water – zonder dat dit tot grote problemen voor de functies leidt. Indien nog steeds onvoldoende water aangevoerd kan worden via (één van) deze alternatieven dan kan zo nodig aanvullend (licht) verzilt water worden ingelaten bij Gouda. De peilhandhaving kan hiermee worden gewaarborgd, maar de waterkwaliteit komt nog verder onder druk te staan. Wanneer tijdens een verzilte Hollandse IJssel de watervraag aanhoudt, is de inzet van alternatieve aanvoerroutes noodzakelijk. Deze alternatieve aanvoerroutes kennen een zekere voorbereidingstijd voordat deze volledig operationeel zijn. Het operationeel krijgen van bijvoorbeeld de KWA (wateraanvoer uit de Lek en het Amsterdam Rijnkanaal) vraagt naast de tijd verbonden aan de bestuurlijke besluitvorming, nog eens minimaal 1 week. De aanvoer van zoet water via andere alternatieve routes, bijvoorbeeld de in 2003 ingezette Tolhuis-sluisroute (waterakkoord Amstel Gooi & Vecht), vraagt langdurige (> 2 weken) aanpassing van het watersysteem en inzet van de ons omringende waterbeheerders. Daartegenover staat dat het aanvoeren van verzilt water tot schade aan functies kan leiden.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

3 FASERING

Coördinatiefase	Algemene criteria
Reguliere bedrijfsvoering	
1	<i>Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is.</i>
2	<i>Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties.</i>

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Coördinatiefase	Algemene criteria
3	<i>Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties.</i>
4	<i>Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte.</i>

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Coördinatiefase	Criteria inspecties keringen	Acties
Reguliere bedrijfsvoering		Actualiseren Droogtekaart
1	Neerslagtekort groter dan 125 mm.	Opstellen beheerdersoordeel door WAT, opstellen zomermonitor door Technisch Coördinator
2a	Neerslagtekort groter dan 150 mm én uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is.	De zeer droogtegevoelige keringen worden geïnspecteerd (zie droogtekaart).
2b	Neerslagtekort groter dan 175 mm én uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is.	Aanvullend worden de droogtegevoelige keringen geïnspecteerd (zie droogtekaart).
3	Neerslagtekort groter dan 200 mm én uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is.	Het advies van Stowa is alle keringen te inspecteren mede afhankelijk van schadebeelden en droogtetekort.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Coördinatiefase	Criteria zoetwatertekort	Acties
Reguliere bedrijfsvoering	Rijnafoer > 1400 m ³ /s Cl _G < 200 mg/l	Wateraanvoer via de Hollandse IJssel Situatie is normaal.
1	Rijnafoer = 1100 m ³ /s Cl _{svk} > 250 mg/l Aanhoudende droogte Cl _G 200 – 300 mg/l	De Hollandse IJssel raakt verzilt, handhaven kwaliteit. Voorbereiden inzet KWA Anticiperende maatregelen
2	Commissie KWA heeft tot inzet KWA besloten: Randvoorwaarden: Rijnafoer < 1100 m ³ /s Cl _{svk} > 250 mg/l Aanhoudende droogte	De Hollandsche IJssel is verzilt, beperkte reductie kwaliteit. Inzet KWA werken Aanvullende maatregelen
3	Waterbehoefte > inlaat via KWA	Ingrijpende maatregelen tbv peilhandhaving. Lokale maatregelen met bestuurlijke impact Vergroten inzet KWA Bijmengen met beperkte inlaat via Gouda Verzilt water inlaten via Gouda of alternatieve aanvoer (bijv. via Tolhuissluis)
4	Ramp	(zie ook cal. Plan keringen)

Cl_{svk} = Chloride concentratie bij de Stormvloedkering
Hollandse IJssel

Cl_G = Chloride concentratie op de Hollandsche IJssel
bij Gouda

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Scenario 1: Stabiliteit keringen

Korte beschrijving scenario:

De stabiliteit van keringen heeft de hoogste prioriteit. Het bezwijken van een kering moet worden voorkomen. Door middel van regelmatige inspectie van regionale keringen kan een beeld worden verkregen van de stabiliteit. Het belangrijkste criterium voor het starten en uitvoeren van beperkte of uitgebreidere inspecties is allereerst gebaseerd op het neerslagtekort en vervolgens op het beheerdersoordeel. Op basis van het beheerdersoordeel wordt door het WAT geadviseerd of en waar inspectie door veldteams noodzakelijk is. Het neerslagtekort kan worden bepaald op basis van het voortschrijdend neerslagtekort zoals berekend door het KNMI vanaf 1 april van het betreffende jaar.

In het beheerdersoordeel wordt de voorafgaande periode meegenomen (veel of weinig neerslag tot 1 april) en de toestand van de keringen. De droogtekaart wordt aangevuld met deze informatie. Op basis hiervan wordt advies uitgebracht over de fasering en locaties van de uit te voeren inspecties. Herstelwerkzaamheden worden in de lijn uitgevoerd.

Maatregelen behorend bij dit scenario per coördinatiefase:

Fase 0	Fase 1	Fase 2	Fase 3
	Aanleveren beheerdersoordeel t.b.v. zomermonitor		
		Inspectie zeer droogte-gevoelige keringen	
		Inspectie droogte-gevoelige keringen	
			Inspectie alle keringen

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördina- tiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzet baarheid	Kosten maatregel
1	Inspectie zeer droogtegevoelige keringen	1		Preventief Controle kritische locaties		~ 1x per week doorlopend	Inzet veld teams afhankelijk van beheerders- oordeel
2	Aanvullend Inspectie droogte gevoelige keringen	1		Preventief Controle kritische locaties		~ 1x per 2 weken doorlopend	Inzet veld teams afhankelijk van beheerders- oordeel
3	Aanvullend Inspectie alle keringen	1		Preventief Controle alle locaties		Frequentie bepaald door het WAT doorlopend	Inzet veld teams afhankelijk van beheerders- oordeel
2-3	Herstellen kering	1		Herstel locatie gebonden	-	~ 2 dagen	€
2-3	Sproeien keringen	1		Preventief, locatie gebonden	-	~1 week	€
2-3	Advies groot vee te verwijderen	1		Preventief locatie gebonden	-	~1 week	Mogelijk schadeclaims
2-3	Vaarverbod	1		Preventief locatie gebonden		~1 week	Mogelijk schadeclaims

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

**Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks*

Coördina- tiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzet baarheid	Kosten maatregel
2-3	Beperking belasting verkeer	1		Preventief locatie gebonden		~1 week	Mogelijk schadeclaims
2-3	Werkzaamheden stil leggen	1		Preventief locatie gebonden		~1 week	Mogelijk schadeclaims
2-3	Stilleggen Baggeren	1		Preventief locatie gebonden		~1 week	Mogelijk schadeclaims
1	Algemene berichtgeving	2		Informereren		1 dag	nihil
1	Opstellen beheerdersoordeel	1				1 week	nihil

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Scenario 2: Watertekort (van voldoende kwaliteit)

De omvang van de waterbehoefte bepaalt de noodzaak om water in te laten. Zolang wateraanvoer noodzakelijk is en de verwachting bestaat dat dit minimaal een aantal dagen zo blijft, worden de coördinatiefase van de droogte en de daarbij behorende maatregelen bepaald door de chlorideconcentratie bij de inlaat bij het boezemgemaal te Gouda of bij de Stormvloedkering op de Hollandse IJssel. Bij aanhoudende droogte zijn onderstaande overwegingen

aan de orde om de watervoorziening van het beheersgebied te garanderen. De afweging is in grote lijnen afhankelijk van de aan te voeren hoeveelheid water en de waterkwaliteit versus de consequenties in termen van schade en kosten. Steeds wordt geprobeerd om zo lang mogelijk de beste waterkwaliteit in het beheersgebied te realiseren.

Maatregelen	Consequenties	Kosten /dag (operationeel)	Schade
KWA	Onvoldoende wateraanvoer	€ 10 duizend	Niet waarschijnlijk
KWA ⁺	Beperkte wateraanvoer	€ 10 duizend	Niet waarschijnlijk
KWA ⁺ + bijmengen Gouda	Verzilting zuidelijk deel watersysteem	€ 10 duizend	Beperkt
KWA ⁺ + verzilt water inlaten	Langdurige verzilting watersysteem	€ 10 duizend	Aanzienlijk, binnen beheersgebied
KWA ⁺ + Tolhuissluisroute	Risico's veiligheid watersysteem Doorvoeren zoutprop Fysiek afsluiten van vaarwegen	€ 30 duizend	Buiten beheersgebied

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Maatregelen behorend bij dit scenario:

Per coördinatiefase worden meerdere maatregelen getroffen.

Fase 0	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Opstellen zomermonitor				
Peilbeheersing boezem				
Beheersing kwaliteit boezem				
	Anticiperende maatregelen			
	Vorbereiden waterakkoord KWA			
		KWA		
			KWA+	
			KWA + bijmengen Gouda	
			KWA + verzilt water inlaten	
			Draaiboek Tolhuissluis	
				Nationaal watertekort

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
0	Opstellen zomermonitor	1+2	1	Overzicht situatie		wekelijks	nihil
0	Peilbeheersing boezem	2	1	Wateraanvoer gemiddeld	~20 m³/s (max.)	getijafhankelijk	nihil
0	Beheersing waterkwaliteit boezem	2	4	Wateraanvoer	~3 m³/s (max.)	getijafhankelijk	nihil
0	Lokale aanvoer via waterschappen	2	1	Wateraanvoer	~6 m³/s (max.)	1 dag	Kostprijs water-akkoord

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
1	Inzet noodpompen	2	1	WATERAANVOER	~ 5 m³/s	1 à 2 weken	huren
1	Extra doorspoelen boezem	2	4	Verbetering waterkwaliteit		getijafhankelijk	nihil
1	Stromingsrichting kwelpolders aanpassen	2	4	Verbetering waterkwaliteit		< 4 uur	nihil
1	Voorbereiden aanpassen aanvoer rondom Gouwe	2	4	Verbetering waterkwaliteit omgeving Gouwepolder en Noordplas		2 dagen	Inzet peilbeheer
1	Preventief vullen regenwaterbassins	2	4	Buffer creëren		1 week	Inzet advies
1	Kwelpolders extra doorspoelen	2	4	Verbetering waterkwaliteit		< 3 uur	nihil
1	Polderpeil opzetten	2	4	Buffer creëren, indien water beschikbaar	per polder	1-3 dagen	nihil
1	Voorbereiden inzet KWA	2	4	Voorbereiding		1 week	nihil

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
1	Aanpassen schut beheer grote sluis Spaarndam	2	4	Verbetering waterkwaliteit		< 4 uur	nihil
2	Opstarten communicatie met categorie 4	2	4	Informereren, afstemmen		1 week	nihil
1	Algemene berichtgeving	2	4	Informereren		1 dag	nihil

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
2	Inzet KWA	2	3	Wateraanvoer	~ 4 m³/s	Na 1.14	kostprijs water-akkoord
2	Staken/beperken inlaat Gouda	2	3	Waterbeperking	Max. 20 m³/s	< 2 uur	nihil
2	Beperken door-spoelen Boezem	2	3	Waterbeperking	~ 1-2 m³/s	< 2 uur	nihil
2	Staken doorspoelen kwelpolders	2	3	Waterkwaliteit		1 dag	nihil
2	Maatregelen alternatieve aanvoer Gouwe uitvoeren	2	3	Verbeteren waterkwaliteit		< 2 uur	Inzet peilbeheer
2	Boezem naar winterpeil	2	3	Bevorderen systeemgedrag		1 dag	nihil
2	Terugpompen schutsluis Grote Sluis Spaarndam uitvoeren	2	3	Waterkwaliteit		1 week	€30 duizend per week
2	Stremming kolksluis Spaarndam	2	3	Waterkwaliteit		1 dag	nihil

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
3	Beregeningsverbod	2	1	Wateraanvoer	~ 0,5 m³/s	1 week	Mogelijk schade-claims
3	Staking doorspoeling boezem	2	3	Wateraanvoer	~ 2 m³/s	< 2 uur	Mogelijk schade-claims
3	Staken doorvoer naar omliggende water-beheerders	2	1	Wateraanvoer	~ 2 m³/s	2 dagen	Mogelijk schade-claims
3	Opvoeren capaciteit KWA naar KWA*	2	3	Wateraanvoer	2-3 m³/s	2 à 3 dagen	Kostprijs/1000 m³
3	Bijmengen met verzilt water	2	1	Wateraanvoer	2-10 m³/s	getijafhankelijk	Mogelijk schade-claims
3	Inlaten verzilt water	2	1	Wateraanvoer	20 m³/s	getijafhankelijk	Mogelijk schade-claims
3	Inzetten Tolhuissluis route	2	1	Wateraanvoer	10 m³/s	2 weken	Mogelijk schade-claims

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
3	Watervoorziening kwetsbare natuur	2	1	Waterkwaliteit		pm	Mogelijk schade-claims
3	Beperken schuttijden Grote Sluis Spaarn-dam	3	3	Waterkwaliteit		1 week	Mogelijk schade-claims

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

Bedrijfscontinuïteit

Leeswijzer en kader

Voorliggend Calamiteitenbestrijdingsplan is een nieuw onderdeel van het Calamiteitenhuis Rijnland, de planvorming waarin Rijnland beschrijft hoe te handelen tijdens calamiteiten. Dit plan kan niet los gelezen worden van de andere plannen omdat het uitgaat van de vastgestelde structuur en organisatie rondom de processen: melding & alarmering, opschalen & afschalen, leiding & coördinatie en informatiemanagement.

Voor meer informatie over de beleidsmatige kaders en uitgangspunten wordt verwezen naar deel A, het Calamiteitenplan. Voor een meer praktische invulling van de processen en organisatie, wordt verwezen naar het supplement B1, Werkwijze. Ook is er een link met het supplement Facilitaire Zaken, B5, wat beschrijft hoe de catering, beveiliging, schoonmaak en andere ondersteunende facilitaire processen geregeld zijn tijdens calamiteiten.

Verschil tussen voorliggende Calamiteitenbestrijdingsplan BCM en het supplement facilitaire zaken is dat dit een plan is geschreven voor een specifiek calamiteittype, namelijk een ontregeling, storing of uitval van een bedrijfscontinu proces, specifiek gericht op: de systemen, de mensen of de gebouwen. Met andere woorden, een calamiteit die de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar brengt.

Voor medewerkers die kunnen worden ingezet ten behoeve van de uitvoer van dit proces is een onderscheid te maken tussen leden van de Calamiteitenorganisatie Slank & Gespierd en de specialisten op hun vakgebied die in geval van een calamiteit hun kennis en ervaring zullen inzetten om de calamiteit onder controle te brengen en op te lossen. De mensen van de Calamiteitenorganisatie geven leiding aan een calamiteit, ook een BCM-calamiteit net als bij alle andere soorten calamiteiten. Daarnaast kunnen specifieke mensen vanuit de afdelingen worden ingezet. Dat zal bij een BCM-calamiteit meestal gaan om specialisten op het gebied van ICT (applicatie-/systeembeheerders), gebouwen (gebouwenbeheerder) en documenten (de Waterschapsarchivaris). Zij worden

CALAMITEITEN-
BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

dan ingezet ter uitvoering en bestrijding van de calamiteit, in de structuur van een zogenaamd WAT (Water Actie Team) Bedrijfscontinuïteit, waarbij de aansturing gebeurt door de calamiteitenorganisatie. Een uitgebreide beschrijving van de structuur en inrichting van het Actieteam staat beschreven in bijlage 1. Dit is een generieke beschrijving, wat inhoudt dat deze geldt voor alle actieteams (WAT).

De Calamiteitenorganisatie wordt dus (vanaf heden) ook gealarmeerd wanneer een van de scenario's als beschreven in dit CBP aan de orde is. Het gaat hierbij om: uitval van mensen, systemen of gebouw. De rollen binnen de calamiteitenorganisatie zijn 24/7 gegarandeerd middels een piket. Alarmering gebeurt via de meldkamer en Coördinator Melden en Incidenten (CMI). De CMI is de alarmeerder van de calamiteitenorganisatie. In overleg met de CPI (operationeel leidinggevende) wordt er opgeschaald naar fase 1 of in overleg met de OL naar fase 2. Voor meer toelichting wordt verwezen naar Supplement B1, Werkwijze.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN	
REGIONALE KERINGEN	
WATEROVERLAST	
WATERKWALITEIT	
AFVALWATER	
DROOGTE	
BEDRIJFSCONTINUÏTEIT	
1 ALGEMEEN	
2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE	
3 FASERING	
4 SCENARIO'S & MAATREGELEN	
BIJLAGEN	

1 ALGEMEEN

In dit calamiteitenbestrijdingsplan (CBP) is een calamiteit binnen het calamiteittype Bedrijfscontinuïteit verder uitgewerkt. In de voorbereiding is er een planbeheerder benoemd en is deze samen met het afdelingshoofd DVI voor de preparatieve voorbereiding verantwoordelijk. Bedrijfscontinuïteitsmanagement (BCM) is een relatief nieuw onderdeel binnen Calamiteitenzorg wat maakt dat er wat meer dan voor andere calamiteitstypen is voorbereid en uitgewerkt.

BCM kent een eigen Water ActieTeam (WAT). Hoewel de term water-actie team niet geheel de lading dekt, zal in dit document voor de herkenbaarheid en vergelijkbaarheid met andere CBP's de term WAT toch gehanteerd worden. Om het onderscheid zichtbaar te maken zal in dit stuk steeds gesproken worden over WAT BCM. Het WAT zal via het Hoofd WAT BCM gealarmeerd en ingeschakeld kan worden. Het Hoofd WAT is geen piketfunctie, maar deze rol wordt vervuld door: hoofd DVI, teamleider ICT (4x), teamleider Facilitaire zaken, expert Gebouwen. Er mag vanuit gegaan worden dat deze functionarissen te allen tijde bereikbaar en beschikbaar zijn en vakanties en/of afwezigheid onderling afstemmen, omdat via hen het WAT gealarmeerd moet worden. Wanneer een calamiteit langer dan 12 uur duurt, moet worden teruggevallen op het supplement Personele Zaken (B6) waarin onder meer staat beschreven hoe om te gaan met de Arbeidstijdenwet. In bijlage 1 is het WAT verder uitgewerkt.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

Rol	Functionarissen	Telefoonnummer
Hoofd WAT BCM	Luc van Wijk	(071) 306 31 84 / 0615858347
Verantwoordelijk voor Gebouwen	Cynthia Slot	(071) 306 38 12 / 0611732554
Verantwoordelijk voor ICT Systemen Kantoorautomatisering	Petra Huf, Evert de Rijke, Henri Schrijnemakers	(071) 306 30 09 / 0615949829 (071) 306 36 72 / 0611368444 (071) 306 31 73 / 0650267170
Verantwoordelijk voor ICT Systemen Procesautomatisering	Pieter van Dijk	(071) 306 34 50 / 0611952061
Expert Gebouwen	Wijnand 't Hart	(071) 306 31 57 / 0621489903

Voor BCM zijn 2 reguliere wachtdiensten binnen Rijnland beschikbaar, wachtdienst Gebouwen (+31 665154087) en wachtdienst Systemen (+31 71 3063123). Voor deze rollen is een 24/7 beschikbaarheid gegarandeerd. Het WAT wordt op basis van beschikbaarheid en bereikbaarheid middels een zogenaamd 'kanspiket' gealarmeerd. Dit geldt overigens voor de bezetting van alle actieteams binnen de Calamiteitenorganisatie.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

In onderstaand CBP staat beschreven hoe te handelen bij 3 mogelijke uitval-gebeurtenissen:

a) Systemen (S)

b) Gebouwen/Installaties (G)

c) (grote groepen/ grootschalig) Mensen/ Medewerkers (M)

Voor deze 3 uitval-gebeurtenissen vindt een nadere uitwerking plaats van een aantal mogelijke incident types: Uitval van ► Incident type ▼	Systemen (S)	Gebouwen/ Installaties (G)	Mensen (M)
Stroomstoring	✓	✓	-
Brand	✓	✓	-
Cyberaanval	✓	✓	-
Mobiel netwerk	✓	✓	-
Software-fout	✓	✓	-
Wateroverlast	✓	✓	-
Bouwkundige problemen	-	✓	-
Terroristische aanslag	✓	✓	✓
Pandemie	-	-	✓

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

ad a) Uitval van systemen.

Hieronder wordt verstaan:

- > Hardware: netwerkinfrastructuur, meetinstrumentarium, mobiele apparaten
- > Software: kantoorautomatisering, procesautomatisering (gemalen en zuiveringen)
- > Telefonie: netwerkprovider, telefoniecentrale, mobiele telefoons

Voor de belangrijkste applicaties van Rijnland die Rijnland zelf technisch beheert is een uitwijk mogelijkheid beschikbaar. Dit betreft de volgende 5 applicaties:

- > Bosbo
- > Corsa
- > Ultimo
- > Office / Exchange
- > Wonderware

Andere applicaties, die technisch niet zelf door Rijnland worden beheert, maar die ook als kritisch voor het functioneren van Rijnland worden beschouwd zijn:

- > Prosa
- > Inprocess
- > LCMS
- > Skype for Business
- > Internetverbinding

Bovenstaande applicaties worden ook wel de 'top 10'-applicaties van Rijnland genoemd.

In Bijlage 2 is het afwegingskader opgenomen om tot uitwijk te besluiten. In het verleden is geoefend met een automatische uitwijk, maar dat bleek vaker tot problemen te leiden dan dat het voordelen opleverde. Er is daarom gekozen om te werken met een individueel besluit dat genomen wordt in overleg tussen de ICT-specialisten en de operationeel leider. Ook is de contactmatrix toegevoegd op bovengenoemde 10 applicaties.

ad b) Uitval gebouwen / installaties

Hieronder wordt verstaan:

- > Hoofdkantoor
- > Buitenlocaties: zuiveringen, gemalen, peil regulerende kunstwerken, meetlocaties

Bij uitval van het hoofdkantoor is de lijn: we gaan werken vanuit een andere locatie (zoals bijvoorbeeld de locatie van HHSK, Maasboulevard 123, Rotterdam) en vanuit huis. De kernbezetting krijgt de beschikking over beide, voor de andere medewerkers wordt vanuit het MT besloten hoe hiermee om te gaan, afhankelijk van de aard, duur en omvang van het niet beschikbaar zijn van het hoofdkantoor.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

ad c) (Grootschalige) Uitval medewerkers

Hieronder wordt verstaan, medewerkers die:

- > Ziek zijn of dreigen te worden en niet meer kunnen werken
- > Getroffen (dreigen te) worden
- > (Dreigen te) overlijden

Bij uitval van medewerkers is de lijn dat het MT onder leiding van de SAD bijeen komt als verantwoordelijke voor de medewerkers in de organisatie te besluiten hoe hiermee om te gaan. Let ook op de lijn voorgesteld in het Supplement Personele Zaken, B6, in dit kader.

Vanuit oogpunt van bedrijfscontinuïteit wordt ten aanzien van medewerkers onderscheid gemaakt in:

- > Calamiteitenorganisatie (Slank en Gespierd) – behorend tot de kernbezetting
- > Actieteams (ter ondersteuning van Slank en Gespierd)
- > Medewerkers primair proces
- > Medewerkers reservepool

In Bijlage 3 is het overzicht van kritieke processen en kernbezetting voor Rijnland opgenomen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

2 AANPAK/ BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

- > Vaststellen aard en omvang
- > Stoppen van het probleem
- > Isoleren en compartimenteren
- > Situatie terugbrengen naar 'business as usual'

B. Wat geldt altijd voor dit type calamiteiten

Veiligheid voor mensen staat bovenaan, direct gevolgd door het kunnen doorgaan met de reguliere bedrijfsvoering.

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

De calamiteit treft het functioneren van Rijnland en de eigen bedrijfsvoering en continuïteit.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

3 FASERING

Kritisch Processen:	
1. Melding & Alarmeren	1. Meldingen gaan direct (mogelijk via het Servicepunt / automatisering) naar de CMI
	2. Via de CMI gaat er een lijn richting de CPI
	3. BHV gaat over de veiligheid van de mensen. Is een parallel proces met de calamiteitenorganisatie. CPI onderhoudt de lijn met hoofd BHV en andersom.
2. Opschalen & Afschalen	Het Water Actie Team (WAT) BCM staat beschreven in bijlage 1 en wordt aangestuurd door: Fase 1: de CPI (Coördinator Plaats Incident) Fase 2: de CS (Coördinator Scenario's) die onderdeel uit maakt van het WOT waar de Operationeel Leider voorzitter van is. De bezetting is afhankelijk van de aard en omvang maar bestaat tenminste uit een hoofd WAT BCM (afdelingshoofd of een van de teamleiders DVI) aangevuld met de wachtdienst Gebouwen en de wachtdienst Systemen en een aantal medewerkers die via kanspiket opgeroepen kan worden.
	Gelet op de impact zal veelal worden opgeschaald naar Fase 2 of meer. CS zal op basis van info van WAT BCM scenario's uitwerken. CM stuurt voor treffen van maatregelen WAT BCM aan. Indien alleen Fase 1: CPI stemt af met hoofd BHV of WAT BCM als deze er is.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

3. Leiding & Coördinatie

CPI – in samenspraak met reguliere wachtdienst systeembeheer en gebouwenbeheer

Specifiek bij een BCM-calamiteit: Een CPI kan ruggenspraak houden met een OL en SAD om af te stemmen over mogelijk handelingsperspectief: Medewerkers advies geven over wel of niet thuis te werken.

WOT – WAT BCM

4. Informatiemanagement

LCMS in het WAT BCM

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

Coördinatiefase	Criteria
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht welke de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/ of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties.
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. Grote verontreiniging/ dreigende situatie / regionaal
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebied- overschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collega-waterbeheerders noodzakelijk is.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Er is een 9-tal incidenten binnen bedrijfscontinuïteit te onderscheiden:

1. Stroomstoring

Maatregelen:

Hoofdkantoor:

Systeem: Inschakeling backup-functie UPS (Uninterruptible power supply) en 2 aggregaten. UPS is de noodstroom, die de eerste 2 uur werkt bij een stroomstoring.

- > De CPI geeft opdracht aan de receptie om te informeren, aanvullend op de mail van de Ico over opschaling in geval van een calamiteit. De receptie informeert werknemers en bezoekers via de intercominstallatie.
- > Bij langdurige stroomuitval (langer dan 2 uur) mensen adviseren thuis / andere locatie te werken

Effect:

- > Stroomlevering wordt gecontinueerd.
- > De UPS zorgt ervoor dat de server-ruimte en andere vitale gebouwdelen geen netstroom-uitval hebben.

Ook het noodstroom aggregaat slaat aan waarmee vitale delen van het gebouw voorzien blijven van stroom.

Aggregaat: noodverlichting gaat aan in de Centrale computerruimte, D&H-zaal, werkplekken bij het Servicepunt, de WOT- en WBT-ruimte en alle patchkasten.

Medewerkers dienen te werken vanuit huis/ andere locatie.

Inzetbaarheid:

Duur UPS: 2 uur.

Duur aggregaat: 4 uur.

Er is een leverancierscontract voor aanvullende levering van 2000 liter dieselveorraad ten behoeve van de werking van de aggregaten langer dan 4 uur.

Via de calamiteiten-organisatie is het mogelijk om extra stroomvoorziening (aggregaten) te mobiliseren indien daar behoefte aan is. De afspraken hierover zijn in de andere CBP's opgenomen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

LIANDER Gas Elektriciteit
0800 – 9009 (nationaal storingsnummer)

Indien het pand onbruikbaar wordt: dezelfde maatregelen als bij brand.

2. Brand

Maatregelen:

Het hoofdkantoor Archimedesweg staat in brand:

- > Mensen ontruimen uit het gebouw en veilig stellen
- > Door de brandweer/ ambulancedienst: check op vrijgekomen giftige stoffen en medische check op werknemers
- > Verhuizen naar vervangende kantoorruimte
- > Uitschakelen klimaatinstallatie archiefbewaarplaats

Brand in technische ruimte voor IT-systemen op het hoofdkantoor:

- > Overschakelen op Uitwijk voor top 10 IT-systemen
- > Serruimte opnieuw opbouwen / elders onderbrengen

Een buitenlocatie staat in brand. Aanvullend op bovenstaande:

- > Kantoor voorzieningen op buitenlocaties zoals PC's, pennen en papier

Effect:

Kantoorwerk wordt verricht vanuit de vervangende kantoorruimte

Voorkomen rookschade aan het archief.

Voor het herstel van schade en beperken van gevolgschade is een contract afgesloten met Art Salvage, bij calamiteiten bereikbaar via 0900 - 4321 4321

- > Uitwijk van top 10 IT-systemen is beschikbaar (voor de kernbezetting, zie [bijlage 3](#)), de overige IT-systemen zijn niet beschikbaar.
- > Extra server-voorzieningen kunnen worden geactiveerd in ons externe datacenter in Delft van The Datacenter Group (TDCG). Daarvoor contact op te nemen met TDCG.

Inzetbaarheid:

Facilitaire Zaken voorziet in de kantoorvoorzieningen op buitenlocaties.

Alternatieve kantoorruimte:

- > Met de BSGR zijn afspraken gemaakt voor uitwijk naar hun locatie, voor circa 20 werkplekken.

Contactpersoon is:

Marcel van Putten - m.van.putten@bsgr.nl
06 - 10 88 58 72

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

- > De gemeente Leiden beschikt over een ingerichte uitwijk-kantoorlocatie aan de stationsweg.

Contact via:

Hans van der Meulen, Adviseur Middelen en Control, Concernstaf Gemeente Leiden, telnr 071 5165088, mobiel 0652 443039, of SP71, Wouter van Munster, tel 071 5165445.

- > Uitwijk naar HHSK is ook mogelijk. Bereikbaar via Kim Meerhof, k.meerhof@hhsk.nl, +31 104537473

Verder kan er in hotels in de buurt (HollydayInn, Het Haagsche Schouw en het Hilton) vergaderruimte gehuurd worden.

Er is geen waakvlamovereenkomst op het gebied van servers afgesloten. Voor dergelijke vragen kan 24/7 contact worden opgenomen worden met onze partner Infotheek. De systeembeheerders met wachtdienst hebben hiervoor de contactgegevens.

The Datacenter Group

Heertjeslaan 1, Delft

Storingsnummer:

+31 (0) 6 247 588 31

Noodnummer:

+ 31 (0) 64 22 76 525

Infotheek

Dorus Rijkersweg 15

Leiden

+31 (0)71 800 1400

3. Cyber aanval**Maatregelen:**

- > Geïnfecteerde systemen loskoppelen van bedrijfsnetwerk
- > Back-up verloren gegevens terugzetten
- > Opbouwen nieuwe / herstellen ICT-werkplek
- > Bij verlies van persoonsgegevens: melding aan Autoriteit Persoonsgegevens
- > Eventueel: overschakelen op IT-Uitwijk
- > Contact opnemen met het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC)
- > Contact opnemen met CERT Watermanagement

Effect:

- > Indammen schade aan de rest van het bedrijfsnetwerk
- > Continuïteit op beschikbaarheid van gegevens.
- > Voldoen aan wettelijke meldplicht
- > Top 10 IT-systemen beschikbaar voor de kernbezetting
- > WS / RWS security expertise beschikbaar bij het beheersen van de cyberaanval

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

Inzetbaarheid:

www.ncsc.nl

cert@hetwaterschapshuis.nl - 06 512 565 22

4. Uitval mobiel netwerk

Maatregelen:

- > **Uitval hoofdnummer waterschap / nummer Servicepunt / Servicedesk):** Instellen noodroutering naar Vodafone Service Telefooncentrale
- > **Uitval mobiele telefonie:** Bel Vodafone Converged Servicedesk voor support
- > **Alternatief:** Skype-bellen met headset voor bellen via vaste pc of direct via iPad
- > **Calamiteitenorganisatie:** bij geen gehoor via mobiele telefoon: maak gebruik van semafoondienst
- > **Uitval internet op hoofdkantoor:** werken vanuit de 3 HHR- uitwijklocaties (wifi), vanuit het hoofdkantoor van HHSK of vanuit huis

Effect:

- > Bereikbaarheid algemene nummers (hoofdnummer waterschap, nummer Servicepunt / Servicedesk)
- > Beschikbaarheid telefonie via Skype
- > Berichten verzonden via semafoon komen gegarandeerd aan
- > Beschikbaarheid internet vanaf uitwijklocaties of vanuit huis

Inzetbaarheid:**Service Telefoon Centrale**

070-3110362 / 070-3110300

Vodafone Converged Servicedesk:

043-3870291

Te bellen door uitsluitend (gelaagd):

- > Erwin van Gent
- > Ruud Wisse
- > Petra Huf
- > Luc van Wijk

Voorraad headsets: +/- 20 stuks**Semafonie:**

KPN Critical Communications

semafonie@kpn.com

070-343 20 15

06-3003 7080

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

De 3 HHR-uitwijklocaties: Gemaal Gouda

Gemaal Leeghwater – Buitenkaag

Gemaal Palenstijn – Zoetermeer

Deze uitwijklocaties beschikken over schermen bedoeld voor LCMS-gebruik

5. Software- /hardwarefout

Maatregelen:

- > Rebooten/ patchen verstoorde systeem
- > Fout in toegangssysteem voor gebouwen: beveiliging bij de deur
- > Opvolgen foutenanalyse in monitorsysteem (archief-) klimaatinstallatie binnen 48 uur
- > Eventueel: overschakelen op IT-Uitwijk

Effect:

- > Beschikbaarheid IT-systemen
- > Beheerste toegang bezoekers
- > Klimaatbeheersing in archiefbewaarplaats
- > Top 10 IT-systemen beschikbaar voor de kernbezetting

Inzetbaarheid:

Beveiliging inhuren om iedereen te controleren bij de ingang

6. Wateroverlast

Maatregelen:

- > Watertoevoer beperken
- > Pompen neerzetten en aanzetten
- > Herprioritering inzet van mensen wb taken en werklocatie
- > Inzet slachtofferhulp
- > Acteren op impact voor ruimtes en systemen

Effect:

- > Ruimten blijven droog
- > Continuïteit op de vitale bedrijfs processen
- > Opvang en nazorg
- > Beschikbaarheid over ruimtes en systemen

Inzetbaarheid:

De parkeergarage is betonnen bak die geen water doorlaat. Wanneer het waterpeil teveel stijgt is daar geen afdoende oplossing voor. Het aggregaat zal onder water komen te staan en we zullen tijdig een noodaggregaat op hoogte moeten plaatsen.

Indien het pand onbruikbaar wordt: dezelfde maatregelen als bij brand.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

7. Bouwkundige problemen

Maatregelen:

- > Afsluiten gevaarlijke ruimten.
- > Herhuisvesting van personeel

Effect:

- > Voorkomen ongelukken
- > Continuïteit op (vitale) bedrijfsprocessen

Inzetbaarheid:

Indien het pand onbruikbaar wordt: zelfde maatregelen als bij brand.

8. (Dreiging van) terroristische aanslag

Maatregelen:

- > Opschakelen beveiliging
- > Politie alarmeren (NCTV is in de leiding i.s.m. Politie)
- > Alle bovenstaande maatregelen kunnen van toepassing zijn
- > Procedure verdacht pakket

Effect:

- > Voorkomen of beperken van de aanslag.
- > Bescherming van personeel, systemen en objecten
- > Veilig behandeling van verdacht pakket

9. Pandemie

Maatregelen:

- > Te bepalen op het moment dat de pandemie zich voordoet. De aard van de pandemie bepaalt in sterke mate de mogelijke maatregelen.
- > Vooraf lijst met functionarissen maken die aangeeft welke functionarissen in elk geval nodig zijn. Anders gezegd: welke posities tenminste bezet moeten worden.

Effect:

Medewerkers zijn in veiligheid en beschikbare medewerkers worden zo efficiënt mogelijk ingezet

Inzetbaarheid:

Beschikbare mensen werken zoveel mogelijk vanuit huis om de kans op besmetting te verkleinen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

BIJLAGEN

Bijlage 1. ActieTeam (WAT) Bedrijf continuïteit

Bezetting WAT BCM

Het WAT BCM wordt gealarmeerd door het Hoofd WAT. Deze verzamelt een bezetting afhankelijk van de aard en omvang van de calamiteit en de specifieke kennis die nodig is.

Rol	Functionarissen	Telefoonnummer
Hoofd WAT BCM	Luc van Wijk	(071) 306 31 84 / 0615858347
Verantwoordelijk voor Gebouwen	Cynthia Slot	(071) 306 38 12 / 0611732554
Verantwoordelijk voor ICT Systemen Kantoorautomatisering	Petra Huf, Evert de Rijke, Henri Schrijnemakers	(071) 306 30 09 / 0615949829 (071) 306 36 72 / 0611368444 (071) 306 31 73 / 0650267170
Verantwoordelijk voor ICT Systemen Procesautomatisering	Pieter van Dijk	(071) 306 34 50 / 0611952061
Expert Gebouwen	Wijnand 't Hart	(071) 306 31 57 / 0621489903

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN	
REGIONALE KERENGEN	
WATEROVERLAST	
WATERKWALITEIT	
AFVALWATER	
DROOGTE	
BEDRIJFSCONTINUÏTEIT	

- 1 ALGEMEEN
- 2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE
- 3 FASERING
- 4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

Bijlage 2. Afwegingskader Besluit tot Uitwijk

Kritieke processen

Rijnland heeft de volgende uitgangspunten voor prioritering bepaald in geval van een crisis:

- > BCM moet zo dicht mogelijk blijven bij het motto 'Droge voeten, Schoon water'
- > De BCM inspanningen richten zich in eerste instantie op de kritieke processen. De systemen die deze processen ondersteunen zijn daarmee ook kritische systemen.

Bovenstaande uitgangspunten geven de prioriteiten aan de volgende processen binnen Rijnland. Deze lijst is niet in volgorde van belangrijkheid. Situationeel zal bepaald worden aan welke processen prioriteit gegeven wordt.

- > Monitoring waterkwaliteit
- > Monitoring waterkwantiteit
- > Bewaken en besturen van objecten (gemalen, zuiveringsinstallaties)
- > Registreren van verstoringen (meldpunt/loket)
- > Registratie van klachten

De BCM inspanningen van Rijnland zullen dus met name gericht zijn op het continueren en herstellen van deze processen.

Kernpersoneel

- > Calamiteitenorganisatie (leden Slank & Gespied, +/- 45 personen)
- > Watersystemen (45 medewerkers)
- > Zuiveren (45 medewerkers)
- > PO&F (2 medewerkers Arbo/veiligheid)
- > B&P (6 medewerkers)
- > Gebouwenbeheer (2 medewerkers)
- > ICT (4 medewerkers)
- > Onderhoud (4 medewerkers)
- > Communicatie (8 medewerkers)

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

De contactmatrix hiervoor is:

Nr	Applicatie	Afdeling(en)	Functioneel Applicatiebeheer	Technisch Applicatiebeheer	Contactgegevens Leveranciers
1	Bosbo	Watersystemen	Jan Willem van Kempen	Douwe Doevendans	Actemium Laan Van Europa 450 3317 DB Dordrecht 020 562 6161
2	Prosa	financiële administratie	Ruud Kooiman	nvt (cloud oplossing)	AllSolutions Helsinkilaan 2 3446 AH Woerden 0348 430 110
3	Corsa	Dienstverlening, Voorzieningen & ICT	Hans van Poelgeest	Leo Verdegaal	BCT Automatisering B.V. Heiberg 40 6436 CL Amstenrade 046 442 4545
4	Inprocess	Watersystemen	Frank van Kan	Toon Dompeling	Brein B.V. Hassinkborgh 10 7483 CT Haaksbergen 053 574 1686

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

5	Ultimo	Onderhoud	Peter van Leijenhorst	Cheryl Hostmann	ULTIMO Software Soutions Waterweg 1 8071 RR Nunspeet 0341 423 737
6	Wonderware	Onderhoud	Roel van de Konijnenburg	Douwe Doevedans	Wonderware 076 579 4100
7	Office / Exchange	Dienstverlening, Voorzieningen & ICT	Cees Barnhoorn	Marten Spinder	Microsoft B.V. 020 500 1500
8	LCMS	Beleid en Planontwikkeling	Rene van der Zwan	Toon Dompeling	Instituut Fysieke Veiligheid Mark Aukema 026 355 2400
9	Skype for Business	Dienstverlening, Voorzieningen & ICT	Ruud Wisse	Ruud Wisse	Vodafone 0800 0094
10	Internetverbinding	Dienstverlening, Voorzieningen & ICT	Ruud Wisse	Marco van Putten	Vodafone 0800 0094

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

Bijlage 3.**Kritieke processen en kernbezetting Rijnland**

- > Bepaal hoelang de storing waarschijnlijk gaat duren?
- > Welke systemen kunnen niet (goed) functioneren en tot welke problemen leiden die
- > Is het mogelijk de systemen binnen afzienbare tijd weer operationeel te krijgen?
- > Wat is de impact en wat zijn de kosten bij het activeren van de Uitwijk-voorziening?
- > Hoe acuut is de noodzaak van het weer kunnen gebruiken van een (top 10-)applicatie?

In geval van uitval van systemen zal in overleg met de OL, de functioneel beheerder en de technisch applicatie-beheerder de afweging gemaakt worden of tot uitwijk dienst te worden overgegaan.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

BIJLAGEN

RELATIEMANAGEMENT EN NETWERKPARTNERS RIJNLAND

1

BELEIDSKADER
RELATIE-
MANAGEMENT

2

NETWERK-
PARTNERS

3

MELDEN EN
ALARMEREN
NETWERKPARTNERS

4

CONTACTGEGEVENS

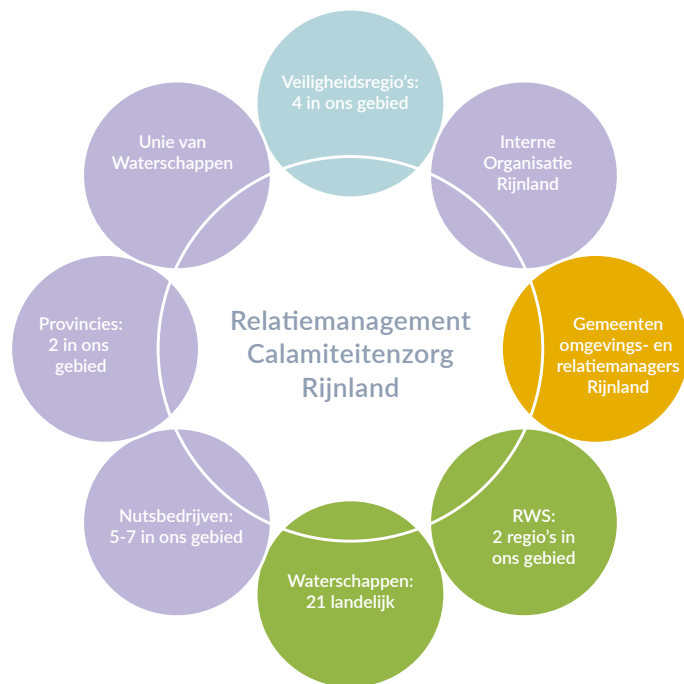
1 BELEIDSKADER RELATIE-MANAGEMENT

Doel

Het doel van relatiemanagement crisisbeheersing is een betere crisisbestrijding en kennen van elkaar en elkaars taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Daarvoor zijn samenwerkingsverbanden nodig (intern en extern) en kennis over en weer.

Onze omgeving in het veiligheidsdomein

Veiligheidsregio's en netwerkpartners zoals hierboven aangegeven zijn de belangrijkste partner van het waterschap in het domein van fysieke veiligheid en crisisbeheersing. Waarbij de gemeentes geïnformeerd worden vanuit de veiligheid regio en vanuit Rijnland door de reguliere organisatie. (relatie beheerders) Rijkswaterstaat en buur waterschappen zijn belangrijk als collegiale waterbeheerders. Het werk van de relatiemanager crisisbeheersing richt zich daarom primair op bovengenoemde partijen.

Inhoudelijke thema's

De thema's die onderwerp zijn van gesprek met deze partners komen voort uit de bestuurlijke convenanten, waarin meer algemene en generieke thema's zoals alarmering, informatiemanagement en communicatie zijn opgenomen.

Daarnaast is klimaatadaptatie ook voor de veiligheidsregio's een actueel en urgent onderwerp. De bewustwording is groeiend dat in Nederland er anders gebouwd zal moeten worden en elke schop die nu de grond in gaat klimaat bestendig zal zijn. De consequenties zijn niet alleen clusterbuien, droogte en maaiveld daling, zeespiegelstijging maar ook spanningsuitval, uitval van telecom etc.

NETWERKPARTNERS

- 1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT
- 2 | NETWERKPARTNERS
- 3 | MELDEN EN ALARMEREN NETWERKPARTNERS
- 4 | CONTACTGEGEVENS

In beperkte mate zijn terrorisme-gerelateerde onderwerpen als cyberaanvallen onderwerp van gezamenlijk gesprek. Een interessant vraagstuk waar meerdere organisaties zich bezorgd over maken, is de mate waarin we in staat zijn om goed samen te werken als overheden in relatie tot de verwachtingen van de burger. Risico-communicatie over de (geringe) mate waarin we in staat zijn bij een echt grote watercalamiteit mensen te redden of te behoeden voor natte voeten zou een interessante volgende ontwikkeling in de samenwerking kunnen zijn.

Doelstellingen relatiemanagement crisisbeheersing 2018- 2019

Het overkoepelende doel is het tijdens een opschaling in de beschikbare (korte) tijd de Rijnlandse boodschap helder en correct over kunnen brengen, zodat het bevoegd gezag in staat wordt gesteld de best mogelijke beslissing te nemen.

NETWERKPARTNERS

- 1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT
- 2 | NETWERKPARTNERS
- 3 | MELDEN EN ALARMEREN
NETWERKPARTNERS
- 4 | CONTACTGEGEVENS

2 NETWERKPARTNERS

Buurwaterschappen

Rijnland grenst aan de volgende waterschappen:

- > **De Stichtse Rijnlanden:** buurwaterschap aan de oostgrens van Rijnland. Afvoer van het westelijk deel van De Stichtse Rijnlanden (omgeving Woerden) loopt via Rijnland. Daarnaast verzorgt De Stichtse Rijnlanden in zeer droge perioden de wateraanvoer (KWA) voor het Rijnlandse gebied.
- > **Amstel, Gooi en Vecht (Waternet):** buurwaterschap aan de noordoostgrens van Rijnland. Op een aantal plaatsen wordt over en weer een beperkte hoeveelheid water aan- en afgevoerd.
- > **Delfland:** buurwaterschap aan de zuidgrens van Rijnland. Enig koppelpunt is de sluis (inclusief opvoergemaal) in Leidschendam. In droge perioden kan hier water worden opgemalen van de Rijnlandse naar de Delflandse boezem. In natte perioden is het hier mogelijk via de sluis Delflands water af te voeren naar Rijnland.
- > **Schieland en de Krimpenerwaard:** buurwaterschap aan de zuidgrens van Rijnland. Op een beperkt aantal punten kan vanuit Rijnland water naar Schieland en de Krimpenerwaard worden aangevoerd.

- > **Hollands Noorderkwartier:** buurwaterschap dat ook grenst aan het Noordzeekanaal.

Gemeenten

In het gebied van Rijnland liggen circa 35 gemeenten.

De basis van de rampenbestrijding ligt, zowel bestuurlijk als uitvoerend, bij de gemeenten. In geval van een ramp staat het waterschap onder bevel van de gemeente.

Een gemeente richt zich daarbij primair op bevolkingszorg door middel van communicatie, evacuatie, publieke zorg en omgevingszorg. Voorbeelden zijn het registreren van personen, voorzien in primaire levensbehoeften, uitvaartverzorging en afhandelen van schade.

Provincies

De provincies hebben een toezichthoudende rol op de waterschappen. Gedeputeerde Staten kunnen – indien zij dat noodzakelijk achten – de waterschappen aanwijzingen geven omtrent de uitoefening van taken en bevoegdheden. Daarnaast hebben provincies een beperkte uitvoerende rol, zoals bij het (vaar)wegbeheer. In die gevallen hebben zij soms ook een uitvoerende taak bij de calamiteitenbestrijding.

NETWERKPARTNERS

1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT

2 | NETWERKPARTNERS

3 | MELDEN EN ALARMEREN
NETWERKPARTNERS

4 | CONTACTGEGEVENS

Rijnland ligt in de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland. Als onderdeel van Dijkkring 14, die ook de provincie Utrecht bestrijkt, heeft Rijnland ook met die provincie te maken; maar dan alleen in de preparatiefase.

Het Provinciaal Coördinatiecentrum (PCC) is de locatie waar de Commissaris van de Koning bijgestaan door de Provinciale Staf, is gehuisvest.

Veiligheidsregio's

Een veiligheidsregio is in Nederland een gebied waarin wordt samengewerkt door verscheidene besturen en diensten op het terrein van brandweezorg, rampenbeheersing, crisisbeheersing, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en handhaving van de openbare orde en veiligheid. Daarvoor wordt een indeling aangehouden die overeenkomt met die van de politieregio's; vandaar dat Nederland 25 veiligheidsregio's kent.

De voorzitter van het bestuur van een veiligheidsregio is de burgemeester die aangewezen is als korpsbeheerder. De hoofdofficier van justitie en de dijkgraaf worden voor elke vergadering van het algemeen bestuur uitgenodigd, maar zij maken geen deel uit van het bestuur.

Rijnland ligt in vier veiligheidsregio's:

- > **Kennemerland:** Ligt grotendeels in het gebied van Rijnland, met onder andere Schiphol, en Haarlem in het aandachtsgebied.
- > **Hollands Midden:** Ligt voor een groot gedeelte in het Zuid-Hollandse gedeelte van Rijnland.
- > **Amsterdam-Amstelland:** Ligt alleen voor wat betreft de omgeving van Aalsmeer in Rijnland.
- > **Haaglanden:** Ligt alleen voor wat betreft de omgeving van Wassenaar in Rijnland.

Regionale directies Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat is de uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Rijkswaterstaat beheert de Rijkswateren en de rijks(vaar)wegen. Rijnland heeft te maken met drie regionale diensten:

- > **Rijkswaterstaat, West-Nederland Noord:** Beheerder Noordzeekanaal, waar Rijnland met de gemalen Spaarndam en Halfweg water op uitmaalt.
- > **Rijkswaterstaat, West-Nederland Zuid:** Beheerder Hollandse IJssel, waar Rijnland met het gemaal Gouda water op uitmaalt. Deze dienst bedient ook de stormstuw bij Krimpen aan den IJssel.
- > **Rijkswaterstaat, zee en delta dienst Noordzee:** Beheerder van de Noordzee, waar Rijnland met het gemaal Katwijk water op uitmaalt.

NETWERKPARTNERS

[1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT](#)[2 | NETWERKPARTNERS](#)[3 | MELDEN EN ALARMEREN
NETWERKPARTNERS](#)[4 | CONTACTGEGEVENS](#)

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

De minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de afstemming van de waterstaatkundige maatregelen. Bij een landelijke crisis neemt hij deel aan de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCB), onder voorzitterschap van de minister van Veiligheid en Justitie of Algemene Zaken.

De Directeur-Generaal Rijkswaterstaat is binnen Infrastructuur en Milieu portefeuillehouder voor crisisbeheersing. Hij neemt bij een landelijke crisis deel aan de interdepartementale crisisbeheersing van de waterkolom en kan in voorkomende gevallen – als internationale verplichtingen of bovenregionale belangen dat noodzakelijk maken – aanwijzingen geven aan onder andere de waterschappen.

Landelijke Commissie Waterverdeling (LCW)

De Landelijke Commissie Waterverdeling maakt bij watertekorten een verdeling van het beschikbare rijkswater onder sectoren die daarvan afhankelijk zijn. Voorbeelden van deze sectoren zijn de land- en tuinbouw, de scheepvaart en natuurbeheer. De LCW bestaat uit vertegenwoordigers van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, de Unie van Waterschappen en het Interprovinciaal Overleg.

De LCW heeft formeel geen besluitvormende rol, maar geeft advies aan de Directeur-Generaal van Rijkswaterstaat. Deze besluit bij beperkte watertekorten of hij de adviezen overneemt en uitvoert. Als de situatie kritischer wordt kan de besluitvorming worden neergelegd bij de staatssecretaris.

Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging (LCO)

De Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging speelt een sleutelrol bij de bovenregionale informatievoorziening. De LCO is er om bij de komst van een extreme rivierafvoer of storm (kustdreiging), waarbij mogelijk overstromingen gaan optreden, vroegtijdig te informeren met behulp van een landelijk waterbeeld. Dit beeld bevat een dreigingsanalyse, een weerbeeld, een waterbeeld en een indicatie van mogelijke aanvullende waterhuishoudkundige maatregelen om schade en slachtoffers te beperken. In de LCO werken de waterschappen, Rijkswaterstaat en het KNMI samen.

Overige instanties

In het schema staan nog een aantal andere instanties, waar Rijnland geen direct contact mee heeft. Wel is het wenselijk de taken van deze partijen te kennen om te begrijpen hoe de landelijke besluitvorming werkt.

NETWERKPARTNERS

- 1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT
- 2 | NETWERKPARTNERS
- 3 | MELDEN EN ALARMEREN NETWERKPARTNERS
- 4 | CONTACTGEGEVENS

Nationaal Crisiscentrum (NCC)

Mochten personeel en materieel in de provincie niet toereikend zijn om de veiligheid te garanderen, dan coördineert het Nationaal CrisisCentrum de bijstandsverlening.

De minister van Veiligheid en Justitie is verantwoordelijk voor de afstemming van de orde- en veiligheidsmaatregelen op centraal niveau. Het NCC speelt bij de uitvoering van deze verantwoordelijkheid een centrale rol. Hierin is voor de interdepartementale coördinatie van de communicatie ook het Nationaal Voorlichtingscentrum opgenomen.

Het NCC verzorgt de informatievoorziening tussen de verschillende bestuurslagen en, als er buitenlandse aspecten meespelen, voor de contacten met de ons omringende landen. Het NCC verleent tevens faciliteiten voor een goed functioneren van de beleidsteams en ambtenaren tijdens de opgeschaalde situatie. Afspraken over interdepartementale coördinatie en besluitvormingsstructuren zijn vastgelegd in het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming

Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC)

Het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum draagt zorg voor de landelijke coördinatie van de operationele inzet tijdens rampen, calamiteiten en grootschalige evenementen. Uit rapportages en ervaringen is gebleken dat het inrichten van een centraal punt voor brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening en defensie noodzakelijk is, om de operationele inzet op landelijk niveau adequaat te laten plaatsvinden. Sleutelwoorden hierbij: informatievoorziening en advisering. Op deze manier biedt het ministerie van Veiligheid en Justitie de kans de bovenregionale inzet van mensen en middelen bij grootschalige evenementen en rampen efficiënt en effectief te laten verlopen. Het LOCC is namens het ministerie van Veiligheid en Justitie het landelijk aanspreekpunt hiervoor.

Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing (DCC)

Het Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing van het ministerie van Infrastructuur en Milieu coördineert tijdens een (dreigende) crisis de informatievoorziening binnen het ministerie op het gebied van Infrastructuur en Milieu. Tijdens een crisis is het DCC onder meer verantwoordelijk voor het crisisbeheersingsproces.

Voor externe telefoongids zie: [D](#)

NETWERKPARTNERS

- 1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT
- 2 | NETWERKPARTNERS
- 3 | MELDEN EN ALARMEREN
NETWERKPARTNERS
- 4 | CONTACTGEGEVENS

3 MELDEN EN ALARMEREN NETWERKPARTNERS

Voor alle coördinatiefases geldt dat die netwerkpartners moeten worden geïnformeerd die (in)direct met het incident of de calamiteit te maken hebben en/of krijgen.

Aandachtspunten:

1. **Provincie:** In coördinatiefase 1 wordt alleen een mogelijk betrokken uitvoerende dienst van de provincie geïnformeerd, zoals bijvoorbeeld een vaarwegbeheerafdeling.
2. **(betrokken) gemeenten en veiligheidsregio's:** worden vanaf coördinatiefase 2 geïnformeerd.
3. **De buurwaterschappen** en regionale diensten van Rijkswaterstaat worden alleen geïnformeerd als een calamiteit voor hen gevolgen kan hebben.
4. **Het LCO** wordt vanaf coördinatiefase 2 alleen geïnformeerd bij hoogwaterdreiging op zee, rivieren en wateroverlast.

De operationele afstemming tussen de waterstaatskolom en de bestuurlijke kolom vindt plaats door:

- > **Operationeel niveau:** Overleg tussen CoPI en CPI in het veld.
- > **Tactisch niveau:** Afvaardiging lid WOT naar het Regionaal Operationeel Team.
- > **Strategisch niveau:** Afvaardiging lid WBT naar het Regionaal Beleidsteam.

NETWERKPARTNERS

- 1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT
- 2 | NETWERKPARTNERS
- 3 | MELDEN EN ALARMEREN NETWERKPARTNERS
- 4 | CONTACTGEGEVENS

3.1 Relatie met plannen van netwerkpartners

Met een aantal netwerkpartners zijn afspraken gemaakt over de samenwerking bij (boven)regionale incidenten en calamiteiten. Deze zijn in de volgende documenten vastgelegd:

Convenanten veiligheidsregio's

In de convenanten met de veiligheidsregio's staan afspraken over:

- > Bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordiging.
- > Planvorming: Onderling afstemmen van plannen.
- > Oefenen: Onderling afstemmen van oefenprogramma's.
- > Daadwerkelijke inzet in de response fase: Afvaardiging van liaisons op alle niveaus.

Coördinatieplan dijkkring 14 & overstromingsplannen veiligheidsregio's

Voor enkele grote dijkringen – zoals dijkkring 14, 15 en 44 – hebben de betreffende veiligheidsregio's, waterschappen en regionale diensten van Rijkswaterstaat onderling afspraken gemaakt over bovenregionale aspecten van een (dreigende) overstroming. Deze coördinatieplannen zijn een nadere uitwerking van het Landelijk Draaiboek Hoogwater en overstromingen. De afspraken hebben betrekking op:

- > Efficiënte en adequate samenwerking om de gevolgen van een overstroming te beperken.
- > Vaststelling en opstellen van eenduidig waterbeeld.
- > Afstemming van waterbeheersmaatregelen.
- > Crisiscommunicatie.

De veiligheidsregio's hebben de in de coördinatieplannen gemaakte afspraken uitgewerkt in hun eigen rampenbestrijdingsplannen. Waarin met name de operationele zaken verder zijn uitgewerkt, zoals inzet brandweer, GHOR, evacuatie.

NETWERKPARTNERS

- 1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT
- 2 | NETWERKPARTNERS
- 3 | MELDEN EN ALARMEREN NETWERKPARTNERS
- 4 | CONTACTGEGEVENS

Kleinschalige Wateraanvoer voorzieningen (KWA)

Er zijn bijzondere omstandigheden, waarbij in de beheergebieden van Delfland, Rijnland en Schieland en de Krimpenerwaard, een tekort aan zoetwater kan ontstaan. Deze omstandigheden worden gekenmerkt door lage Rijnaftervoeren en een (dreigende) verzilting van de Hollandse IJssel. De afspraken en maatregelen die kunnen worden genomen zijn beschreven in dit waterakkoord.

Waterakkoorden

Met alle omliggende waterbeheerders zijn waterakkoorden gesloten. In een waterakkoord staan afspraken over:

- > De aanvoer en afvoer van water.
- > Hoe te handelen in normale en in extreme situaties.
- > De waterkwaliteit.
- > De financiële afwikkeling.

Landelijk Draaiboek Hoogwater en overstromingen

Hierin is de landelijke opschaling binnen de waterkolom (waterschappen, provincies, ministerie van Infrastructuur en Milieu) vastgelegd voor een (dreigende) overstroming met bovenregionale effecten. Dat wil zeggen een overstroming waarvan de effecten zich uitstrekken over het beheergebied van meerdere waterschappen, veiligheidsregio's, provincies en/of regionale diensten van Rijkswaterstaat. Het draaiboek beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen in de waterkolom. Het gaat daarbij vooral om de landelijke coördinatie van de informatievoorziening door de LCO en de afstemming van maatregelen. In vrijwel alle Europese landen worden weerwaarschuwingen gegeven in kleurcodering. Dit systeem is in Nederland uitgebreid met waarschuwingen voor wateroverlast en hoge waterstanden op zee en de rivieren. Dit is in het Landelijk Draaiboek vastgelegd.

NETWERKPARTNERS

- 1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT
- 2 | NETWERKPARTNERS
- 3 | MELDEN EN ALARMEREN NETWERKPARTNERS
- 4 | CONTACTGEGEVENS

Kleurcode groen

Er is niets bijzonders aan de hand in het Nederlandse watersysteem. Er is geen sprake van een (verwachte) hoogwatersituatie of overstromingsdreiging.

Kleurcode geel

Hier en daar zijn (verwachte) waterstanden verhoogd. Waterbeheerders nemen standaard- maatregelen om het eigen beheergebied te beschermen tegen het water. Gebruiksfuncties op en aan het water, zoals scheepvaart en activiteiten in uiterwaarden of in andere buitendijkse gebieden, kunnen worden beperkt.

> *Kleurcode geel kan meerdere keren per jaar voorkomen.*

Kleurcode oranje

De ernst neemt (naar verwachting) toe en gebruiksfuncties op en aan het water kunnen verder worden beperkt of er is sprake van (verwachte) extreme neerslag. Waterbeheerders nemen verdergaande standaardmaatregelen om het eigen beheergebied te beschermen tegen het water. Lichte schade aan waterkeringen kan optreden. Indien nodig worden grootschalige maatregelen voorbereid.

> *Kleurcode oranje komt gemiddeld eens in de vijf jaar voor.*

Kleurcode rood

Zeer ernstige en uitzonderlijke situatie in het watersysteem (verwacht). Dreigend gevaar voor nationale veiligheid. Er kunnen waterstanden optreden die tot overlast en schade kunnen leiden. Grootschalige noodmaatregelen (zoals het tijdelijk verstevigen en/of verhogen van keringen en in een uiterst geval evacuatie) kunnen worden getroffen.

> *Kleurcode rood komt gemiddeld eens in de 25 tot 100 jaar voor (afhankelijk van het gebied).*

NETWERKPARTNERS

[1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT](#)[2 | NETWERKPARTNERS](#)[3 | MELDEN EN ALARMEREN
NETWERKPARTNERS](#)[4 | CONTACTGEGEVENS](#)

4 CONTACTGEGEVENS

4.1 Veiligheidsregio's

VRHM Veiligheidsregio Hollands-Midden

Bezoekadres: Rooseveltstraat 4a, 2321 BM Leiden

Postadres: Postbus 1123, 2302 BC Leiden

Repressief: IM-ROT rot@brandweer.vrhm.nl

T 071-5819280 of via de GMK: T 088-2463999 en
via de pager te alarmeren

Preparatief: Lilian Weber, hoofd afdeling planvorming

T 088-2465127 | M 06-53968921 |

E lilian.weber@vrhm.nl

VRK Veiligheidsregio Kennemerland

VRK Veiligheidsregio Kennemerland

Bezoekadres: Zijlweg 200, 2000 CK Haarlem

E vbk@vrk.nl

Repressief: Contactpersoon Meldkamer Kennemerland

– MICK – functionaris MPC-er van dienst

T 023-5159610

Preparatief: Informatie management: Ayten Polat

M 06 53 73 67 98 | E Apolat@vrk.nl

VRH Veiligheidsregio Haaglanden

Bezoekadres: Dedemsvaartweg 1, 2545 AP Den Haag

T 088-8868000

Postadres: Postbus 52155, 2505 CD Den Haag

Repressief: operationeel piket via de meldkamer

T 088-2463500 | E mkbondersteuning@vrh.nl

opm. per 1 oktober ook via het operationeel centrum
brandweer

Preparatief: Karin Knoester, adviseur Crisismanagement

M 06-53986121 | karin.knoester@vrh.nl

VRA Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Bezoekadres: Veiligheidsbureau, Veiligheidsregio

Amsterdam-Amstelland Amstel 1, Amsterdam

Repressief: Operationeel Piket OOV T 020-5522010

Preparatief: Teun Timmermans,

t.timmermans@amsterdam.nl, M 06-12950163

NETWERKPARTNERS

1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT

2 | NETWERKPARTNERS

3 | MELDEN EN ALARMEREN
NETWERKPARTNERS

4 | CONTACTGEGEVENS

4.2 Crisiscoördinatoren Waterschappen

Bedrijf	Naam	Telefoon	Telefoon 2	Mobiel	Emailadres	Emailadres2	Emailadres3	Notities
Unie van Waterschappen	watercrisis	+31 (70) 3519730			watercrisis@uvw.nl			
Amstel, Gooi en Vecht (Waternet)	Storingsdienst Waternet	+31 (900) 9394	+31 (20) 6086885		storingsdienst@waternet.nl			
Brabantse Delta	Coördinatiewacht Brabantse Delta			+31 (6) 52398094	coordinatiewacht@brabantsedelta.nl			
Delfland	Crisis Delfland			+31 (6) 55340885	crisis@hhdelfland.nl			
Dommel	KCC Dommel	+31 (411) 618618			wkc@dommel.nl	info@dommel.nl		buiten kantooruren bandje met daarop telefoonnr van dienstdoende piket-medewerker
Hollands Noorderkwartier	Calamiteiten Hollands Noorderkwartier	+31 (800) 1430			calamiteiten@hhnk.nl			
Hollandse Delta	Calamiteiten Hollandse Delta	+31 (88) 9743055			calamiteiten@wshd.nl			Waterschap Hollandse Delta heeft ook een communicatiepiket voor de warme fase. Piketnummer van de dienstdoende communicatieadviseur bij waterschap Hollandse Delta is: (T) 088 – 9743056.

Bedrijf	Naam	Telefoon	Telefoon 2	Mobiel	Emailadres	Emailadres2	Emailadres3	Notities
Hunze en Aa's	Leij, Henk van der	+31 (598) 693270		+31 (6) 55392808	h.vander.leij@hunzeenaas.nl			
Noorderzijlvest	Maar, Heine van			+31 (6) 52051688	h.j.vanmaar@noorderzijlvest.nl			
Peel en Maasvallei	Waterwacht Peel en Maasvallei	+31 (77) 3891161		+31 (6) 52041201	waterwacht@wpm.nl			
Reest en Wieden	Crisis info Reest en Wieden	+31 (522) 276767			crisisinfo@reestenwieden.nl			
Rijn en IJssel	Nieuwenhuis, Martin	+31 (314) 369754		+31 (6) 53569584	m.nieuwenhuis@wrij.nl	r.stienen@wrij.nl		
Rijnland	KCT Rijnland (STC buiten kantooruren)	+31 (71) 306 35 35			calamiteit@rijnland.net			mailadres wordt niet 24/7 gelezen
Rivierenland	Calamiteit Rivierenland	+31 (344) 649090			calamiteit@wsrl.nl			
Roer en Overmaas	Calamiteiten Roer en Overmaas	+31 (800) 0341			calamiteiten@overmaas.nl			
Scheldestromen	Calamiteiten Scheldestromen	+31 (88) 2461000			calamiteiten@scheldestromen.nl			calamiteiten@scheldestromen.nl tot 1-4-2016 crisisbeheersing@scheldestromen.nl vanaf 1-4-2016
Schieland en de Krimpenerwaard	Calamiteiten Schieland en de Krimpenerwaard	+31 (10) 4537200			calamiteiten@hhs.nl			

Bedrijf	Naam	Telefoon	Telefoon 2	Mobiel	E-mailadres	E-mailadres2	E-mailadres3	Notities
Stichtse Rijnlanden	Calamiteiten Stichtse Rijnlanden			+31 (6) 65178334	calamiteiten@hdsr.nl			
Vallei en Veluwe	Calamiteiten Vallei en Veluwe	+31 (55) 5272272	Wachtdienst management 06-11014446	+31 (6) 11950589	info@vallei-veluwe.nl	sverhulsdonk@ vallei-veluwe.nl	calamiteiten@ vallei-veluwe.nl	
Vechtstromen	Crisis Vechtstromen	+31 (88) 2203232		+31 (6) 21882525	crisis@vechtstromen.nl			Wachtdienst piket: 088-2203232 (24/7) WAT leiders piket: 06-21882525 (24/7)
Aa en Maas	Andre Baak			+31 (6) 54984315	abaak@aaenmaas.nl	jverstegen@ aaenmaas.nl		
Wetterskip Fryslan	Jan Regeling			+31 (6) 46172047	jregeling@ wetterskipfryslan.nl			
Zuiderzeeland	Piket zuiderzeeland	+31 (320) 274 911			crisiscentrumwater- schap@ zuiderzeeland.nl			mailadres wordt alleen in de gaten gehouden als men weet dat iets aan de hand is
Drents Overijsselse Delta								

Contacten crisisbeheersing (warm)	E-mailadres
Baak, André	abaak@aaenmaas.nl
Calamiteit Rivierenland	calamiteit@wsrl.nl
Calamiteiten Hollands Noorderkwartier	calamiteiten@hhnk.nl
Calamiteiten Hollandse Delta	calamiteiten@wshd.nl
Calamiteiten Roer en Overmaas	calamiteiten@overmaas.nl
Calamiteiten Schieland en de Krimpenerwaard	calamiteiten@hhsk.nl
Calamiteiten Stichtse Rijnlanden	calamiteiten@hdsr.nl
Calamiteiten Vallei en Veluwe	calamiteiten@vallei-veluwe.nl
Calamiteiten Vallei en Veluwe	info@vallei-veluwe.nl
Calamiteiten Vallei en Veluwe	sverhulsdonk@vallei-veluwe.nl
Coördinatiewacht Brabantse Delta	coördinatiewacht@brabantsedelta.nl
Crisis Delfland	crisis@hhdelfland.nl
Crisis info Reest en Wieden	crisisinfo@reestenwieden.nl
Crisis Vechtstromen	crisis@vechtstromen.nl
Crisisbeheersing Scheldestromen	crisisbeheersing@scheldestromen.nl
Crisiscentrum Waterschap Zuiderzeeland	crisiscentrumwaterschap@zuiderzeeland.nl
Dijk, Bart van	b.vandijk@zuiderzeeland.nl
Hilbolling, Greetje	ghilbolling@wetterskipfryslan.nl
KCC Dommel	info@dommel.nl

Contacten crisisbeheersing (warm)	E-mailadres
KCC Dommel	wkc@dommel.nl
KCT Rijnland	calamiteit@rijnland.net
Leij, Henk van der	h.vander.leij@hunzeenaas.nl
Maar, Heine van	h.j.vanmaar@noorderzijlvest.nl
Nieuwenhuis, Martin	m.nieuwenhuis@wrij.nl
Regeling, Jan	jregeling@wetterskipfryslan.nl
Stienen, Rutger	r.stienen@wrij.nl
Storingsdienst Waternet	storingsdienst@waternet.nl
Verstegen, J.	jverstegen@aaenmaas.nl
Watercrisis UvW	watercrisis@uvw.nl
Waterwacht Peel en Maasvallei	waterwacht@wpm.nl

Contacten crisisbeheersing (koud)	E-mailadres
Arike Tomson	atomson@uvw.nl
Baak, André	abaak@aaenmaas.nl
Bakker, Marianne	m.bakker@wshd.nl
Beek, Frank van	f.van.beek@brabantsedelta.nl
Bek, Mandy	m.bek@hhs.nl
Bergh, Sander van den	svandenbergh@hhdelfland.nl
Boer, Gysbert-Jappe de	g.deboer@hhs.nl
Boerebach, Kenrick - Drents Overijsselse Delta	kenrickboerebach@wdodelta.nl
Booltink, Marian	bootink.mtl@hdsr.nl
Borg, Jan Dirk van der - Drents Overijsselse Delta	jandirkvanderborg@wdodelta.nl
Ciska Blom	cblom@uvw.nl
Crisisbeheersing Vechtstromen	crisisbeheersing@vechtstromen.nl
Daling, Marianne	marianne.daling@waternet.nl
Dijk, Bart van	b.vandijk@zuidazeeland.nl
Feiter, Marco de	marco.defeiter@scheldestromen.nl
Graaf, Bert de	a.g.j.degraaf@noorderzijlvest.nl
Groot, Ada de	ada.groot@rijnland.net
Haterd, Jeanine van de	j.vandehaterd@wshd.nl
Haven, Peter van der	peter.haven@rijnland.net

Contacten crisisbeheersing (koud)	E-mailadres
Hilbolling, Greetje	ghilbolling@wetterskipfryslan.nl
Janssen, Eef	e.janssen@wsrl.nl
Ketelaars, Jos	jos.ketelaars@waternet.nl
Kleijburg, Anja - Amstel, Gooi en Vecht (Waternet)	anja.kleijburg@waternet.nl
Landmeter, Raymond de	r.delandmeter@hhnk.nl
Lange-Heldens, Marleen de	marleen.lange@rijnland.net
Leij, Henk van der	h.vander.leij@hunzeenaas.nl
Lemmens, Henri	h.lemmens@overmaas.nl
Maar, Heine van	h.j.vanmaar@noorderzijlvest.nl
Miranda van der Voort-Verhoeven	mvoort@uvw.nl
Nieuwenhuis, Mariël - Stichtse Rijnlanden	mariel.nieuwenhuis@hdsr.nl
Nieuwenhuis, Martin	m.nieuwenhuis@wrij.nl
Persoon, Carolien	carolien.persoon@rijnland.net
Polderman, Wim	w.polderman@wshd.nl
Post, Henk - Drents Overijsselse Delta	henkpost@wdodelta.nl
Regeling, Jan	jregeling@wetterskipfryslan.nl
Robbemont, Niels	n.robbe mont@wshd.nl
Roosmalen, Dries van	dvroosmalen@dommel.nl
Roozenbeek, Peter - Drents Overijsselse Delta	peterroozenbeek@wdodelta.nl

Contacten crisisbeheersing (koud)	E-mailadres
Sande, Hans van der	hans.vandersande@scheldestromen.nl
Schepper, Rik de	r.de.schepper@wsrl.nl
Schoo, Mariska	m.schoo@hhnk.nl
Smaal, Renate	r.smaal@hhs.nl
Stienen, Rutger	r.stienen@wrij.nl
Taminiau, Nila	nila.taminiau@wpm.nl
Tanis, Janwillem	jtanis@hhdelfland.nl
Verheijen, Carla	c.verheijen@brabantsedelta.nl
Verhulsdonk, Susan	sverhulsdonk@vallei-veluwe.nl
Verstegen, J.	jverstegen@aaenmaas.nl
Vondervoort, Marie-José van de	m.j.vandevondervoort@hhnk.nl
Woudenberg, Rob van	rvanwoudenberg@hhdelfland.nl
Zandvoort-Bemelmans, Marieke van	m.bemelmans@overmaas.nl
Zoethout, Jessica	j.zoethout@wsrl.nl
Zwan, René van der	rene.zwan@rijnland.net

4.3 Gemeenten

4.4 Drinkwaterpartners

Dunea

Adres: Plein van de Verenigde Naties 11,
2719 EG Zoetermeer
Postadres: Postbus 756, 2700 AT Zoetermeer
Telefoon: 088 347 5000
088 - 347 47 47 (24 uur per dag voor operationele zaken)

PWN

Adres: Rijksweg 501, 1991 AS Velsersbroek
Telefoon: 023 - 541 3333

Oasen

Nieuwe Gouwe O.Z. 3, 2801 SB Gouda
Telefoon: 0182 - 59 33 11

NETWERKPARTNERS

- 1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT
- 2 | NETWERKPARTNERS
- 3 | MELDEN EN ALARMEREN
NETWERKPARTNERS
- 4 | CONTACTGEGEVENS

4.5 Rijkswaterstaat

Crisis-coördinatoren Rijkswaterstaat	Naam	Telefoonnummer
West Nederland Noord	Marianne Breukelman	0621525683
West Nederland Zuid	Charlotte Lorst	0621512558
Zee & Delta	Jean Groels	0622691734
Midden Nederland	Rozemarijn Hartkamp	0611160458
Zuid Nederland	Carla Sengers	0611364903
Oost Nederland	Peter Tesselaar	0611603440
Noord Nederland	Willem Riesenkamp	0653407662
VWM	Theo Kramer (w.o. WMCM)	0653848676
WVL	Gert Lems	0653848676
CIV	Jeroen Eerden	0615481516

NETWERKPARTNERS

- 1 | BELEIDSKADER RELATIEMANAGEMENT
- 2 | NETWERKPARTNERS
- 3 | MELDEN EN ALARMEREN
NETWERKPARTNERS
- 4 | CONTACTGEGEVENS

CONTACT

Voor vragen of voor meer informatie over het Calamiteitenplan kunt u contact opnemen met het team calamiteitenzorg.

nannie.oomen@rijnland.net

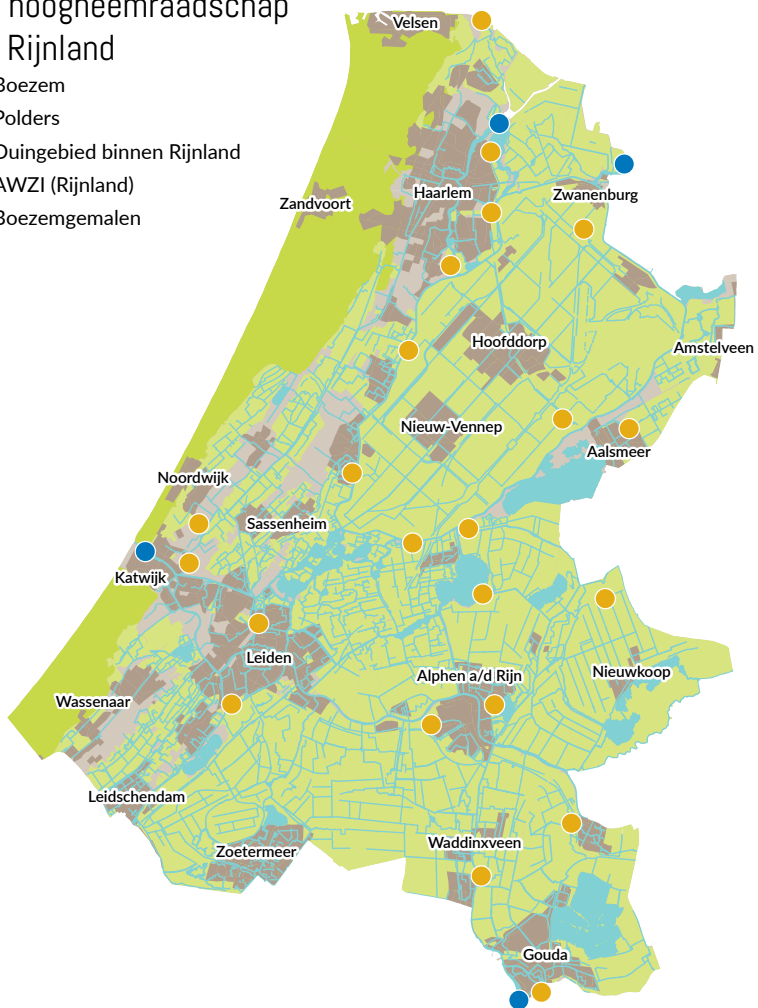
BIJLAGEN FIGUREN

GA TERUG

Het hoogheemraadschap van Rijnland

- Boezem
- Polders
- Duingebied binnen Rijnland
- AWZI (Rijnland)
- Boezemgemalen

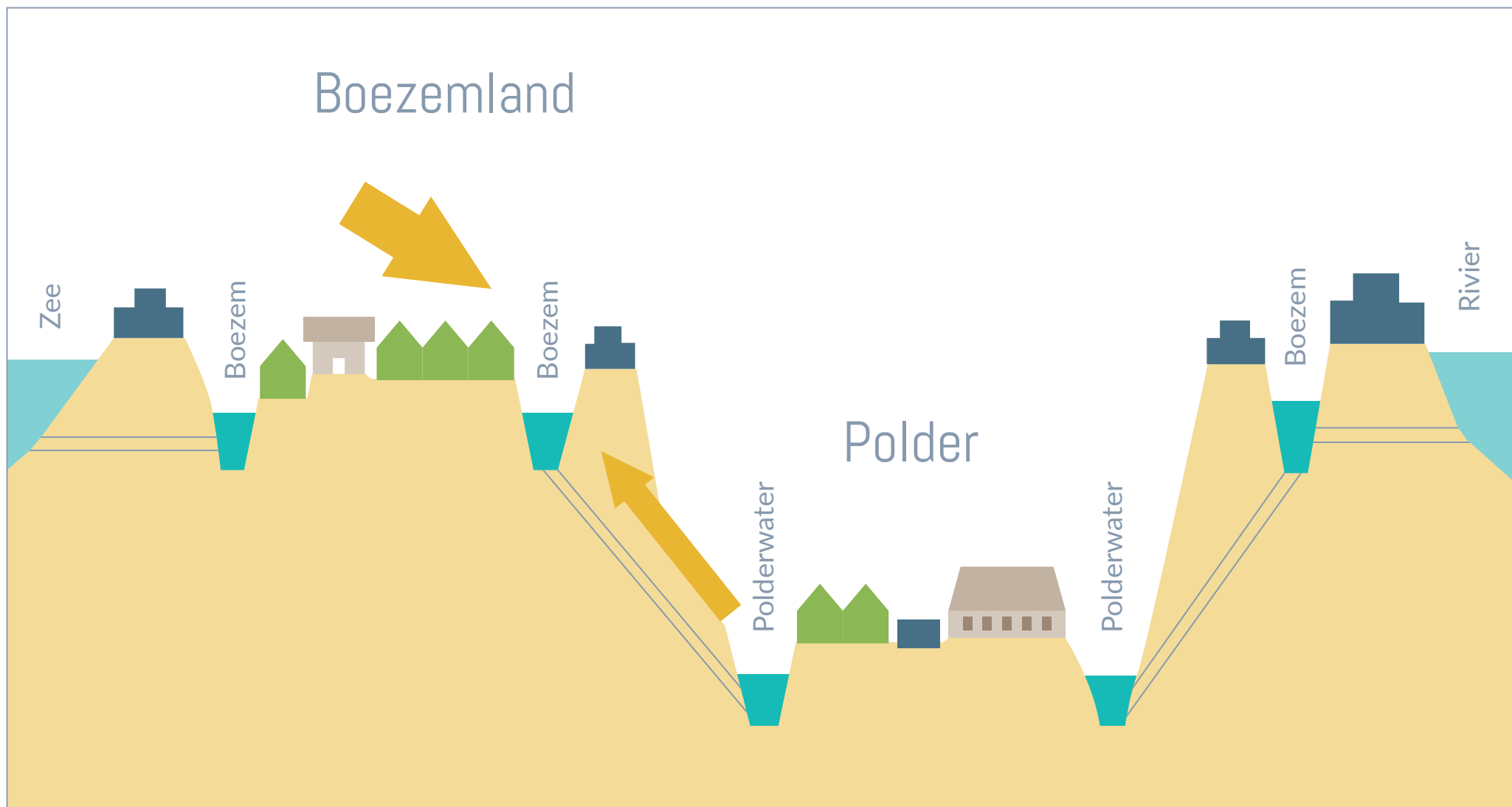
Vergroting figuur bij hoofdstuk A2

1. Groningen
2. Fryslân
3. Drenthe
4. IJsselland
5. Twente
6. Noord- en Oost-Gelderland
7. Gelderland Midden
8. Gelderland-Zuid
9. Utrecht
10. Noord-Holland Noord
11. Zaanstreek-Waterland
12. Kennemerland
13. Amsterdam-Amstelland
14. Gooi en Vechtstreek
15. Haaglanden
16. Hollands Midden
17. Rotterdam Rijnmond
18. Zuid-Holland Zuid
19. Zeeland
20. Midden- en West-Brabant
21. Brabant-Noord
22. Zuid-oost Brabant
23. Limburg-Noord
24. Zuid-Limburg
25. Flevoland

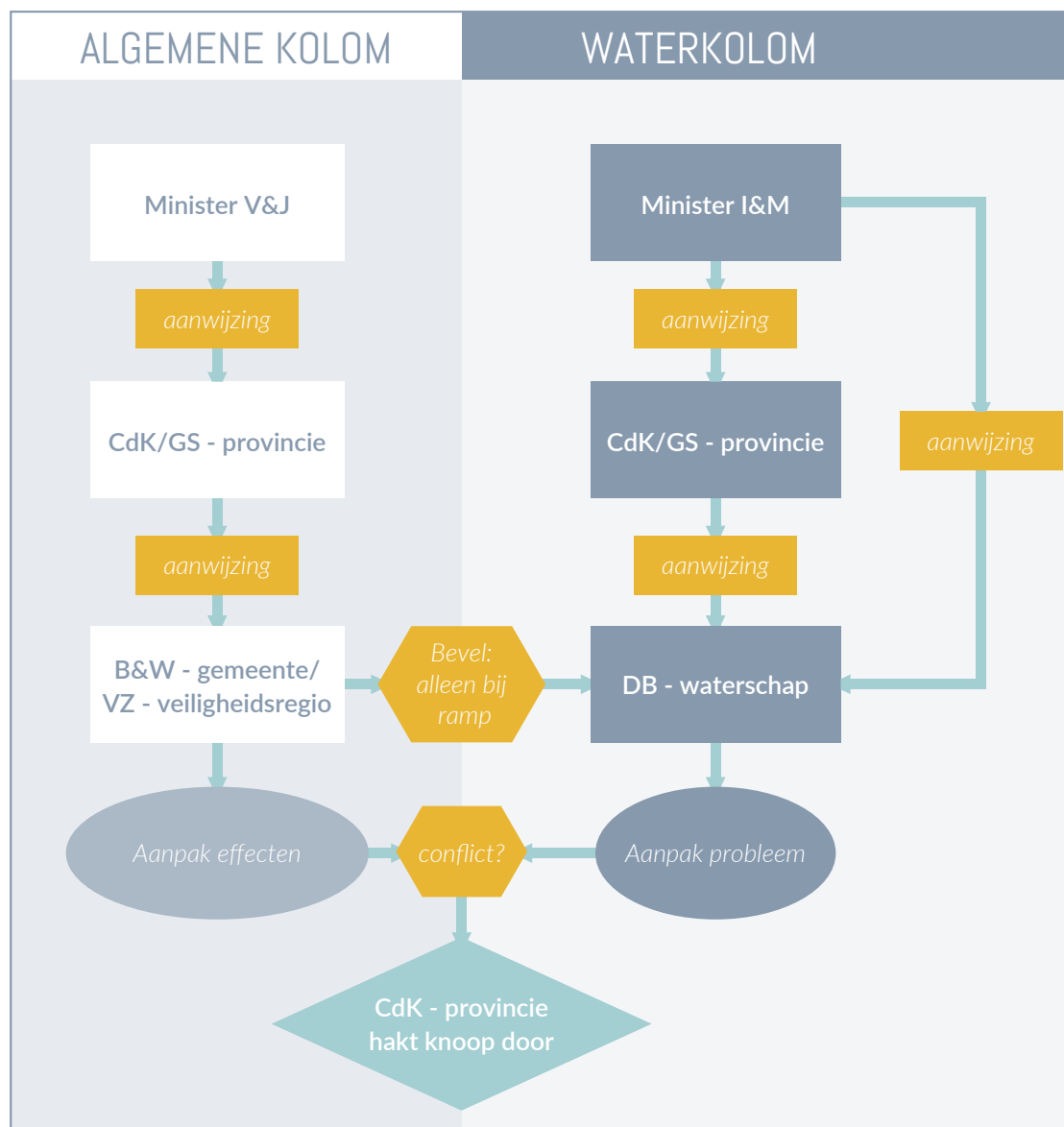
Vergroting figuur bij hoofdstuk A2

GA TERUG

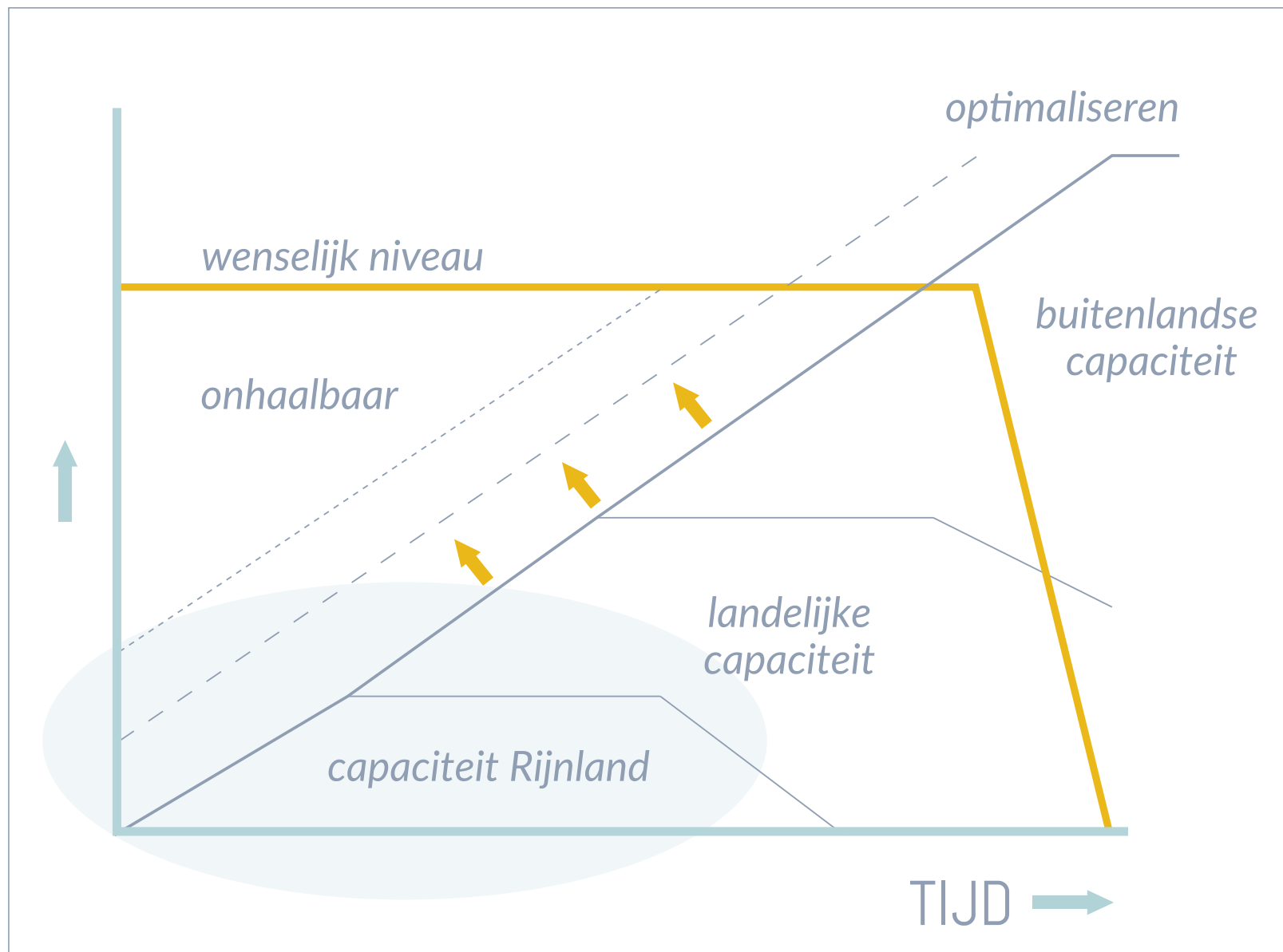

[GA TERUG](#)

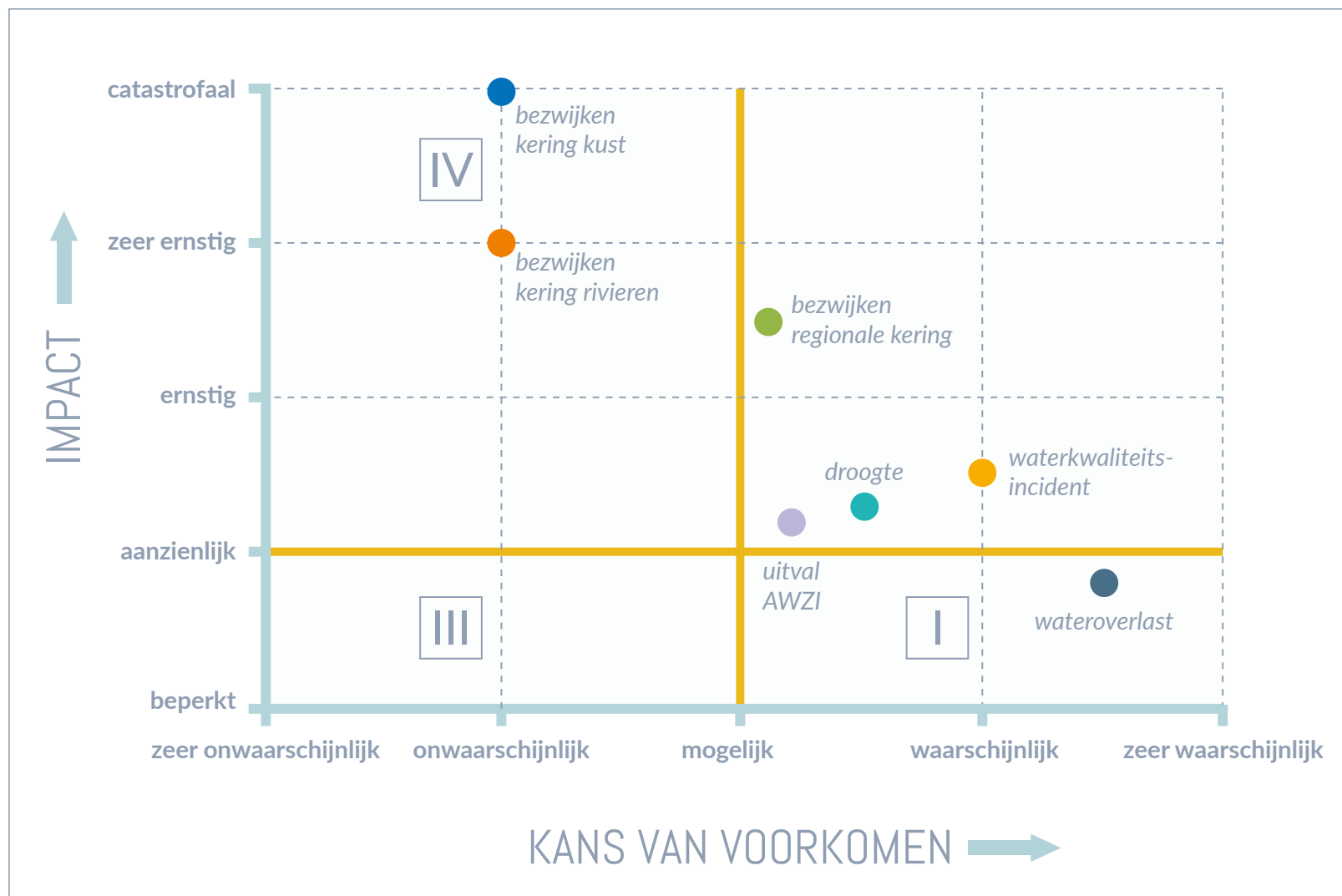
Vergroting figuur bij hoofdstuk A3.2

[GA TERUG](#)

Vergroting figuur bij hoofdstuk A4.1

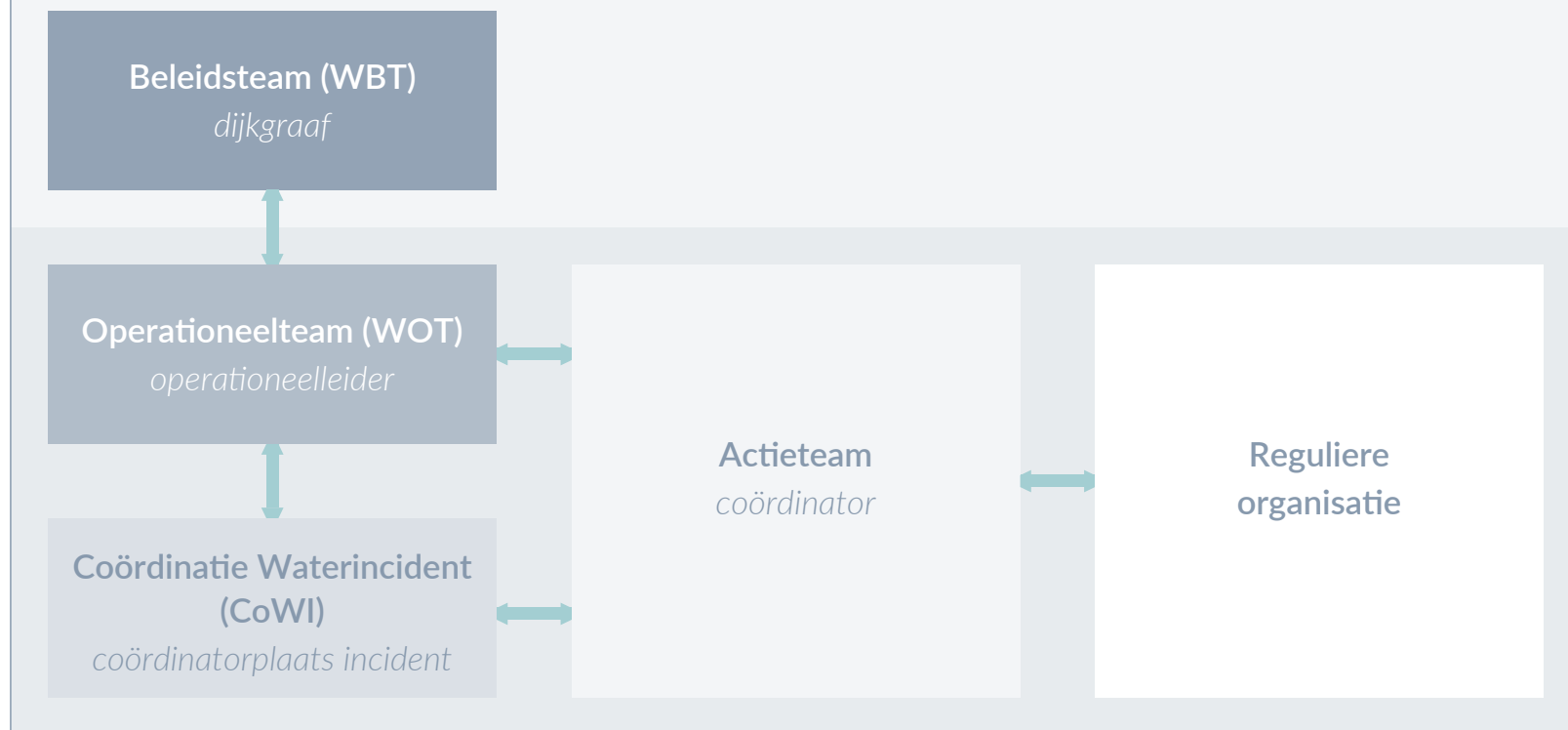
[GA TERUG](#)

[GA TERUG](#)

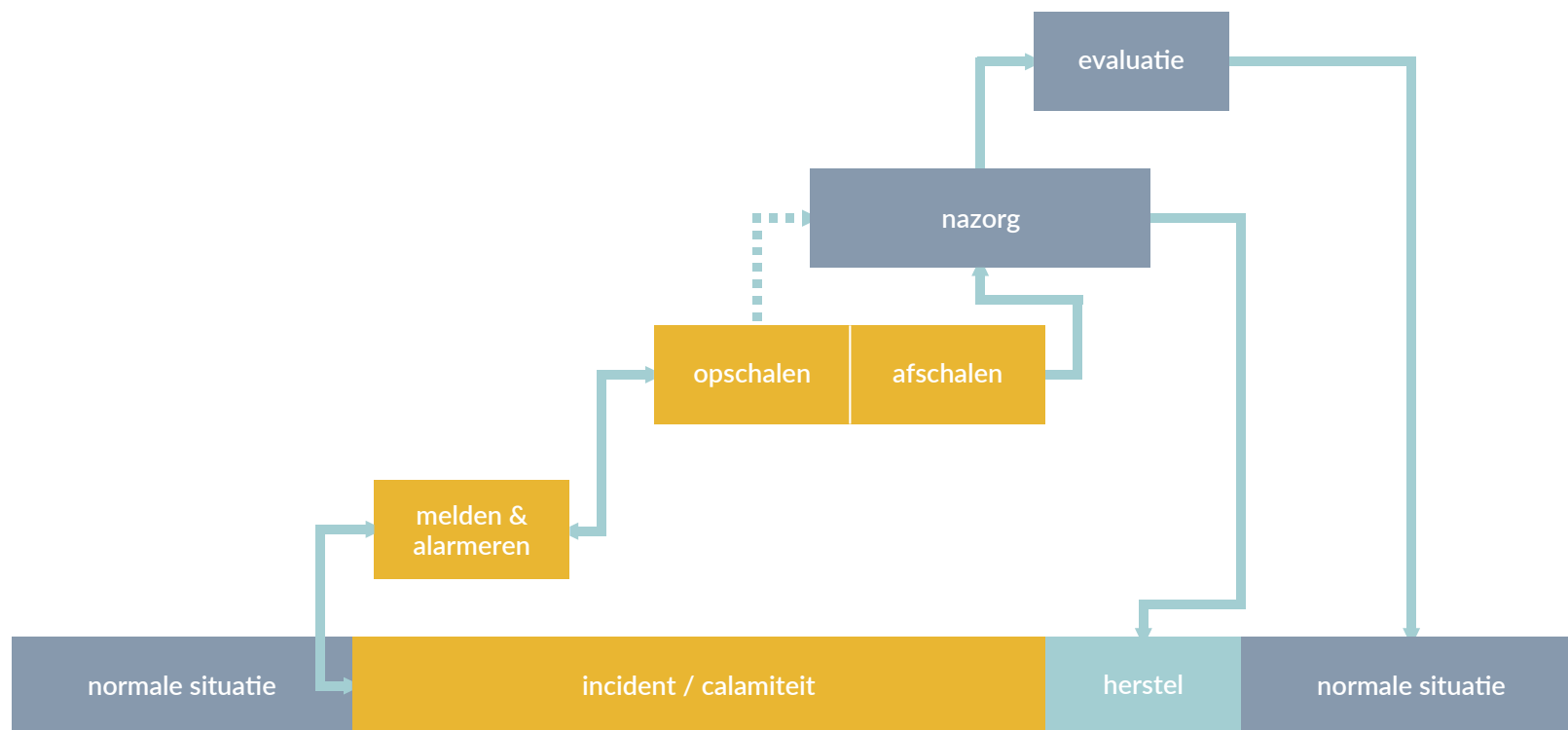
(BEVEL)STRUCTUUR CALAMITEITENORGANISATIE

Vergroting figuur bij hoofdstuk A5.3

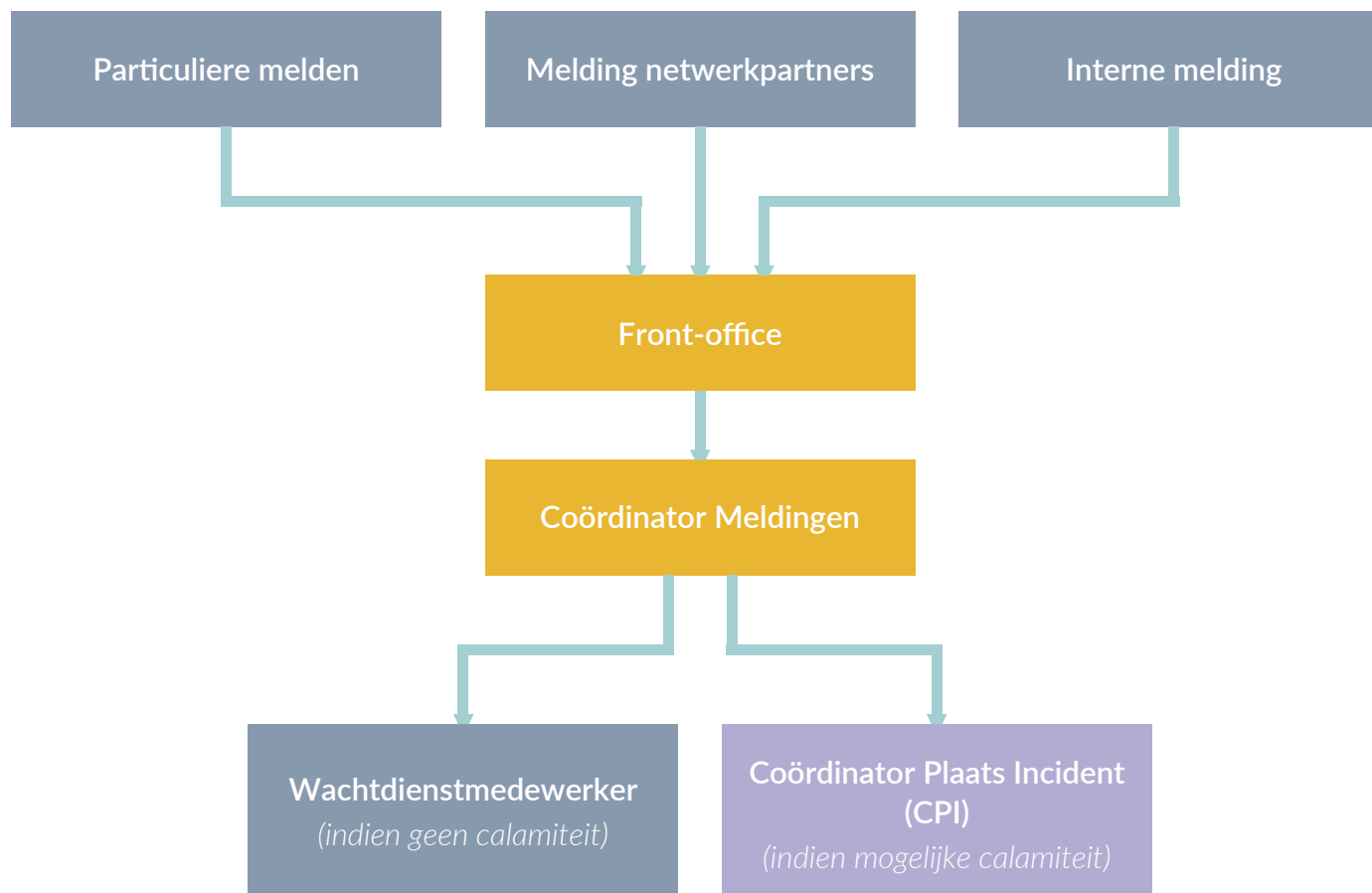
[GA TERUG](#)

Vergroting figuur bij hoofdstuk A6.1

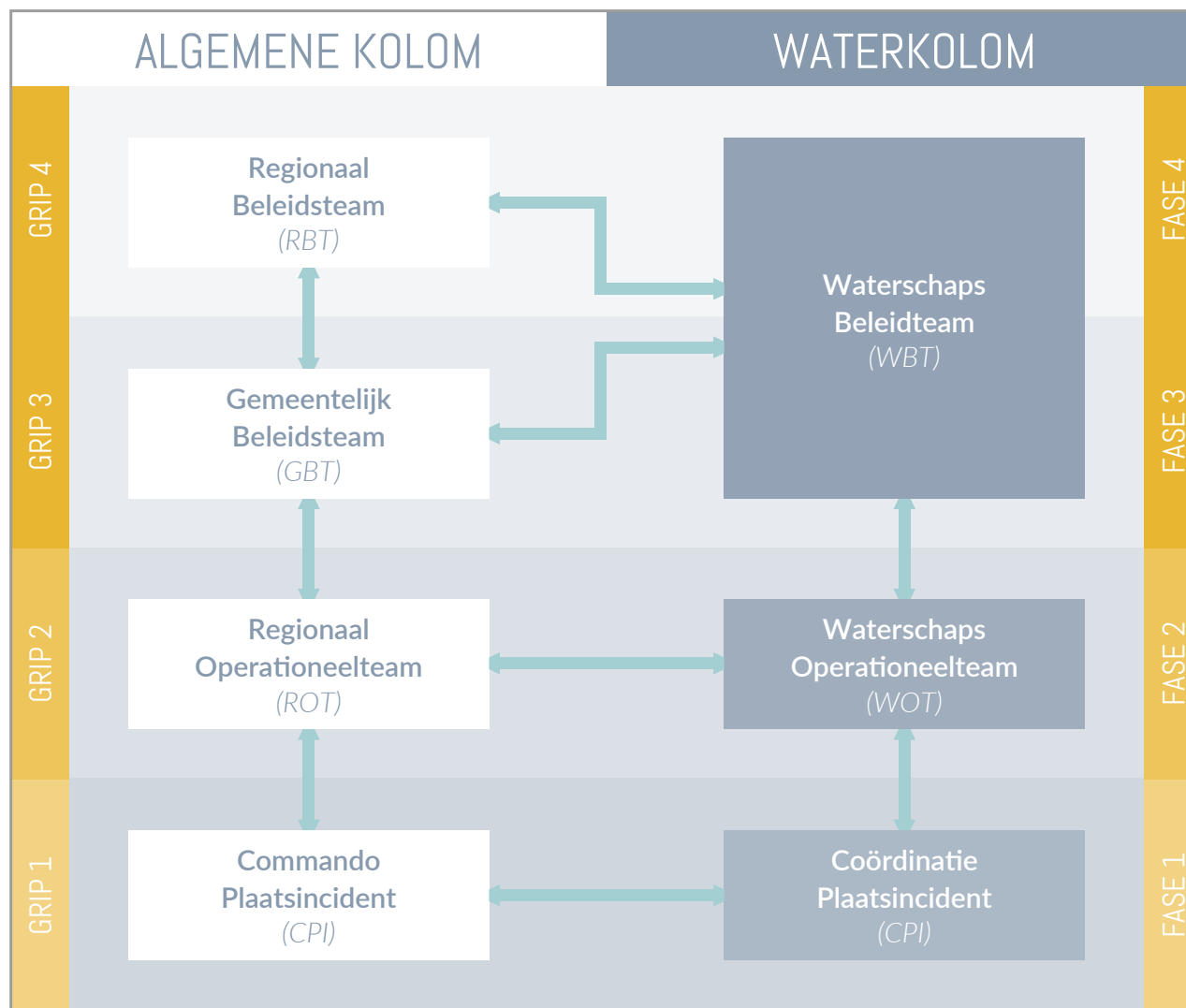
[GA TERUG](#)

Vergroting figuur bij hoofdstuk A6.1

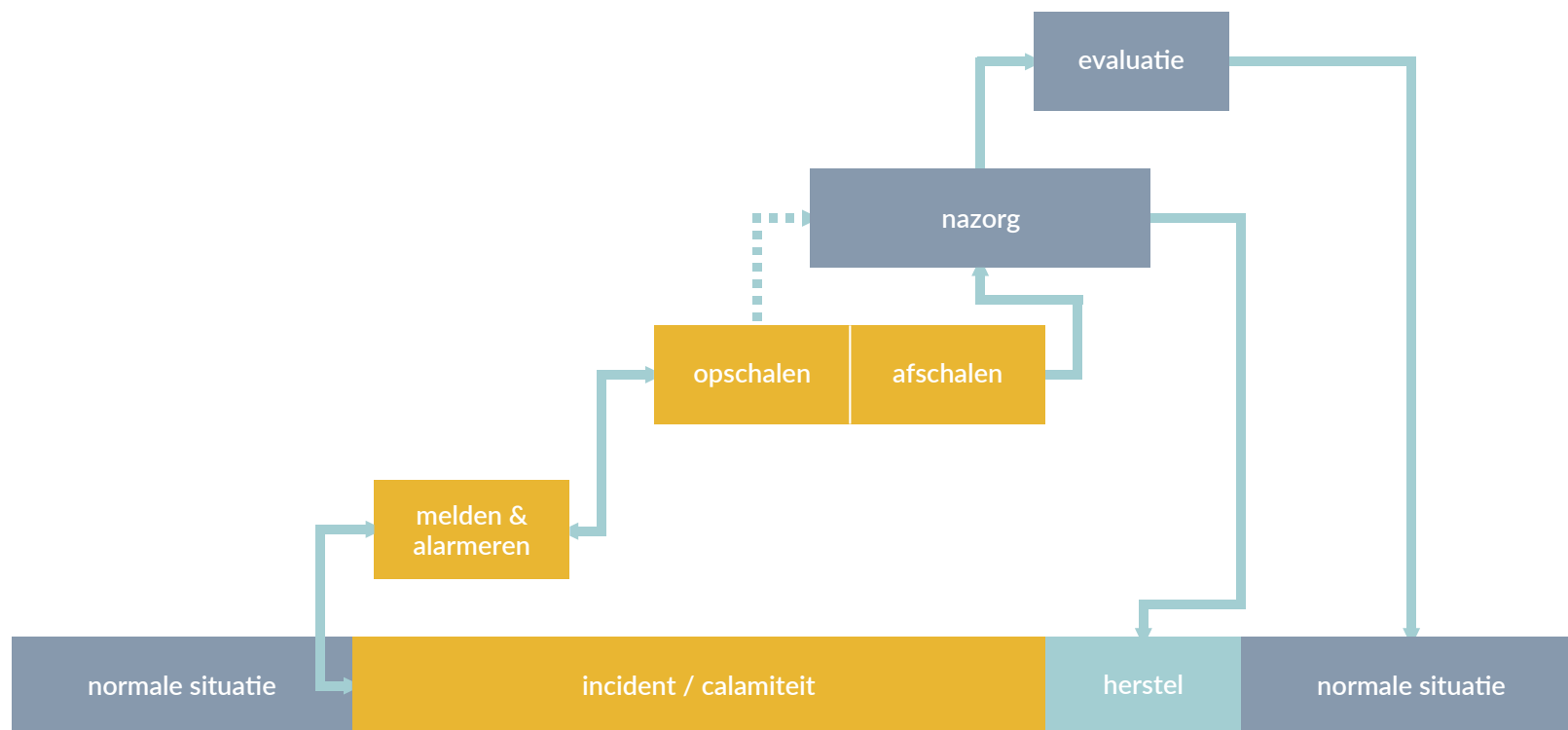
[GA TERUG](#)

Vergroting figuur bij hoofdstuk A6.2

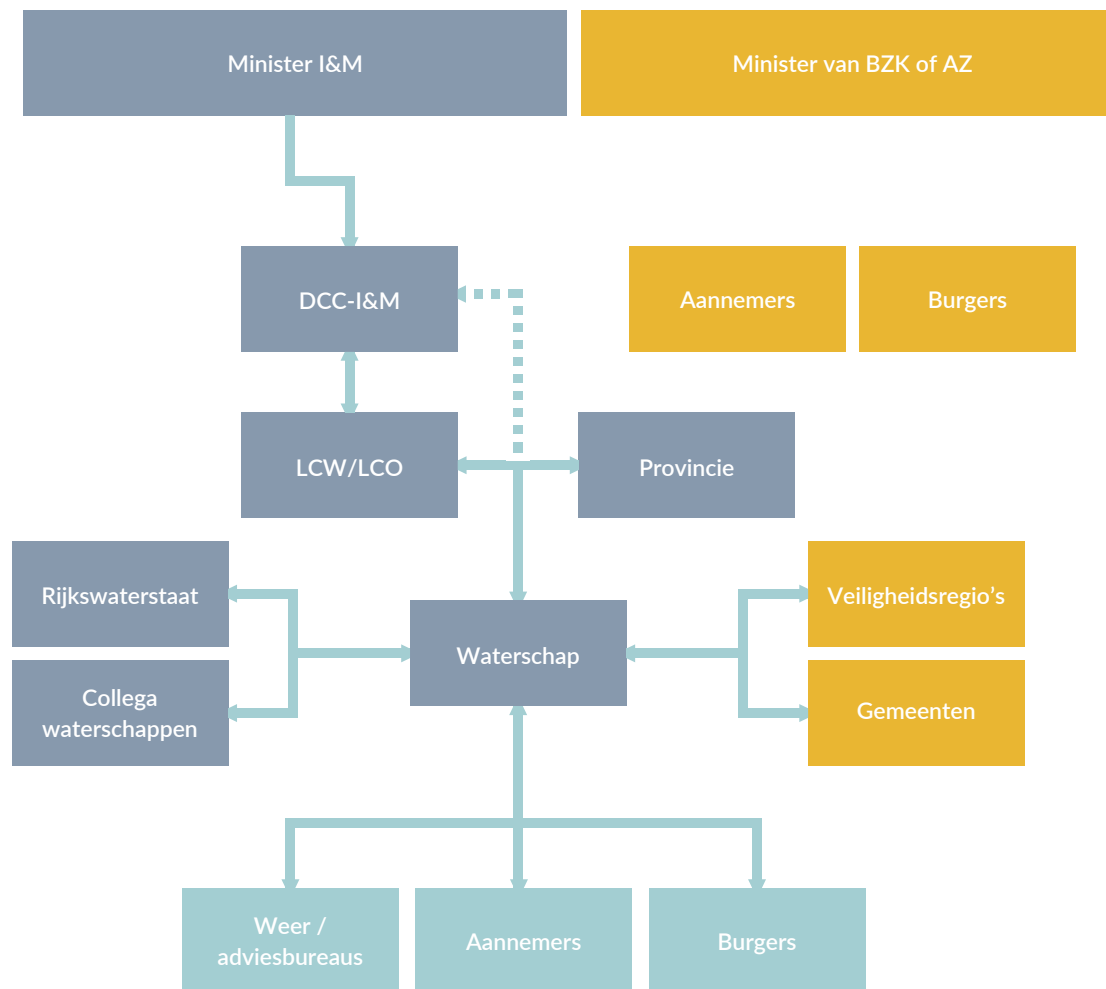
[GA TERUG](#)

Vergroting figuur bij hoofdstuk A8.1

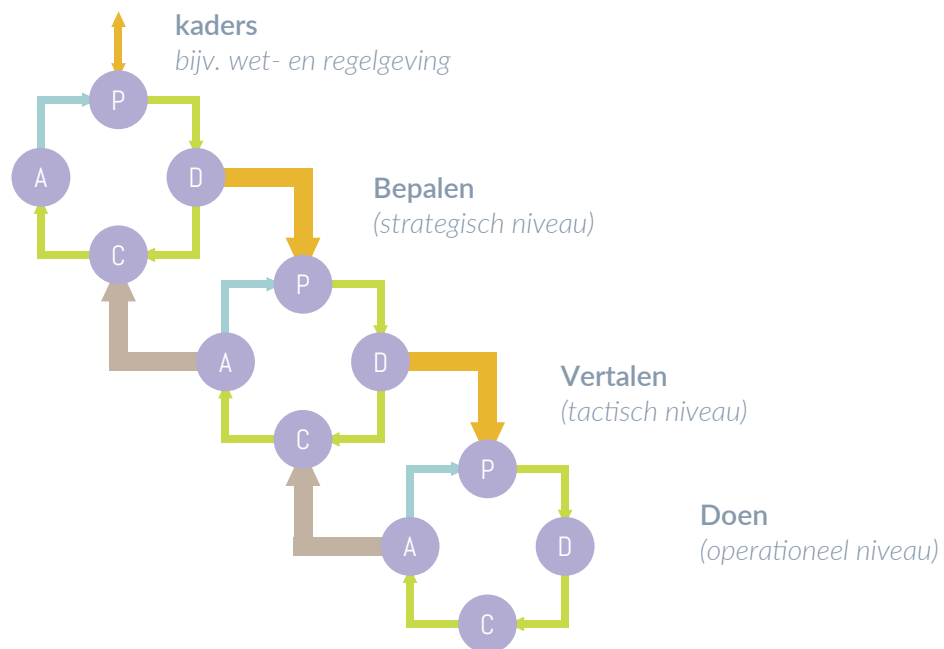

[GA TERUG](#)

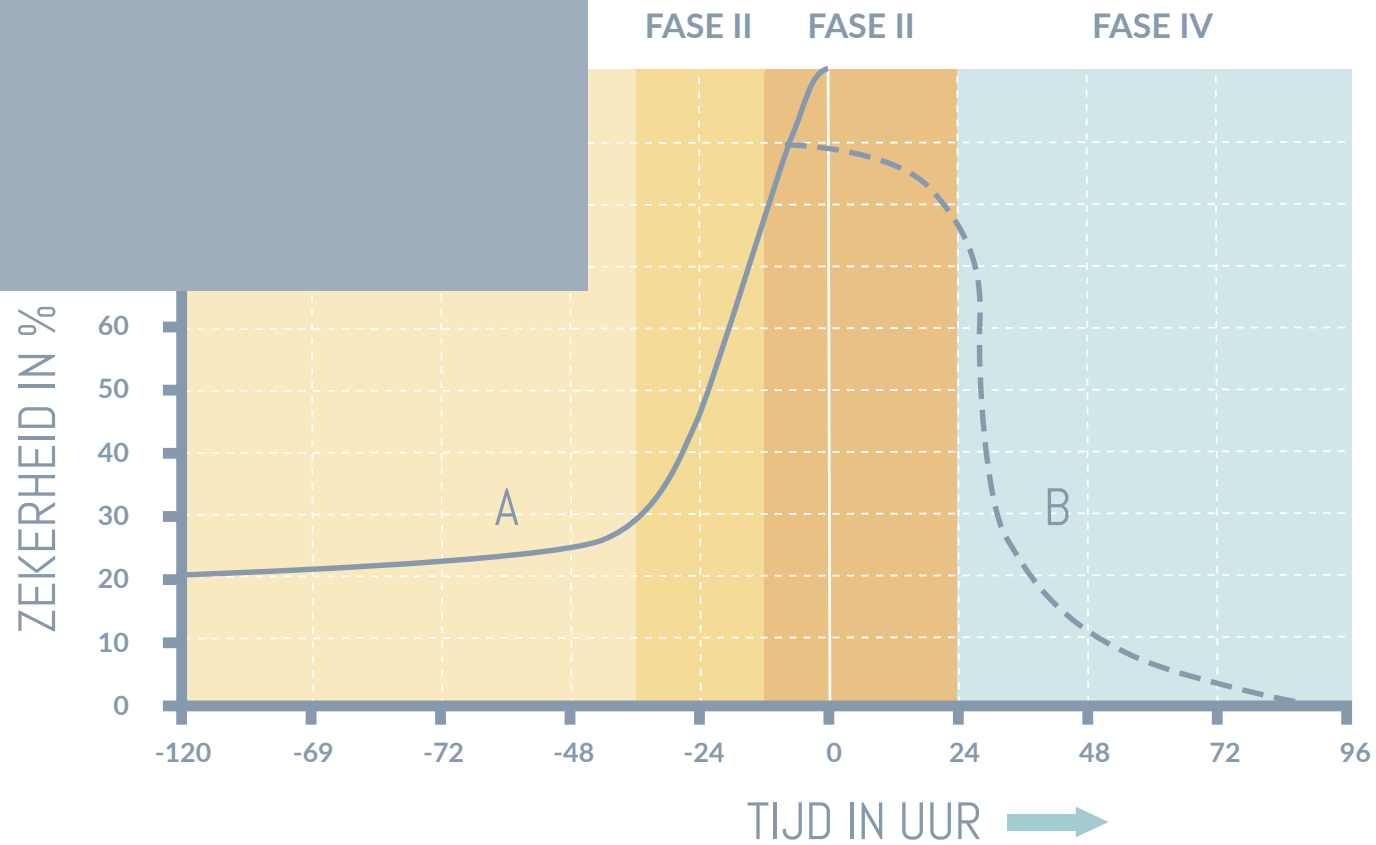

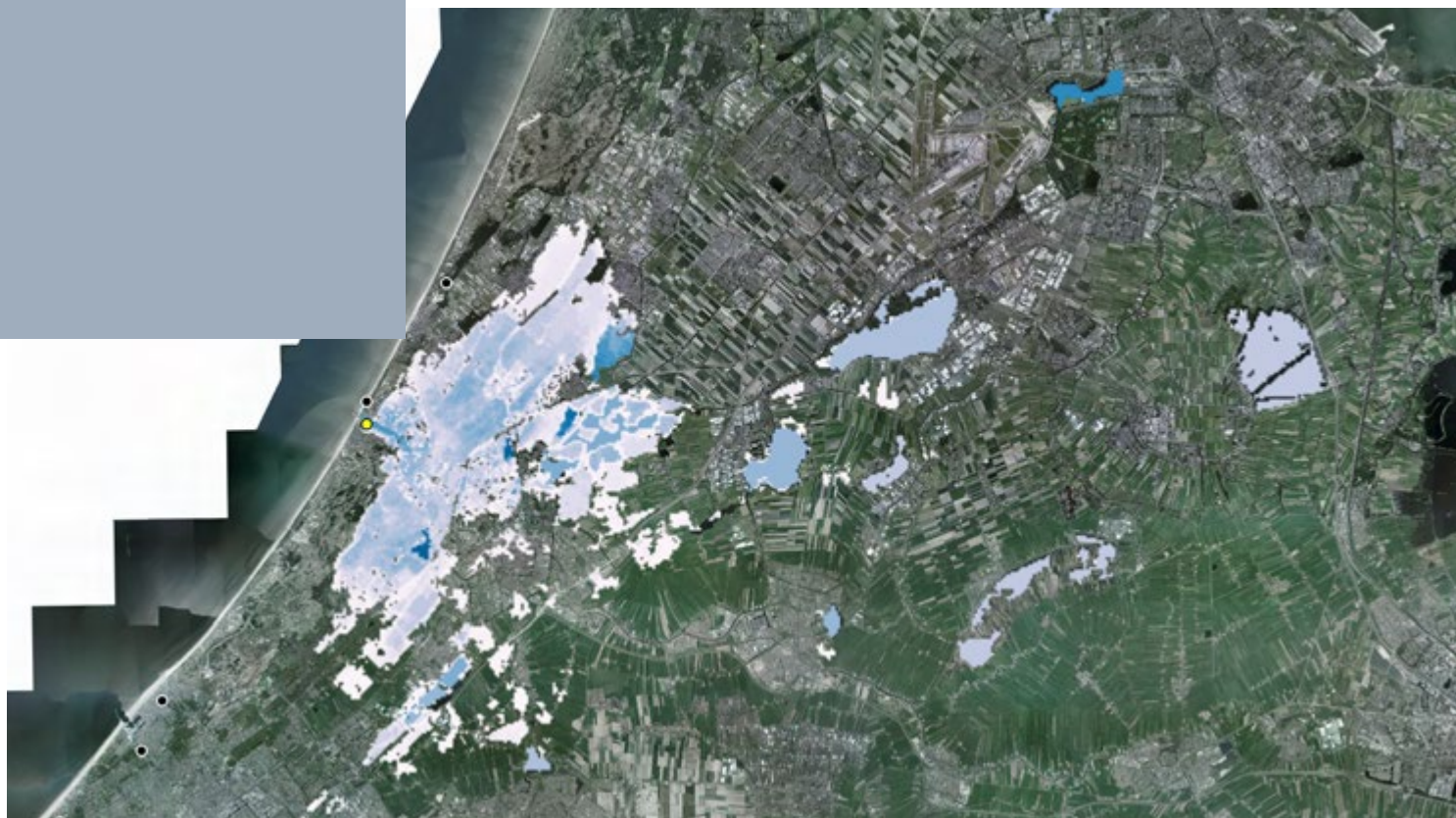

[GA TERUG](#)

Vergroting figuur bij hoofdstuk A10.1

Situatie na 12 uur

Vergroting figuur bij hoofdstuk A - bijlage 4.4

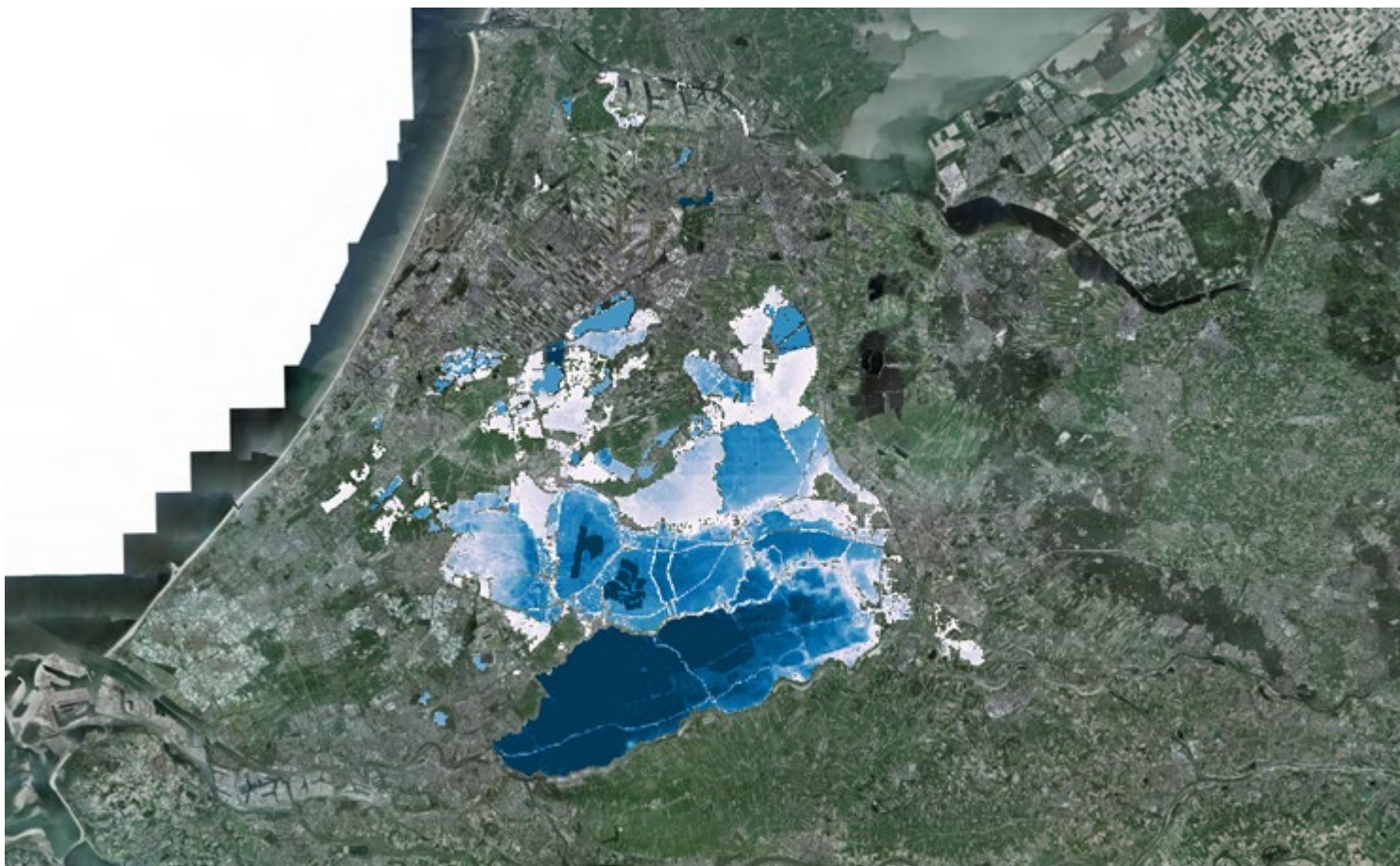

Situatie na 24 uur

Vergroting figuur bij hoofdstuk A - bijlage 4.4

[GA TERUG](#)

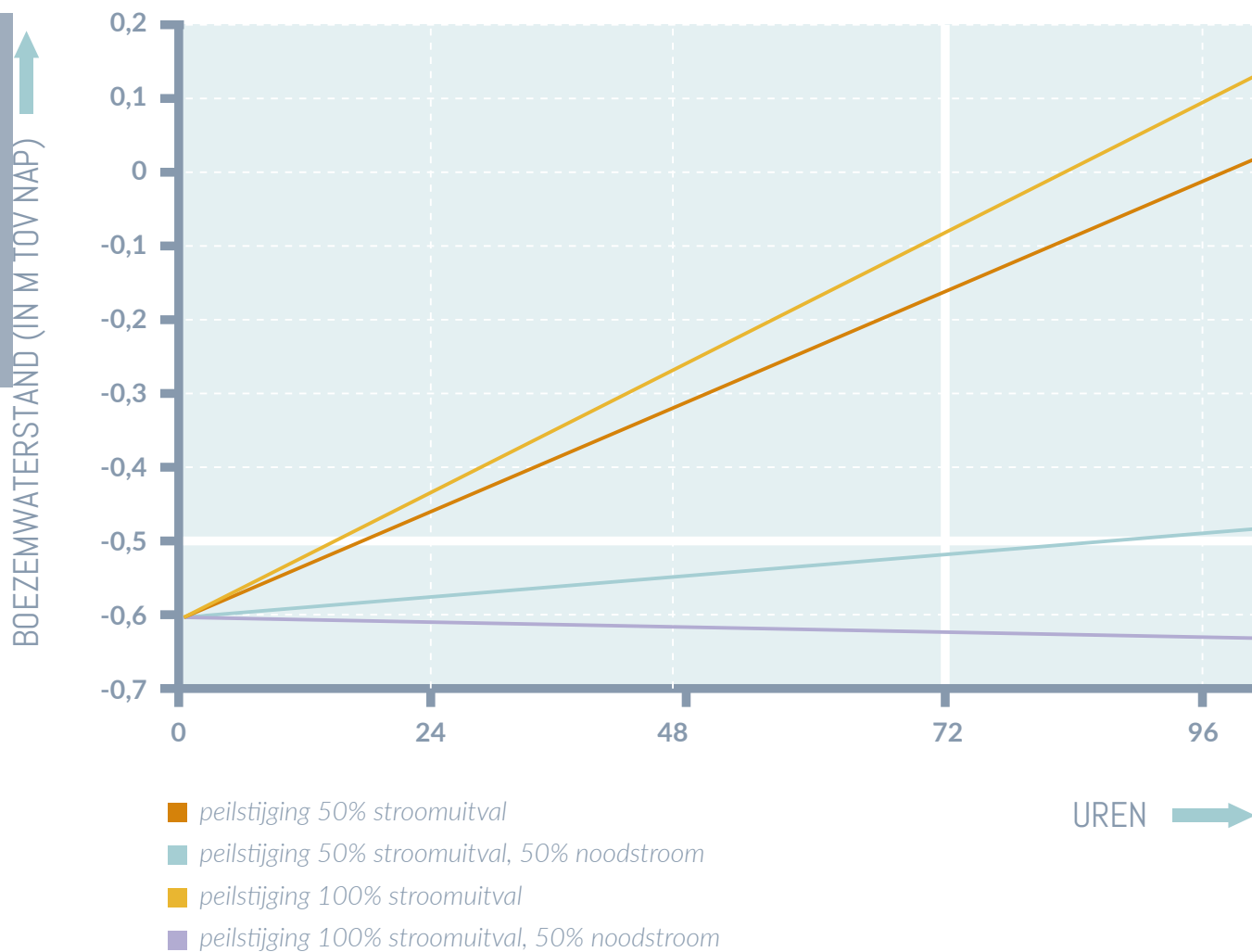
Overstroming dijkkring 15 en 14 door doorbraak van de Lekdijk

Vergroting figuur bij hoofdstuk A - bijlage 4.5

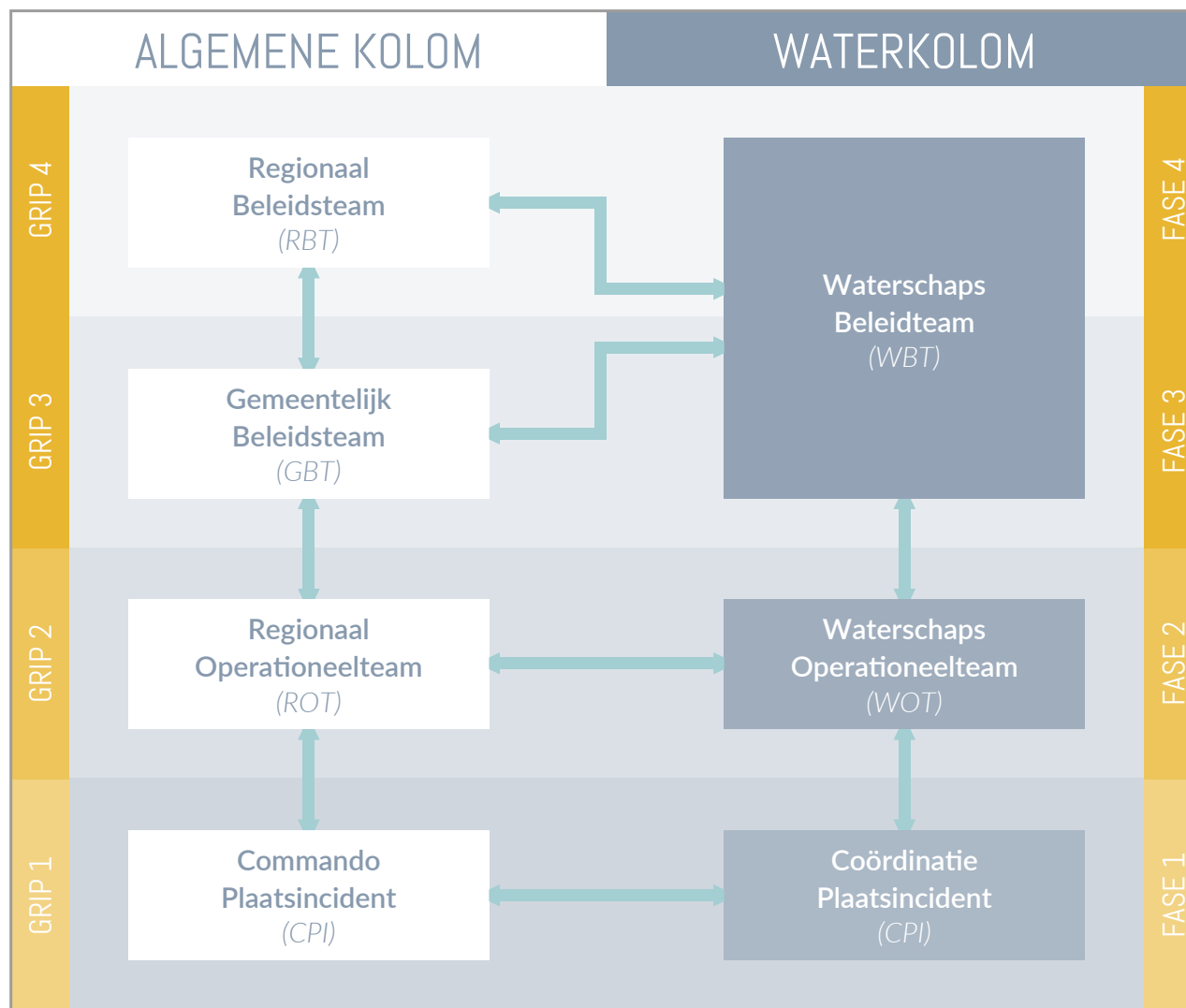
[GA TERUG](#)

GEVOLGEN STROOMUITVAL VOOR BOEZEMSTAND

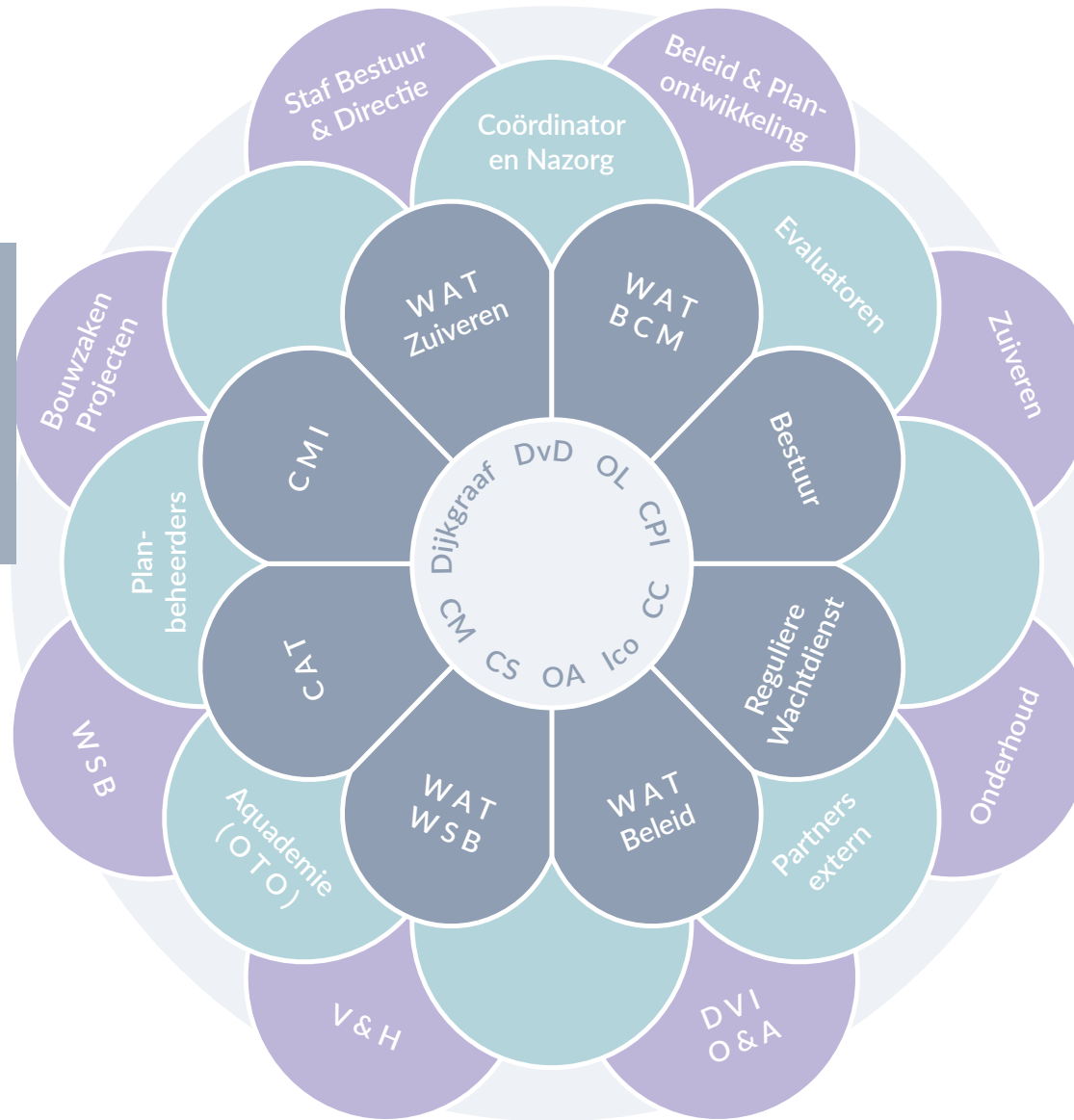
GA TERUG

Vergroting figuur bij hoofdstuk B1 - 2.1

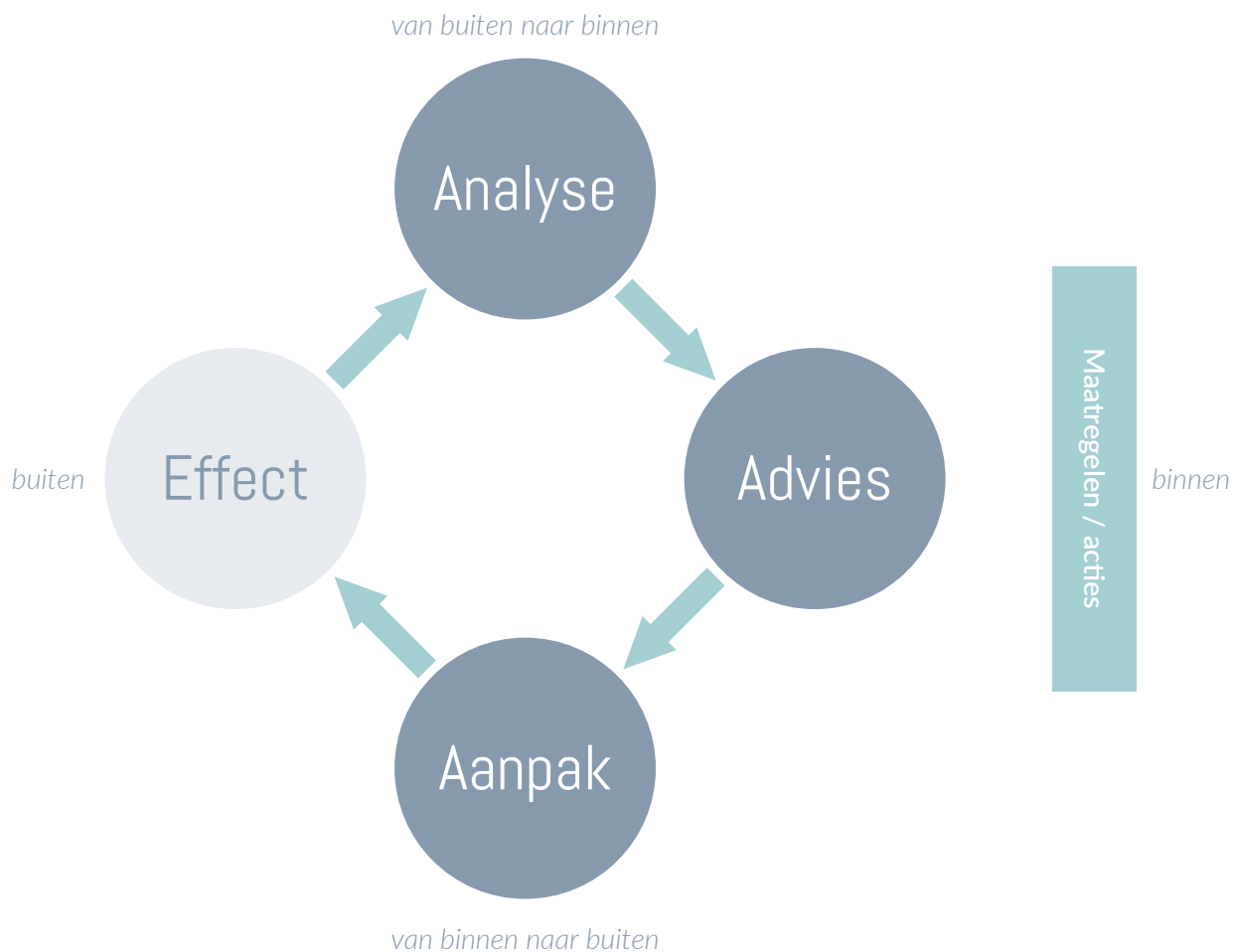

[GA TERUG](#)

GA TERUG

Vergroting figuur bij hoofdstuk B2 - 3.1

[GA TERUG](#)

Vergroting figuur bij hoofdstuk C2 4